



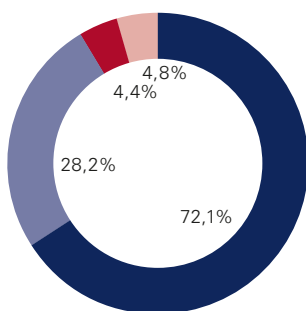
Годишен
отчет
2023

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на Комисията за финансов надзор за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции, Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и актовете по прилагането им, както и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

Избрани показатели



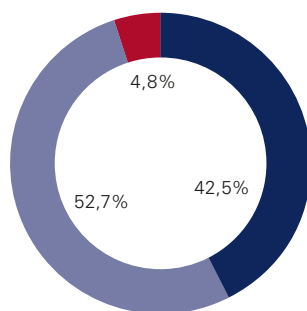
Оперативен доход по видове приходи



2023 г.

- Нетен лихвен доход
- Такси и комисиони
- Търговски операции
- Други

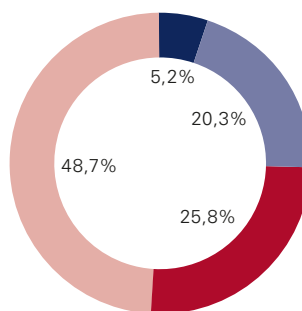
Кредити на дребно



2023 г.

- Потребителски кредити
- Ипотечни кредити
- Кредитни карти

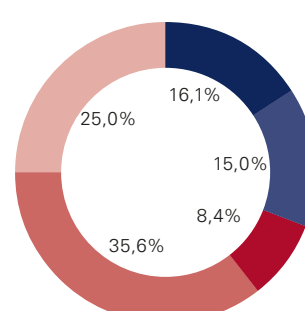
Кредити на предприятия



2023 г.

- Микро предприятия
- Малки предприятия
- Средни предприятия
- Големи предприятия

Портфейл по икономически сектори



2023 г.

- Производство
- Търговия
- Услуги
- Частни лица
- Други

Мисия и приоритети за развитие

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързоразвиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.



За повече информация виж раздел „Приоритети за развитие“.

Съдържание

Мисия и приоритети за развитие.....	2	Капитал	39
Обръщение на Управителния съвет.....	6	Регулаторен капитал	40
Макроикономическо развитие	8	Капиталови изисквания.....	41
Банкова система.....	12	Капиталови буфери	41
Профил на Fibank	17	Ливъридж.....	42
Корпоративен статус	17	Приемливи задължения.....	43
Членство в организации	17	Управление на риска	45
Пазарна позиция	17	Стратегия за управление на риска.....	45
Пазарен дял	17	Рамка за рисков апетит	46
Кореспондентски отношения.....	18	Карта на рисковете	46
Клонова мрежа.....	18	Risk култура.....	47
Дъщерни дружества	19	Рамка за управление на рисковете	48
Награди 2023 г.	19	Линии на защита	48
Първа инвестиционна банка: дати и факти	20	Структура и вътрешна организация	48
Акценти за 2023 г.....	23	Колективни органи за управление на риска	49
Финансов преглед	28	Система от лимити.....	51
Ключови показатели.....	28	План за възстановяване.....	51
30 години Fibank	29	Процес по планиране при реструктуриране.....	51
Финансов резултат	30	Кредитен риск.....	52
Баланс.....	33	Кредитен процес.....	52
Кредитен портфейл.....	35	Модел за измерване на кредитния риск.....	54
Кредити	35	Техники за редуциране на кредитния риск.....	55
Сделки между свързани лица	37	Проблемни експозиции, придобити активи и стратегия за редуциране.....	55
Условни задължения	37	Класификация, обезценка и провизиране на експозиции.....	56
Привлечени средства.....	38		

Пазарен риск	57	Надзорен съвет.....	76
Позиционен риск	58	Състав и компетенции	76
Лихвен риск в банков портфейл	58	Политика на многообразие	
Валутен риск.....	59	и независимост	77
Риск от контрагента		Функции и отговорности.....	77
и сетълмент риск.....	59	Оценка на дейността.....	78
Ликвиден риск	60	Комитети.....	78
Вътрешен анализ на адекватността		Управителен съвет.....	79
на ликвидността.....	61	Състав и компетенции	79
Операционен риск	62	Политика на многообразие.....	80
Информационна сигурност.....	63	Функции и отговорности.....	80
Защита на лични данни.....	63	Комитети и съвети	
Непрекъсваемост на процесите	63	към Управителния съвет	81
Възлагане на дейности		Общо събрание на акционерите	81
на външни изпълнители	64	Контролна среда и процеси.....	82
Рискови експозиции.....	64	Вътрешен одит	82
Вътрешен анализ на адекватността		Регистрирани одитори.....	83
на капитала	64	Защита правата на акционерите	83
Канали за дистрибуция.....	67	Свикване на Общото събрание	
Клонова мрежа	67	на акционерите и информираност.....	83
Контакт център	68	Основни права и ограничения	
Корпоративна интернет страница	69	при прехвърляне	84
Корпоративен блог.....	69	Миноритарни акционери и	
Продажби	69	институционални инвеститори.....	84
Дигитално банкиране.....	70	Разкриване на информация.....	84
Електронно банкиране „Моята Fibank“	70	Директор за връзки с инвеститорите	85
Декларация за корпоративно управление.....	73	Заинтересовани лица	86
Рамка за корпоративно управление.....	74	Акционерна структура	86
Кодекс за корпоративно управление.....	75	Цена на акциите и пазарна капитализация	87
Корпоративна структура	76	Доклад за изпълнението на	
		политиката за възнагражденията	88
		Политика за възнагражденията	89

Нефинансова декларация	94	Платежни услуги	118
Бизнес модел.....	95	Картови разплащания.....	119
Устойчиво развитие	96	Международни разплащания.....	120
Екологични въпроси.....	98	Злато и нумизматика	120
Социални въпроси	100	Частно банкиране	121
Управленски въпроси.....	102	Капиталови пазари	121
Етични въпроси.....	102	Преглед на бизнеса	
Етичен кодекс.....	102	на дъщерните дружества	123
Отговорност и съответствие	103	First Investment Bank – Albania Sh.a.	123
Механизъм за докладване		Фи Хелм Застраховане АД.....	127
(Whistleblowing)	103	Майфин ЕАД.....	129
Приложение на ниво група	104	Консолидиран финансов отчет за годината,	
Човешки капитал	104	приключваща на 31 декември 2023 г.	
Политика за подбор и		придружен с доклад на	
оценка на пригодността	106	независимите одитори.....	132
Информационни технологии	107	Изпълнение на целите през 2023 г.	218
Преглед на бизнеса.....	110	Важни събития, настъпили	
Банкиране на гребно	110	след отчетния период	221
Депозити	110	Приоритети за развитие.....	222
Кредити	111	Друга информация.....	223
Корпоративно банкиране	112	Членове на Надзорния съвет	223
Депозити	112	Членове на Управителния съвет	226
Кредити	113	Списък на съкращенията	230
Външни програми и гаранционни схеми	118	Списък на клоновата мрежа.....	233

Обръщение на Управителния съвет

Уважаеми акционери, клиенти и колеги,

През 2023 година Първа инвестиционна банка АД (Fibank, Банката) отбеляза своя тридесет годишен юбилей. 30 години съзидание, развитие, преодоляване, винаги сред първите – иновативни, отговорни, проспериращи. Стартирала като малка, специализирана в обслужването на корпоративни клиенти банка, днес Fibank е универсална търговска банка – значим фактор в банковата система в България. Нейният принос за развитие на модерното банкиране в страната е неоспорим. Fibank бе първата българска банка предложила дебитни карти с международен достъп в далечната 1997-ма година, а през 2007 г. – сред водещите на чип технологията при издаването на карти. През 2001 г. стартирахме първия виртуален банков клон в България, след шест години - и първия банков мобилен портал, достигайки днес до интегрираната платформа с мобилно приложение „Моята Fibank“. През 2010 г. проправихме пътя в страната за безконтактните плащания PayPass, бяхме пионери и в издаването на дебитни карти за деца и юноши. В 2013 година, отново първи от банките в България, приложихме на практика възможностите на единния европейски паспорт за предлагане на продукти директно на пазари в страни от Европейския съюз. През годините системно развивахме нашия бизнес модел съобразно най-съвременните технологии и концепции за банкиране, с фокус върху устойчивостта и ефективността. Винаги водени от потребностите на нашите клиенти, от желанието да им осигурим най-новите и модерни банкови услуги, както и възможности да банкират от всяка точка на света.

Това нямаше да е възможно без неотменната подкрепа на нашите акционери – винаги до нас през годините и в добри, и в трудни моменти, на които дълбоко благодарим. Благодарим за доверието, за посоките на развитие и възможностите, очертавани пред нас, за изискваните постоянство и дисциплина, които са в основата на успеха на Fibank. Днес Fibank е наложен бранд в България за високо качество на услугите и клиентска удовлетвореност.

Безспорна е заслугата и на нашите служители. С висок професионализъм, амбиция и устременост те дават своя принос Fibank да е сред най-търсените банкови институции в страната, уважавана и предпочитана от клиенти и контрагенти. Служителите са носители на онзи силен, неповторим дух и корпоративна устойчивост, които се предават във времето и водят Банката към все по-добри резултати и постижения.

През 2023 година продължихме изпълнението на стратегическите планове за развитие на Банката при много добри резултати. Печалбата на Групата на Първа инвестиционна банка АД (след данъци) нарасна с 61,5% до 158 млн. лв. спрямо 98 млн. лв. година по-рано, в резултат основно на по-високите оперативни приходи от дейността. Нетният лихвен доход (407 млн. лв.) повиши своя принос като основен източник на доход – 72,1%. Нетният доход от такси и комисиони се увеличи с 9,7% до 159 млн. лв., като формира 28,2% от приходите от банкови операции (при 21,3 % средно за банковата система). Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 10,61% , на активите – 1,13%.

Активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараснаха с 10,1% до 14 864 млн. лв., като на индивидуална основа Fibank запазва пето място с пазарен дял от 8,07%. За това допринасят атрактивните продукти („Златна сметка“, „Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар“, „Зелена енергия за домакинства“, „ПОС овърграфт“, „Кариерен старт“) с фокус върху клиентското обслужване, както и гъвкавостта, и предприемчивостта на управлението.

Кредитният портфейл нарасна до 7675 млн. лв., като Fibank зае пето място (2022: шесто) сред банките в страната, с пазарен дял от 8,23%. В изпълнение на поставените цели кредитната активност се запази висока с по-изразена динамика при кредитите в сегмента банкиране на дребно, които се увеличават до 2804 млн. лв. и формират 34,8% от брутния портфейл. Нашите планове и занаят са да създаваме гъвкави кредитни програми и съпътстващи услуги с акцент върху продуктите за индивидуалните клиенти и дребния бизнес.

Привлечените средства се увеличават със 7,5% до 12 316 млн. лв., отразявайки доверието на клиентите, като Fibank запази пето място сред банките в страната с пазарен дял от 8,40%. В резултат от последователно провежданата политика на кръстосани продажби, пакетни програми и продукти, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите, привлечените средства се увеличават както при търговци и институции – до 3879 млн. лв. (5,1%) с относителен дял 31,5% от общите привлечени средства на клиенти, така и при физическите лица – до 8438 млн. лв. (8,7%).

Управлението на рисковете при консервативен подход допринася за стабилните капиталови показатели, надвишаващи регулаторните изисквания: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 17,07%, съотношение на обща капиталова адекватност – 20,49%. Ликвидността се запазва на високи нива, като нетните кредити спрямо депозитите са 62,31% (средно за банковата система – 68,93%). Високата корпоративна и финансова дисциплина допринесе за понижаване на съотношението административни разходи към общо приходи до 42,51% (2022: 46,53%).

През 2023 г. продължихме да инвестираме в инфраструктура и да развиваме продуктовото портфолио в съответствие с динамичните процеси на дигитализация и автоматизация. Отчитайки новите потребности на клиентите и все по-важната роля на изкуствения интелект и цифровите технологии във финансовия сектор, насочихме нашите усилия в усъвършенстване и разширяване на онлайн процесите – създаване на нов клиентски профил, незабавни, мобилни плащания, видео консултации, виртуален асистент, както и за цялостно трансформиране на банковата дейност, отразявайки новата дигитална реалност. Оптимизацията на каналите за дистрибуция продължи с приоритетно развитие на онлайн продажбите в интернет среда. През 2023 година преобладаващ дял от трансакционните услуги се реализират през електронното банкиране „Моята Fibank“. Обновихме дизайна на мобилното приложение „Моята Fibank“ с удобен, интуитивен интерфейс за работа и разширена функционалност, отговарящ на най-съвременните тенденции в тази област. Клоновата мрежа със 134 клона и офиса, от които клон в Кипър и дъщерна банка – First Investment Bank – Albania Sh.a с 14 клона в Албания, също се оптимизира в съответствие с новите способности на банкиране. Стартира процес на модернизирване на банковите офиси с нов дизайн и обособяване на дигитални зони осигурявайки възможност за електронно банкиране и от банков офис.

За въвеждане на факторите, свързани с климатичните промени и устойчивото развитие, които са с фундаментално значение за дългосрочното развитие на Банката, е възприет цялостен подход – интегрирането им в бизнес процесите, управлението на рисковете и корпоративното управление. Социалната отговорност и принос за развитие на обществото винаги са били в основата на ценностната система на Fibank като общественозначима институция. През 2023 година бяха реализирани множество инициативи за повишаване на финансовата грамотност, в подкрепа на децата в неравностойно положение, за развитие на българския спорт и младите таланти.

Постигнатото не ни успокоява. Потенциалът на Fibank се развива и надгражда в годините, като открива нови възможности. Гледайки напред, ние ще продължим да работим всеотдайно за постигането на нови успехи и да отговорим на очакванията на нашите акционери, клиенти, контрагенти и обществото като цяло.

Управителен съвет на Първа инвестиционна банка АД



Макроикономическо развитие

Република България



Показатели

Население	6,45 млн. души
Площ	110 994 кв. км.
Член на Европейския съюз	2007 г.
Член на НАТО	2004 г.
Участие в Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз	2020 г.
Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1,95583
Плосък данък	10%
Fitch Ratings	BBB, положителна
S&P	BBB, положителна
Moody's	Baa1, стабилна

През 2023 година българската икономика се развива в динамична среда, доминирана от глобални предизвикателства и всеобхватни рискове. Проблемите във веригите на доставки в международен план, инфлацията, енергийната и продоволствена криза, които възникнаха от пандемията COVID-19 се задълбочиха с военните действия в Украйна и последващите събития в Близкия изток. Акумулирането на рисковете и последствията от тях изисква прилагането на последователни и целенасочени действия в подкрепа на икономическото развитие, отчитайки и националните специфики.

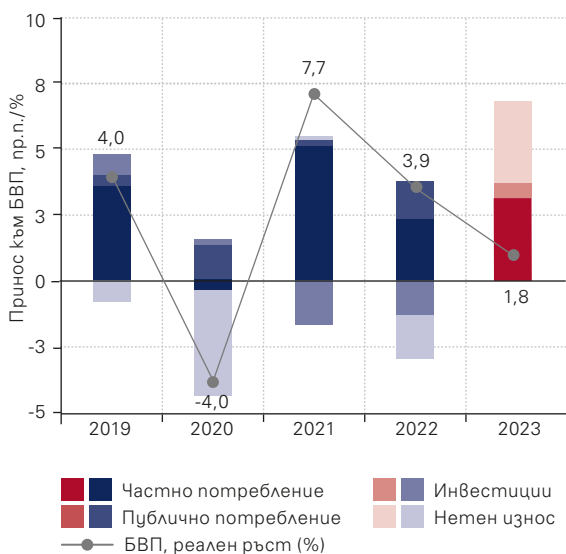
	2023	2022	2021	2020	2019
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	183 743	167 809	138 979	120 492	120 342
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	1,8	3,9	7,7	(4,0)	4,0
Частно потребление, реален ръст (%)	5,4	3,9	8,5	(0,6)	6,0
Публично потребление, реален ръст (%)	(0,4)	5,5	0,4	8,3	2,0
Инвестиции, реален ръст (%)	3,3	6,5	(8,3)	0,6	4,5
Нетен износ, реален ръст (%)	4,4	-3,3	0,4	(6,1)	(1,3)
Инфлация, в края на периода (%)	4,7	16,9	7,8	0,1	3,8
Средногодишна инфлация (%)	9,5	15,3	3,3	1,7	3,1
Безработица, в края на периода (%)	5,6	5,4	4,8	6,7	5,9
Текуща сметка (% от БВП)	0,3	(1,4)	(1,7)	(0,0)	1,9
Търговско салдо (% от БВП)	(3,9)	(5,9)	(4,1)	(3,2)	(4,7)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	81 999	75 151	67 666	60 334	48 574
Преки инвестиции в България (% от БВП)	3,9	3,1	2,1	4,8	2,7
Брутен външен дълг (% от БВП)	48,3	51,6	58,1	63,3	61,3
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	22,9	22,5	23,9	24,3	19,7
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	(3,1)	(0,8)	(2,7)	(2,9)	(1,0)
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,77	1,83	1,73	1,59	1,74

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

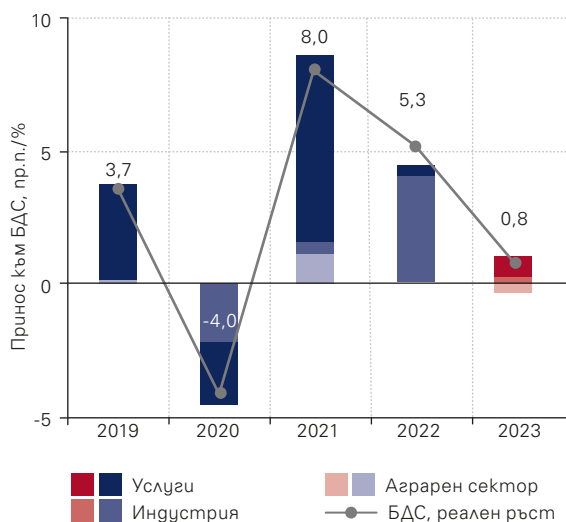
През 2023 г. растежът на brutния вътрешен продукт се забавя до 1,8% за годината (2022: 3,9%). Принос оказва основно частното потребление (2023: 5,4%; 2022: 3,9%) в резултат от по-силното вътрешно търсене и пони-

жаващите се нива на инфлация. Инвестициите в основен капитал (2023: 3,3%; 2022: 6,5%) и нетният износ имат също положителен прираст за растежа на икономиката (2023: 4,4%; 2022: -3,3%), но по-ограничен поради все още бавното възстановяване на потоците от доставки и влиянието им върху търговията и инвестиционната активност.

Принос по компоненти на БВП



Принос по сектори на БДС

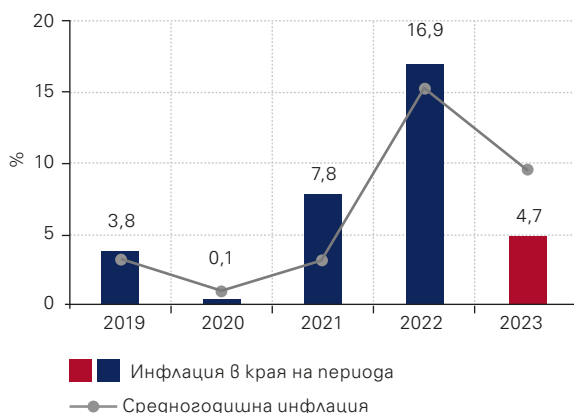


През 2023 г. брутната добавена стойност в икономиката расте с 0,8%, като се забавя спрямо отчетените стойности от 5,3% за предходната 2022 г. Положителен принос е регистриран основно в сектора на услугите, който има най-съществен дял за добавената стойност (2023: 1,0%; 2022: 3,9%), вкл. в сферата на търговията, транспорта и туризма (2023: 1,9%), държавното управление и здравеопазването (2023: 1,1%), операциите с недвижими имоти (2023: 0,9%) и финансовите и застрахователни дейности (2023: 0,9%). Индустиалният сектор също се повишава с 0,9% общо за периода (2022: 12,1%) и по-специално при добивната и преработвателната промишленост (2023: 0,9%) и строителството (2023: 0,7%). Спад е отчетен в аграрния сектор (2023: -3,9%; 2022: -4,4%), за което влияние оказват по-ниските обеми на произведена продукция в отрасъла на растениевъдството и по-специално при техническите култури, поради засушаванията и свързаните с това по-ниски добиви през годината.

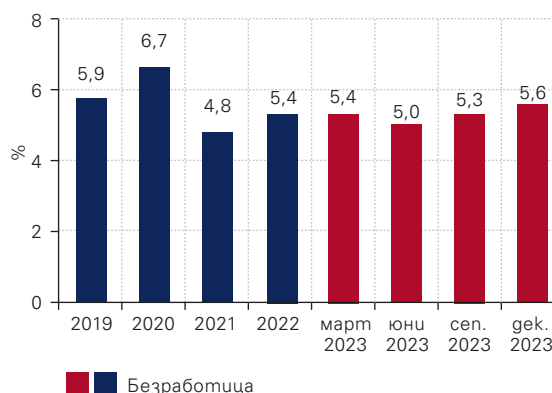
През 2023 г. пазарът на труда остава стабилен – коефициентът на безработица възлиза на 5,6% в края на годината (2022: 5,4%), с по-изразена положителна тенденция през летните месеци, отразяваща по-високата сезонна заетост. Общият брой на наетите лица нараства до 2288 хил. души през декември 2023 г., спрямо 2279 хил. души за същия период година по-рано. Към края на декември 2023 г. 64% от наетите работят в сектора на услугите, 30% – в индустрията и 6% – в аграрния сектор.

Инфлацията в страната спада, като средногодишните стойности за 2023 г. възлизат на 9,5% (2022: 15,3%), а в края на периода – 4,7% (2022: 16,9%). Приносът е широкообхватен по компоненти, с основно влияние на храните (2023: 5,7%) и при енергийните продукти (2023: 0,5%), които регистрират понижени сред основните суровини на международните пазари. Групите на услугите и нехранителните стоки от потребителската кошница също отчитат забавяне – 3,1% и 4,9%. Хармонизираната инфлация, като измерител на ценовата стабилност в Еврозоната, е 5,0% в края на 2023 г. (2022: 14,3%) и 8,6% средногодишно за периода (2022: 13,0%).

Инфлация

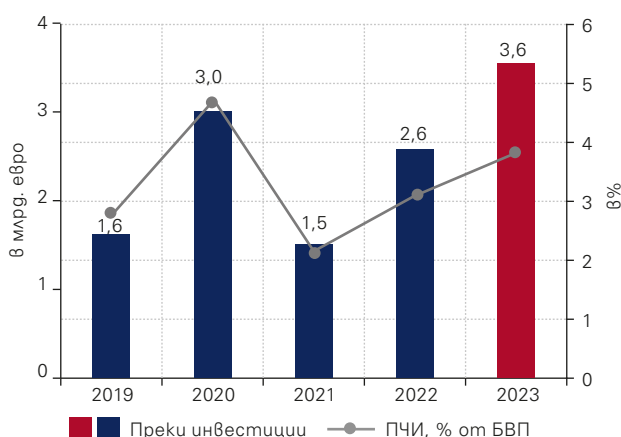


Безработица

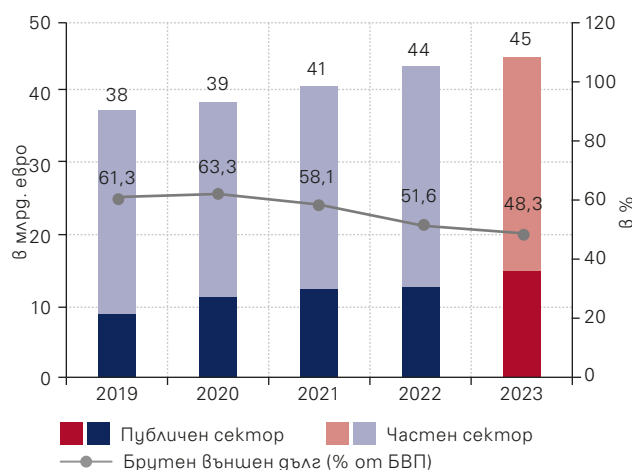


През 2023 г. преките инвестиции в страната нарастват до 3619 млн. евро или 3,9% от БВП (2022: 2631 млн. евро или 3,1% от БВП), като динамиката отразява по-високата реинвестирана печалба, показваща дела на чуждестранните инвеститори във финансовия резултат на дружествата, за сметка на постъпленията по дългови инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми) и инвестиции в дялов капитал. По страни най-много инвестиции са привлечени от Швейцария (821 млн. евро), следвани от Австрия (377 млн. евро) и Белгия (336 млн. евро). По-високият спад при вноса (-10,1% за 2023 г. на годишна база до 46 962 млн. евро) спрямо износа (-8,1% до 43 334 млн. евро) води до понижаване на дефицита по търговското салдо до -3628 млн. евро или -3,9% от БВП в края на 2023 г. Поради това, както и нарастване при транспортните услуги и туристически пътувания, дефицитът по текущата сметка се понижава до -251 млн. евро или 0,3% от БВП (2022: -1200 млн. евро или -1,4% от БВП).

Преки инвестиции в страната



Брутен външен дълг



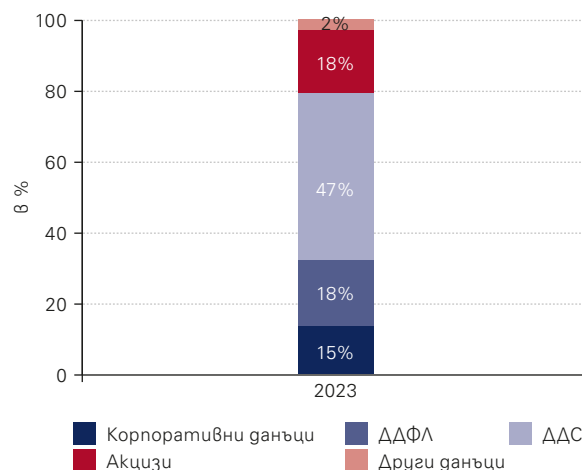
Брутният външен дълг се понижава до 48,3% от БВП към края на 2023 г. (2022: 51,6%), като намаление е отчетено при частния дълг (2023: 32,8% от БВП) за сметка на публичния дълг (2023: 15,5% от БВП), който въпреки отчетено увеличение остава сред най-ниските в Европейския съюз. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, възлиза на 22,9% от БВП към края на 2023 г. (2022: 22,5%).

През 2023 г. дефицитът по консолидирания бюджет нараства до 5619 млн. лв. или 3,1% от БВП към края на годината (2022: 1324 млн. лв. или 0,8% от БВП), като отразява по-високия ръст на разходите, спрямо приходите по националния бюджет и дефицит по европейските средства. Разходите по консолидираната фискална програма нарастват с 9,9% до 72 677 млн. лв. (2022: 66 112 млн. лв.), в резултат на увеличение при нелихвените разходи и при капиталовите разходи, които включват нарастването на инвестиционните разходи по сметките за средства от ЕС, както и по-високите разходи по общинските бюджети по инвестиционната програма за общински проекти.

Консолидиран бюджет



Структура на данъчните приходи



Данъчните постъпления нарастват с 11,8% на годишна база до 52 324 млн. лв. към декември 2023г., като увеличение е отчетено при всички основни компоненти, вкл. данъка върху доходите на физически лица (с 16,4% до 6190 млн. лв.), корпоративния данък (с 8,9% до 5001 млн. лв.), приходите от ДДС (с 5,8% до 16 226 млн. лв.) и приходите от акцизи (със 7,7% до 6148 млн.лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се увеличават, като възлизат на 15 627 млн. лв., от които 11 311 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 4317 млн. лв. – здравни вноски.

През годината кредитните рейтинги на България са потвърдени – Fitch Ratings (BBB, положителна перспектива), Standard & Poor's (BBB, положителна перспектива) и Moody's Investors Service (Baa1, стабилна перспектива). От 2020 г. българският лев е включен в Европейския валутен механизъм II (ERM II) в съответствие с действащата в страната система на Парижен съвет. През периода подготвителните действия, свързани с Националния план за въвеждане на еврото в Република България продължават, вкл. интеграция към европейските платежни инфраструктури. За повече информация виж раздел „Банкова система“.

Банкова система

През 2023 г. банковата система в България отчита добри финансови показатели и рентабилност, постигнати в динамична макросреда. Усилията на банковия сектор бяха насочени към устойчиво развитие, при стабилна капиталова позиция. От 2020 г. България е част от Банковия съюз чрез участие в Единния надзорен механизъм (SSM) и Единния механизъм за реструктуриране (SRM).

в % / изменение в пр.п.	2023	2022	2021	23/22	22/21
Базов собствен капитал от първи ред	20,07	19,98	21,66	0,24	(1,68)
Адекватност на капитала от първи ред	20,51	20,48	22,04	0,20	(1,56)
Обща капиталова адекватност	21,65	20,88	22,62	0,96	(1,74)
Съотношение на ликвидност	9,88 ¹	9,41	10,52	0,47	(1,11)
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	246,7	235,0	274,1	6,9	(39,1)
Кредити/депозити ²	71,21	68,21	69,38	3,0	(1,17)
Възвръщаемост на капитала (ROE)	18,64 ¹	12,01	8,53	6,63	3,48
Възвръщаемост на активите (ROA)	12,18 ¹	1,34	1,05	0,84	0,29
Необслужвани кредити и аванси ³	2,76	3,55	4,60	(0,79)	(1,05)

Източник: Българска народна банка

Нивото на общата капиталова адекватност (TCR) на системата възлиза на 21,65% към края на 2023 г. (2022: 20,88%), а адекватността на базовия собствен капитал от първи ред (CET1) – на 20,07% (2022: 19,98%), като показателите са значително над регулаторните изисквания. От 1 януари 2023 г. върху показателите не се прилагат корекции, свързани с преходното третиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9. Съотношението на ликвидност, съпоставящо капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и забалансови позиции на банките, е 9,88% към септември 2023 г. спрямо 9,41% към края на 2022 г. То се ползва като допълнителен надзорен инструмент, измерващ капитала, поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска.

Поради продължаващия висок растеж в кредитирането и цикличните рискове на пазара на недвижими имоти, през годината БНБ запази нивото на антицикличния капиталов буфер на 2.0% в сила до първото тримесечие на 2025 г. През периода БНБ оповести ежегодния преглед на буфера за други системно значими институции (ДСЗИ) и идентифицира като такива шест банки, за които са определени индивидуални нива през 2024 г. в интервала от 0,50% до 1%. През 2023г. буферът за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковете експозиции в България.

Ликвидността в системата остава на високи нива, като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете и повишената депозитна база. Отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни, възлиза на 246,7% (2022: 235,0%), което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата се повишава до 30,8%. Влияние върху ликвидността оказват и предприетите от БНБ две увеличения на ставката на задължителните минимални резерви – от 5% на 10% за привлечените средства от нерезиденти, в сила от 1 юни 2023 г., и от 10% на 12% за привлечените средства от резиденти и нерезиденти, в сила от 1 юли 2023 г.

1 Данни към 30 септември 2023 г.

2 Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред. институции)/ депозити (без кред. институции.)

3 Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси (с цел съпоставимост е използвана широка дефиниция за кредити и аванси, вкл. парични салда при централни банки и други депозити на виждане).

в млн. лв. / изменение в %	2023	2022	2021	23/22	22/21
Нетен лихвен доход	4 846	3 227	2 757	50,2	17,0
Нетен доход от такси и комисиони	1 474	1 430	1 241	3,1	15,2
Административни разходи	2 200	1 972	1 784	11,6	10,5
Обезценка	411	586	594	(29,9)	(1,3)
Нетна печалба	3 417	2 079	1 416	64,4	46,8

Източник: Българска народна банка

През 2023 г. нетната печалба на банковата система се увеличава до 3417 млн. лв., спрямо 2079 млн. лв. година по-рано, в резултат основно на нарастване при нетния лихвен доход, генериран в среда на кредитна активност и запазване на лихвения спред. Влияние оказват и разходите за обезценка, които продължават тенденция на понижение до 411 млн. лв. за периода (2022: 586 млн. лв.).

Нетният лихвен доход за 2023 г. се повишава с 50,2% до 4846 млн. лв. (2022: 3227 млн. лв.), а нетният доход от такси и комисиони достига 1474 млн. лв. (2022: 1430 млн. лв.), като осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 21,3% от общите оперативни приходи на системата. Отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 2,18% за деветмесечието на 2023 г. (2022: 1,34%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 18,64% за същия период (2022: 12,01%).

в млн. лв. / изменение в %	2023	2022	2021	23/22	22/21
Активи	172 075	155 406	135 410	10,7	14,8
Кредити на нефинансови предприятия	48 460	44 908	40 286	7,9	11,5
Кредити на домакинства, в т.ч.:	39 473	33 945	29 468	16,3	15,2
Жилищни ипотечни кредити	22 028	18 365	15 815	19,9	16,1
Потребителски кредити	18 040	16 138	14 304	11,8	12,8
Депозити от нефинансови предприятия	46 303	43 169	34 374	7,3	25,6
Депозити от домакинства	82 614	74 282	68 107	11,2	9,1

Източник: Българска народна банка

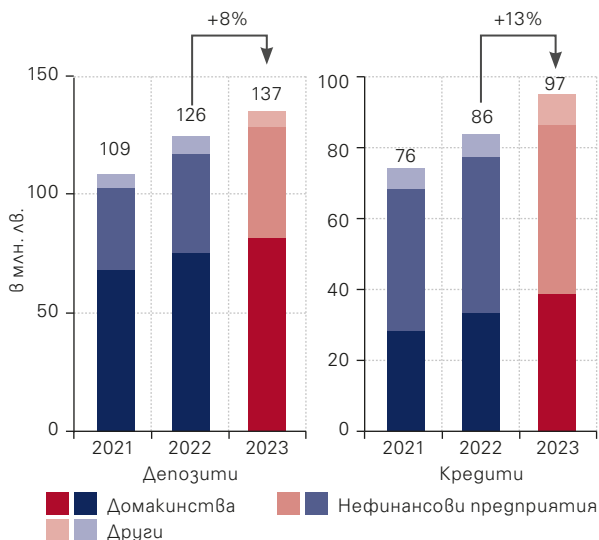
Общите балансови активи нарастват с 10,7% на годишна база до 172 075 млн. лв. към края на 2023 г. (2022: 155 406 млн. лв.), като структурата на баланса на системата включва основно кредитите и авансите – 60,0% от общите активи (2022: 59,6%), паричните средства и салда при централни банки – 21,1% от активите (2022: 20,9%) и инвестициите в ценни книжа – 15,6% (2022: 15,7%), в които преобладават основно дългови ценни книжа.

Кредитната активност през 2023 г. се запазва висока с по-изразена динамика при домакинствата, спрямо нефинансовите предприятия. Жилищните ипотечни кредити нарастват с 19,9% до 22 028 млн. лв. (2022: 18 365 млн. лв.), а потребителските кредити – с 11,8% до 18 040 млн. лв. (2022: 16 138 млн. лв.) в края на 2023 г. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 49,8% от общите кредити на клиенти, като достигат до 48 460 млн. лв. (2022: 44 908 млн. лв.).

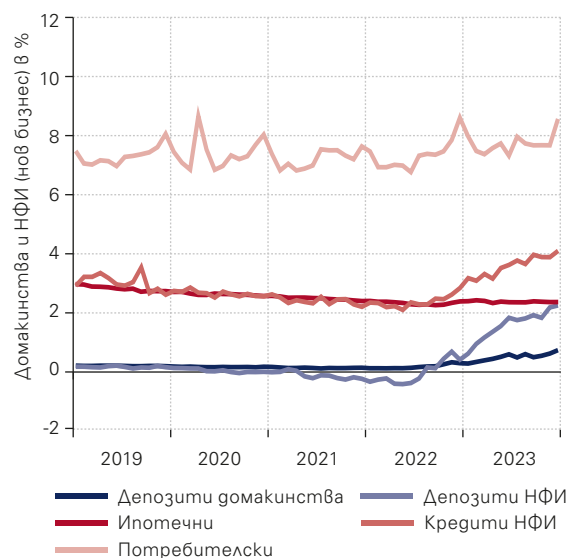
Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 2,76% от брутните кредити и аванси към декември 2023 г. (2022: 3,55%). В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (65,0%), следвани от домакинствата (31,6%) и другите финансови предприятия (2,1%).

През 2023 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) нарастват с 8,4% до 136 768 млн. лв. към декември 2023 г. (2022: 126 197 млн. лв.), като отразяват доверието към системата. Увеличение е отчетено основно при домакинствата (с 11,2% до 82 614 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 60,4% от привлечения ресурс и в по-малка степен при депозитите на нефинансови предприятия (със 7,3% до 46 303 млн. лв.). Валутната структура на депозитите остава без промяна, като делът на левовите депозити е 65,9%, тези в евро – 27,6%, а тези в друга валута – 6,5% към декември 2023 г.

Кредити и депозити



Лихвени проценти по кредити и депозити



През годината тенденцията на нарастващи лихвени проценти се засилва, но остава по-слабо изразена спрямо динамиките в Евроразона и страните от Европейския съюз. За това основно влияние оказва високата ликвидност при привличения ресурс в системата, както и обвързването на референтните лихвени проценти по кредитите, прилагани от банките (основно в сегмента на банкирането на дребно) със средните стойности на депозитите в страната. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес⁴) на домакинствата и нефинансовите предприятия се увеличават средно за 2023 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,48% и 1,88% (2022: 0,11% и -0,13%). Увеличение е отчетено и при лихвените проценти по кредитите (нов бизнес⁵), като при потребителските кредити – до 8,63% средно за периода (2022: 8,16%), при ипотечните кредити – до 2,58% (2022: 2,54%), а тези при нефинансовите предприятия – до 4,00% (2022: 2,60%).

През 2023 г. бяха реализирани редица проекти в областта на плащанията, които ще спомогнат за интегрирането на платежните системи в страната с тези на Евроразона. През март 2023 г. Българската народна банка и банковата общност в страната, заедно с българските спомагателни системи за клиентски плащания в евро и за сепълмент на ценни книжа мигрираха успешно към новата платежна система за големи плащания T2 на Евросистемата, която се състои от централизиран инструмент за управление на ликвидността и системата за брутен сепълмент в реално време (RTGS), заменяща досегашната TARGET2. Депозитарят на държавни ценни книжа в БНБ също се присъедини към платформата на Евросистемата за сепълмент на ценни книжа T2S, позволявайки общоевропейски сепълмент в евро на принципа „доставка срещу плащане“ на ценни книжа и парични средства в централнобанкови пари.

През годината беше успешно реализиран и проектът за миграция към новите стандарти за бюджетни плащания, съответстващи на SEPA стандартите.

Към края на годината незабавните преводи в левове по схемата Blink на БОРИКА АД, които се изпълняват в рамките на 10 секунди, заемат все по-голям дял от плащанията в страната. Допълнителната функционалност за незабавни преводи по мобилен номер (P2P) продължава да набира популярност сред участващите доставчици на платежни услуги и техните клиенти.

За развитието на платежния и финансов пазар основен тласък оказват новите технологии и дигитализацията на дейността. За това допринася и регулаторната рамка в тази област на национално и европейско ниво. Към приетите регламенти относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор (Регламент (ЕС) 2022/2554 – DORA) и пилотната уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър (Регламент (ЕС) 2022/858 – DLT), е добавен нов Регламент (ЕС) 2023/1114 относно пазарите на криптоактиви (MiCA). С него се създават единни изисквания за публичното предлагане и допускането

4 Срочни депозити в левове до 1 г.

5 Кредити по оригинален матуритет в левове

до търговия на платформа за търговия с криптоактиви, както и за доставчиците на услуги за криптоактиви и свързаните изисквания за оповестяване и прозрачност. През 2023 г. е приет и Регламент (ЕС) 2023/1113 относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви (TFR), с който се разширява информацията за преводите на средства, свързани с виртуални активи.

През периода са направени изменения в Закона за платежните услуги и платежните системи, касаещи платежните сметки за основни операции (ПСОО), с които се въвежда специален режим на обслужване, в случай че получените по тях средства са от трудови възнаграждения и социални плащания.

В сферата на корпоративното управление е приет нов Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН). С него се уреждат условията, реда и мерките за защита на лицата, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на законодателството, установени в работен контекст, както и редът и условията за подаване и разглеждане на такива сигнали.

В областта на възстановяването и реструктурирането приложимите регулации са допълнени с нови Насоки на ЕБО относно общия капацитет за възстановяване при планиране на възстановяването (EBA/GL/2023/06), относно тестването на възможността за реструктуриране (EBA/GL/2023/05), относно механизма за прилагане на обезценяване, преобразуване и споделяне на загуби (EBA/GL/2023/01), както и относно прехвърлимостта с цел допълване на оценката на възможността за реструктуриране при стратегиите за прехвърляне (EBA/GL/2022/11).

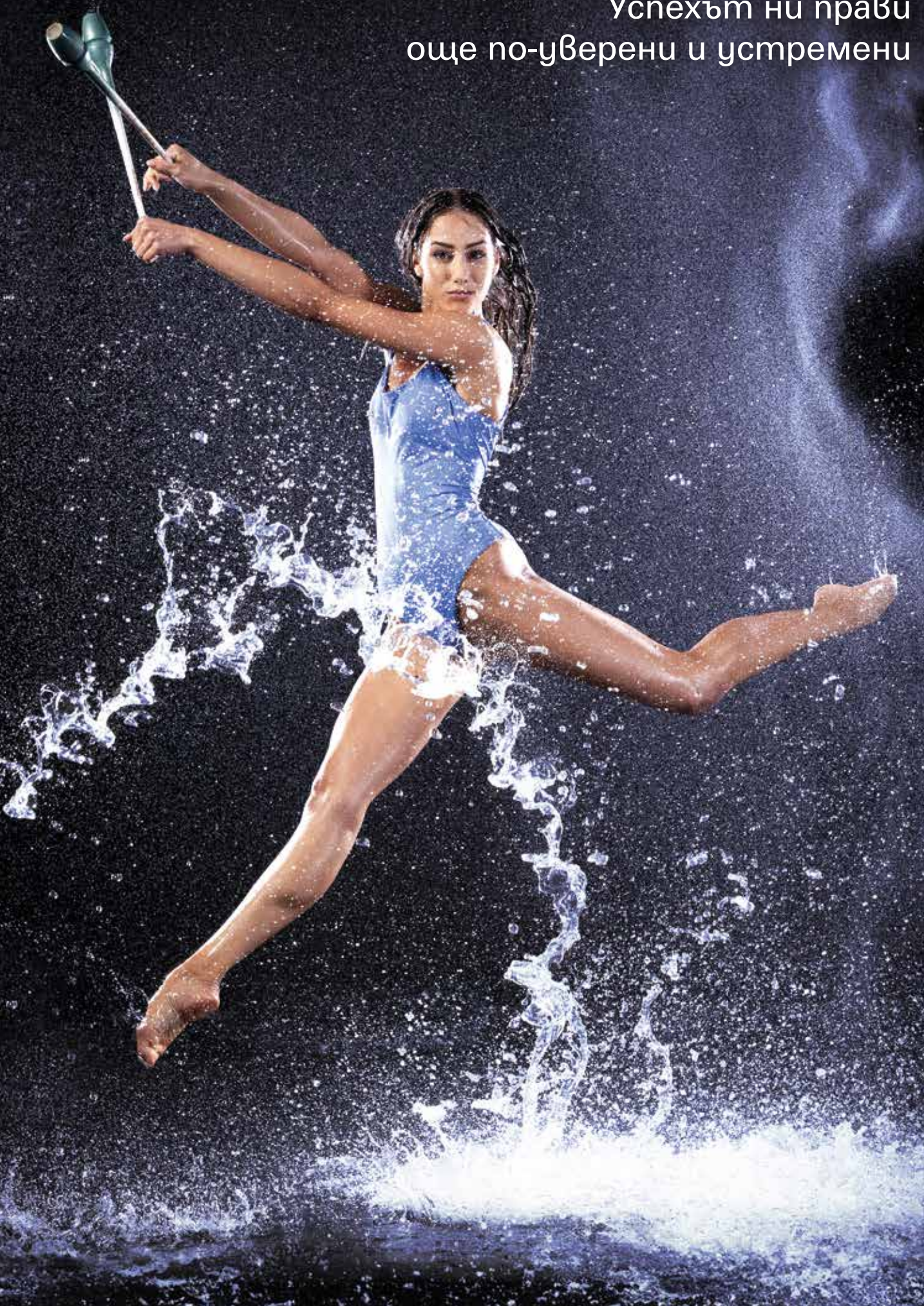
По отношение на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма са приети нови Насоки на ЕБО относно политиките и механизмите за контрол за ефективно управление на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма при предоставянето на достъп до финансови услуги (EBA/GL/2023/04), относно комплексната проверка на клиента и факторите, които следва да се вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки (EBA/GL/2023/03), както и относно използването на решения за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти (EBA/GL/2022/15).

В края на 2023 г. в страната оперират 23 кредитни институции, от които 6 клон на чуждестранни банки, като консолидационните процеси в системата продължават, следвайки глобалните тенденции за търсене на оптимизации в структурата и ефективността на банковите институции. Заеманият дял от групата на значимите банкови институции (съгласно критериите на ЕЦБ) в страната възлиза на 68,3% от банковите активи към септември 2022 г., на по-малко значимите – съответно 28,8%, а на клоновете на чуждестранни банки – 2,8%.

Банките оперират в среда на силна конкуренция, изпреварващо развитие на технологиите, трансформация на процесите и клиентското поведение. Конкуренцията се засилва и от онлайн банкирането, финтех компаниите и електронната търговия като цяло. Това изисква разширени възможности за кръстосани продажби и бързи дигитални решения в отговор на клиентските очаквания, проактивност и персонализиране на услугите.

Сред основните предизвикателства пред банките в България през 2024 г. ще продължат да бъдат процесите по дигитализация на банковите услуги и свързаните с това мерки и действия за активно управление на ИКТ рисковете и киберсигурността, предстоящото прилагане на т.нар. банкови пакети CRR3/CRD6 относно капиталовите и пруденциалните изисквания, приоритизиране на ЕСУ факторите и прехода към устойчива икономика, както и повишаване на финансовата грамотност чрез консултиране и подпомагане на клиентите.

Успехът ни прави
още по-уверени и устремени



Профил на Fibank

Корпоративен статус

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

Седалище и адрес на управление на Първа инвестиционна банка АД – гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

Членство в организации

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса АД
- Централен депозитар АД
- Борука АД
- Mastercard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.
- Factors Chain International

Пазарна позиция⁶

- Пето място по активи
- Пето място по депозити
 - Пето място по депозити от физически лица
- Пето място по кредити
 - Пето място по кредити на предприятия
 - Пето място по потребителски кредити
 - Пето място по ипотечни кредити
- Сред водещите банки в картовия бизнес и платежни-те услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговските операции

Пазарен дял⁷

- 8,07% от банковите активи в България
- 8,40% от депозитите в страната
 - 9,41% от депозитите на физически лица
- 8,23% от кредитите в страната
 - 9,62% от кредитите на предприятия
 - 7,57% от потребителските кредити
 - 5,88% от ипотечните кредити

⁶ Пазарните позиции са определени въз основа на данни на индивидуална основа от Българската народна банка.

⁷ Пазарните дялове са определени въз основа на данни на индивидуална основа от Българската народна банка.

Кореспондентски отношения

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

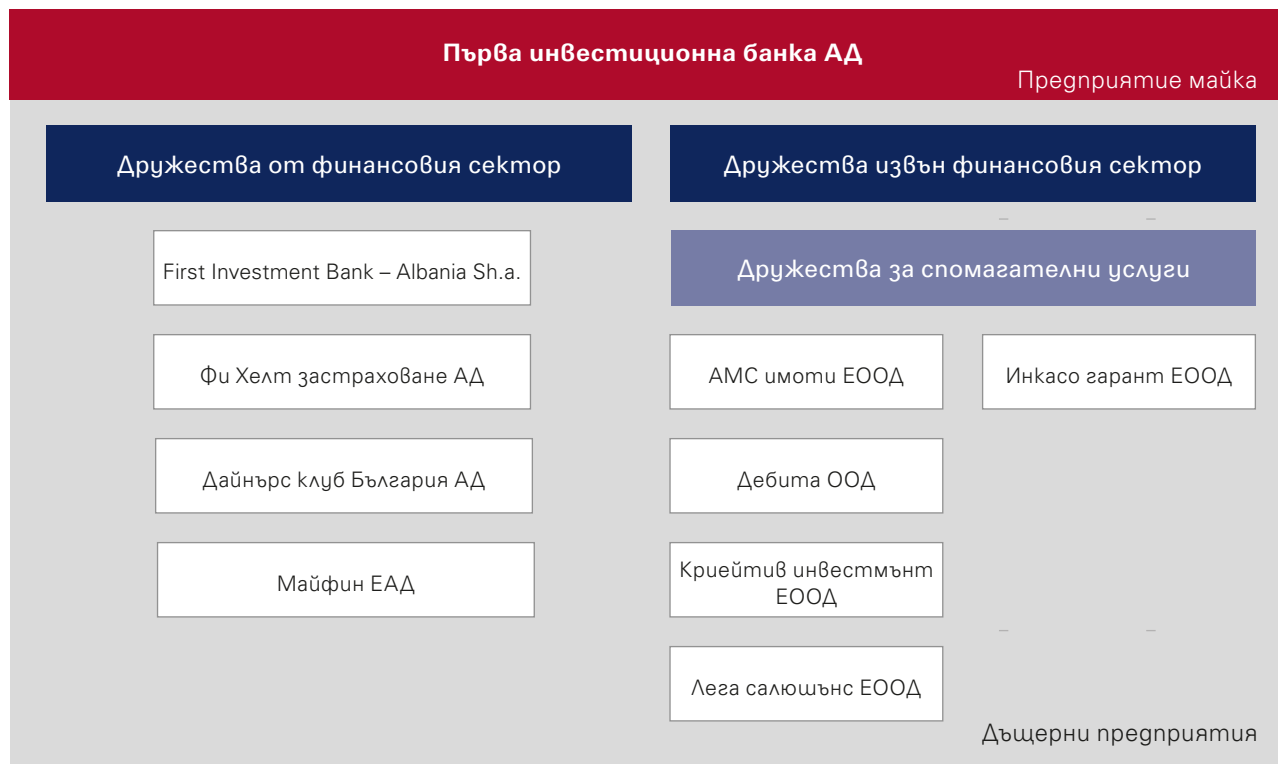
Клонова мрежа

- Към 31 декември 2023 г. Групата на Първа инвестиционна банка има 119 клон и офиса на територията на България, един чуждестранен клон в Кипър както и 14 клон на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.
- Fibank поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция, които постоянно усъвършенства съобразно технологичното развитие и клиентските потребности.



За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел „Канали за дистрибуция“, както и раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

Дъщерни дружества



Първа инвестиционна банка АД има девет дъщерни дружества към 31 декември 2023 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a. (100%), Фи Хелт Застраховане АД (59,10%), Майфин ЕАД (100%), Дайнърс клуб България АД (96,51%), Дебита ООД (70%), АМС Имоти ЕАД (100%), Криейтив Инвестмънт ЕООД (100%), Лега Салюшънс ЕООД (100%) и Инкасо Гарант ЕООД (100%).

Към 31.12.2023 г. дружествата, включени в консолидираните финансови отчети на Групата на Първа инвестиционна банка, са: First Investment Bank - Albania Sh.a., Фи Хелт Застраховане АД и АМС Имоти ЕАД. Останалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансови отчети поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансовите резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на 31.12.2023 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

Награди 2023 г.

- Първа инвестиционна банка е отличена като „Банка на годината“ и „Employer branding – работодателска марка“ по време на церемонията „Компания на годината“, която поощрява успешните управленски модели, ефективните бизнес практики сред българската общественост.
- Fibank получава наградата „Банка на тайния клиент“ за най-добро клиентско обслужване в България в престижния конкурс „Банката на годината“, организиран от „Асоциация Банка на годината“.



Първа инвестиционна банка: гати и факти

1993 г.	Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-95 г.	Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	ПИБ АД първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от ЕБВР – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Fibank е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансиране за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. Учреден е чуждестранен клон в Тирана, Албания за обслужване на физически лица и бизнес клиенти.
2000 г.	Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	ПИБ АД стартира първия Виртуален банков клон в България, с възможност за работа в Интернет. Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на вестник „Пари“. Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2002-04 г.	Fibank е определена два пъти за „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“. Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти.
2005 г.	Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. Матео Матеев (зам. главен изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2006 г.	Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“. €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участие на 33 международни банки. Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн.лв. на 100 млн.лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.
2007 г.	Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. Стартира „FIBank Mobile“ – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. Fibank е сред първите банки в България, внедрила чип технологията при издаването на карти. First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за банкова дейност в Албания.

2008 г.	Първа инвестиционна банка внедрява нова интегрирана банкова информационна система FlexCube. ПИБ АД получава синдикиран заем от 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. Банката е отличена с награда OSCARDS за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	Fibank започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. Стартира нова услуга „Моята Fibank“ за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	Fibank посреща своя едномилионен клиент. Подписано е споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. Fibank първа в страната предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. ПИБ АД придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	Fibank е обявена за „Най-добра банка в България“ за 2011 г. от финансовото списание Euromoney. Нови изпълнителни директори на ПИБ АД – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“ за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	Fibank е „Банка на годината“ от Асоциация „Банка на годината“ за най-добро комплексно представяне. Банката подписва споразумение с ЕИФ за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. Васил Христов (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2013 г.	Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. Fibank финализира издаването на хибриден гълг на обща стойност 100 млн. евро. Стартира онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали.
2014 г.	Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. ПИБ АД преодолява натиска върху банковата система с поддържаната висока ликвидност, професионализъм и получена ликвидна подкрепа съгл. решение С(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на гребно от международния портал Global Banking & Finance Review.
2015 г.	Реализиран е проект с IFC за награждаване на системите за управление на риска и корпоративното управление съгласно принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции. Fibank е обявена за най-силна марка сред банките в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. Банката издължи ликвидната подкрепа във връзка с решение С(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста проведен в страната. Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omni-channel). ПИБ АД става директен участник в системата за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). Fibank обнови банкова си информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. Развиват се онлайн услугите, свързани с потребителски кредити – www.credit.fibank.bg.

2018 г.	Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си. Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи. Разработен е софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката. Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент.
2019 г.	Картовите услуги се развиват с изпреварващо въвеждане по отношение на дигитализираните карти и плащането на смарт устройства. Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел повишаване ефективността при обслужване на клиентите. Fibank премина презгледа на качеството на активите и стрес теста, проведени от ЕЦБ през годината. Предприети са инициативи за повишаване на финансовата грамотност, вкл. на деца и юноши.
2020 г.	Първа инвестиционна банка успешно увеличава капитала си със 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation със 7,87%. Fibank, първа сред банките в страната, осигурява възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с пандемията COVID-19. Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Никола Бакалов и Ралица Богоева, както и нов Главен финансов директор – Янко Караколев. Банката подкрепя създаването на ново дружество (start-up) в областта на платежните услуги – „Майфин“ ЕАД, лицензирано като дружество за електронни пари с капитал в размер на 1 млн. лв. Първа инвестиционна банка подписва споразумения с Българска банка за развитие и Фонд на фондовете за преодоляване на последици от пандемията от COVID-19.
2021 г.	Първа инвестиционна банка предлага иновативен продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (XAU). Видео консултация – стартира нова услуга за клиентите относно кредитни продукти за физически лица, достъпна през www.fibank.bg и електронното банкиране „Моята Fibank“. Имплементирана е нова BPM (Business Process Management) система за управление на процеси в кредитирането на физически лица. MyCard – нова виртуална кредитна карта с предварително одобрен кредитен лимит, която се издава изцяло онлайн през мобилното приложение My Fibank. Debit Mastercard Platinum – нова дебитна карта в премиум сегмента, предлагаща редица предимства, вкл. приложение с виртуален асистент (AskPLEEZ!) и concierge услуги.
2022 г.	Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink. Стартира електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в офисите на Банката. Debit Instant Card – нова виртуална дебитна карта, издавана през мобилното приложение My Fibank, предназначена за извършване на плащания в Интернет чрез мобилно смарт устройство. Системата за управление на процеси в кредитирането BPM е внедрена и за бизнес клиенти. „Устойчиво бъдеще“ – нов ипотечен кредит за финансиране на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност (клас А+, А или В), разработен съгласно политиките за отговорно банкиране.

Акценти за 2023 г.

Януари

- Поставя се началото на множество инициативи и кампании, свързани с 30-годишния юбилей на Първа инвестиционна банка.
- Клиентите на Fibank първи в България извършват незабавни плащания в левове Blink P2P по мобилен номер през мобилното приложение My Fibank.
- Новият офис на Fibank „София Тех Парк“ посреща първите си клиенти.



Февруари

- Стартира предлагането на ексклузивен продукт – метална кредитна карта World Elite Mastercard с допълнителни услуги – concierge, програма EGO Club и съдействие от личен банкер, VIP достъп до летищни салони, пътническа застраховка с високо покритие.
- Фокус е поставен върху инвестиционно и обратно финансиране за малките предприятия с дълъг срок за погасяване и облекчени условия за обезпеченост.



Март

- Fibank успешно мигрира към новата платежна система за големи плащания (T2), осъществяваща брутен сетълмент в реално време (RTGS), част от консолидираната платформа за TARGET услуги на Евросистемата.
- Програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи отбелязва пет години от създаването си на международната конференция Business Lady Excellence, в която участие вземат бизнес лидери от цяла Европа.
- Започва издаването на виртуална кредитна карта, изцяло онлайн през мобилното приложение My Fibank.
- Банката предлага финансиране на българските предприятия по европейските програми за конкурентоспособност и иновации, за развитие на селските райони и националния план за възстановяване и устойчивост.
- Fibank се включи в инициативата European Money Week 2023 за ранна финансова грамотност в редица български училища в страната.



Април

- „Стани клиент на Fibank“ – нова услуга за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти през мобилното приложение My Fibank чрез потвърждение на самоличността с лична карта и видео идентификация (eID).
- Fibank подписва споразумение с Българската агенция за експортно застраховане за финансиране на бизнес клиенти чрез застрахователен механизъм, осигуряващ защита срещу финансови загуби по отпуснати кредити на микро, малки и средни предприятия.
- „EGO Портфейл“ – услуга на частното банкиране, осигуряваща възможност за ползване на персонален инвестиционен консултант във връзка със структурирането и управлението на портфейли и инвестиционни консултации.
- Продуктите за бизнес клиенти „Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар“ и „Зелена енергия – собствено потребление“ за покупка на електромоби и изграждане на фотоволтаични инсталации са представени на форума „Финансиране на бизнеса 2023+“.



Май

- Стартира нова корпоративна програма Fibank High Tech Pro, насочена към обучение, професионално ориентиране и кариерно развитие на млади таланти в сферата на информационните технологии и киберсигурността.
- Софтуерен токен – нова функционалност в електронното банкиране „Моята Fibank Кипър“, който осигурява по-сигурен и лесен достъп за клиентите на клона в Кипър.
- Health and Body Modeling Fi Pro – нова спортна инициатива за служителите на Fibank, насочена към здравословен начин на живот и добра физическа форма, за релаксация и хармоничен баланс в работната среда.

Юни

- Проведено е Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, на което е решено нетната печалба за 2022 г. да бъде капитализирана.
- Експерти от Fibank представят възможностите за кариерно развитие в банковата институция на форума „Bulgaria wants you“ – „София: Кариера и живот – защо в България“, проведен в София Тех Парк.
- Дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a развива дейността си в сферата на картовия бизнес, като стартира изграждането на собствена мрежа от ПОС терминали.

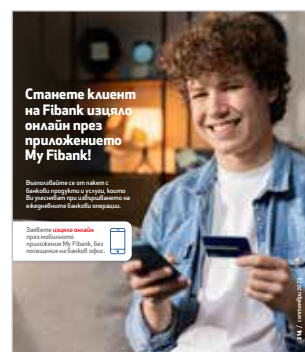


Юли

- Fibank активно предлага на малките предприятия кредитния продукт „ПОС овърдрафт“ – обратно финансиране, на база реализирани обороти от ПОС трансакции.
- За поредна година Fibank организира конкурса „Най-добра българска фирма на годината“, който цели насочване на общественото внимание към добрите примери за бизнес в страната и популяризиране на техните успешни бизнес модели.
- Иновативният продукт „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (XAU), предлаган от Fibank, е внедрен и в дигиталния портфейл на дъщерното дружество Майфин ЕАД.

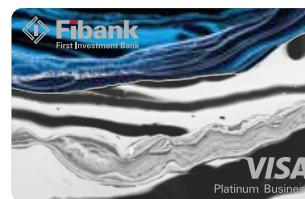
Август

- Стартира кампания за предлагане на програмата „Digital Me“, пакета „Digital Light“ и потребителски кредит „Кариерен старт“ сред студенти в страната.
- Fibank награжда информационната си инфраструктура по отношение на киберсигурността чрез нови софтуерни решения за минимизиране на уязвимостите, следвайки най-добрите практики в тази сфера.
- Разработена е 10-годишна стратегия за устойчиво развитие, както и Рамка за зелено финансиране, която определя стандартите за екологично и природосъобразно кредитиране съгласно принципите на Международната асоциация за капиталовите пазари ICMA (International Capital Market Association).
- Fibank е банката в България, която приема заявления за издаване на Европейска здравноосигурителна карта през клоновата мрежа в цялата страна.



Септември

- Visa Platinum Business Debit – нов картов продукт от висок клас за бизнес клиенти, предназначен за управление на фирмените средства, с включени допълнителни услуги – cash back, пътническа застраховка при пътуване в чужбина и достъп до бизнес летищни салони с програмата Lounge Key.
- Стартира кампания за издаване на нови детски и юношески дебитни карти Debit Mastercard PayPass Kids/Teen без такса за издаване и поддръжка на картата, както и при плащане в търговски обекти или теглене на пари в брой от банкомат.



Октомври

- Кредит „Зелена енергия за домакинствата“ – нов кредитен продукт за физически лица, предназначен за финансиране изграждането на инсталация за собствено производство на енергия от възобновяеми източници (фотоволтаична система или слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване).
- Fibank успешно адаптира системите и документалното обезпечаване на разплащанията с клиентите към новите стандарти за бюджетни плащания, съответстващи на SEPA стандартите.
- Банката привежда дейността си в съответствие с изискванията на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.



Ноември

- Кредит „Зелен транспорт за домакинства“ – нов продукт за потребителско финансиране, подпомагащ физическите лица при покупката на електрически автомобил, в размер до 100% от стойността на автомобила, както и до 10 хил. лв. за покриване на допълнителни разходи, свързани с покупката.
- Справочната информация за кредити на физически лица в електронното банкиране „Моята Fibank“ е разширена с цел по-голяма детайлност и удобство за потребителите.



Декември

- Нова сребърна монета, посветена на „Годината на дракона 2024 г.“, предлагана от Fibank със сътрудничеството на Новозеландския монетен двор.
- Банката подготвя предлагането на ексклузивни дебитни и кредитни карти с дизайн, посветен на Олимпийските и Параолимпийските игри в Париж през 2024 г.
- Децата на Fibank – коледно тържество за служители на Банката и техните деца, организирано в рамките на фестивала Sofia Christmas Fest.
- Fibank представи своя благотворителен календар за 2024 г., посветен на устойчивото развитие и опазване на природните ресурси, като акцент е поставен върху водата и водните ресурси и тяхното опазване.





Поддържа баланс
в динамиката на времето

Финансов преглед

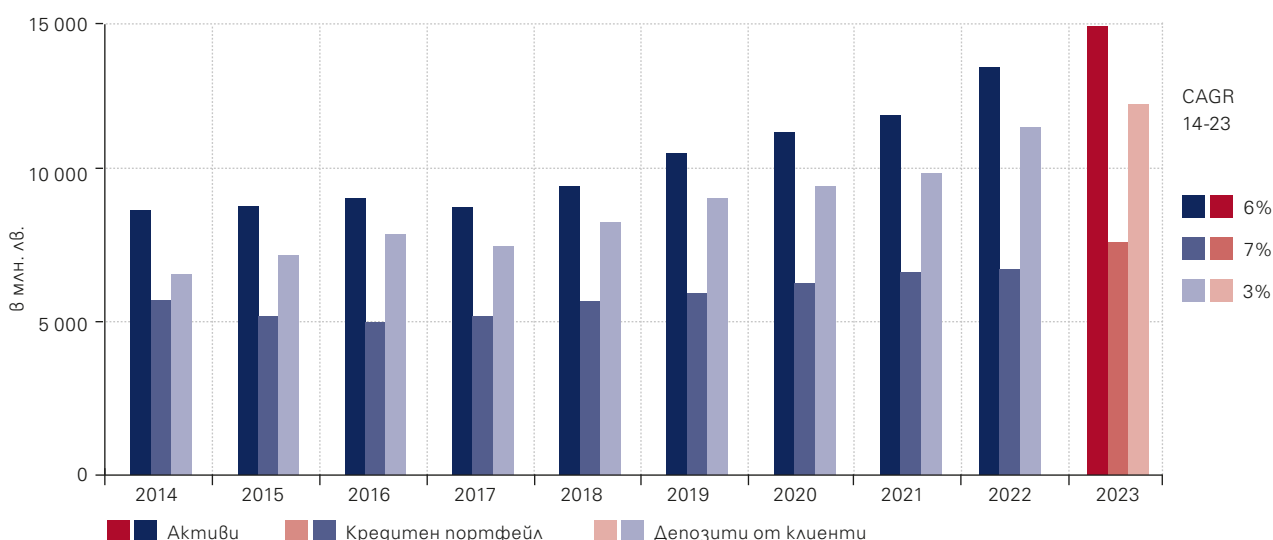
Ключови показатели

	2023	2022	2021	2020	2019
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	406 761	296 209	282 465	249 678	246 714
Нетен доход от такси и комисиони	159 061	144 962	123 505	99 192	106 774
Нетни приходи от търговски операции	25 045	20 473	15 742	12 531	15 378
Общо приходи от банкови операции	563 886	475 950	434 970	373 709	443 484
Административни разходи	(238 282)	(217 852)	(192 083)	(193 807)	(220 448)
Обезценка	(144 479)	(140 230)	(125 663)	(98 707)	(119 730)
Печалба на Групата след данъци	158 285	97 990	111 408	45 517	137 922
Доход на акция (в лв.)	1,06	0,65	0,74	0,36	1,25
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	14 864 233	13 498 982	11 897 221	11 335 420	10 660 175
Вземания от клиенти	7 674 705	6 823 003	6 653 944	6 312 887	6 017 137
Инвестиции в ценни книжа	2 883 067	2 819 193	1 673 781	1 292 641	993 022
Задължения към други клиенти	12 316 348	11 454 906	9 973 631	9 542 276	9 104 021
Други привлечени средства	447 314	123 846	120 002	103 649	109 348
Подчинен срочен дълг	19 410	19 410	9 622	9 623	3 949
Хибриден дълг	257 871	256 861	320 733	267 579	267 615
Общо капитал на Групата	1 573 382	1 399 622	1 319 842	1 216 420	978 917
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	20,49	21,01	20,84	21,28	18,34
Съотношение на капитала от първи ред	20,29	20,78	20,72	21,15	18,28
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	17,07	17,41	17,33	17,72	14,65
Съотношение на ливъридж	10,81	11,54	12,75	13,45	11,84
Ликвидни активи/депозити от клиенти	40,14	37,72	29,46	30,90	28,61
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	298,13	239,89	256,37	257,17	221,64
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	151,86	146,91	139,81	134,47	132,74
Нетни кредити/депозити	62,31	59,56	66,72	66,16	66,09
Възвръщаемост на капитала (след данъци)	10,61	7,29	8,85	4,22	15,12
Възвръщаемост на активите (след данъци)	1,13	0,78	0,96	0,42	1,38
Цена на риска (Cost of risk)	1,80	1,94	1,75	1,44	1,83
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	72,14	62,24	64,94	66,81	55,63
Административни разходи/ общо приходи	42,51	46,53	43,40	56,34	44,58
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	134	140	141	149	158
Персонал	2 953	2 990	2 867	2 910	2 825

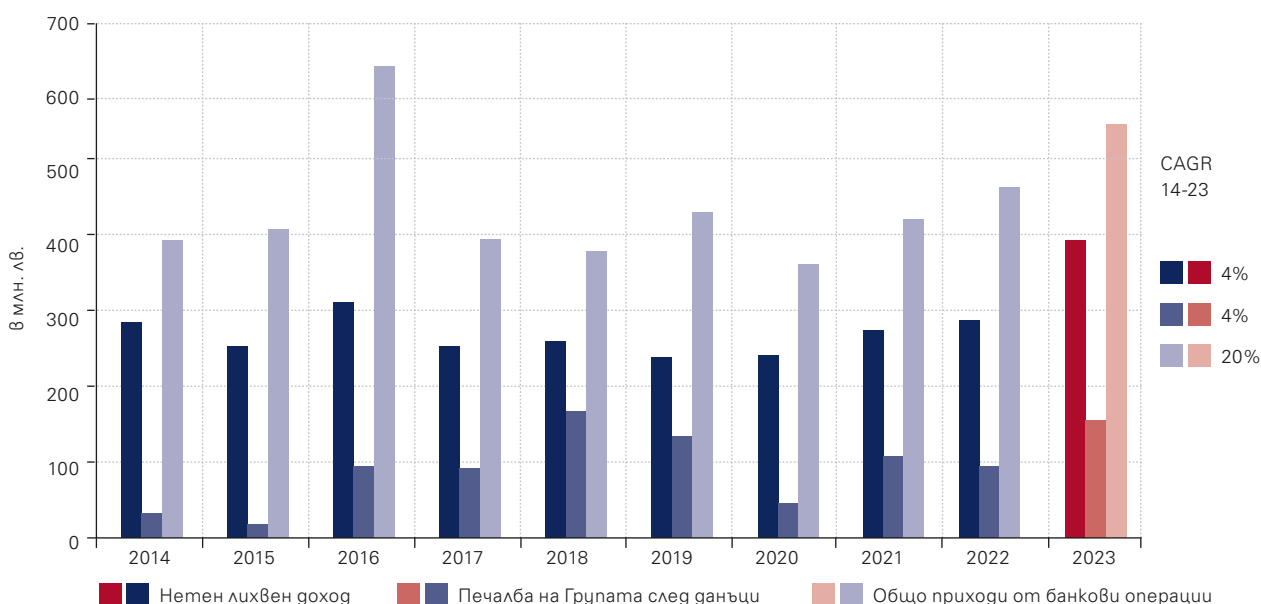
През юни 2023 г. Fitch Ratings потвърждава изцяло кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „В“ със „стабилна“ перспектива, краткосрочен рейтинг „В“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за държавна подкрепа „ns“ (no support).

30 години Fibank

Балансови показатели



Финансови показатели



През 2023 г. Първа инвестиционна банка отбеляза своя 30 годишен юбилей. През тези 30 години Fibank:

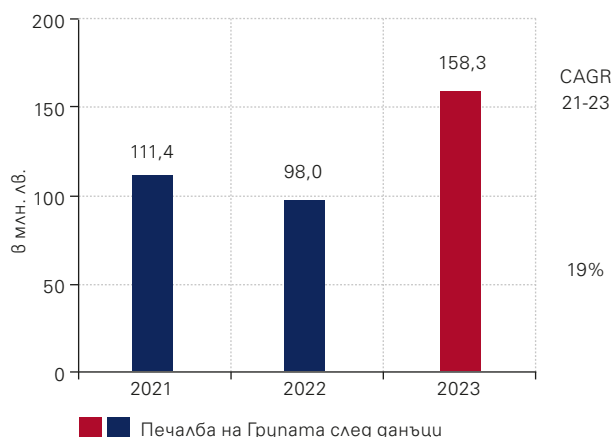
- Участва активно във формирането и развитието на банковия пазар в България, допринасяйки с иновативни продукти и перспективни решения;
- Поддържа високо качество на клиентско обслужване чрез постоянно усъвършенстване на процесите, предлагане на разнообразни услуги, консултиране и подкрепа на клиентите;
- Създава гъвкав бизнес модел и разпознаваем бранд – сред най-добрите в бранша;

- Активно управлява присъщите за дейността рискове чрез повишаване на защитните механизми и поддържане на солидна капиталова и ликвидна позиция;
- Прилага принципите за отговорно банкиране с цел постигане на устойчиво развитие и утвърждаване на Fibank като предпочитан работодател и социално отговорна институция.

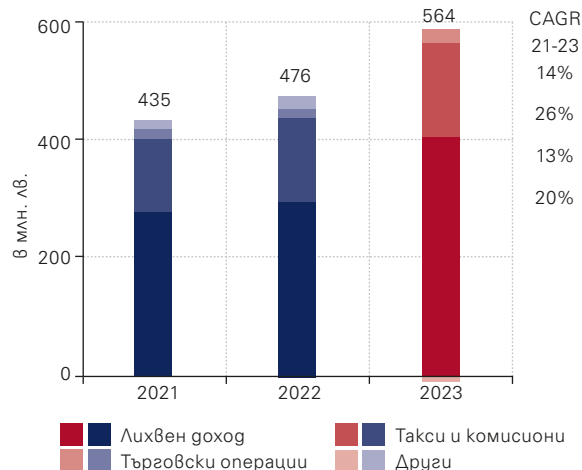
Финансов резултат

През 2023 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита много добри финансови резултати, като печалбата след данъчно облагане нараства с 61,5% до 158 285 хил. лв. (2022: 97 990 хил. лв.), а печалбата преди обезценка – до 322 241 хил. лв. спрямо 250 259 хил. лв. година по-рано. Влияние върху резултатите оказват по-високите оперативни приходи от дейността и прилаганите политики за редуциране на необслужваните експозиции и придобити активи. Общите приходи от банкови операции се увеличават до 563 886 хил. лв. (2022: 475 950 хил. лв.) с нарастване при всички основни източници на доход, в т.ч. основно при нетния лихвен доход. Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 10,61%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 1,13%.

Печалба на Групата след данъци



Приходи от банкови операции



За 2023 г. нетният лихвен доход нараства с 37,3% до 406 761 хил. лв. (2022: 296 209 хил. лв.), като засилва своя принос като основен източник на доход за Групата, съставляващ 72,1% от общите оперативни приходи (2022: 62,2%). Операциите на Fibank в чужбина формират 12,6% от нетния лихвен доход на Групата (2022: 7,8%), като отразяват основно развитието на дейността на дъщерната банка в Албания. За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”.

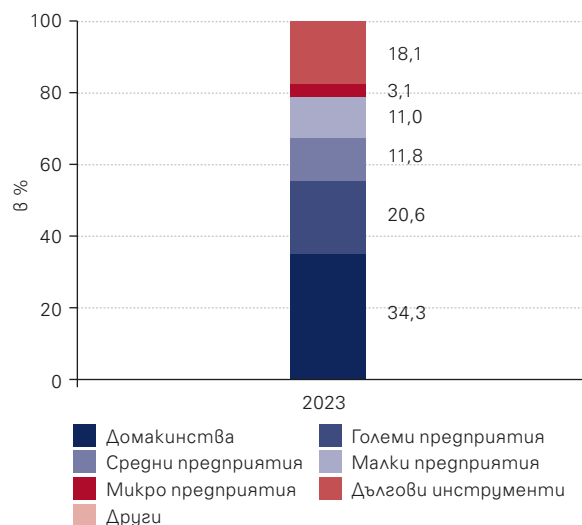
За отчетния период приходите от лихви се повишават до 452 554 хил. лв. (2022: 342 537 хил. лв.), в резултат на увеличение при всички основни бизнес сегменти, в т.ч. на домакинствата (2023: 155 013 хил. лв.; 2022: 138 396 хил. лв.) и при предприятията⁸, вкл. големите предприятия (2023: 93 158 хил. лв.; 2022: 77 063 хил. лв.), средните предприятия (2023: 53 526 хил. лв.; 2022: 42 038 хил. лв.), малките предприятия (2023: 49 572 хил. лв.; 2022: 40 313 хил. лв.) и микропредприятията (2023: 14 207 хил. лв.; 2022: 9835 хил. лв.). Нарастване е отчетено и при инвестициите в дългови инструменти (2023: 81 716 хил. лв.; 2022: 31 767 хил. лв.), ползвани като допълнителен източник на лихвен доход.

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като намаление продължава да се отчита при разходите за депозити от клиенти, които достигат 9633 хил. лв., спрямо 6254 хил. лв. година по-рано. Намаление има и при разходите за лихви по хибридният дълг (2023: 25 753 хил. лв. 2022: 33 488 хил. лв.) в резултат на предприетите от Банката мерки за тяхното оптимизиране. Увеличение е регистрирано при разходите по другите привлечени средства (2023: 7326 хил. лв. 2022: 556 хил. лв.), във връзка с нарастване на задълженията по

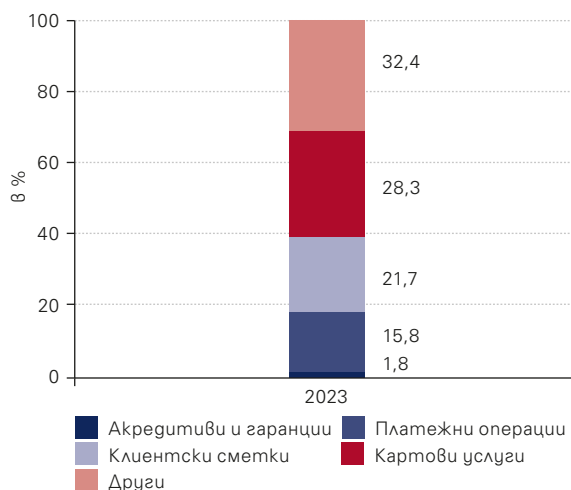
⁸ Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби/активи, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв./84 млн. лв.

договори за заем, които Банката предлага, с цел изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL). Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 3,83% за периода.

Приходи от лихви



Приходи от такси и комисиони



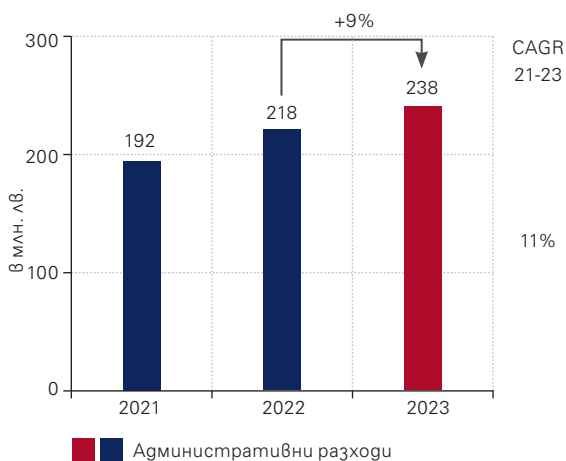
Нетният доход от такси и комисиони за 2023 г. се увеличава с 9,7% до 159 061 хил. лв. (2022: 144 962 хил. лв.), като формира 28,2% (21,3% средно за банковата система) от общите приходи от банкови операции (2022: 30,5%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба на Групата. Операциите на Fibank в чужбина формират 11,5% от нетния доход от такси и комисиони (2022: 13,6%). Увеличение е отчетено при основните източници на приход, вкл. платежните операции (2023: 32 103 хил. лв.; 2022: 29 437 хил. лв.), картовите услуги (2023: 57 454 хил. лв.; 2022: 48 436 хил. лв.), акредитивите и гаранциите (2023: 3687 хил. лв.; 2022: 3671 хил. лв.), както и при другите услуги (2023: 65 773 хил. лв.; 2022: 45 705 хил. лв.), за сметка на клиентските сметки, които бележат намаление (2023: 44 066 хил. лв.; 2022: 52 901 хил. лв.). Банката се стреми постоянно да развива банковите услуги, с акцент върху кръстосаните продажби и поддържане на дългосрочни взаимоотношения с клиентите.

За 2023 г. нетните приходи от търговски операции достигат 25 045 хил. лв. (2022: 20 473 хил. лв.), като увеличението отразява основно по-високите приходи от операции с чуждестранна валута, които са 23 917 хил. лв., спрямо 20 974 хил. лв. година по-рано. Нетни приходи са отчетени и при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 1128 хил. лв. за периода, при нетен разход от 501 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 4,4% от общите приходи от банкови операции на Групата (2022: 4,3%).

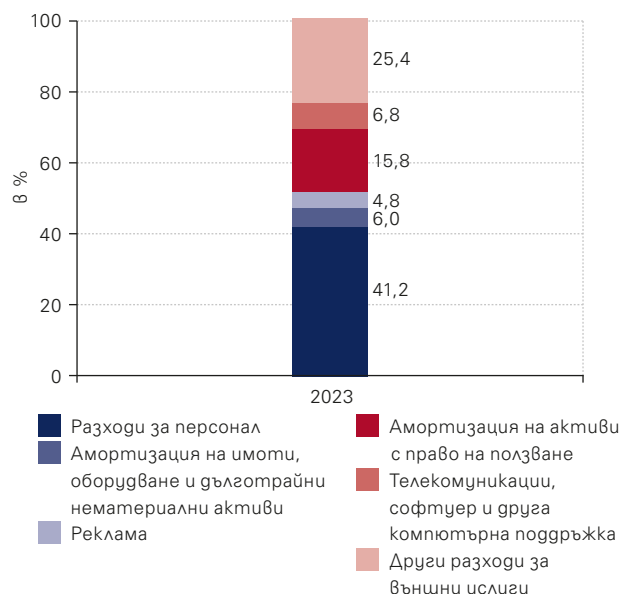
Другите нетни оперативни разходи са в размер на 26 981 хил. лв., спрямо нетни приходи от 14 306 хил. лв. година по-рано, за което влияние оказват по-високите оперативни разходи, свързани с дългови инструменти, които възлизат на 44 491 хил. лв.

За периода административните разходи нарастват до 238 282 хил. лв. при 217 852 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от инфлационните процеси и свързаното с това повишаване на разходите за персонал на Групата (2023: 98 247 хил. лв.; 2022: 81 517 хил. лв.). Увеличение е отчетено и при разходите за реклама (2023: 11 411 хил. лв.; 2022: 9006 хил. лв.), в резултат от реализирани маркетингови кампании, както и при тези, свързани с телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2023: 16 128 хил. лв.; 2022: 14 465 хил. лв.), които са в съответствие с развитието на информационните технологии. На нива близки спрямо предходната година остават разходите за амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи (2023: 14 297 хил. лв.; 2022: 12 959 хил. лв.), както и тези за външни услуги (2023: 60 488 хил. лв.; 2022: 58 700 хил. лв.), а намаление е отчетено при разходите за амортизация на активи с право на ползване (2023: 37 711 хил. лв.; 2022: 41 205 хил. лв.). За периода съотношението административни разходи/общо приходи възлиза на 42,51% на консолидирана основа (2022: 46,53%), което е в рамките на целевата стойност от под 50%, заложена като количествен индикатор в стратегията за развитие.

Административни разходи



Структура на административните разходи



През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, ценни книжа и задбалансови ангажименти в размер на 246 875 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 102 396 хил. лв., в резултат на което нетните разходи за обезценка за 2023 г. възлизат на 144 479 хил. лв. (2022: 140 230 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Управление на риска“.*

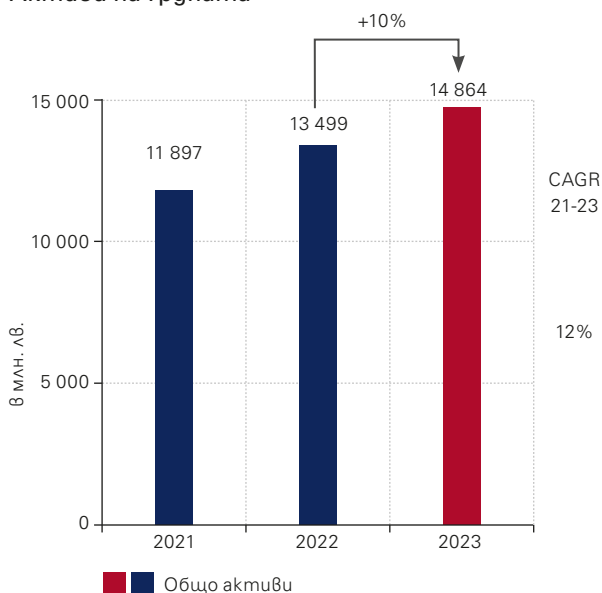
За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни разходи в размер на 3363 хил. лв., спрямо 7739 хил. лв. година по-рано, които включват основно разходи за вноските, които текущо се правят към гаранционни схеми, вкл. фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за преструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2023: 25 888 хил. лв.; 2022: 26 251 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

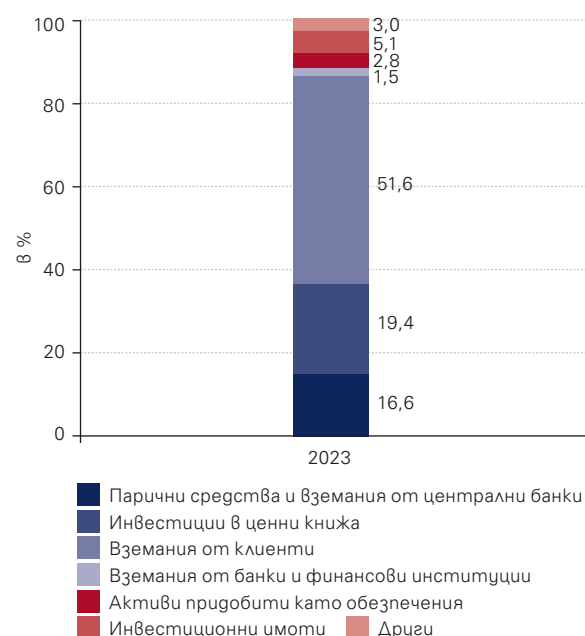
Баланс

През 2023 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 10,1% до 14 864 233 хил. лв., спрямо 13 498 982 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява повишаването на привлечения ресурс, развитието на кредитния портфейл и управлението на паричните средства и ликвидни активи. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на пето място по активи към края на 2023 г. (2022: пето), с пазарен дял от 8,07% на индивидуална основа (2022: 8,18%).

Активи на Групата



Структура на активите



В структурата на активите на Групата вземанията от клиенти засилват своя структуроопределящ дял – 51,6% от общите активи (2022: 50,5%), следвани от инвестициите в ценни книжа – 19,4% (2022: 20,9%) и паричните средства и вземания от централни банки – 16,6% (2022: 15,1%). Активите, придобити като обезпечение продължават да понижават дела си до 2,8% (2022: 3,1%), а инвестиционните имоти – до 5,1% (2022: 5,6%), като част от действията, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и тяхната ефективна реализация. Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 62,3% спрямо 59,6% за предходната година съобразно консервативната политика за управление на рисковете.

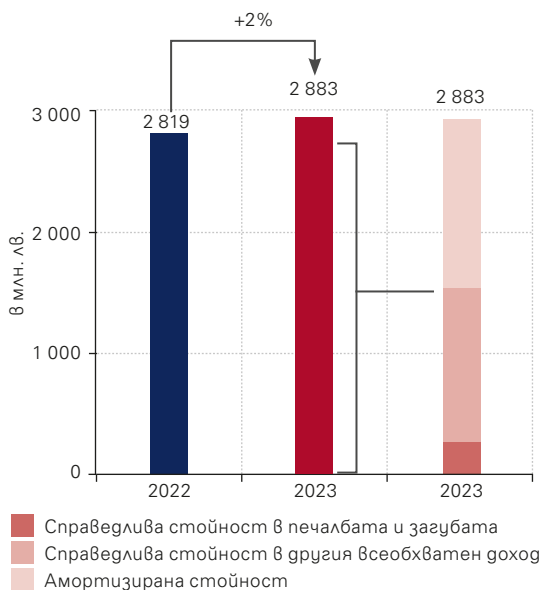
Паричните средства и вземания от централни банки нарастват до 2 462 073 хил. лв., спрямо нивата от предходната година – 2 042 858 хил. лв., в резултат основно на увеличение при вземанията от централни банки (2023: 1 925 009 хил. лв.; 2022: 1 521 699 хил. лв.), за което влияние оказват увеличените от БНБ през периода изисквания за поддържане на минимални задължителни резерви по привлечените средства от 10 на 12 процента. Към края на 2023 г. паричните средства на каса бележат увеличение (2023: 332 932 хил. лв.; 2022: 264 331 хил. лв.), за сметка на разплащателните сметки в чуждестранни банки (2023: 204 132 хил. лв.; 2022: 255 537 хил. лв.), управлявани като част от ликвидността.

Вземанията от банки и финансови институции остават почти без промяна (2023: 227 327 хил. лв.; 2022: 221 900 хил. лв.), повлияно основно от вземанията от чуждестранни банки, за сметка на тези от местни банки и финансови институции.

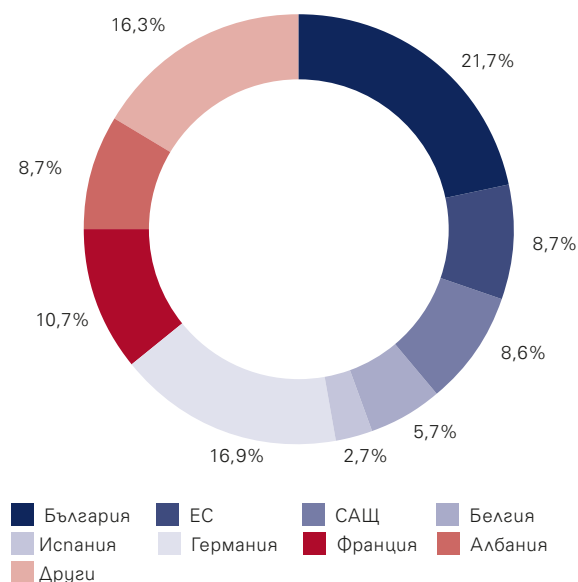
Портфейлът от инвестиции в ценни книжа на Групата остава почти без промяна в края на годината (2023: 2 883 067 хил. лв.; 2022: 2 819 193 хил. лв.), управляван съобразно пазарните условия, с цел генериране на допълнителна доходност, при поддържане на балансирано съотношение между възвръщаемост и риск. Структурата на портфейла включва основно държавни ценни книжа на българското правителство (2023: 546 273 хил. лв.; 2022: 579 123 хил. лв.) и на чуждестранни правителства (2023: 1 976 374 хил. лв.; 2022: 1 792 929 хил. лв.), които съдържат

основно държавен дълг на страни – членки на Европейския съюз. Облигациите и другите ценни книжа, издадени от предприятия възлизат на 280 619 хил. лв., а тези, издадени от банки – на 39 114 хил. лв.).

Портфейл от финансови инструменти



Портфейл от държавен дълг по страни



В съответствие с изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката съгласно МСФО 9, от портфейла с ценни книжа 1 194 959 хил. лв. са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2022: 530 160 хил. лв.), 1 440 578 хил. лв. – по амортизирана стойност (2022: 2 017 895 хил. лв.), а 247 530 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2022: 271 138 хил. лв.).

Към 31 декември 2023 г. операциите на Fibank в чужбина формират 11,2% от активите (2022: 7,6%) и 11,7% от пасивите (2022: 12,4%) на Групата, като отразяват развитието на дейността и операциите на дъщерната банка в Албания, вкл. приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия. За повече информация относно *First Investment Bank – Albania Sh.a.* виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

Активите, придобити като обезпечения, отчитат намаление до 414 365 хил. лв. (2022: 423 585 хил. лв.), а инвестиционните имоти възлизат на 756 767 хил. лв. (2022: 750 324 хил. лв.). През годината са придобити такива имоти в размер на 147 хил. лв., а са отписани при продажба – 9532 хил. лв, както и са признати разходи в стойността на активите – 11 351 хил. лв. и са прехвърлени активи от статията за имоти и оборудване – 4477 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 131 341 хил. лв. (2022: 115 937 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания. Активите с право на ползване възлизат на 172 967 хил. лв. към края на годината (2022: 171 638 хил. лв.), като нарастват основно във връзка с начислената амортизация за периода.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

Кредитен портфейл

Кредити

През 2023 г. нетният кредитен портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 12,5% до 7 674 705 хил. лв. (2022: 6 823 003 хил. лв.), с увеличение при всички основни бизнес сегменти. Към 31 декември 2023 г. Fibank заема пето място по кредити сред банките в страната, като отчита пазарен дял от 8,23% (2022: 8,27%).

в хил. лв. / % от общо	2023	%	2022	%	2021	%
Банкиране на дребно	2 804 476	34,8	2 538 006	35,1	2 283 398	32,0
Микро предприятия	272 992	3,4	232 822	3,2	201 149	2,8
Малки предприятия	1 067 801	13,2	923 928	12,8	922 650	12,9
Средни предприятия	1 357 490	16,8	1 250 729	17,3	1 258 780	17,6
Големи предприятия	2 558 273	31,7	2 278 006	31,5	2 467 734	34,6
Брутен кредитен портфейл	8 061 032	100	7 223 491	100	7 133 711	100
Обезценка	(386 327)		(400 488)		(479 767)	
Нетен кредитен портфейл	7 674 705		6 823 003		6 653 944	

Структурата на портфейла остава балансирана, като експозициите в сегмента на банкиране на дребно, формират 34,8% от брутния портфейл на Групата (2022: 35,1%), микро-, малките и средните предприятия⁹ – съответно 3,4% (2022: 3,2%), 13,2% (2022: 12,8%) и 16,8% (2022: 17,3%) или сумарно 33,4% (2022: 33,3%), структурирани съгласно Закона за малките и средните предприятия, а големите предприятия – 31,7% от брутния портфейл (2022: 31,5%).

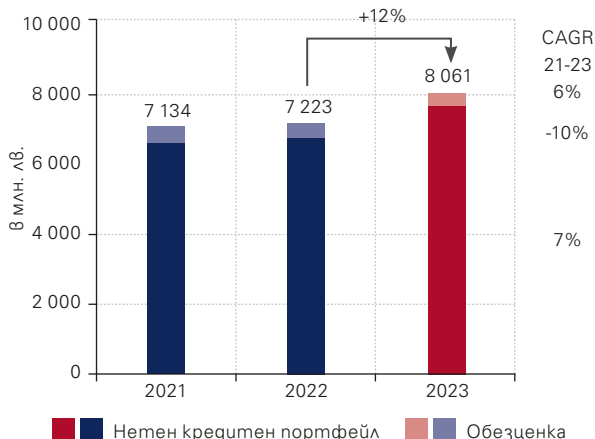
в хил. лв. / % от общо	2023	%	2022	%	2021	%
Кредити в левове	4 977 387	61,7	4 241 295	58,7	4 053 534	56,8
Кредити в евро	2 652 891	32,9	2 603 986	36,1	2 689 184	37,7
Кредити в друга валута	430 754	5,3	378 209	5,2	390 993	5,5
Брутен кредитен портфейл	8 061 032	100	7 223 491	100	7 133 711	100
Обезценка	(386 327)		(400 488)		(479 767)	
Нетен кредитен портфейл	7 674 705		6 823 003		6 653 944	

Във валутната структура на кредитния портфейл преобладават вземанията в левове – 4 977 387 хил. лв. (2022: 4 241 295 хил. лв.) или 61,7% от общия портфейл (2022: 58,7%), следвани от тези в евро – 2 652 891 хил. лв. (2022: 2 603 986 хил. лв.) или 32,9% (2022: 36,1%) от общите кредити. В страната действа система на Парижен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. От 2020 г. България е част от Валутния механизъм II (ERM II) и Единния надзорен механизъм (SSM), като част от пътната карта за присъединяване към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 430 754 хил. лв. (2022: 378 209 хил. лв.), като формират 5,3% от общите кредити на Групата (2022: 5,2%).

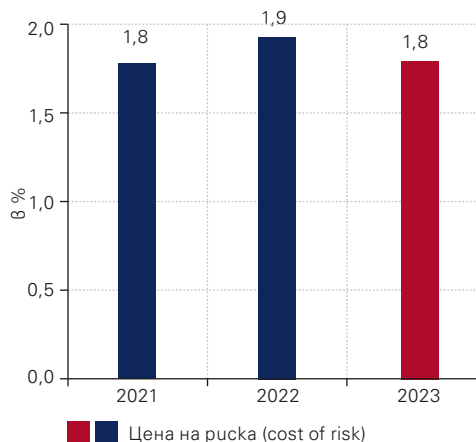
Кредитите, предоставени от подразделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 6,7% от брутния портфейл на Групата (2022: 6,2%), като отразяват увеличението на портфейла от кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

⁹ Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби/активи, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв./84 млн. лв.

Кредитен портфейл и обезценка



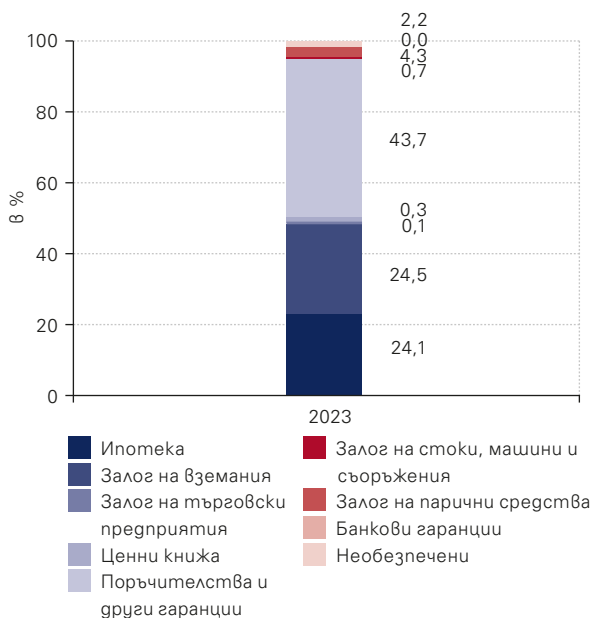
Цена на риска (cost of risk)



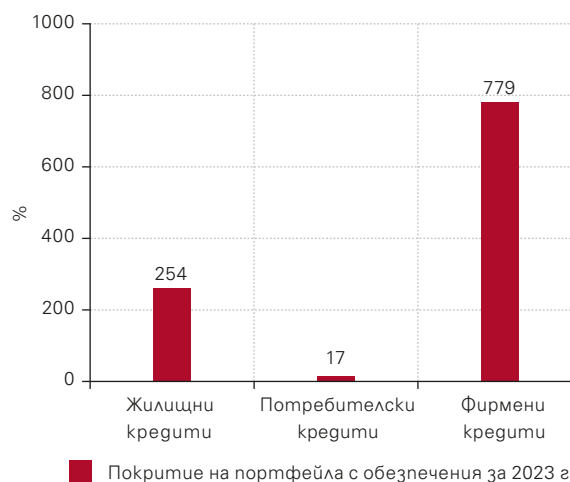
В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 386 327 хил. лв. спрямо 400 488 хил. лв. година по-рано. През 2023 г. е начислена допълнителна обезценка в размер на 246 611 хил. лв., реинтегрирана такава за 101 328 хил. лв., както и отписани обезценени вземания на стойност 230 430 хил. лв., като част от последователните действия за редуциране на необслужваните експозиции.

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на скотиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

Кредитен портфейл по обезпечения



Покритие на портфейла с обезпечения



Към края на 2023 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Групата са поръчителствата и други гаранции – 43,7%, следвани от залозите на вземания – 24,5% и ипотеките – 24,1%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

Сделки между свързани лица

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата			Предприятия под общ контрол		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
в хил. лв.						
Кредити	1 553	2 944	3 515	71 359	78 316	70 364
Получени депозити и заеми	16 144	14 195	13 725	23 310	15 418	13 582
Предоставени депозити	-	-	-	47 693	49 050	-
Други вземания	-	-	-	420	341	18 037
Други задължения	-	-	-	150	50	320
Издадени условни задължения	2 100	1 023	1 061	3 516	2 004	594
Лизингови задължения	-	-	-	2 669	2 684	1 513

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата			Предприятия под общ контрол		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
в хил. лв.						
Приходи от лихви	31	35	24	4 193	2 870	2 085
Разходи за лихви	7	8	8	1 512	-	1
Приходи от такси и комисиони	30	27	16	771	672	861
Разходи за такси и комисиони	7	6	4	6	300	293

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 35 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

Условни задължения

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Към края на периода общата сума на задбалансовите ангажименти на Групата възлиза на 1 212 075 хил. лв. спрямо 1 052 174 хил. лв. година по-рано. Увеличение е отчетено при неизползваните кредитни линии – до 1 016 084 хил. лв. (2022: 858 510 хил. лв.), при банковите гаранции – до 162 553 хил. лв. (2022: 160 332 хил. лв.) и при акредитивите – до 33 438 хил. лв. (2022: 33 332 хил. лв.).

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 32 „Условни задължения“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г..

Привлечени средства

През 2023 г. привлечените средства от клиенти се увеличават със 7,5% и достигат 12 316 348 хил. лв. (2022: 11 454 906 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Групата, формирайки 92,7% от общите пасиви (2022: 94,7%). Първа инвестиционна банка предлага спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2023 г. Банката заема пето място по депозити от клиенти сред банките в България (2022: пето) с пазарен дял от 8,40% на индивидуална основа (2022: 8,59%).

Привлечените средства от физически лица растат с 8,7% до 8 437 831 хил. лв. в края на периода спрямо 7 765 553 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 68,5% (2022: 67,8%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 40,8% от всички привлечени средства от клиенти (2022: 39,8%), следвани от тези в евро – 21,0% (2022: 21,2%) и в други валути – 6,7% (2022: 6,8%).

в хил. лв. / % от общо	2023	%	2022	%	2021	%
Привлечени средства от физически лица	8 437 831	68,5	7 765 553	67,8	7 450 167	74,7
В левове	5 031 180	40,8	4 552 829	39,8	4 352 763	43,6
В евро	2 583 286	21,0	2 430 824	21,2	2 339 776	23,5
В друга валута	823 365	6,7	781 900	6,8	757 628	7,6
Привлечени средства от търговци и публични институции	3 878 517	31,5	3 689 353	32,2	2 523 464	25,3
В левове	2 144 846	17,4	2 014 767	17,6	1 397 918	14,0
В евро	1 454 881	11,8	1 338 190	11,7	932 705	9,4
В друга валута	278 790	2,3	336 396	2,9	192 841	1,9
Общо привлечени средства от клиенти	12 316 348	100	11 454 906	100	9 973 631	100

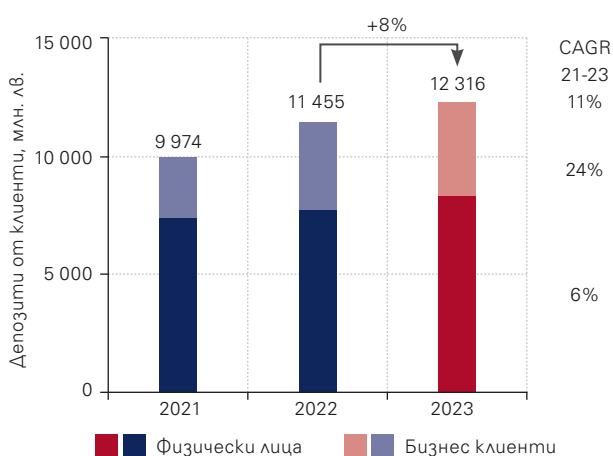
В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 5,1% до 3 878 517 хил. лв. (2022: 3 689 353 хил. лв.), за което влияе последователно провежданата политика на развитие на трансакционния бизнес и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2023 г. относителният им дял възлиза на 31,5% от общите привлечени средства от клиенти (2022: 32,2%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 17,4% от всички привлечени средства от клиенти (2022: 17,6%), тези в евро – 11,8% (2022: 11,7%), а тези в други валути – 2,3% (2022: 2,9%).

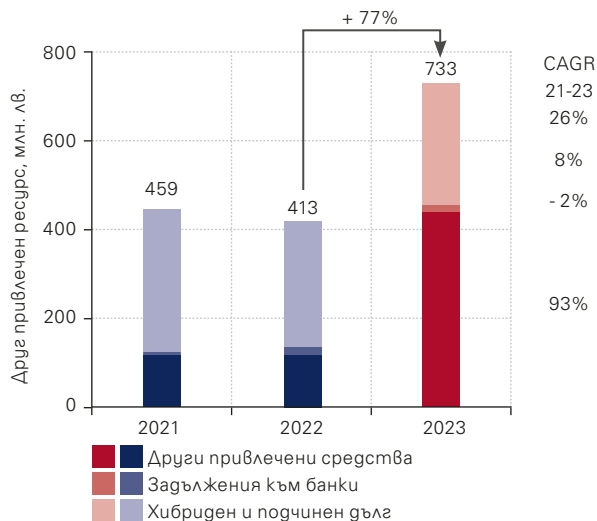
Другите привлечени средства нарастват до 447 314 хил. лв. към 31 декември 2023 г. спрямо 123 846 хил. лв. година по-рано, в резултат основно на увеличение при задълженията по договори за заем, в изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL) съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 и Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. *За повече информация виж раздел „Капитал“.*

Задълженията по получени финансираня възлизат на 34 574 хил. лв. (2022: 36 611 хил. лв.), като включват привлечен ресурс от Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) – 19 366 хил. лв. (2022: 20 174 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 14 331 хил. лв. (2022: 14 931 хил. лв.), както и от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 877 хил. лв. (2022: 1506 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Външни програми и гаранционни схеми“.*

Депозити от клиенти



Друг привлечен ресурс



За 2023 г. задълженията към банки под формата на текущи и срочни сметки са в размер на 8387 хил. лв., спрямо 13 152 хил. лв. година по-рано.

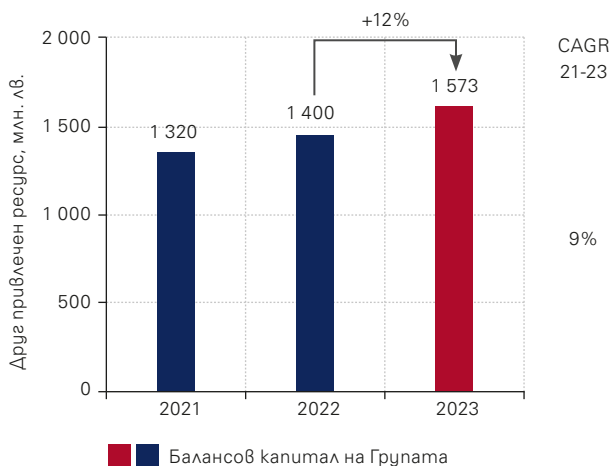
Лизинговите задължения на Групата възлизат на 171 743 хил. лв. към края на годината (2022: 171 217 хил. лв.), като остават почти без промяна.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

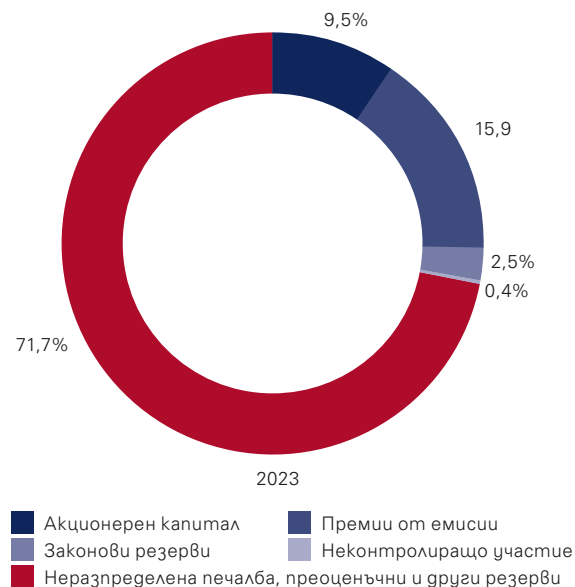
Капитал

Към 31 декември 2023 г. акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 149 085 хил. лв., разделен на 149 084 800 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло. Премиите от емисии на акции възлизат на 250 017 хил. лв.

Балансов капитал на Групата



Структура на балансовия капитал



Балансовият собствен капитал на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 12,4% до 1 573 382 хил. лв. (2022: 1 399 622 хил. лв.), в резултат на увеличение при другите резерви и неразпределената печалба, които достигат до 1 116 028 хил. лв. в края на периода (2022: 962 805 хил. лв.).

Регулаторен капитал

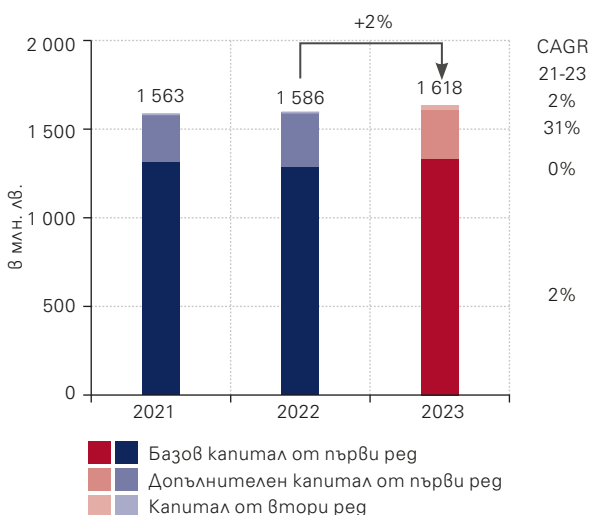
Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагащите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред на Групата е 1 348 495 хил. лв., при 314 754 хил. лв. година по-рано, когато за последно бяха приложени корекции, свързани с преходното третиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО_9. Капиталът от първи ред възлиза на 1 602 753 хил. лв. (2022: 1 569 012 хил. лв.), а общият регулаторен собствен капитал – 1 618 274 хил. лв. (2022: 1 586 448 хил. лв.).

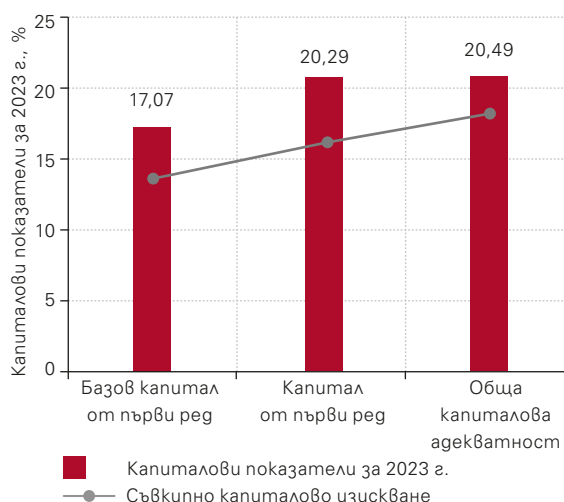
Към 31.12.2023 г. Първа инвестиционна банка има издадени четири хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница, съответно в размер на 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), 30 млн. евро (ISIN: BG2100023196), 30 млн. евро (ISIN: XS2419929422) и 10 млн. евро (ISIN: XS2488805461), включени в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Три от емисиите са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE). В края на отчетния период амортизираната стойност на хибридният дълг възлиза на 257 871 хил. лв. (2022: 256 861 хил. лв.).

Групата (чрез дъщерната банка в Албания) има издадени три инструмента под формата на подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро, 2,9 млн. евро и 5 млн. евро, отговарящи на изискванията за включване в капитала от втори ред. Амортизираната стойност на подчинения срочен дълг възлиза на 19 410 хил. лв. към 31 декември 2023 г. (2022: 19 410 хил. лв.). За повече информация виж бележка 29 „Хибриден и подчинен дълг“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

Регулаторен собствен капитал



Капиталова адекватност през 2023 г.



За целите на отчитането на квалифицираните дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2023 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 618 274 хил. лв.

Капиталови изисквания

В края на 2023 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита стабилни капиталови показатели, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 17,07%, съотношение на капитала от първи ред – 20,29% и съотношение на обща капиталова адекватност – 20,49%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания, изразени чрез съвкупното капиталово изискване, включващо допълнително капиталово изискване за рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж (в размер на 2,10% от рисковите експозиции) и комбинираното изискване за буфер. *За повече информация виж раздел „Капиталови буфери“.*

в хил. лв./% рисков експозиц.	2023	%	2022	%	2021	%
Базов капитал от първи ред	1 348 495	17,07	1 314 754	17,41	1 299 477	17,33
Капитал от първи ред	1 602 753	20,29	1 569 012	20,78	1 553 735	20,72
Обща капиталова база	1 618 274	20,49	1 586 448	21,01	1 562 783	20,84
Общо рискови експозиции	7 897 964		7 551 920		7 498 839	

Отчетените капиталови съотношения са резултат от прилагането на комплексни и целенасочени мерки по отношение реализирането на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез капитализиране на печалбата, издаване на дългово-капиталови (хибридни) инструменти, приемливи за целите на допълнителния капитал от първи ред, както и поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете.

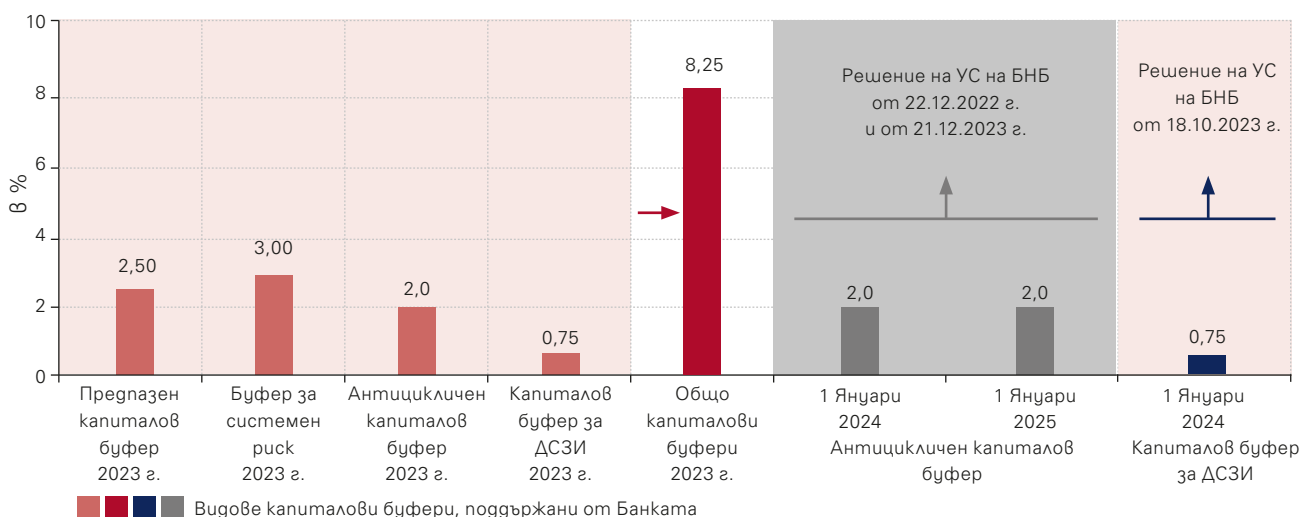
Капиталови буфери

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013 и Закона за кредитните институции, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери, комбинираното изискване за буфер, ограниченията върху разпределенията и препоръката за допълнителен собствен капитал.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклически системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2023 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на циклически системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антициклически капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като през 2023 г. плавно нараства на 1,5%, считано от 01.01.2023 г. и на 2,0%, считано от 01.10.2023 г. Съгласно решения на БНБ (през 2023 г.) неговото ниво ще се запази без промяна до първото тримесечие на 2025 г.

Капиталови буфери

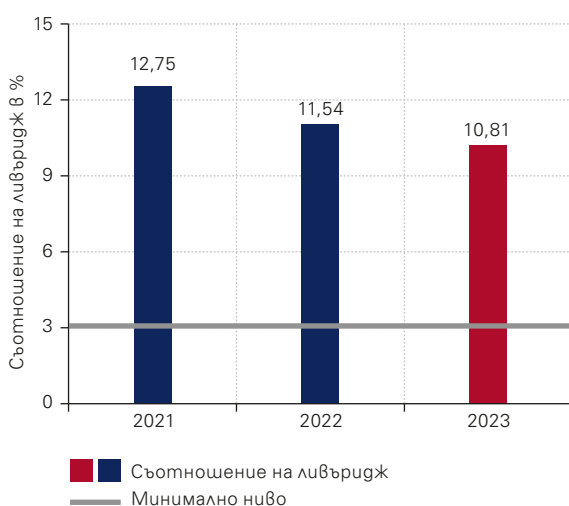


В допълнение, определените от БНБ други системно значими институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е понижен от 1,00% на 0,75% считано от 01.01.2023 г. и от 01.01.2024 г.

Ливъридж

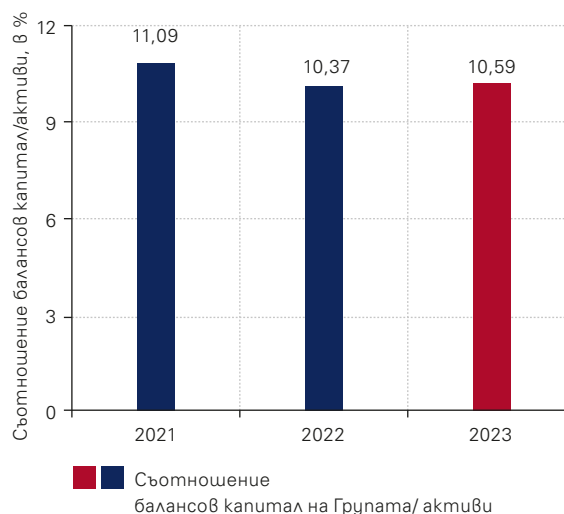
Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и нагласява рисковобазирания капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж, на ниво ЕС, банките следва да отчитат и оповестяват показателя, с оглед поддържането на минимално изискуем размер от 3% съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013.

Съотношение на ливъридж



Съотношение

балансов капитал на Групата/активи



Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо мярката за общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2023 г. отношението на ливъридж възлиза на 10,81% на консолидирана основа спрямо 11,54% за предходния период, влияние за което оказва нарастването на мярката за обща експозиция.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

Приемливи задължения

В изпълнение на изискванията на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и Регламент (ЕС) № 575/2013 банките следва да поддържат минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (MREL), както и изисквания за подчиненост във връзка с тях, определени индивидуално за всяка институция от органа за реструктуриране, изчислени като отношение спрямо общата рискова експозиция (TREA) и спрямо мярката за общата експозиция (LRE) на институцията, изчислявана за целите на съотношението на ливъридж.

Съгласно решение на БНБ крайният срок за достигане на определените минимални изисквания за Банката е 1 юли 2025 г., като с цел осигуряване на линейно натрупване на собствен капитал и приемливи задължения са определени междинни целеви нива (към 1 януари 2022 г., 1 януари 2023 г., 1 януари 2024 г. и 1 януари 2025 г.).

През 2023 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива предлаганите продукти в изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL), вкл. задълженията по договори за предоставени средства и заемните продукти „Перспектива+“, които представляват първостепенни необезпечени дългови продукти с фиксирана доходност, структурирани така, че да съответстват на изискванията за срочност, обезпеченост, подчиненост, споделяне на загуби, предсрочна изискуемост и другите приложими изисквания по отношение на приемливите задължения съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и Регламент (ЕС) № 575/2013.

За повече информация относно капитала и приемливите задължения виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.



Работим за доброто управление на риска

Управление на риска

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на присъщите за дейността ѝ рискове, при отчитане на предизвикателствата на външната среда и регулаторните изисквания.

През 2023 г. Банката изпълнява дейността си в съответствие със Стратегията за управление на риска и Рамката за рисков апетит, които определят поддържането на умерено-ниско ниво на риска и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност. Банката продължава да следва целите си за редуциране и управление на необслужваните експозиции, в т.ч. чрез действия по оздравяване и реструктуриране на кредитни експозиции, както и регулярно отписване на напълно обезценени и несъбираеми рискови експозиции съобразно Стратегията за намаляване на необслужваните експозиции и придобити активи.

Стратегия за управление на риска

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

Ключови елементи изграждащи риск стратегията



Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране, както и съобразно необходимото ниво на собствен капитал и ефективен управленски процес.

Fibank поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия ѝ профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики.

Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, включват:

- поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;

- постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката чрез дефиниране на рисковия толеранс за постигане на поставените бизнес цели и задачи.

През 2023 г., като част от ежегодния преглед, е актуализирана риск стратегията в съответствие с Рамката за рисков апетит и бизнес плана на Банката. По отношение на рисковия профил, в стратегията е заложено приоритетно развитие на сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия, както и дигитализацията на процесите, при високо ниво на киберсигурност и защита на данните, и развитие и прилагане на принципите на устойчивото банкиране, вкл. отчитане на екологичните, социални и управленски (ЕСУ) фактори в дейността. Постоянен акцент е поставен върху поддържането на ефективна контролна среда по отношение на съществуващите бизнес процеси, съпроводена с активно управление на кредитния и операционния риск, поддържане на адекватно ниво на необременени ликвидни активи и ограничаване на поемания пазарен риск в рамките на текущите нива.

През периода е разработена нова 10-годишна Стратегия за устойчиво развитие, отчитаща приложимите ЕСУ фактори и рисковете, свързани с прехода към устойчива икономика и физическите рискове, както и Политика за управление на климатичните и екологични рискове на Първа инвестиционна банка АД.



Рамка за рисков апетит

Рамката за рисков апетит на Първа инвестиционна банка представлява интегриран инструмент за определяне и ограничаване на нивото на общия риск, който Банката може да поеме, за да постигне своите стратегически и бизнес цели. За 2023 г. е определено поддържането на умерено-ниско ниво на рисков апетит.

Дефинирането и прилагането на рамката за рисков апетит се базира на оценка на **рисковия профил** на Банката на база съществените рискове, идентифицирани в картата на рисковете, като общият рисков профил се изразява в рейтинг, обобщен от оценките, присвоени на всеки от отделните специфични рискове, измерван по вътрешна 5-степенна скала с количествени стойности и нива на риска.

В рамката за рисков апетит е определен **рисковият капацитет** на Банката, който представлява максималното ниво на риск, при което Банката може да оперира, без да нарушава регулаторните изисквания и други ограничения по отношение на нуждите от капитал и финансиране, и задължения към заинтересовани страни. Дефиниран е и **рисковият толеранс**, който като предпазна мярка за спазване на рисковия апетит, зададен на стратегическо ниво, е определен като процент по-нисък от 100% от общия рисков капацитет на Банката. За изчисление на рисковия апетит се прилагат **индикатори и лимити** (като обща капиталова адекватност, съотношение на базовия собствен капитал от първи ред, съотношение на МИСКПЗ, съотношение на ливъридж, кредити/депозити, съотношение за ликвидно покритие, съотношение на нетно стабилно финансиране, възвръщаемост на капитала, съотношение на необслужвани експозиции, коефициент на провизиране, операционни загуби/регулаторен капитал и др.), както и индикатори за ранно предупреждение съобразно вида на риска.

Рамката за рисков апетит подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането в Банката.



Карта на рисковете

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

Рисков профил и карта на рисковете



Видовете риск са диференцирани в групи (по стълб I и стълб II), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка.



Риск култура

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Fibank се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете, в т.ч. като се вземат предвид факторите от екологичен, социален и управленски (ЕСУ) характер;
- отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход за оценка;
- ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.



Рамка за управление на рисковете

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.



Линии на защита

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

Политиките на Банката за вътрешно управление, касаещи рамката за вътрешен контрол и независимите функции по управление на риска, съответствие и вътрешен одит са в съответствие с приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, Насоките на ЕБО относно вътрешното управление съгласно Директива 2013/36/ЕС (EBA/GL/2021/05) и Насоки на ЕБО относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие, и ролята и отговорностите на служителите, отговорен за нормативното съответствие във връзка с БИП/БФТ, съгласно член 8 и глава VI от Директива (ЕС) 2015/849 (EBA/GL/2022/05).

Структура и вътрешна организация

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана

под ръководството на Главен директор Съответствие и субординация към Главния изпълнителен директор, с регулярна отчетност към Комитета за риска и/или Надзорния съвет. Главният изпълнителен директор (член на Управителния съвет на Банката) осигурява организацията по прилагането на функцията Съответствие в Банката, както и интегрирането ѝ в утвърдената рамка за управление на риска в цялата банка, за всички бизнес звена и на всички нива. През 2023 г. е назначен нов Главен директор Съответствие, който ръководи и координира функцията Съответствие на индивидуално и групово ниво, както и докладва на УС, НС и Комитета за риска за рисковете от несъответствие и цялостната оценка на риска от несъответствие.

Първа инвестиционна банка поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на дължника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

Колективни органи за управление на риска

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковете лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. През годината няма промени в състава на Комитета за риска. Към 31 декември 2023 г. той се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело, независим член на Надзорния съвет.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират **колективни органи**: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. През годината няма промени в състава на Кредитния съвет. Председател на Кредитния съвет е главният директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на малки предприятия“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, надеждната стълбца и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. През годината няма промени в състава на АЛКО. Председател на АЛКО е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния финансов директор и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“, „Банкиране на дребно“ и „Банкиране на големи предприятия“.

Комитетът по реструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковете експозиции и ангажименти. Той дава и мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за реструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. През годината няма промени в състава на Комитета по реструктуриране. Председател на Комитета по реструктуриране е Главният изпълнителен директор, а останалите членове

включват Главния директор Риск, директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Интензивно управление на кредити“ и представител от дирекция „Правна“.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. През годината няма промени в състава на Комитета по операционен риск. Председателят на Комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Картови разплащания“, „Съответствие – регулации и стандарти“, „Счетоводство“, „Информационни технологии“ и „Клонова мрежа“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функцията по управление на риска се изпълнява от дирекции „Анализ и контрол на риска“, „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ (направление Управление на риска), както и функцията Съответствие – от дирекции „Съответствие – регулации и стандарти“ и „Съответствие – превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма“ (направление Съответствие), които са независими (отделени от бизнеса) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, вкл. оценката на потенциални загуби.

Специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката, както и да анализира реалистичността на допусканията, залегнали в стратегиите на Банката във връзка с промени във външната среда и пазарите, на които тя оперира.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба. Тя управлява също и анализира удовлетвореността на клиентите на Банката във връзка с постъпили жалби от клиенти. Към нея функционира и звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява текущ контрол за изпълнение на нормативните изисквания по отношение на дейността на Банката като инвестиционен посредник и относно пазарните злоупотреби с финансови инструменти, както и Длъжностното лице по защита на данните, което отговаря за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката – *за повече информация виж раздел „Защита на лични данни“*.

Дирекция „Съответствие – превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма“ изпълнява дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл.106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), вкл. нормативното съответствие във връзка с тази дейност съгласно „Насоките на ЕБО относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие, и ролята и отговорностите на служителите, отговорен за нормативното съответствие във връзка с БИП/БФТ, съгласно член 8 и глава VI от Директива (ЕС) 2015/849“ (EBA/GL/2022/05) и Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, както и осъществява контрол относно прилагане на изискванията за борба и превенция на измамите.



Система от лимити

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/ контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

План за възстановяване

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2023 г. Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване, вкл. индикаторите за възстановяване, като нивата са калибрирани съобразно регулаторните изисквания и приложими капиталови буфери. Мерките за възстановяване са актуализирани при прилагане на по-консервативно третиране, като са включени и нови такива, отговарящи на условията за минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения. Приложени са завишени рискови параметри при допусканията за изготвянето на видовете стрес сценарии, вкл. с оглед предизвикателствата на външните среда и макроикономическите условия.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложени количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал и приемливи задължения, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на гап-зона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване и влиянието, което биха имали върху осигуряване на финансовата и оперативната непрекъсваемост.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Процес по планиране при реструктуриране

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да съдействат на органа за реструктуриране с оглед оперативна подготовка и осигуряване на възможност за реализиране на потенциално реструктуриране на институцията в случай на подобна ситуация.

Във връзка с това през 2023 г. Първа инвестиционна банка финализира разработването на вътрешен Оперативен протокол (bail-in playbook), който документира оперативния процес, свързан с потенциално прилагане на инструмента за споделяне на загуби, вкл. оперативните стъпки, свързани с механизмите за обезценяване и преобразуване на инструменти и задължения, както и вътрешните и външните аспекти за прилагане и оптимизиране на инструмента за споделяне на загуби.



Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговете и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за класифициране, обезценка и провизиране на експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

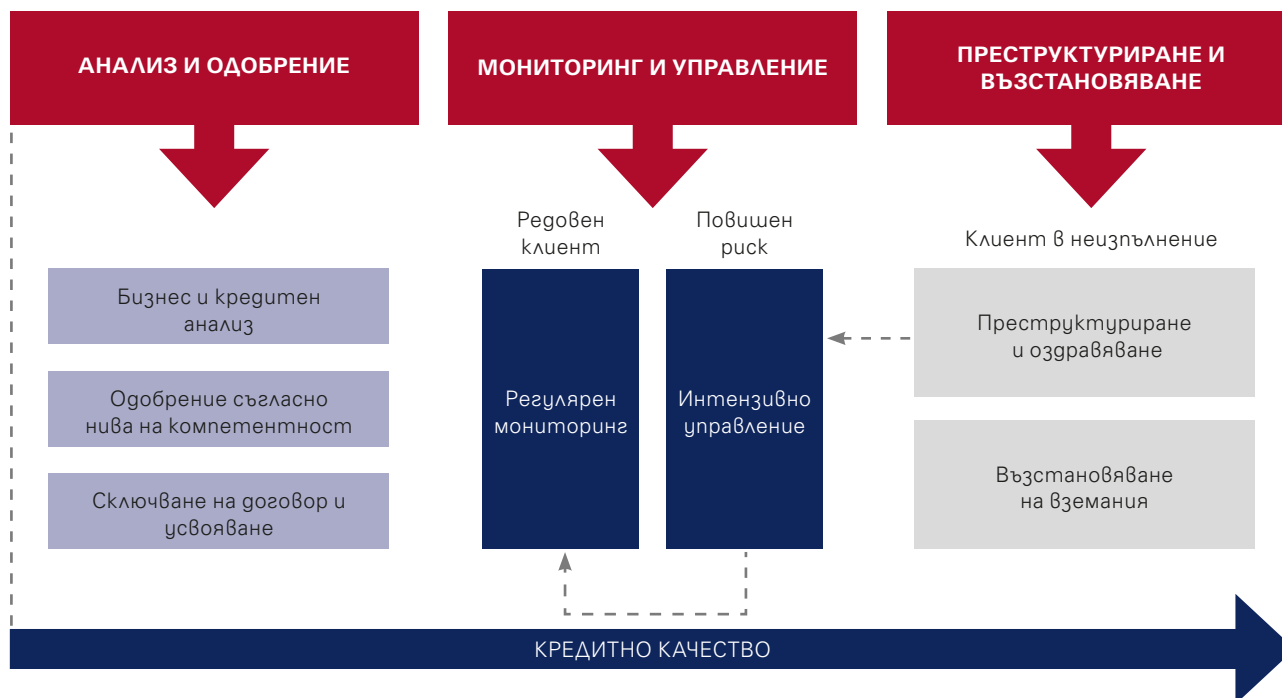
Кредитен процес

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез BPM (Business Process Management) система, разработена върху платформата IBM Business Automation Workflow, която е интегрирана към основната информационна система на Банката, с включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане и одобрение на кредитните сделки. Одобренията сделки се административат централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

В Банката е внедрена и функционира усъвършенствана система BPM (Business Process Management) за обработка на искания за кредитни продукти за физически лица и за юридически лица. Системата обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти, както и преговаряне на условия по съществуващи такива, с имплементирани в нея приложимите лимити и нива на компетентност при отпускане/ преговаряне на отделните видове кредитни експозиции. Чрез автоматизирането на кредитния процес се цели повишаване качеството на клиентско обслужване, както и намаляване на времето за обработка на искания за кредит.

През 2023 г. са направени промени в правилата за кредитиране и нивата на компетентност за одобрение по кредитни сделки, основно с цел оптимизиране на вътрешните процеси по вземане на решения и актуалност спрямо структурните звена и автоматизиранияте системи за обработка на кредитни сделки в Банката, както и прецизиране на изисквания, касаещи задбалансови ангажименти. През годината са извършени и промени във вътрешните правила за предоставяне на кредити за недвижими имоти на физически лица съгласно Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители, вкл. вътрешните процеси за работа с кредитни посредници, както и актуализирана методика за оценка на кредитоспособността за физически лица.

Жизнен цикъл на кредита



По отношение на бизнес звената, ангажирани в кредитната дейност дейността е организирана съобразно прилаганата от Банката сегментация на клиентите, съответстваща с европейските изисквания за дефиниране и определяне на микро, малки и средни предприятия, транспонирани чрез Закона за малките и средните предприятия.

За всеки кредитен продукт се прилагат ценови условия, така, че доходността, генерирана от него да покрива разходите за използвания финансов ресурс, поетия риск/очаквана загуба по кредитния продукт, административните разходи, както и изискваната норма на възвращаемост на капитала, заделен за съответния продукт, вкл. изискванията за собствен капитал и приемливи задължения (MREL).

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск. Мониторинговата система и вътрешните правила и процедури за мониторинг на кредитните експозиции са обект на регулярен преглед и актуализация, както и процесите за преглед на индивидуално значими кредитни експозиции, вкл. флагите и индикаторите за ранно предупреждение за наличие на вероятност от забава/просрочие и разпознаване на вероятността от неплащане.

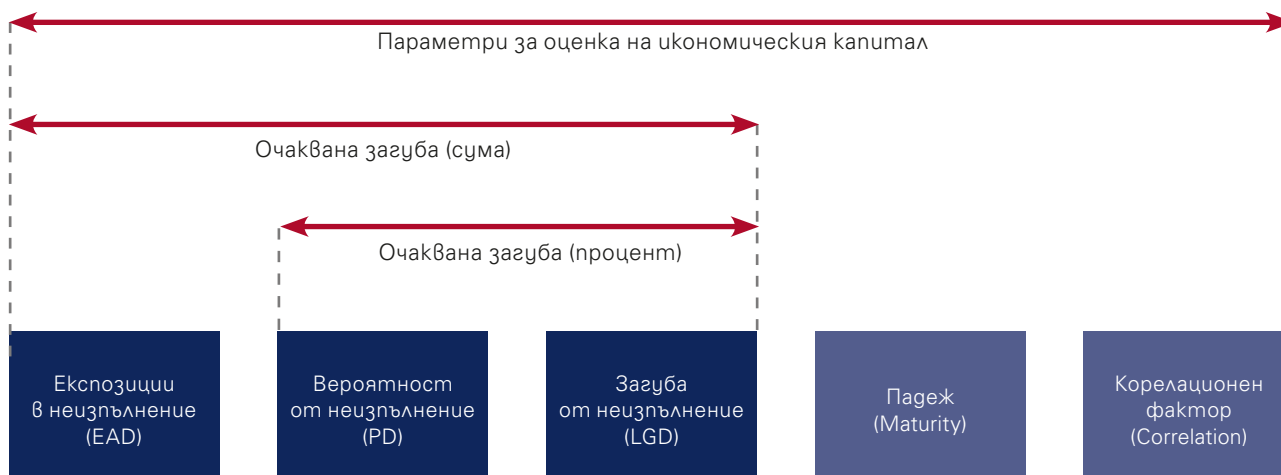
В Банката функционира дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. Процесите са систематизирани съобразно вътрешни правила за трансфер на кредитните експозиции в отделните фази от жизнения цикъл на кредита, които са прецизирани през годината, с цел оптимизиране на процеса за физически лица и бизнес клиенти.

Модели за измерване на кредитния риск

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

Риск параметри за оценка на очаквани и неочаквани загуби



За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „Вътрешен анализ на адекватността на капитала“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на бизнес клиенти и физически лица – клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/ риск мениджър.

Банката има разработени модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), които са имплементирани в информационните системи на Банката. Моделът включва количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране.

Всички модели за оценка на риска се приемат от Управителния съвет, внесени за разглеждане след предварителното им одобрение от Главния директор Risk.

В Банката има структуриран процес за оценка и валидиране на използваните модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествени (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област, с цел навременно докладване на резултатите към компетентните органи в Банката.

Техники за редуциране на кредитния риск

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка. В процесите по управление на обезпеченията се прилагат изискванията за ротация на оценителите след извършването на определен брой последователни оценки на един и същи актив в съответствие с Насоките на ЕБО относно предоставянето и наблюдението на кредити (EBA/GL/2020/06). През 2023 г. правилата за приемане, оценка и управление на обезпеченията са актуализирани, вкл. по отношение на прилаганите подходи за оценяване съгласно приложимите стандарти за оценяване, както и относно процеса за мониторинг на обезпеченията.

Проблемни експозиции, придобити активи и стратегия за тяхното редуциране

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, реструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

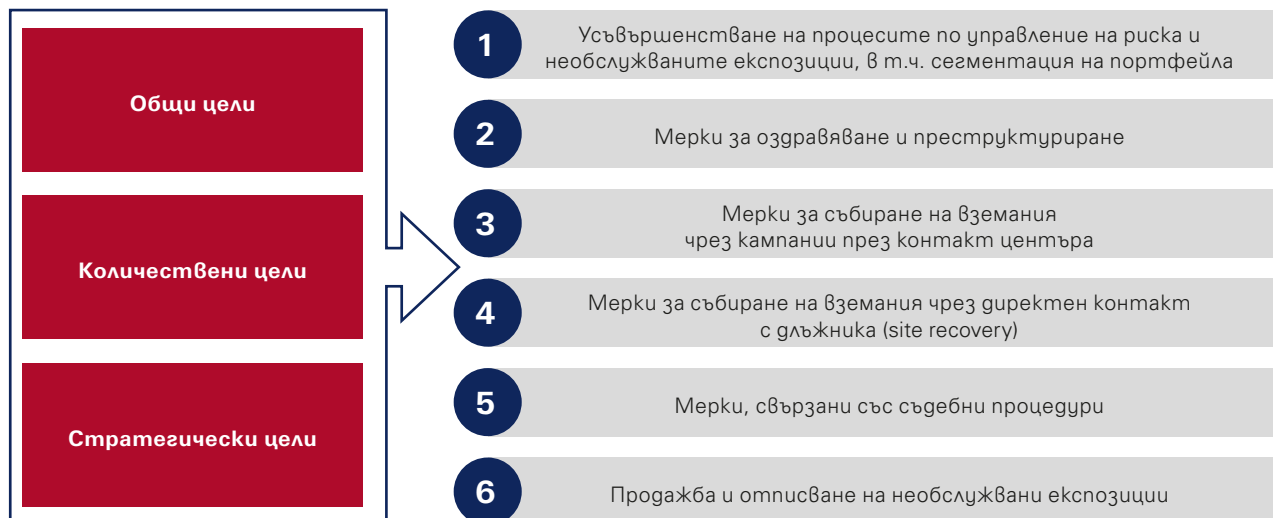
Банката има структурирани процеси и вътрешна организация относно управлението и реализацията на придобити като обезпечение активи, както и за конвертиране на дълг в активи/преобразуване на дълг в дялово участие. Като помощен орган към Управителния съвет действа Комисия за управление и продажба на активи, която изпълнява функции, свързани с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност.

Сред стратегическите приоритети на Банката, касаещи рисковия профил е редуциране на портфейла от необслужвани експозиции и придобити активи, като за целта има разработена тригодишна Стратегия за намаляване на необслужваните експозиции и придобитите активи и оперативен план за нейното изпълнение, в които са идентифицирани адекватни на бизнес модела и рисковия профил мерки/опции, съобразени с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06). През 2023 г. стратегията е актуализирана, като част от годишния процес по планиране и бюджетиране в Банката, вкл. по отношение на целевите нива по ключови индикатори. Заложените в нея основни цели и приоритети включват:

- регулярно отписване на напълно обезценени и несъбираеми кредитни експозиции и продажба на портфейли от необслужвани експозиции в размер и времеви хоризонт, съобразно динамиката в търсенето на пазара и предлаганата цена;
- постигане на надеждно оздравяване на кредитните експозиции, обхващащо целия жизнен цикъл на кредита и усъвършенстване на практиките и процесите, с цел постигане на по-високи нива на оздравяване (recovery rates);
- подобряване на начините и методите за реструктуриране на експозиции, целящи повишаване на вземанията по необслужвани експозиции;
- редуциране на рисковия профил на кредитния портфейл и прилагане на консервативен подход при оценка на обезпеченията;

- намаляване на относителното тегло на портфейла от придобити активи в баланса на Банката, с цел освобождаване на допълнителен паричен ресурс и редуциране на риска.

Мерки/опции за намаление на необслужваните експозиции



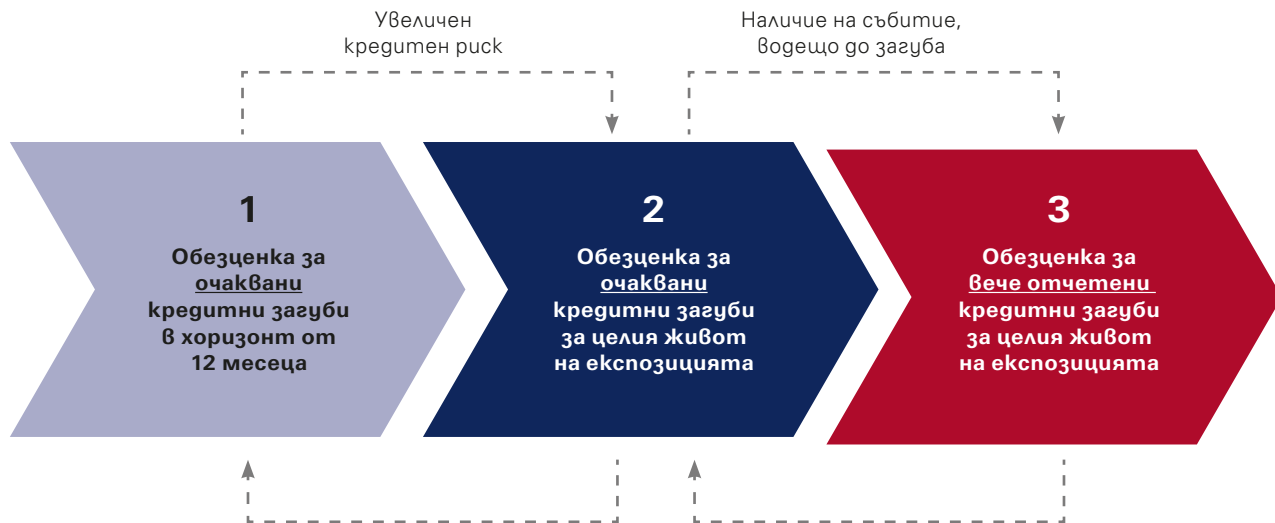
През годината в резултат на последователните действия и мерки по повишаване на събираемостта, отписване и редуциране на проблемните кредити, необслужваните експозиции на Групата намаляват нетно с 19,0% или с 237 512 хил. лв. на годишна база. Към 31 декември 2023 г. съотношението на необслужваните кредитни експозиции (NPL ratio), изчислено съобразно изискванията на Европейския банков орган, се понижава с 3,8 пр.п. до 9,7% от brutните кредити и аванси съгласно рамката за финансово отчитане FinREP (2022: 13,5%), а на необслужваните експозиции (NPE ratio) спада с 2,8 пр.п. до 7,6% от brutните кредити и аванси и дългови инструменти, различни от държани за търгуване (2022: 10,4%).

Класификация, обезценка и провизиране на експозиции

Първа инвестиционна банка прилага последователен процес по класификация на експозициите, структуриран в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането му, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, както и Насоките на ЕБО относно прилагането на определението за неизпълнение (definition of default) съгласно член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 (EBA/GL/2016/07), Насоките на ЕБО относно оценките за вероятност от неизпълнение, загуба при неизпълнение и третиране на експозиции в неизпълнение (EBA/GL/2017/16) и Насоките на ЕБО относно практиките за управление на кредитния риск и отчитането на очакваните кредитни загуби на кредитните институции (EBA/GL/2017/06). Вътрешните процеси включват дефиниране на определението за неизпълнение, в т.ч. признаците за настъпване на неизпълнение и за вероятно настъпване на неплащане, праговете на същественост за просрочени задължения, прилагането на мерки за реструктуриране, както и рекласификацията и отговорните в процеса звена и вътрешнобанкови органи, при отчитане на Указанията на БНБ относно третирането на урегулирани поземлени имоти и относно обхвата на застрахователно покритие за целите на прилагане и определяне рисковите тегла.

По отношение на обезценката и провизирането на рискови експозиции, Банката прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск. В съответствие с изискванията на МСФО 9 Банката оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

Обезценка на рискови експозиции



Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за реструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др., както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

В началото на 2023 г. Банката финализира прегледа на вътрешните си правила за класификация, обезценка и провизиране, с цел усъвършенстване на вътрешните процеси.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.



Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии.

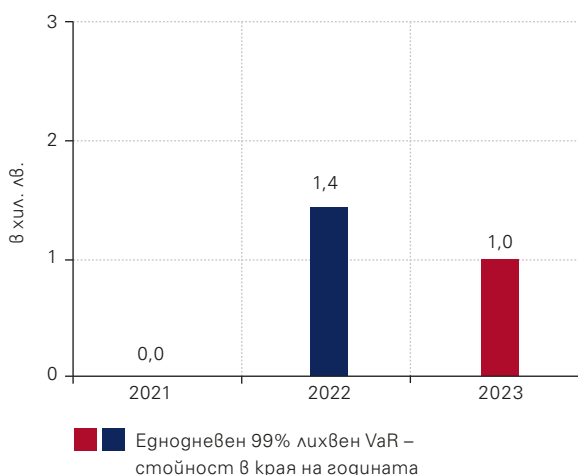
Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и прилагане на обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето. Банката прилага единна рамка по отношение на лимитите си към инвестиции в дългови ценни книжа към държави и финансови институции, отчитайки пазарните условия и възможностите за генериране на доходност и възвращаемост. През 2023 г. са актуализирани правилата за управление на пазарния риск основно по отношение наблюдението на позициите и оценка на присъщите рискове, вкл. спрямо екологични, социални и управленски (ECY) рискови фактори.

Позиционен риск

Позиционният риск е рискът от промяна в цените на дълговите и капиталовите инструменти в резултат на обстоятелства, свързани с емитента и/или промяна на пазарните условия. Позиционният риск включва общ и специфичен позиционен/ценови риск.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл.

Лихвен VaR за търговския портфейл от дългови инструменти



Лихвен VaR за търговския портфейл от дългови инструменти за 2023 г.



За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

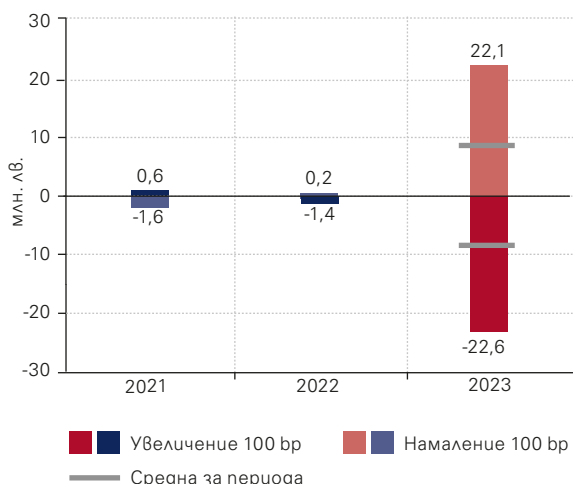
В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

Лихвен риск в банков портфейл

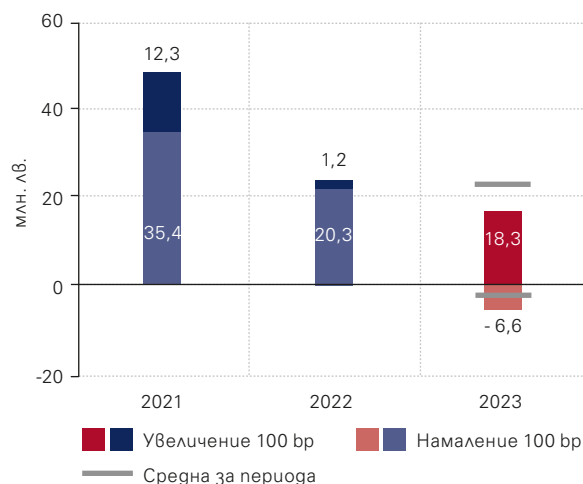
Лихвеният риск в банковия портфейл представлява риска от негативен ефект върху икономическата стойност на капитала и нетните лихвени приходи на Банката в следствие от изменение на пазарните лихвени нива.

Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите в съответствие с изискванията на „Насоките на ЕБО, издадени въз основа на член 84, параграф 6 от Директива 2013/36/ЕС за определяне на критерии за установяването, оценката, управлението и редуцирането на рисковете, произтичащи от потенциални промени в лихвени проценти и за оценката и наблюдението на риска от кредитния спред на дейностите на институциите извън търговския портфейл“ (EBA/GL/2022/14) и изискванията на Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход. Рамката за оценка на лихвения риск в банковия портфейл (IRRBB) отчита различни източници на IRRBB, в т.ч. риска от несъответствие, базисен и опционен риск, и риска от промяна в кредитните спредове на финансовите инструменти (CSRBB). Наборът от стрес сценарии, прилагани от Банката, включва и такива, свързани с непаралелно изменение в лихвената крива, както и отчитане на редица поведенчески особености при паричните потоци.

Ефект върху ЛИХВЕНИЯ ДОХОД от лихвен шок +100/-100 bp



Ефект върху КАПИТАЛА от лихвен шок +100/-100 bp



Към 31 декември 2023 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата (IRRBB) вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +18,3/-6,6 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +22,1/-22,6 млн. лв.

Валутен риск

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

Риск от контрагента и сетълмент риск

Риск от контрагента (кредитен риск от контрагента) е рискът контрагента по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква основно по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и трансакции с удължен сетълмент. Банката управлява и контролира този вид риск посредством прилагане на лимити и минимални изисквания за кредитно качество към контрагенти/емитенти.

Сетълмент риск за Банката е рискът от неуредени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетълмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP („свободни доставки“). За сделки DvP Банката оценява риска ценовата разлика между договорената сетълмент цена за съответния инструмент и неговата текуща пазарна стойност да доведе до загуба за Банката. При такива, свързани със „свободни доставки“ рискът се контролира посредством прилагане на вътрешни лимити за кредитно качество към контрагенти/емитенти.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.



Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

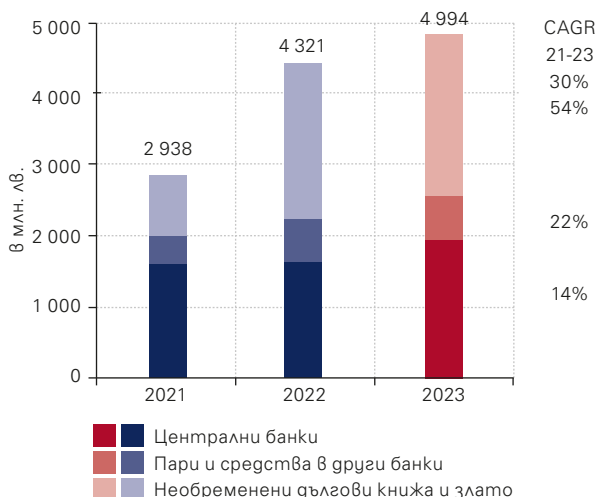
Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбица, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерено-ниско ниво на рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. За допълнително редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа, както и поддържа падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали.

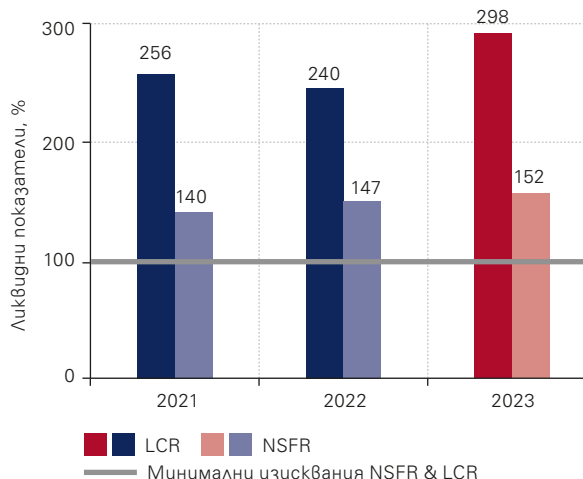
През годината в изпълнение на промените в Наредба № 21 на БНБ са предприети действия за отразяване на системно, оперативно и отчетно ниво на увеличените изискуеми съотношения на задължителните минимални резерви, които банките поддържат при Българската народна банка. Актуализирани са и вътрешните процеси за управление на рисковете, свързани с обременяване на активи с тежести.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността Първа инвестиционна банка прилага изискванията на МСФО 9 относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат гържани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, гържани с цел търгуване.

Ликвидни активи



LCR и NSFR



През отчетната година Fibank поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2023 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 40,14% (2022: 37,72%), което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 298,13% на консолидирана основа (2022: 239,89%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства. Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 151,86% на консолидирана основа (2022: 146,91%), като е над референтната стойност от 100% съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013.

Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (БААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2023 г., като част от процеса за ежегоден преглед, е актуализиран отчетът за БААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, количествената информация относно плановете за финансиране и източниците на финансиране, както и информацията относно капацитета за генериране на ликвидност и периодите на оцеляване. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката. Доразвита е информацията относно поддържаните ликвидни буфери и т.нар. „управленски буфер“, както и документалната обезпеченост на пакета от изискуема информация, в т.ч. становище на управителния орган относно адекватността на ликвидната позиция и управлението на ликвидния риск. Методологията за изготвяне на БААЛ е усъвършенствана във връзка с допусканията за отлив на привлечени средства при различните видове стрес сценарии. С нея се описват подходите по изготвяне и актуализиране на отчетът за БААЛ, вкл. по отношение на ключовите компоненти в съответствие с Насоките на ЕБО относно информацията, свързана с БААК и БААЛ, събирана за целите на процеса на надзорен преглед и оценка.

По отношение на вътрешните процеси и организация, касаещи БААЛ, Главният финансов директор отговаря и контролира процесите по актуализация, дава предложения за изменения и допълнения по документа, както и осъществява контрол преди представянето му за одобрение пред компетентните органи в Банката. При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани

с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на геня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Отчетени са и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взема под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен План за действие при извънредни обстоятелства по отношение на ликвидността, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността. През 2023 г. планът е актуализиран, вкл. по отношение на прилаганите шокови сценарии, както и осигуряване на съгласуваност с ликвидните индикатори, заложи в Плана за възстановяване.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.



Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаляване на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики. През 2023 г. правилата са доразвити във връзка с процедурите за докладване на инциденти. По отношение на капиталовите изисквания за операционен риск, Банката прилага стандартизирания подход съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от FIBank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск. Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

За оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

Информационна сигурност

Информационната сигурност и киберсигурността заемат все по-важно значение за банковата дейност в условията на нарастваща дигитализация на услугите и автоматизация на процесите, като е неотменна част от приоритетите на Банката с цел защита на ИКТ активите и осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

Политиката на Първа инвестиционна банка за информационна сигурност определя принципи и правила за защита на конфиденциалността, интегритета и наличността на данните и информацията на Банката и нейните клиенти, и на свързаните с тях услуги. В Банката се прилагат вътрешни правила, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура. Въведени са мерки за защита и осигуряване на логическа и физическа сигурност, управление на информационни активи, контрол на достъпа и управление на риска.

В Банката функционира дирекция „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Риск, която координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

Защита на лични данни

Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR) Банката има Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – e-mail: dpo@fibank.bg, което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни. То координира и организира извършването на балансиращи тестове и оценки на въздействието, както и извършва регулярен мониторинг на регистрите с дейностите по обработване на данни съгласно GDPR.

Като администратор на лични данни Първа инвестиционна банка осигурява уведомления за поверителност към клиентите – Информация относно обработване на лични данни, осигурени в зависимост от предоставяните услуги (в т.ч. платежни услуги и карти, кредити, инвестиционни услуги и дейности и др.). При необходимост, Банката сключва договори с контрагенти за обмен на лични данни съгласно разпоредбите и при спазване на изискванията на GDPR.

С цел сигурност и защита на личните данни, Банката извършва ежедневен мониторинг на информация, съдържаща лични данни към външни получатели чрез специализирана DLP (Data Loss Prevention) система, която постоянно се развива и усъвършенства.

Непрекъсваемост на процесите

За осигуряване ефективно управление на непрекъсваемостта на бизнеса Първа инвестиционна банка поддържа планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за

действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последици.

През 2023 г., като част от ежегодния преглед, е извършена актуализация на Плана за непрекъсваемост на дейността, вкл. доразвиване на методологията за оценка на въздействието при прекъсване на процес или загуба на ресурс съобразно приоритетите и максимално допустимото време за възстановяване, както и във връзка с процедурите за докладване на инциденти.

Възлагане на дейности на външни изпълнители

Първа инвестиционна банка прилага Политика за възлагане на дейности на външни изпълнители, структурирана съгласно изискванията по отношение на възлагането на дейности, определени със Закона за кредитните институции и Насоките на ЕБО за възлагане на дейности на външни изпълнители (EBA/GL/2019/02). В нея са регламентирани основните фази в процеса по възлагане на дейности, вкл. дефиниране на бизнес изискванията по отношение на споразуменията за възлагане на дейност, идентифициране на критични или важни функции, идентифициране, оценка и управление на рисковете при възлагане на дейност, процедурите за избор на външен доставчик и неговата надлежна проверка, мониторинга и управлението на споразуменията за възлагане на дейност, вкл. воденето и съхраняването на документация и регистри, както и планиране на непрекъсваемостта на бизнес процесите.

В Банката се поддържа централизирана и систематизирана информация относно споразуменията и дейностите, възложени на външни изпълнители, както и регулярна отчетност към компетентните вътрешнобанкови органи, с цел информираност относно рисковете, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители.

Рискови експозиции

Към 31 декември 2023 г. за изчисляване на рисковете експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск Банката прилага стандартизирания подход съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

в хил. лв./ % от общо	2023	%	2022	%	2021	%
За кредитен риск	7 273 076	92,1	6 978 820	92,4	6 941 701	92,6
За пазарен риск	4 413	0,1	4 350	0,1	4 713	0,1
За операционен риск	620 475	7,9	568 750	7,5	552 425	7,4
Общо рискови експозиции	7 897 964	100	7 551 920	100	7 498 839	100

През 2023 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 92,1% от общите експозиции (2022: 92,4%), следвани от тези за операционен риск – 7,9% (2022: 7,5%) и за пазарен риск – 0,1% (2022: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (БААК).

Вътрешен анализ на адекватността на капитала

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (БААК) в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна външна среда.

През 2023 г. отчетът за БААК е актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда и външни условия. Актуализирани са количествената информация и резултатите от интегрирания стрес тест, който оценява устойчивостта на Банката при базисен макроикономически сценарий и утежнен такъв (негативен шок). Доразвита е информацията относно поддържаните капиталови буфери и т.нар. „управленски буфер“, както и документалната обезпеченост на пакета от изискуема информация, в т.ч. становище на управителния орган относно адекватността на капиталовата позиция и капиталовото планиране. През годината е актуализирана и Методологията за изготвяне на БААК основно във връзка с прилагането на допусканията при интегрирания стрес тест, промяна в сценариите за ликвиден риск, както и при лихвения риск в банковия портфейл.

При изготвянето на отчета за БААК са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие. Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, пазарен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, стандартизиран подход и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенствен подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.



За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към **кредитен риск**, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при доверителен интервал, съответстващ на рисковия апетит на Банката. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на БААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица, както и по икономически сектори от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия. За оценка на риска от концентрация по икономически сектори се използва Herfindahl-Hirschman Index (HHI).



Изложеността на Банката към **пазарен риск** е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност, отговарящо на риск апетита на Банката, както и стрес тестове за позиционен риск на портфейла от акции.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява лихвения риск в банковия портфейл (IRRBB) посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията

на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Измерват се два аспекта на лихвения риск в банковия портфейл – ефектът на лихвените проценти върху нетния лихвен доход с хоризонт от 1 година и ефектът върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност или нетния лихвен доход в резултат на промяна в лихвените криви при следните сценарии: Parallel shock – паралелно покачване/спад на лихвените нива; Short rates shock – покачване /спад на лихвените нива в късата част от кривата; Steeper – късата част от лихвената крива бележи спад, а дългата – ръст; Flattener – късата част от лихвената крива бележи ръст, а дългата – спад. В допълнение към безрисковия лихвен процент, се отчитат и стрес сценариите за изменение в кредитния спред (CSRBB).



За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за **операционен риск** на базата на резултатите от прилагани стрес тестове и провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, която преминават всички звена в Банката, по време на която се прегледват работни процеси и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. Ползваните стрес тестове за операционен риск възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Икономическият капитал за операционен риск, вкл. правен риск се изчислява като общия финансов ефект, в хоризонт от една година, от всички анализирани стресови сценарии.



За оценка на **ликвидния риск** Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репо-сделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

За целите на ВААК Банката оценява и **други рискове**, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Капиталът за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година. Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

Канали за дистрибуция

РАЗНООБРАЗЕН НАБОР ОТ КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ



Първа инвестиционна банка поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, широка мрежа от АТМ и ПОС терминали, електронно банкиране, мобилно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративна интернет страница, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

Клонова мрежа

Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През 2023 г. Банката продължава да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на външната среда и пазарни условия, натовареността на локациите и обемите на дейността, както и процесите, свързани с дигитализация на дейността. През годината са закрити пет офиса в гр. София и два в страната, както и открит един нов офис – София Тех Парк. Към 31 декември 2023 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 134 клон и офиса на консолидирана основа (2022: 140), които са разположени в над 60 населени места в България – 38 локации в гр. София (2022: 42), 81 клон и офиса в останалата част на страната (2022: 83), един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 14 клон в Албания. *За повече информация относно клоновата мрежа на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.*

Клоновата мрежа е структурирана съобразно унифициран организационен модел, както за София, така и за останалите градове в страната, с цел ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби. В страната има 27 клон, а в столицата са обособени 5 функционални клон – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Като част от проекта Branch digitalization, насочен към въвеждане на нов модел за обслужване на клиенти, развиващ дигитализацията в ежедневните операции, е осигурена възможността за електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в клоновата мрежа, като при регистрация за услугата чрез електронното устройство се взема образец от подписа на клиента (електронен спесимен), който служи за сравнение при последващо подписване. Използването на таблети за електронно подписване за основните банкови операции ускорява процесите при обработката на плащанията и подобрява клиентското обслужване, както и спомага за последователните усилия на Банката, насочени към намаляване на CO2 емисиите, чрез дигитализация на банковите услуги.

„30 години Fibank“ – по случай юбилея на Първа инвестиционна банка през годината се осъществяват множество събития в клоновете, където заедно с клиенти и установени дългогодишни партньорства са реализирани обществено значими проекти за подобряване живота на хората и бизнеса.

В Банката функционира централизиран бек-офис, който допринася за по-качествено обслужване на клиентите. Чрез него се изпълняват дейности, свързани с насочване, разпределяне, обработка и архивиране на документи на клиенти и платежни документи, както и изготвяне на банкови документи, чрез специално разработена платформа за изпълнение на бек-офис дейности (бек-офис платформа), свързана с основната банкова информационна система.



Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, част от клонова мрежа работи с удължено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите. Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху клиентите – малки и средни предприятия и банкирането на гребно.

За повече информация относно клоновата мрежа виж „Списък на клоновата мрежа“.



Контакт център – *bank (*2265), 0800 11 011

Контакт центърът на Fibank функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

През 2023 г. през контакт центъра са проведени 12 изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на картови продукти и услуги, както и за проучване нагласите на потребителите. По тях са отчетени близо 65 хил. изходящи разговора, висока степен на достигнати адресати, както и ръст в успеваемостта при директните продажби по проведените търговски кампании.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили над 80 хил. входящи разговора, имейл и чат кореспонденции във връзка с различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н. През годината е стартиран проект за автоматизиране на процесите за комуникация при входящите обаждания, с цел внедряване на интерактивни гласови менюта и опции за клиентско самообслужване, както и автоматично разпределение на обажданията и обратни обаждания за минимизиране вероятността за изчаквания.

През контакт центъра клиентите могат да кандигатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандигатстват за потребителски кредит, да получат актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.



Корпоративна интернет страница – www.fibank.bg

Корпоративната интернет страница на Първа инвестиционна банка се поддържа и развива, с цел нейното трансформиране в активен канал за продуктова комуникация и кръстосани продажби. В отговор на потребностите, свързани с банкиране от дистанция, през www.fibank.bg функционира услуга за видео консултация относно кредитни продукти, както и възможности за осъществяване на комуникация (чат) директно с експерт от Банката. През нея клиентите могат да подават онлайн заявления за кредитни карти, овърдрафт и потребителски кредити.

Корпоративната интернет страница разполага с редица функционалности, в т.ч. елементи за визуализация в съответствие със съвременните дигитални тенденции и особености за интуитивен дизайн и персонализирано съдържание. Чрез тях се осигурява лесна възможност за сравнения между предлаганите от Банката продукти и услуги, като по този начин клиентите могат да изберат онези от тях, които отговарят в най-голяма степен на техните потребности.

През годината, в изпълнение на изискванията за ежегоден преглед, е актуализирана декларацията за достъпност, като инструмент за самооценка на съответствието със стандартите за осигуряване на достъпно съдържание (вкл. хармонизиран стандарт EN 301 549 V2.1.2, 2018-08 относно изисквания за достъпността на продукти и услуги в сферата на информационни и комуникационни технологии) и ангажиране поддържането на постоянно високо ниво на достъпност на публикуваната информация и използваемост на съдържанието, което да осигури използването им от хора с увреждания (незрящи хора и хора с нарушен слух).



Корпоративен блог

Корпоративният блог на Първа инвестиционна банка е създаден през 2008 г., което го превръща в първия корпоративен и банков блог в България. За своите 15 години, блогът на Fibank продължава да бъде един от най-използваните от клиентите и полезни онлайн комуникационни канали, заедно със социалните мрежи на Банката. В него намират място важна част от ключовите съобщения, новини, инициативи, както и финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната. Благодарение на платформата AskFibank, част от корпоративния блог, клиентите на Банката могат да задават своите въпроси и да получат експертно мнение.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube. През 2023 г. във всички тези канали акцент бяха условията на продуктите и услугите на Банката по повод 30-годишнината ѝ.

През 2024 г. корпоративният блог и социалните мрежи ще продължат да поддържат постоянна и позитивна връзка с клиентите на Банката, като им предоставят навременна, точна и полезна информация за продуктите и услугите на Fibank.



Продажби

Първа инвестиционна банка използва директните продажби като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен, дългогодишен опит и при подготовка участията на Банката в обществени поръчки и конкурси, както и в обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.



Дигитално банкиране

Електронно банкиране „Моята Fibank“



Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни, депозитни и други банкови сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута (вкл. масови преводи), да осъществяват комунални плащания, да кандидатстват и сключват договори за кредитни продукти (вкл. кредитни карти), да заявяват издаването на дебитна карта, както и да извършват покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са данни за клоновете и АТМ устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

„Моята Fibank“ осигурява извършването на незабавни преводи в левове Blink към друг доставчик на платежни услуги, който е достъпен за този вид преводи. Незабавните преводи Blink се осигуряват от Банката 24/7/365 и представляват кредитни преводи с незабавна или близка до незабавната обработка и заверяване/разполагаемост по сметката на получателя в рамките на секунди след приемане на нареждането за изпълнение от Банката. По този начин Банката осигурява на клиентите високо иновативно и бързо решение за извършване на онлайн преводи.

През годината към възможността за покупки на електронни винетки и маршрутни карти чрез използване на сметка или карта на клиента през електронното банкиране „Моята Fibank“ или мобилното приложение, е добавена и нова опция за заплащане и/или проверка на компенсаторни такси.

В съответствие с регламентите, действащи на територията на Европейския съюз и тенденциите в развитието на дигиталното банкиране, Първа инвестиционна банка е осигурила на третите страни доставчици (TPPs) достъп до платежни сметки, поддържани в Банката и достъпни онлайн за осъществяване на услугите по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка – т.нар. „Отворено банкиране“. В допълнение, с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка предлага на клиентите ползването на услугите по предоставяне на информация за сметка и инициране на плащане чрез мобилното приложение My Fibank. *За повече информация относно „Отвореното банкиране“ виж раздел „Платежни услуги“.*

За 2023 г. интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял (над 90%) от общите изходящи преводи на Банката, с отчетен ръст от 18% при трансакциите и 8% при броя клиенти, ползващи платформата. Наблюдава се и нарастване при средния брой трансакции на клиент, както при преводите така и при комуналните плащания.

Мобилно приложение „Моята Fibank“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play, Huawei AppGallery).

През него клиентите физически лица и бизнес клиенти могат да ползват активни и пасивни операции при предварително определени от Банката или клиента лимити. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През 2023 г. Fibank развива услугите през мобилното приложение, като финализира внедряването на незабавните преводи по мобилен номер (Blink P2P), които се извършват чрез вторичен идентификатор на платежната сметка – номер на мобилен телефон, вместо чрез посочване на IBAN. При нареждане на Blink P2P, получателят на превода може да бъде избран от списъка с контакти на регистрираното в „Моята Fibank“ мобилно устройство, като има опция и за ръчно въвеждане на номера. Тази нова функционалност позволява онлайн нареждането на преводи да става максимално опростено и бързо, отговаряйки на съвременните тенденции.

През 2023 г., като част от действията, развиващи дигитализацията в ежедневните операции, Банката стартира предлагането на услугата „Remote onboarding“ за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти, като Банката осигурява на физически лица възможност за сключване на договор за пакет, включващ ползване на „Моята Fibank“ с права за активно банкиране, откриване на банкова сметка и дебитна карта, съответно за промяна на достъпа от пасивно на активно банкиране по вече сключен договор по електронен път чрез Мобилното приложение „Моята Fibank“. Процесът на регистрация и потвърждение се извършва дистанционно посредством използването на външен доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги.

През годината достъпна за всички клиенти физически лица на мобилното приложение е услугата по издаване на виртуална кредитна карта, без необходимост от предварително одобрение.

През 2024 г. Банката ще продължава да работи, с цел предоставяне на най-висок клас услуги с фокус върху дигиталните способности и решения, повишаване на възможностите за самообслужване в банкирането и развитие на услугите по устойчив начин.



Заг високите резултати стоят
неуморен труд, воля и амбиция

Декларация за корпоративно управление

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява Декларация за корпоративно управление по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

Рамка за корпоративно управление.....	74
Кодекс за корпоративно управление.....	75
Корпоративна структура	76
Надзорен съвет.....	76
Управителен съвет.....	79
Общо събрание на акционерите	83
Контролна среда и процеси.....	78
Защита правата на акционерите	79
Разкриване на информация.....	84
Заинтересовани лица	86
Акционерна структура	86
Цена на акциите и пазарна капитализация	87

Рамка за корпоративно управление

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

Ключови елементи на рамката за корпоративно управление



Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Първа инвестиционна банка прилага писмени политики за корпоративно управление на ниво група, с които се определят основните принципи за вътрешно управление и контрол върху дъщерните дружества, както и процедури и механизми, способстващи за последователно и интегрирано развитие на дружествата в съответствие със стратегията на групата и съобразно разпоредбите на регулаторните и надзорни органи.

През 2023 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно докладването и управлението на неправомерни и неетични действия (whistleblowing), както и във връзка с функция Съответствие.

Кодекс за корпоративно управление

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателството в Р България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложили основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- навременно оповестяване на информация и прозрачност, вкл. относно устойчивото развитие;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“..

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Банката ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложили в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление ПИБ АД прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт в раздел За нас/ Корпоративно управление/ Кодекс за корпоративно управление (<https://www.fibank.bg/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/kodeks-na-korporativno-upravlenie>).

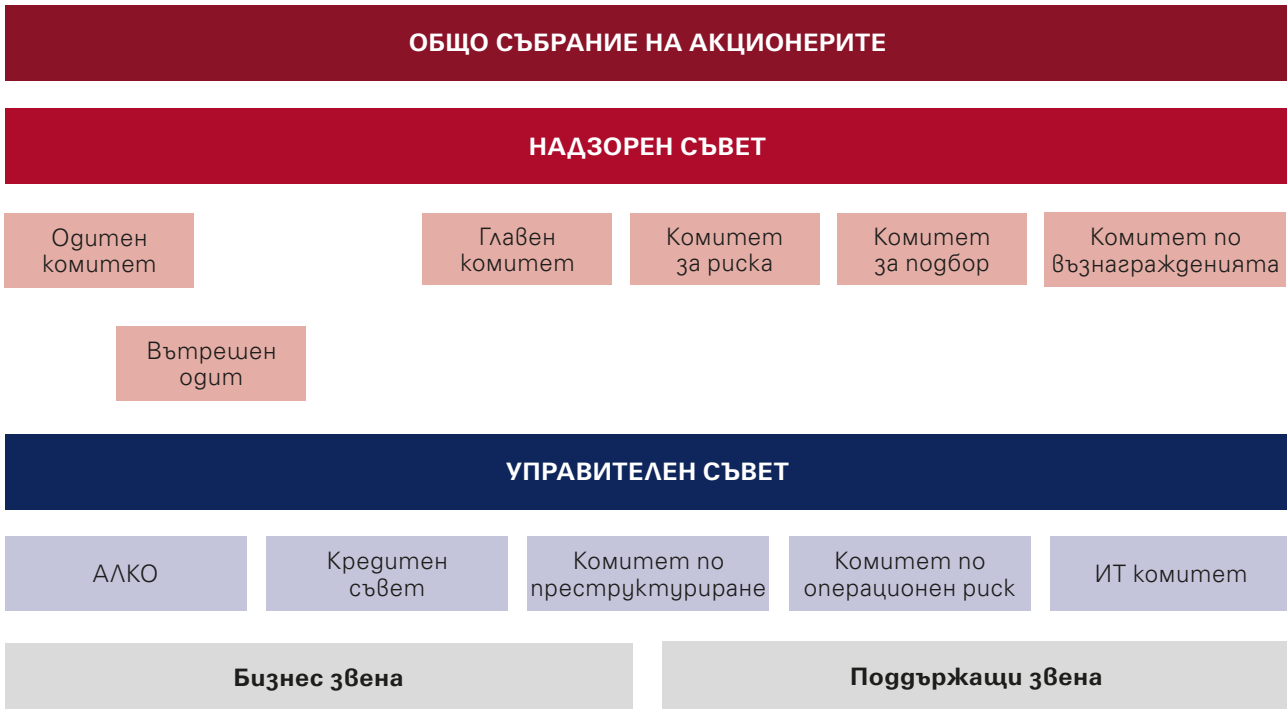
През 2023 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, вкл. изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2023 г.

Етичен кодекс и механизъм за докладване (Whistleblowing)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Fibank, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за подаване на сигнали при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. През 2023 г. Банката актуализира политиката в изпълнение на новите изисквания на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН), свързани със законодателството в работен контекст.

Корпоративна структура



Надзорен съвет

Състав и компетенции

През 2023 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка. Към 31.12.2023 г. Надзорният съвет се състои от пет члена, както следва:

Наименование	Длъжност	Мандат
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет	27.07.2025 г.

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

Всеки член на Надзорния съвет притежава професионален опит, знания, квалификации и умения, в съответствие с изискванията за надеждност и пригодност, допринасящи за колективната пригодност съобразно осъществяваните от Банката дейности, рискове и дългосрочни цели.

През 2023 г. няма промяна в броя акции на Първа инвестиционна банка, притежавани от членовете на Надзорния съвет. Към 31 декември 2023 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 367 652 броя акции на Първа инвестиционна банка, както следва: г-н Евгени Луканов (337 139 броя), г-жа Мая Георгиева (11 388 броя), г-н Йордан Скорчев (19 125 броя), като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

Политика на многообразие и независимост

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол.

Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Надзорния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2023 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двамата членове (40%) от състава на Надзорния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с надзорни функции (28%) съгласно последно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices and the gender pay gap at the level of the Management body at European Union level under Directive 2013/36/EU (2021 data), EBA/REP/2023/07, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>).

За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация“.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо значимите банки и публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

Функции и отговорности

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, в т.ч. ЕСУ рисковете, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика за устойчиво развитие – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2023 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 13 заседания. Акцент в дейността, наред с упражняването на регулярен надзор относно изпълнението на риск стратегия и рамка за рисков апетит, както и стратегията за намаляване на необслужваните експозиции и придобити активи, в която си дейност е активно подпомаган от Комитета за риска, е поставен върху напредъка по привличането на средства, отговарящи на изискванията за приемливи задължения (MREL). Разглеждани са въпроси, касаещи текущото състояние на клоновата мрежа и дейността на клоновете. Регулярен преглед е осъществяван относно финансовите резултати и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, в която си дейност е подпомаган от Одитния комитет. Членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

Оценка на дейността

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, пригодността, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка за 2023 г. е извършена в края на четвъртото тримесечие на годината.

Комитети

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет, както и функцията по наблюдение и контрол над дейността на дъщерните дружества на Банката. През 2023 г. няма промяна в състава на Главния комитет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2023 г. Главният комитет е провел 7 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет във връзка с назначаването на нов Главен директор Съответствие, както и във връзка с препоръки и съгласуване относно бюджета на Банката и наблюдение на дейността на дъщерните дружества.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. През 2023 г. няма промяна в състава на Комитета за риска. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело.

Във връзка със своите компетенции през отчетния период Комитетът за риска е провел 7 заседания, като е разглеждал актуализирани планове и регулярни отчети, касаещи риска, в т.ч. Плана за възстановяване и Вътрешния анализ на адекватността на капитала (БААК), с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината Комитетът е съгласувал и дал препоръки относно стратегията за управление на рисковете, рамката за рисков апетит и стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи, като регулярно се е информирал и следял тяхното изпълнение, както и ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. относно функцията съответствие в Банката.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. През 2023 г. няма промяна в състава на Комитета по възнагражденията. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Евгени Луканов.

През 2023 г. Комитетът по възнагражденията е провел 5 заседания, като е разглеждал въпроси от неговите компетенции, свързани с Политиката за възнагражденията, вкл. по отношение на новоназначени лица, заемащи ключови позиции, както и е съгласувал предложения във връзка с регулярния преглед и актуализиране на списъка с категориите служители от идентифицирания персонал.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и оценява пригодността на лицата, заемащи ключови и други позиции в Банката, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и Политиката на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. През 2023 г. няма промяна в състава на Комитета за подбор. Председател на Комитета за подбор е г-н Йордан Скорчев.

През годината Комитетът за подбор е провел 6 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно избора и пригодността на лица, заемащи ключови позиции, както и относно извършване на периодични последващи оценки за индивидуална и колективна пригодност на членовете на НС, УС и лицата, заемащи ключови позиции. Разглеждани са и въпроси на групово ниво относно състава на управителните органи на дъщерни дружества.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Първа инвестиционна банка изпълнява изискването мнозинството от членовете, в т.ч. и председателят на Одитния комитет да са външни за и независими от Банката. През 2023 г. няма промени в състава на Одитния комитет. Председател на Одитния комитет е г-н Димитър Димитров, който разполага с необходимите финансови компетенции, познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия одит за ефективно изпълнение на неговите задължения. През годината досегашния независим член г-жа Росица Асова е преизбрана от Общото събрание на акционерите за нов 3-годишен мандат.

През годината Одитният комитет е провел 9 заседания, като е разгледал въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функциите по вътрешен одит и съответствие, и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, Главния директор Съответствие, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

Управителен съвет

През 2023 г. няма промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През април 2023 г. мандатите на досегашните членове г-жа Ралица Богоева и г-н Янко Караколев, а след отчетния период през април 2024 г. и на г-н Светозар Попов, са продължени за нов 5-годишен срок като членове на Управителния съвет на Банката.

Състав и компетенции

Към края на 2023 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

Наименование	Длъжност	Мандат
Никола Христов Бакалов	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет	16.01.2025 г.
Светозар Александров Попов	Главен директор Risk (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	21.04.2029 г.
Ралица Иванова Богоева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	28.04.2028 г.
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	25.01.2027 г.
Янко Ангелов Караколев	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет	21.05.2028 г.
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на малки предприятия“	30.06.2025 г.

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания, умения и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие, и стабилно управление на институцията.

Към 31 декември 2023 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 33 649 броя акции на Първа инвестиционна банка, както следва: г-н Никола Бакалов (374 броя), г-н Светозар Попов (5856 броя), г-н Чавдар Златев (27 173 броя), г-н Янко Караколев (12 броя), г-жа Надя Кошинска (234 броя), като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

Политика на многообразие

Съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2023 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двамата членове (33%) от състава на Управителния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с управителни функции (18%) съгласно последно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices and the gender pay gap at the level of the Management body at European Union level under Directive 2013/36/EU (2021 data), EBA/REP/2023/07, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>). За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „Друга информация“.

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двамата от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Функции и отговорности

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

Комитети и съвети към Управителния съвет

Деятелността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – за повече информация виж раздел „Управление на риска“.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи, като ИТ комитет, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област – за повече информация виж раздел „Информационни технологии“.

В изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на неликвидните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, в Банката функционира и Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

Като помощен орган в Банката функционира и Комисия по касовата дейност, председател на която е Главният директор „Банкиране на дребно“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Главна каса“, „Счетоводство“, „Клонова мрежа“, „Анализ и контрол на риска“ и „Сигурност“.

Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2023 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 82,45% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2022 г. да бъде капитализирана, като се отнесе в други резерви с общо предназначение. На Общото събрание са избрани регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2023 г. – „Мазарс“ ООД и „Ековис Одит България“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 19.06.2019 г., от 23.06.2021 г. и от 16.06.2022 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения: за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 лв., падеж до 10 г. от датата на издаването и други условия, определени от Управителния съвет (в продължение на 5 години, считано от 23.07.2019 г.), за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хбридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лв., съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 11.08.2021 г.) и за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 (двеста и десет милиона) лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 02.08.2022 г.).

Контролна среда и процеси

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. *За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска“.*

Рамката за вътрешен контрол е в съответствие с приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление съгласно Директива 2013/36/ЕС (EBA/GL/2021/05). През периода са актуализирани Политиката на ПИБ АД за съответствие на дейността с регулаторните изисквания и стандарти (съответствие), както и Правилника за прилагане на функцията съответствие, с оглед отразяване на структурни промени, свързани с въвеждане на длъжността Главен директор Съответствие.

Във връзка с мерките срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма е актуализирана вътрешната нормативна уредба, с цел съответствие на дейността с Насоките на ЕБО – EBA/GL/2022/05 (относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие, и ролята и отговорностите на служителите, отговорен за нормативното съответствие във връзка с БИП/БФТ, съгласно член 8 и глава VI от Директива (ЕС) 2015/849); EBA/GL/2023/04 (относно политиките и механизмите за контрол за ефективно управление на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма) и EBA/GL/2023/03 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила във връзка с разкриването на конфликти на интереси, съгласно приетата Политика за управление на конфликти на интереси, с която се консолидират изискванията в приложимите вътрешнобанкови документи и се доразвива необходимата организация с цел навременното установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на настоящи и потенциални конфликти на интереси.

Вътрешен одит

Функцията за вътрешен одит, изградена в Първа инвестиционна банка, разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2023 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2022 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните одитори, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. След дата на счетоводното отчитане, на извънредно общо събрание на акционерите, проведено на 15 януари 2024 г., е избран нов ръководител на вътрешния одит в съответствие с нормативните изисквания за ефективно изпълнение на неговите задължения.

Регистрирани одитори

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2023 г. са:

- „Мазарс“ ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори – одиторски дружества, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 169; и
- „Ековис Одит България“ ООД, ЕИК: 131039504, вписано в регистъра на регистрираните одитори – одиторски дружества, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 114.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет“.*

Защита правата на акционерите

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информацията относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

Свикване на ОСА и информираност

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно. Като част от поканата са разписани и изрични правила за гласуване чрез пълномощник, изискванията относно документи, съставени на чужд език, както и информацията относно получаване и приемане на уведомления, пълномощни и други документи чрез електронни средства за комуникация.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

Основни права и ограничения при прехвърляне

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница в раздел Инвеститори/ Корпоративно управление/ Права на акционерите (<https://www.fibank.bg/bg/investitori/korporativno-upravlenie/prava-na-akcionerite>).

Миноритарни акционери и институционални инвеститори

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществени събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о1, ал.7 от ЗППЦК и чл.15, ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете, за нефинансова информация, вкл. свързана с устойчивото развитие (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за счетоводството) и за политиката за възнагражденията и нейното изпълнение (Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Първа инвестиционна банка прилага и изискванията по отношение на оповестяването и разкриването на информация чрез единния електронен формат за отчитане съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815. Съгласно него годишните финансови отчети и доклади за дейността се оповестяват във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

В качеството си на голяма институция по смисъла на Регламент (ЕС) № 575/2013, която е регистрирана на борсов пазар, Банката оповестява информация съгласно изискванията на регламента на тримесечна, шестмесечна и годишна база чрез прилагане на единните формати за оповестяване съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/637 на Комисията за определяне на техническите стандарти за изпълнение за публичното оповестяване от страна на институциите на информацията, посочена в осма част, дялове II и III от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англоезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, устойчиво развитие и екологични, социални и управленски (ЕСУ) фактори, както и група изискуема информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за устойчиво развитие.

Директор за връзки с инвеститорите

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лица, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2023 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчетел дейността си за 2022 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

Първа инвестиционна банка има разработено и действащо мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

Заинтересовани лица

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

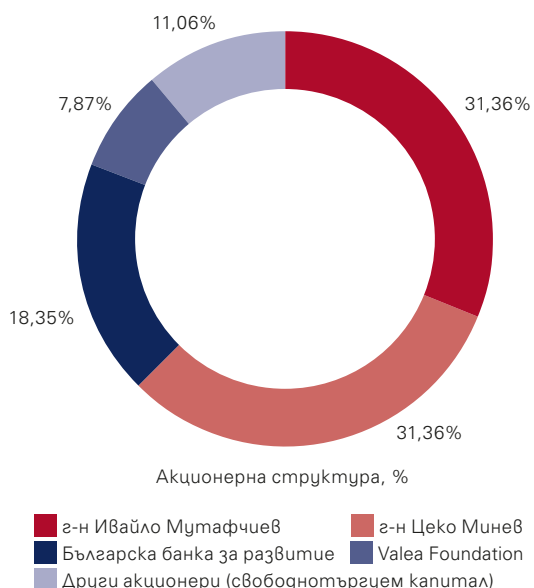
Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно устойчивото развитие при отчитане на екологични, социални и управленски (ЕСУ) фактори. Банката подкрепя екологични инициативи, насочени към намаляване на въглеродния отпечатък, както и социално значими проекти, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „Устойчиво развитие“.*

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

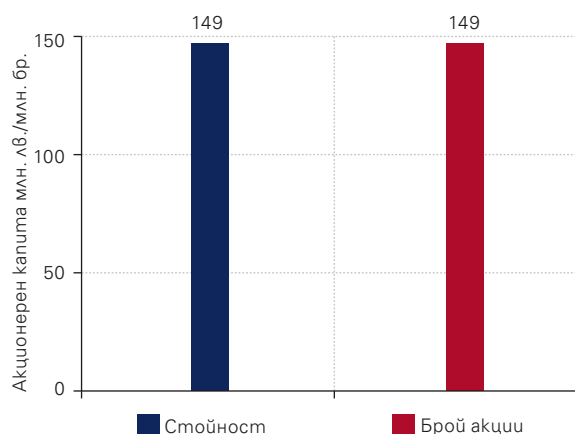
Акционерна структура

Към 31 декември 2023 г. акционерната структура на Първа инвестиционна банка АД включва следните акционери: г-н Цеко Минеv (31,36%), г-н Ивайло Мутафчиев (31,36%), Българска банка за развитие АД (18,35%) и Valea Foundation (7,87%).

Акционерна структура към края на 2023 г.



Акционерен капитал в края на 2023 г.



Останалите 11,06% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са собственост на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката възлиза на близо 2000, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

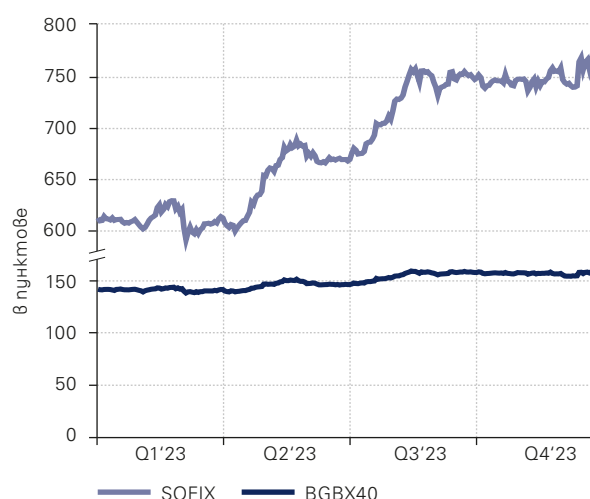
Цена на акциите и пазарна капитализация

През 2023 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 1,95-3,10 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 2,92 лв. (2022: 1,99 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 435 328 хил. лв. (2022: 296 679 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 1585 сделки и реализиран оборот в размер на 2402 хил. лв. спрямо 2915 сделки и 4615 хил. лв. оборот година по-рано.

Цена на акциите на Банката за 2023 г.



Основни борсови индекси на Българската фондова борса



Към 31.12.2023 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в два борсови индекси – SOFIX и BGBX40, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение.

Основни принципи и цели	89
Органи за изпълнение и контрол.....	89
Идентифициран персонал.....	89
Постоянно възнаграждение.....	90
Съотношение между постоянно и променливо възнаграждение.....	90
Критерии за оценка и изпълнение на дейността.....	90
Специфични изисквания за разсрочване, изплащане в инструменти и задържане по отношение на променливото възнаграждение	90
Обезщетения при напускане.....	91
Обобщена количествена информация.....	91
Интегриране на рисковете за устойчивостта.....	91

Политика за Възнагражденията

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Основни принципи и цели

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в съответствие с регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на Политиката е привличането и задържането на високкоквалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, неутралност по отношение на пола, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

Органи за изпълнение и контрол

Управителният съвет на Банката отговаря за организацията на изпълнението и приложението на Политиката за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД.

Надзорният съвет одобрява Политиката за възнагражденията по предложение на Управителния съвет и след съгласуване с Комитета по възнагражденията, който като орган, функциониращ към Надзорния съвет подпомага дейността му в тази област. *За повече информация относно Комитета по възнагражденията виж раздел „Надзорен съвет“.*

Политиката за възнагражденията подлежи на регулярен преглед и на актуализация при необходимост.

Идентифициран персонал

В политиката за възнагражденията са определени категориите персонал, в т.ч. идентифицирания персонал, чийто професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката, в т.ч. членовете на Надзорния съвет и висшия ръководен персонал, включително членовете на Управителния съвет и изпълнителните директори; служителите с управленска отговорност относно независимите контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове.

За 2023 г. броят на идентифицирания персонал на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 45 служители, които включват членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и други лица, чиито дейности са свързани с поемането на рискове, в т.ч. в областта на кредитирането и основните бизнес линии, както и такива, свързани с независимите контролни и други корпоративни функции. Те са идентифицирани в съответствие с методологията за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал, разработена съобразно качествените и количествените критерии от „Делегиран Регламент (ЕС) № 2021/923 на Комисията от 25 март 2021 година за допълване на Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се установяват критериите за определяне на управленската отговорност, контролните функции, съществените стопански единици и значителното въздействие върху рисковия профил на съществена стопанска единица, и за установяване на критерии за определяне на служителите или категориите служители, чиито професионални дейности имат въздействие върху рисковия профил на институцията“.

Постоянно възнаграждение

Индивидуалното постоянно възнаграждение на идентифицирания персонал се определя и развива чрез дефиниране на нива на възнаграждение за конкретната позиция, в т.ч. определяне на стартово ниво, на което в общия случай се назначава служителът, отчитайки притежаваната експертност, релевантен и доказано успешен ръководен опит, както и ниво на възнаграждението след успешно преминаване на изпитателен срок, определено като процентно увеличение спрямо стартовото ниво.

Постоянните възнаграждения на служителите в обхвата на идентифицирания персонал подлежат на годишен преглед, който се реализира в рамките на процеса на планиране и бюджетиране на числеността и разходите за персонала за следващата година. Прегледът и решението за промяна в постоянното възнаграждение се основава на оценка на трудовото представяне на служителя, базирана на редица елементи, в т.ч. резултати по конкретни предварително определени ключови индикатори/цели, отразяващи специфичния принос на длъжността и съобразени с целите и основните приоритети на звеното; индикатори за измерване на лична продуктивност и ефективност на служителите; текущи приоритети в бизнеса на Банката по отделни дейности; общи тенденции за развитието на пазара на труда и/или информация за актуалните нива на възнаграждения за аналогични длъжности; утвърдените нива за конкретната длъжност и нивата и индивидуалните възнаграждения на служителите на аналогично градиращи длъжности; бюджетираните за периода разходи за персонал.

Съотношение между постоянно и променливо възнаграждение

Политиката за възнагражденията установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта е осигуряване на възможност за оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение съобразно приложимите разпоредби.

Размерът на променливото възнаграждение не може да надхвърля размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение.

Критерии за оценка и изпълнение на дейността

Променливото възнаграждение се базира на резултатите от дейността и постигнатите цели при отчитане на нивото и времевия хоризонт на поетите рискове, цената на капитала и необходимата ликвидност. Оценката се базира на подходяща комбинация от финансови (количествени) и нефинансови (качествени) критерии, като включва комбинация от оценките за представянето на служителя, на структурното звено, в което служителят работи, и на Банката като цяло.

Количествените критерии обхващат показатели, като изпълнение на бюджета, постигане на целевите нива на печалба, капиталова адекватност и ефективност, както и други, коригирани спрямо риска показатели (напр. икономически/вътрешен капитал), чрез които се осъществява предварителна корекция за риска.

Качествените критерии включват постигане на стратегическите цели, придържане към политиките и стратегията на Банката за управление на рисковете, удовлетвореност на клиентите, спазване на вътрешните правила, етичните норми и корпоративните ценности, инициативност, мотивация, лидерство, работа в екип, сътрудничество с другите структурни звена и др.

Специфични изисквания за разсрочване, изплащане в инструменти и задържане по отношение на променливото възнаграждение

В съответствие с действащото законодателство и Политиката за възнагражденията най-малко 50% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал следва да представлява съвкупност от акции, други инструменти, свързани с акции или равностойни непарични инструменти, както и инструменти по смисъла на чл.52 или чл.63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти от базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани, доколкото тези инструменти отразяват адекватно кредитното качество на Банката в условията на действащо предприятие и

са подходящи за използване за целите на променливото възнаграждение в съответствие с Делегиран Регламент (ЕС) № 527/2014.

Включени са изискванията по отношение на инструментите да се определя подходящ период на задържане, с цел съответствие на стимулите с дългосрочните интереси на Банката.

В политиката за възнагражденията е предвиден механизъм на разсрочване изплащането на най-малко 40% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал за период с минимална продължителност от четири до пет години, който се определя в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и свързаните с нея рискове, както и от позицията на съответния служител. Механизмът на разсрочване включва пропорционалното разпределение на разсроченото променливо възнаграждение или поетапно нарастване за периода на разсрочване.

Съгласно Наредба № 4 на БНБ специфичните изисквания за разсрочване, задържане и изплащане в инструменти по отношение на променливото възнаграждение не се прилагат за банки, които не са големи институция по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 146 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и стойността на активите на които на индивидуална основа е по-малка или равна на левовата равностойност на 5 милиарда евро, усреднено за последните четири години, предхождащи текущата година, както и за служители, чието годишно променливо възнаграждение не надвишава левовата равностойност на 50 000 евро и не представлява повече от една трета от общото му годишно възнаграждение.

Обезщетения при напускане

Съгласно сключените договори за управление и контрол при едностранно прекратяване от страна на Банката, без предизвестие, членовете на Управителния съвет имат право на обезщетение в размер до 6 месечни възнаграждения по договора, а управителите на клонове – 2 месечни. Съгласно сключените договори между Банката и членовете на НС, при прекратяване на договора на членовете на НС се дължи обезщетение до 12 месечни възнаграждения, като в особени случаи обезщетението е до 24 месечни възнаграждения. Трудовите договори на служителите на Банката са съобразени с приложимите разпоредби на Кодекса на труда и не съдържат клаузи, отличаващи се от разпоредбите на закона и обичайната практика.

През 2023 г. не са изплащани обезщетения при напускане по отношение на идентифицирания персонал.

Обобщена количествена информация

През 2023 г. изплатените възнаграждения на висшия управленски персонал възлизат на 11 288 хил. лв. (2022: 12 068 хил. лв.). През годината на идентифицирания персонал не е изплащано променливо възнаграждение по смисъла на Наредба № 4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките.

През юни 2023 г. Общото събрание на акционерите измени свое решение от 19.06.2019 г., с което е определен общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет на Банката до 14 000 хил. лв. годишно, като определя нов общ размер – до 16 000 хил. лв. годишно.

За повече информация относно сделките между свързани лица и изплатените възнаграждения виж бележка 35 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г..

Интегриране на рисковете за устойчивостта

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088), Първа инвестиционна банка, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, попада под обхвата на хармонизираните изисквания за публично оповестяване пред инвеститорите на информация относно възнагражденията и тяхното съобразяване с интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения при предоставяне на услуги на клиенти.

Във връзка с това, Банката оповестява изискуемата информация на корпоративната си интернет страница в раздел Частни лица/ Спестявания и инвестиции/ Инвестиционни услуги и дейности (<https://www.fibank.bg/bg/chastni-lica/spestjavanija-i-investicii/investicionni-uslugi-i-dejnosti>). Възнагражденията, които служителите на Банката получават при извършването на услугите, свързани с управление на портфейли и предоставяне на инвестиционни съвети не са пряко обвързани с представянето на инвестициите. В допълнение, допустимите рискови експозиции са предварително определени, като по този начин се избягва вероятността допълнително да бъдат поемани рискове за сметка на рисковете за устойчивост.



Усилията и постоянството
винаги се отблагодаряват

Нефинансова декларация

по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството



В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството.

Бизнес модел.....	95
Устойчиво развитие	96
Екологични въпроси	98
Социални въпроси.....	100
Управленски въпроси	102
Етични въпроси.....	102
Етичен кодекс.....	102
Отговорност и съответствие.....	103
Механизъм за докладване (Whistleblowing).....	103
Човешки капитал	104
Политика за подбор и оценка на пригодността.....	106
Информационни технологии	107

Бизнес модел

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, със стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, малките и средните предприятия.

Универсален бизнес микс от продукти и услуги



БИЗНЕС ПРИНЦИПИ	КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА
- Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения. - Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем. - Ценим и уважаваме деловите си партньори. - Стремим се да се развиваме и да предлагаме проактивни решения. - Ангажирани сме със социалните въпроси на обществото и даваме принос за решаването им. - Носим отговорност за нашите решения и действия.	- Първокласно клиентско обслужване. - Добре разпознаваем бранд. - Задълбочено познаване на пазара. - Широка клонова мрежа. - Иновативни дигитални услуги. - Солидни пазарни позиции. - Гъвкавост при вземане на решения. - Високи професионални стандарти.

Fibank успешно адаптира бизнес модела и развитието на дейността спрямо предизвикателствата на външната среда, вкл. процесите на дигитализация и автоматизация, както и тенденциите в областта на устойчивото развитие. Затова допринасят нейната стратегия, насочена към клиентите и изпълнение на целите, консервативната политика по отношение на рисковете, опитният мениджмънт, както и високите стандарти за корпоративно управление, въведени в нейната практика. *За повече информация относно структурата на Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „Профил на Fibank“.*

Заложените стратегически приоритети пред Банката поставят акцент върху отговорното банкиране и развитието на устойчив бизнес модел, подкрепящ зеления преход, фокус върху дигитализацията и иновациите, поддържане на високо качество на клиентско обслужване, както и осигуряване на стабилност и възвращаемост за акционерите:

Приоритети за развитие

- Отговорно банкиране за устойчиво бъдеще
- Универсална банка в България, водеща в ключови сегменти
- Високо качество на клиентско обслужване
- Фокус върху дигитализация и иновации
- Устойчив бизнес модел и стабилност
- Възвръщаемост за акционерите и оптимизиране на разходите



За повече информация виж раздел „Приоритети за развитие“.

Устойчиво развитие

Имплементирането на факторите, които се отнасят до климатичните промени и устойчивото развитие (екологични, социални и управленски – ECU/ESG), във всички процеси на Първа инвестиционна банка е от фундаментално значение за дългосрочното ѝ развитие. По отношение на тяхното въвеждане е възприет цялостен подход чрез интегриране в бизнес процесите, в рамката за управление на рисковете и корпоративното управление, вкл. в кредитния процес и вземането на решения, оценката за кредитоспособността на кредитополучателите и инвестиционната дейност.

Интегриране на устойчивото развитие в дейността на Банката

Екологични фактори		Социални фактори		Управленски фактори	
Бизнес стратегия и цели за развитие	Риск стратегия и рамка за рисков апетит	Кредитен процес и вземане на решения	Инвестиционни услуги и дейности	Ангажираност на ръководния персонал относно ECU факторите	Оповестяване и отчетност
Разработване на продукти с устойчиви елементи	Управление и мониторинг на ECU рисковете	Оценка на кредитоспособността на клиентите	Оценка на обезпечения по кредитни сделки	Развитие на култура за устойчивост сред служителите	Политика за възнагражденията

Структура на управлението и стратегия за устойчиво развитие

В Банката има създадена специализирана структура за осигуряване интегрирането на екологичните, социалните и управленските фактори в цялостната дейност, както и консултиране, и подпомагане на стратегическото планиране, рамката за управление на рисковете и вътрешното управление. Екипът на дирекция „Устойчиво развитие“ е отговорен за установяване и информиране на служителите на Банката за тенденциите в устойчивите финанси и устойчивото банкиране, организиране на обучения и управление на процесите по ЕСУ докладване.

През 2023 г. в изпълнение на разработената пътна карта за имплементиране на приложимите изисквания за устойчивост и ЕСУ рисковете са разработени рамкови документи и политики, които включват:

- 10-годишна стратегия за устойчиво развитие, отчитаща приложимите ЕСУ фактори и рисковете, свързани с прехода към устойчива икономика и физическите рискове;
- Рамка за зелено финансиране, която определя стандартите за екологично и природосъобразно кредитиране съгласно принципите на ICMA (International Capital Market Association);
- Политика за управление на климатичните и екологични рискове на ПИБ АД.

Съгласно заложените приоритети и рамкови документи Първа инвестиционна банка се фокусира върху шест от Целите за устойчиво развитие на ООН¹⁰, които са идентифицирани като най-подходящи за основната дейност на Банката и степента ѝ на влияние върху ЕСУ рисковете:



Цели за устойчиво развитие на ООН

ОТГОВОРНО БАНКИРАНЕ ЗА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ		Равенство между половете	Прилагане на изискванията за многообразие, равенство между половете, политики на възнаграждане, които са неутрални по отношение на пола.
		Икономически растеж и достоен труд	Допринасяне в развитието на банковия пазар и икономическата активност в страната, с фокус върху физическите лица, малките и средни предприятия.
		Инфраструктура, индустриализация и иновации	Инвестиции в устойчиви сектори и екологични иновации, подпомагащи зеления преход и създаващи възможности за устойчиво бъдеще.
		Стабилни и устойчиви градове и общности	Кредитиране на сектора на недвижимите имоти с отговорност за създаването на устойчиви населени места.
		Борба с климатичните промени	Финансиране на интелигентни иновации и устойчиви инвестиции за намаляване на косвеното въздействие върху климата и околната среда.
		Мир, справедливост и силни институции	Съответствие и мерки срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма, недопускане на незаконни финансови потоци, форми на корупция и подкупи.

¹⁰ Целите за устойчиво развитие са 17 глобални цели, набелязани от Генералната асамблея на ООН през 2015 г. за изпълнение до 2030 г., насочени към борбата с бедността, неравенството, климатичните промени и влошаването на околната среда, за постигане на просперитет, мир и справедливост.

В качеството си на голяма институция по смисъла на Регламент (ЕС) № 575/2013, която е регистрирана на борсов пазар, през 2023 г. Банката започна да оповестява количествена и качествена информация за рискове от екологичен, социален и управленски характер, структурирана чрез прилагане на единните формати за оповестяване съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/637 на Комисията за определяне на техническите стандарти за изпълнение за публичното оповестяване от страна на институциите на информацията, посочена в осма част, дялове II и III от Регламент (ЕС) № 575/2013. Оповестяването включва и приложимите стандартизирани формати за оповестяване на информация за екологично устойчивите икономически дейности съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 на Комисията.

В Банката е разработен специален ECU/ESG рейтинг за клиентите – юридически лица, базиран основно на изискванията на таксономията и приложими стандарти за оценка на екологичните и социалните рискове. Стартиран е и процес по интегрирането на ECU фактори в оценката на риска за доставчици и партньори, като част от по-обхватен процес по управлението на устойчивостта във веригата на създаване на стойност.

Екологични въпроси

В актуализираната бизнес стратегия на Банката за периода 2023-2025 г. са заложили целеви обеми от експозиции по основните бизнес сегменти, отговарящи на изискванията за „зелено“ кредитиране съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламента за таксономията), вкл. за смекчаване и адаптиране към изменението на климата. Акцент е поставен върху програмите за кредитиране на прехода към декарбонизация в секторите, подлежащи на риск, свързан с прехода, както и относно разработване на програми за намаляване на въглеродните емисии от собствената дейност.

Планирани са мерки и действия за управление на емисиите от парникови газове в дейността на Банката:

Намаляване на преките емисии от изгаряне на горива (Обхват 1)	• Преминване към възобновяеми източници на енергия за сградите, в които се извършва дейността. • Подобряване на енергийната ефективност на сградите, в които се извършва дейността и използване на енергийно ефективно осветление и отопление. • Постепенно обновяване на автопарка с електрически или хибридни превозни средства.
Намаляване на непреките емисии от производството на закупена електрическа и топлинна енергия (Обхват 2)	• Инвестиции в „зелена“ енергия и закупуване на енергия от възобновяеми източници. • Участие в инициативи за енергийно управление и сътрудничество с доставчици за намаляване на общия отпечатък.
Намаляване на финансираните емисии (Обхват 3)	• Развитие прилагането на ECU факторите в процесите на кредитиране, инвестиции и управление на риска на всички нива. • Стимулиране на клиенти и партньори за приемане и прилагане на устойчиви практики. • Намаляване потреблението на вода за собствено ползване. • Поддържане на отчетност във връзка с ангажиментите за редуциране на емисиите.

Интегрирането на ECU факторите е предназначено да подобри разбирането за гружествата, разглеждани за финансиране, с цел насърчаване на ниско рисково поведение и информираност относно степента им на готовност във връзка с предизвикателствата, свързани с климатичните промени, както и определяне на индивидуален подход за подкрепа по време на прехода.

Системата за обработка на кредитни сделки BPM (Business Process Management) е адаптирана във връзка с изискванията на Регламента за таксономията и изискванията за оповестяване, вкл. относно отрасловата принадлежност на сделката и прилагането на класификацията на икономическите дейности (КИД-2008/NACE Rev.2),

включването на информация относно потенциалния физически риск и риск от прехода във връзка с изменението на климата, относно изключените експозиции съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2020/1818, в т.ч. такива които имат висок въглероден интензитет, както и относно енергийната ефективност на обезпеченията.

Към 31.12.2023 г. експозициите към допустими за таксономията (taxonomy eligible) и недопустими икономически дейности, изчислени на консолидирана основа съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 относно оповестяванията по отношение на екологично устойчивите икономически дейности (Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178) са, както следва:

Експозиции (в %)	% от общо активи			% от включените активи ¹¹		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Допустими за таксономията икономически дейности	14%	9%	9%	20%	13%	12%
Недопустими за таксономията икономически дейности	45%	50%	56%	65%	71%	72%
Общо финансови и нефинансови предприятия	59%	59%	65%	85%	84%	84%

Към края на 2023 г. портфейлът от инвестиции на Банката в облигации, базирани на „зелени“ проекти и такива, базирани на кредити за емисии от парникови газове нараства, като възлиза на обща стойност 58 104 хил. лв. (2022: 49 147 хил. лв.).

В допълнение, в изпълнение на приложимите регулаторни изисквания, Първа инвестиционна банка оповестява и информация за експозициите си към финансови и нефинансови предприятия, които са/не са задължени да публикуват нефинансова декларация, както и за експозициите към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти, деривати и други, като съотношение спрямо общите активи на Банката, както следва:

Експозиции	% от общо активи		
	2023	2022	2021
Финансови и нефинансови предприятия, които са задължени да публикуват нефинансова декларация/ информация	3%	4%	4%
Финансови и нефинансови предприятия, които не са задължени да публикуват нефинансова декларация/ информация	60%	58%	61%
Общо финансови и нефинансови предприятия	63%	63%	65%
Централни правителства, централни банки и наднационални емитенти	32%	31%	22%
Деривати	0%	0%	0%
Други	12%	12%	13%
Общо активи	100%	100%	100%

Съгласно поетите политики за намаляване на въглеродния отпечатък и инвестиции в устойчиво развитие, през 2023 г. стартира предлагането на два нови продукта:

- Кредит „Зелена енергия за домакинствата“ – нов кредитен продукт за физически лица, предназначен за финансиране изграждането на инсталация за собствено производство на енергия от възобновяеми източници (фотоволтаична система или слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване).
- Кредит „Зелен транспорт за домакинства“ – нов продукт за потребителско финансиране, подпомагащ физическите лица при покупката на електрически автомобил, в размер до 100% от стойността на автомобила, както и до 10 хил. лв. за покриване на допълнителни разходи, свързани с покупката.

Банката продължава да предлага разработените кредитни продукти за бизнес клиенти – „Зелен транспорт“, предназначен за закупуване на нови електрически и хибридни транспортни средства, „Зелена енергия – свободен пазар“ – за дружества, които искат да инвестират в изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия за продажба на свободния пазар и „Зелена енергия – собствено потребление“ – за изграждане на фотоволтаични инсталации, с цел производство на електроенергия за собствено потребление и продажба.

¹¹ Включени активи – общо активи без експозиции към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти, и деривати.

- Към 31.12.2023 г. портфейлът от кредити по тези продукти възлиза на 69 014 хил. лв.

Инициативата на Първа инвестиционна банка за замяна на издаваните физически дебитни и кредитни карти с нови, изработени от напълно рециклируем материал продължава. Чрез нея пластиките ще могат да бъдат изцяло преработвани след като изтече срока на тяхната валидност. Освен екосъобразния материал, от който са изработени, картите имат и изцяло нов облик, обвързан с идеята за подпомагане на научни разработки за запазване на типичните български сортове плодове и зеленчуци, съобразена с Целите за устойчиво развитие на ООН.

- През 2023 г. по инициативата са подменени близо 100 хил. броя карти.

Като част от инициативите за намаляване на въглеродните емисии от собствена дейност са заделени ресурси за поетапно подменяне на луминисцентното осветление в клоновата мрежа с диодно, както и осъвременяване на климатичните системи. Централното управление на Банката функционира в модерна сграда, сертифицирана по еко стандарт BREEAM ниво "Excellent". Сградата е оборудвана със система от ново поколение за управление на микроклимата с индивидуални настройки на отделните офиси и стаи, което способства за редуциране на отделяните въглеродни емисии (CO₂) в атмосферата.

- Потреблението на електроенергия от Банката е спаднало с 3% средногодишно за периода 2021-23 г., потреблението на вода за битови нужди – с 2%, а потреблението на хартия – със 7%, за което допринасят прилаганите инициативи за устойчивост и за дигитализацията на дейността.

Чрез приоритетно развитие на дигиталните услуги, Първа инвестиционна банка затвърждава своя дългосрочен ангажимент и отговорност към намаляване на въглеродния отпечатък и негативното въздействие върху околната среда. Потвърждение за това е високият дял на преводите, излъчени през дигиталните канали на Банката (над 90%), развитието на иновативни решения за онлайн разплащания, както и разработена през 2023 г. услуга „Стани клиент на Fibank“ – за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти през мобилното банкиране чрез използването на външен доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги.

За повече информация относно екологичните инициативи на дъщерните дружества в Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

Социални въпроси

Първа инвестиционна банка успешно затвърждава имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на корпоративното дарителство, образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

Fibank е активно ангажирана с образованието на децата и младите хора, като през 2023 г. на фокус остават инициативите за ранна финансова грамотност и ползите от нея. През март 2023г. Банката се включва в инициативата „Седмица на ранната детска финансова грамотност“, по време на която са проведени обучителни мероприятия за над 5000 ученика в училищата в страната във възрастовите групи от 7-11 и 12-18 г. По време на обученията децата са запознати с основни понятия като: плащания на ПОС терминал, теглене на пари, внасяне на пари през банкомат, ПИН код, дебит и кредит, семеен и личен бюджет, пазаруване в интернет, дигитализиране на карта/дигитална карта в смартфон – теми, които са полезни и практични в съвременното ежедневие.



През пролетта на 2023 г. Fibank съвместно с "Университета за национално и световно стопанство" и „Националната художествена академия“ организираха дни на отворените врати, като в продължение на 3 седмици служителите на Банката запознаваха студентите на място с новостите в дигиталните банкови продукти и услуги, както и с продукти и пакетни услуги, структурирани в подкрепа и за улеснение на младите хора.

През отчетния период Fibank взе участие в конференцията Webit – едно от най-технологичните събития, провеждани в България, като фокусът бе насочен към новостите и дигитализацията на дейността, както и развитието на умения сред младите хора, които да им помогнат в новата дигитална ера. Банката бе част и от форума „Кариера и живот – защо в България“, организиран от Bulgaria Wants You, който се проведе в десетки градове в страна и извън нея, с акцент върху талантливите млади хора, които желаят да се завърнат и да работят в родната си страна.

През 2023 г. програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи, която таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги, предназначени за жени, навърши пет години. През годината се проведе събитието „Арена на дамския бизнес“, подкрепено от Sustainable Lady Fund на Първа инвестиционна банка, на което бяха наградени перспективни проекти на жени предприемачи, както и предоставени финансови грантове от по 5000 лв. за призовите идеи, събрали най-висок рейтинг от журито. Банката подкрепи и събитието „Денят на жената предприемач“, организирано от Асоциацията на жените предприемачи в България.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. През октомври 2023 г. Fibank подкрепи маратона на София с цел промотиране на хората, спортуващи в градски условия и здравословния начин на живот чрез спорт. Бяха осигурени награди за масовата дисциплина на 5 км. – Fibank Run, както и занимателни игри и награди за деца и семейства чрез специално изградена фен зона на събитието.

Fibank осигури подкрепа на Федерацията за деца, лишени от родителска грижа и адаптацията им чрез спорт. Организираните спортни събития и състезания през периода привлякоха над 1000 възпитаници на възраст между 13-18 години от 70 социални институции в цялата страна, като бяха излъчени победители в шест различни вида спорт.

Банката продължава да подкрепя инициативи в качеството си на генерален спонсор на Българския олимпийски комитет (БОК) и спонсор на Българската федерация по лека атлетика (БФЛА), на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) и други. През 2023 г. бяха наградени постиженията на младите таланти в Световната купа по художествена гимнастика и Международния турнир по художествена гимнастика, проведени през март и април 2023 г.

За поредна година Fibank представи своя благотворителен календар за 2024 г. в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика, който е създаден с идеята за устойчивост. Темата поставя акцент върху водата и опазването ѝ, както и какво означава тя за хората като незаменим природен ресурс. Каузата е насочена към борбата с климатичните промени чрез запознаване на широката общественост за значението на този ресурс и неговата защита в ползва на всички.

Като банка, полагаща усилия за подпомагане на културата в страната през отчетния период, са подкрепени и инициативи в музикалната сфера, театъра и изобразителното изкуство, вкл. проекти на Музикалния театър в София, фестивал „Варненско лято 2023“, Международния джаз фестивал в град Банско, както и заснемането на филм за цигуларя Васко Василев.



Fibank подкрепя социалната програма на Съюза на артистите в България (САБ) и специално създаденият от САБ фонд чрез ежегодни дарения и социални инициативи, както и отпуска стипендии на талантлив студенти в областта на театъра, намиращи се в неравностойно положение. През 2023 г. по време на Националните награди за сценични изкуства „ИКАР“, организирани от Съюза на артистите в България, Главният изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка отличи заслужили актьори.

През 2023 г. общата стойност на дарените средства от Fibank във връзка с различни социални инициативи и спонсорства надхвърля 300 хил. лв.

За повече информация относно социалните инициативи на дъщерните дружества в Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.



Управленски въпроси

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина. *За повече информация виж раздели „Декларация за корпоративно управление“ и „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.*

Оповестяване по отношение на управлението на клиентски портфейли и предоставяне на инвестиционни съвети

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088 – SFDR), Първа инвестиционна банка, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, който управлява индивидуални клиентски портфейли и предоставя инвестиционни съвети, попада под обхвата на хармонизираните изисквания за публично оповестяване пред инвеститорите на информация относно интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения при предоставяне на услуги на клиенти.

Във връзка с това, Банката оповестява изискваната информация на корпоративната си интернет страница в раздел Частни лица/ Спестявания и инвестиции/ Инвестиционни услуги и дейности (<https://www.fibank.bg/bg/chastni-lica/spestjavanija-i-investicii/investicionni-uslugi-i-dejnosti>). Тя включва следваната от Банката политика за интегриране на рисковете за устойчивост, отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта, целите за устойчиви инвестиции, стимулите за екологичните и социалните характеристики в процеса на вземане на инвестиционни решения. Информацията подлежи на периодичен преглед и оценка за съответствие, като се вземат предвид размера, естеството и обхвата на дейността, както и вида на финансовите продукти, които Банката предлага.

Етични въпроси

Етичен кодекс

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изисквани спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Първа инвестиционна банка има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Дейността в Банката се базира на следните принципи:

- Познаване и спазване на действащото законодателство, моралните норми и обичаи, зачитане правата на човека;
- Лоялност и съпричастност към мисията и ценностите на Банката;
- Отговорно отношение към работните задължения, добросъвестност, прозрачност и безпристрастност;
- Коректност, етичност, грижа и уважение в отношенията с клиентите;
- Спазване на служебната йерархия, стриктно изпълнение на разпорежданията на ръководителите, взаимно уважение и толерантност в отношенията с подчинените и с другите служители, екипност в работата;
- Недопускане на влияние на лични и политически пристрастия при изпълнение на служебните задължения.

Отговорност и съответствие

Първа инвестиционна банка осъществява дейността си при спазване на действащите национални и европейски регулаторни изисквания, както и съобразно установените стандарти в практиката и вътрешнобанковата нормативна уредба. Fibank предприема всички необходими мерки, за да осигури, че при изпълнение на задълженията си членовете на управителните и контролните органи на Банката, както и всички служители действат в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и приетите морални и етични стандарти на поведение, с цел минимизиране на рисковете, свързани с дейността на институцията.

Съгласно действащото законодателство банките в Република България прилагат мерки за превенция на изпозването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Прилаганите от Първа инвестиционна банка мерки имат за цел осигуряването на надеждна превенция съобразно нормативните изисквания в сътрудничество с други организации и държавни органи. В допълнение, принципът „Опознай своя клиент“ е условие за предлагането на подходящо обслужване съобразено с индивидуалните потребности на всеки клиент, както и допринася за управление на риска от неправомерни операции.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на съществуващи и потенциални конфликти на интереси. Организацията на работния процес в Банката е създадена с цел свеждане до минимум на възможността от възникване на ситуации, свързани с конфликти на интереси, като съгласно Етичния кодекс служителите са задължени да поставят интересите на Банката и на нейните клиенти над своите собствени интереси, при спазване поверителността на информацията и защита на личните данни. Структурирани са и мерки и действия за недопускане на измами и корупционни практики.

Механизъм за докладване (Whistleblowing)

Fibank, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy).

Целта на политиката е да систематизира способите и реда за подаване на сигнали при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване, същевременно при осигуряване на необходимата грижа за защита правата и данните на лицата, подаващи сигналите. През 2023 г. Банката актуализира политиката в изпълнение на новите изисквания на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗАПСПОИН).

Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

Приложение на ниво група

Съгласно Политиката на Първа инвестиционна банка за вътрешно управление на ниво група, като предприятие майка, Първа инвестиционна банка АД определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, както и насоки и принципи по отношение спазване на приложимите нормативни и други регулаторни изисквания и признати стандарти спрямо дружествата в рамките на Групата на Първа инвестиционна банка АД, с цел изграждане на обща рамка за бизнес етика и поведение, които да спомогнат за поддържане доброто име на дъщерните дружества и на Групата като цяло.

Дъщерните дружества следва да спазват Етичния кодекс на Първа инвестиционна банка и да се придържат към насоките и принципите, залегнали в Кодекса за корпоративно управление на ПИБ АД, както и вътрешните политики за управление на конфликти на интереси, за докладване и управление на неправомерни и неетични действия и за съответствие на дейността с регулаторните изисквания и стандарти, отчитайки приложимите за тях местни регулации и специфики на дейността.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството, вкл. относно устойчивото развитие и свързаните с това екологични, социални и управленски въпроси, човешкия капитал и прилаганите политики за многообразие, практиките за корпоративно управление и етични въпроси, както и информация за бизнес модела, продуктите и приоритетите за развитие – за повече информация виж раздели „Мисия и приоритети за развитие“, „Профил на Fibank“, „Акценти за 2023 г.“, „Канали за дистрибуция“, „Информационни технологии“, „Човешки капитал“, „Декларация за корпоративно управление“, „Преглед на бизнеса“, „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“, „Приоритети за развитие“.



Човешки капитал

Дейностите по управление на човешкия капитал във Fibank през 2023 г. се осъществяват с ориентация към оперативност и ефективност на основните вътрешни процеси за управление на хора, постигане на бързо и адекватно реагиране на протичащите бизнес процеси в Банката и спецификите на динамично променящия се трудов пазар. Сарттирани са проекти, инициативи и програми, насочени към поддържане и развитие на продуктивна и позитивна работна среда, с цел подпомагане развитието на трудовото представяне и мотивацията на служителите и екипите за постигане на високи резултати в работата, както и допълнително утвърждаване репутацията на Fibank като предпочитан работодател.

През 2023 г. продължава изпълнението на проекта за внедряване на нов модул на информационната система за управление на персонала – **управление на трудовото представяне**. Модулът беше успешно внедрен, като през годината се осъществи процес на неговото тестване в реални условия с участието на значителна част от служителите и оценяващите ръководители в Банката. Целите на проекта са насочени към постигане на по-висока ефективност и оперативност на процеса по оценка и развитие на представянето, осигуряване на своєвременна, обективна и полезна обратна връзка към служителите.

Осъществяването на дейности в рамките на проекта за реализиране на дългосрочната стратегия за развитие на работодателския бранд (**Employer Branding**) на Банката продължава чрез активна комуникационна и рекламна медийна кампания и участие във форуми, с цел положително позициониране сред различни аудитории в България и чужбина.



През годината стартира новата корпоративна програма **Fibank High Tech Pro**, насочена към обучение, професионално ориентиране и кариерно развитие на млади таланти в сферата на информационните технологии и киберсигурността – ученици в последен курс и студенти от 1-ви до последен курс в средни и висши учебни заведения с ИТ/технологична насоченост, с интереси в сферите на: разработка на приложен софтуер; комуникационна инфраструктура; системна администрация; информационна сигурност; ИТ одит; дигитално банкиране. Програмата съчетава обучение, работа в екипа на Fibank и мотивиращи стимули за избраните за участие и техните персонални ментори – висококвалифицирани специалисти от технологичните звена в Банката.



Стартира и новата Корпоративна програма **Health and Body Modeling Fi Pro** – спортна инициатива в подкрепа на служителите на Fibank в развитието на здравословен начин на живот и добра физическа форма, за качествена релаксация и хармоничен баланс в работната среда, както и към развитие на една още по-позитивна работна среда.



През 2023 г. продължава реализацията на корпоративната програма за взаимопомощ и подпомагане на служители на Fibank – **фонд „Солидарност“**, който се формира и развива в резултат на доброволно участие на служителите и дарение от работодателя, равняващо се на общата сума, събрана от служителите през съответния месец. Програмата дава възможност за подпомагане както на участващите служители, така и на членове на семействата им. По този начин фондът се използва максимално ефективно и се оказва финансова подкрепа на максимално широк кръг от нуждаещи се.

Успешно се провежда корпоративната **програма за привличане на подготвени и високо мотивирани служители в Банката по препоръка от служители (Referral Program)**. Резултатите от провеждането на програмата до момента са доказателство, че служителите на Банката имат отлична преценка и препоръчват едни от най-подходящите кандидати за работа – мотивирани да работят за каузата Fibank, даващи своя принос за развитие на екипите и постигане целите и високите резултати на Банката.

През 2023 г. близо 75% от служителите на Fibank са преминали през различни форми на обучение по една или повече теми и обучителни области. Сред по-значимите **обучителни проекти и инициативи** с дългосрочно влияние върху мотивацията и резултатите от дейността са:

- Обучение **„Умения за ефективна комуникация, продажби и водене на търговски преговори“** – практически ориентиран обучителен проект за ръководители и специалисти, основно ангажирани с банкиране за бизнес клиенти в сегменти големи, средни и малки предприятия. Основният акцент на обучението е развитието на нагласите и уменията на участниците за успешна и проактивна клиентоориентирана комуникация, постигане на резултатност при предлагане, продажба и водене на търговски преговори.
- Обучение **„Дигитално банкиране“** – предназначено за всички фронт офис служители и ръководители офиси в клоновете на Fibank, целящо награждане на знанията във връзка с дигиталното банкиране, предлагано от Банката – My Fibank и мобилното приложение. Обучението е насочено към обсъждане на актуални теми и въпроси, свързани с качествено обслужване и успешното предлагане на дигиталното банкиране на клиенти на Fibank.
- **Обучения за инвестиционни и дългови продукти** – за развитие на уменията на фронт офис служители и ръководители офиси от клоновете на Банката за предлагане и продажби на максимално полезни продуктови решения за клиентите на Fibank, съобразени с актуалните тенденции и предизвикателства в банковия сектор.
- Обучение за актуализиране и развитие на познанията в областта на **ипотечното кредитиране** – предназначено за кредитни специалисти, ръководители офиси и ръководители банкови салони от клоновете на Банката, целящо подпомагане на успешното предлагане на актуални ипотечни продукти на Fibank за физически лица и качествено обслужване на клиенти, във връзка с кредитните сделки.
- Обучение **„Микрокредитиране – кредитни продукти и кредитен процес“** – за служители от клоновете на Банката, ангажирани с микрокредитиране. Обучението цели разширяване на възможностите за привличане на нови клиенти чрез прилагане на нови продукти и програми, увеличаване на продажбите, повишаване

ефективността на кредитния процес чрез награждане на уменията за анализ и използване на вътрешните информационни системи.

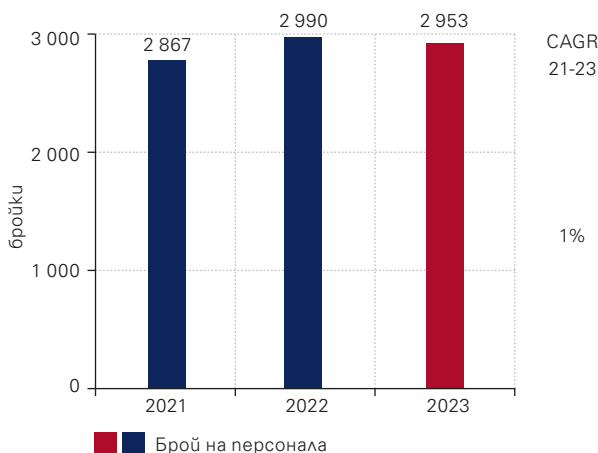
- Продължава успешното провеждане на доказалите своя принос и значимост **Входящи обучителни програми за новоназначени служители**, засягащи всички основни области и теми, необходими за въвеждане в работата и запознаване с дейността на Банката, вкл. относно корпоративно управление, етични изисквания и етичен кодекс, функции за вътрешен контрол (управление на риска, съответствие и вътрешен одит), мерки срещу изпирането на пари и финансиране на тероризъм (AML), системи и бизнес дейности.
- Разширяване на успешната практика за **провеждане на множество електронни дистанционни обучения** – през годината над 1850 служители са преминали електронни обучения за развитие на познанията и уменията в различни области като информационна сигурност, операционен риск, политика за възлагане на дейности на външни изпълнители, финансови инструменти и инвестиционно посредничество, превенция изпирането на пари и финансирането на тероризма, въвеждащо обучение за нови служители.
- Fіbank продължава да инвестира в развитието на квалификацията и мотивацията на своите служители – Банката финансира обучението на 10 служители в **магистърската програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност“**, която се развива съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) и е насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието.



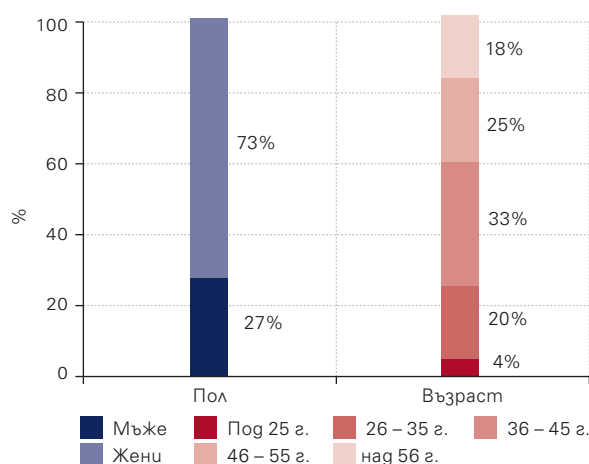
**Банков мениджмънт
и инвестиционна дейност**

Към 31.12.2023 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 2953 служители спрямо 2990 година по-рано. Към края на годината 24% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 57% от общия персонал.

Брой на персонала на Групата



Структура на персонала



Преобладаващата част (73%) от служителите на Банката са жени, като при персонала с ръководни функции (директори на дирекции, управители на клонове, ръководители на специализирани звена) този дял възлиза на 50%.

Политика за подбор и оценка на пригодността

През 2023 г. Политиката за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции е актуализирана основно във връзка с промени в лицата, заемащи ключови позиции. Вътрешната нормативна рамка в тази област е съобразена с изискванията и добрите практики, вкл. Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2021/06).

С политиката се определят основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбора и оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, както и по отношение на лицата, заемащи ключови позиции. В нея са структурирани изискванията и критериите за надеждност и пригодност (вкл. относно необходимите знания, умения и опит; репутация, честност и почтеност; независимост и отделяне на достатъчно време за изпълнение на задълженията; както и практиките за насърчаване на многообразието, приемственост и обучение), така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

В Банката се прилага политика за насърчаване на многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет, с цел поддържане на разнообразие в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, която включва аспекти като образование и професионален опит, пол. По отношение на състава на съветите Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31.12.2023 г. Банката изпълнява целевото ниво, заложено в политиката. *За повече информация относно многообразието виж раздели „Надзорен съвет“ и „Управителен съвет“.*

Информационни технологии

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура и технологична среда е сред стратегическите ѝ приоритети. През годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти за клиентите и нови мултифункционални решения в банкерането. През 2023 г. Fibank затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар.

Следвайки високотехнологичните тенденции, през годината Банката работи по програма от проекти за изграждане нов и модерен център за данни. Закупуването на нов модел изчислително оборудване Oracle Exadata предоставя възможност за обновяване и надграждане на банковите системи, с което се оптимизира бързината и се гарантира качество при обработката на данни. Имплементацията на решението „Acronis Back-up solution“ подsigурява архивирането и възстановяването на данни в основния и резервния център, с което рискът от загуба на данни се свежда до минимум.

През периода Банката взе участие в съвместен пилотен проект на БОРИКА АД за надграждане на незабавни плащания в лева, като успешно стартира предлаганата Mobile Lookip услуга, която дава възможност за изпълнение на незабавни кредитни преводи, чрез P2P Blink.

През март 2023 г. Fibank успешно интегрира своите системи към новата платформа Euro Single Market Infrastructure Gateway на Европейската централна банка (ЕЦБ), с което се осигурява непрекъснат процес по обработка и settlement на плащания в евро.

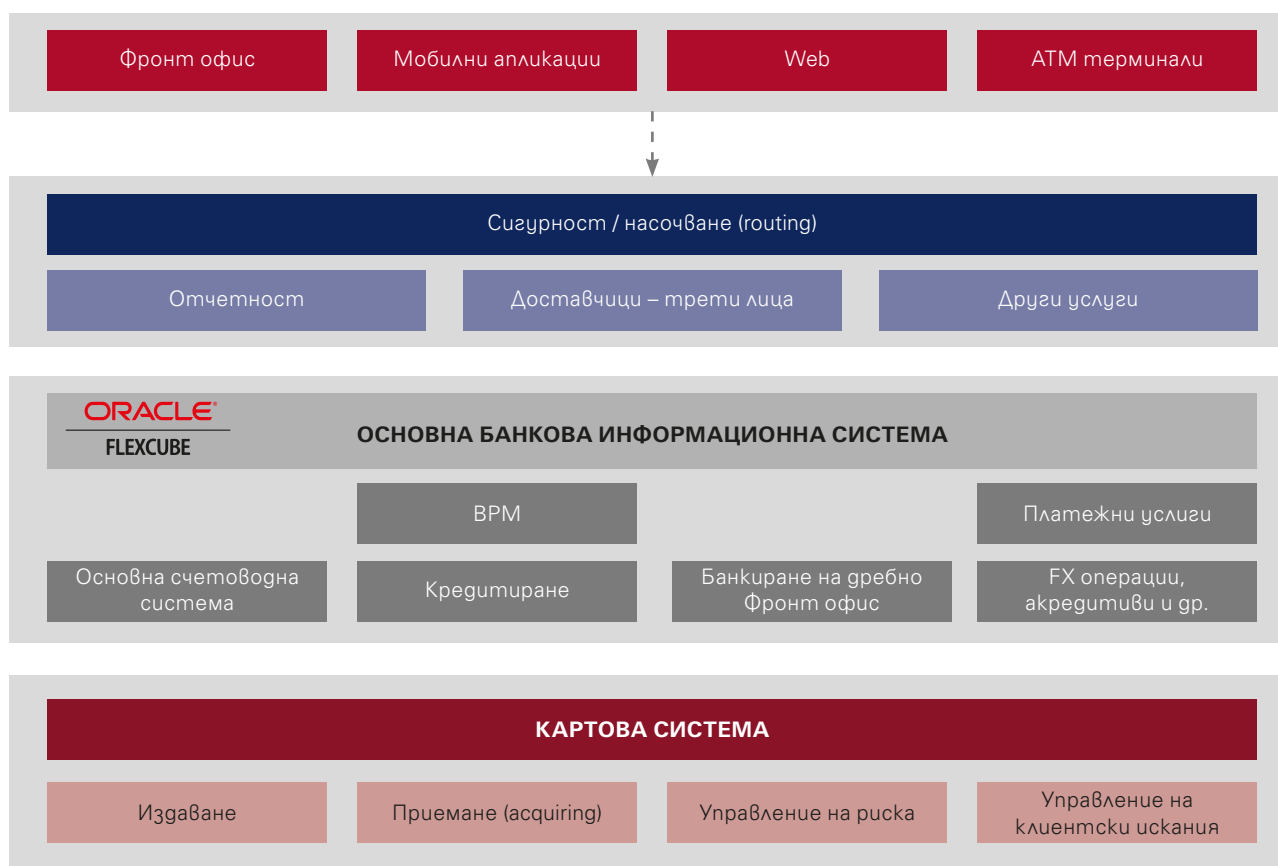
Банката успешно адаптира системите си за разплащания към новия формат на финансови съобщения ISO20022 за бюджетни плащания.

През 2023 г. на системно ниво се реализирани редица допълнителни функционалности, вкл. имплементиран изцяло нов процес за въвеждане на заявки за деблокиране на сметки в системата за фронт офис операции, нов процес за въвеждане и одобрение на командировъчни заповеди през системата Business Process Management, както и имплементиран допълнителен модул за оптимизиране на процеса по оценяване на трудовото представяне в системата за управление на човешките ресурси.

Вземайки предвид нарастващия риск в сферата на киберсигурността, дирекции „Информационни технологии“ и „Информационна сигурност“ работят съвместно върху усъвършенстването и надграждането на информационната инфраструктура на Банката с редица софтуерни решения за минимизиране на уязвимостите, следвайки най-добрите практики в тази сфера.

Основната информационна система на Първа инвестиционна банка Oracle Flexcube 12 разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегриран BPM модул, служещ за придвижване и одобрение на искания за кредит. Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложен в ежедневната банкова дейност. Чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура Банката цели да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

Системна карта



Отчитайки важността на развитието на информационните технологии дейността се ръководи от Главен директор Информационни технологии и операции. В допълнение, функционира и ИТ комитет като помощен орган към Управителния съвет, който следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма, управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния директор Банкиране на гребно, Главния директор Информационни технологии и операции, както и директорите на дирекции „Информационни технологии“, „Информационна сигурност“, „Дигитално банкиране“, „Банкиране на малки предприятия“ и „Финанси“.

Влагаме творчество и грижа
във всичко, което създаваме



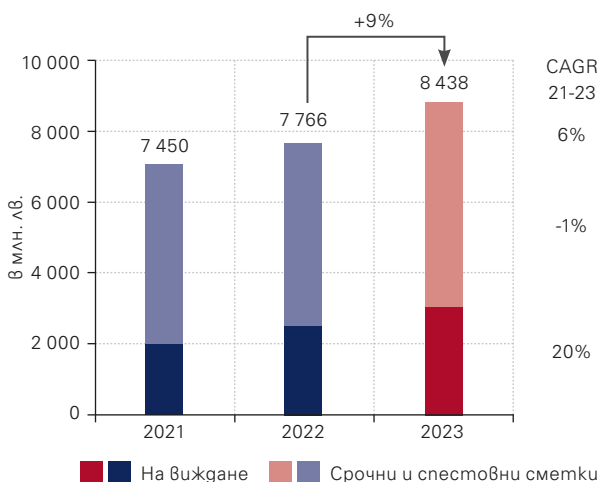
Преглед на бизнеса

Банкиране на гребно

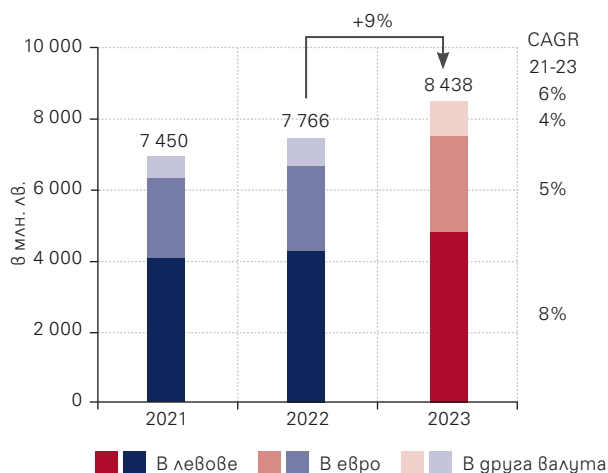
Депозити

През 2023 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 8 437 831 хил. лв. спрямо 7 765 553 хил. лв. година по-рано, в резултат от нарастване при текущите сметки със 17,4% до 3 590 881 хил. лв. (2022: 3 057 581 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес. Към края на 2023 г. те увеличават своя дял, като формират 42,6% от привлечените средства от физически лица на Групата (2022: 39,4%)

Депозити от физически лица



Депозити от физически лица по валути



Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители. Предлагат се банкови пакети и програми – Моят избор, Моят избор онлайн, Digital Me, Digital Me+. Сред сметките със спестовен характер е и иновативният продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (XAU).

Политиката на Банката е насочена към поддържане на стабилна депозитна база чрез предлагане на различни видове спестовни продукти и прилагане на високи стандарти на клиентско обслужване. Първа инвестиционна банка поддържа лихвени проценти по спестовните продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и високите нива на ликвидност.

Към края на 2023 г. срочните и спестовни сметки възлизат на 4 846 950 хил. лв. (2022: 4 707 972 хил. лв.), като формират 57,4% от привлечените средства от физически лица на Групата (2022: 60,6%). С цел диверсифициране на привлечения ресурс.

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на пето място сред банките в страната към края на декември 2023 г. (2022: пето). Пазарният дял на Банката към същата дата възлиза на 9,41% на индивидуална основа (2022: 9,77%).

Като алтернатива на депозитните продукти през годината са оптимизирани условията по срочния продукт „Перспектива+“, който представлява първостепенен необезпечен дългов продукт с фиксирана доходност и възможност за свободните средства на гражданите и фирмите, предлаган в изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL).

През годината Fibank организира приемането на заявления за безплатно издаване на Европейска здравноосигурителна карта в цялата си клонова мрежа, което допринася за кръстосани продажби.

От септември 2023 г. са въведени новите изисквания на чл. 120а от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), с които се въвежда специален режим на обслужване за платежните сметки за основни операции (ПСОО), в случай че получените по тях средства са от трудови възнаграждения и социални плащания.

Кредити

Брутният портфейл от кредити на банкиране на гребно се увеличава с 10,5% до 2 804 476 хил. лв. спрямо 2 538 006 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при ипотечните и потребителските кредити.

в хил. лв. / % от общо	2023	%	2022	%	2021	%
Ипотечни кредити	1 477 996	52,7	1 285 749	50,7	1 105 665	48,4
Потребителски кредити	1 191 727	42,5	1 104 419	43,5	1 009 248	44,2
Кредитни карти	134 753	4,8	144 823	5,7	165 468	7,2
Други програми и обезпечени финансираня	-	-	3 015	0,1	3 017	0,1
Общо банкиране на гребно	2 804 476	100	2 538 006	100	2 283 398	100

Ипотечни кредити

Към края на декември 2023 г. ипотечните кредити нарастват с 15,0% до 1 477 996 хил. лв., спрямо 1 285 749 хил. лв. година по-рано, като увеличават дела си до 52,7% от кредитите на банкиране на гребно към края на периода (2022: 50,7%). Към 31 декември 2023 г. пазарният дял на Банката в този сегмент възлиза на 5,88% (2022: 6,23%), като Fibank заема пето място сред банките в страната на индивидуална основа (2022: шесто).

През годината са организирани промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите в сегмента на банкирането на гребно. Предлага се промоционален ипотечен кредит с финансиране до 90% от пазарната стойност на имота, както и с опция за онлайн дистанционно кандидатстване през електронното банкирането „Моята Fibank“ и възможност за ползване на услугата „Видео консултация“. Успешно се предлагат ипотечните кредити за местни лица с доход от чужбина, както и за финансиране покупката на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност.

От април 2023 г. се предлага възможност за допълнително финансиране за ремонтни и довършителни дейности на закупувания имот, приложимо за ипотечни кредити „Право на избор“.

Fibank ще продължи и занапред да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

За повече информация относно портфейла от ипотечни кредити на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

Потребителски кредити

Потребителските кредити растат със 7,9% до 1 191 727 хил. лв. (2022: 1 104 419 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Fibank, улеснените процедури за кандидатстване, вкл. през дигиталните канали и развитието на нови продукти и програми, съобразени с потребностите на пазара и потребителите. Те формират 42,5% от общия кредитен портфейл на банкиране на гребно (2022: 43,5%).

С цел повишаване на приноса за опазване на околната среда и екологичната устойчивост през годината са разработени два нови потребителски кредита:

- „Зелена енергия за домакинствата“ – нов кредитен продукт за физически лица, предназначен за финансиране изграждането на инсталация за собствено производство на енергия от възобновяеми източници (фотоволтаична система или слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване).
- „Зелен транспорт за домакинства“ – нов продукт за потребителско финансиране, подпомагащ физическите лица при покупката на електрически автомобил, в размер до 100% от стойността на автомобила, както и до 10 хил. лв. за покриване на допълнителни разходи, свързани с покупката.

Продължава успешното предлагане, вкл. чрез промоционални кампании, на потребителския кредит „Кариерен старт“, предназначен за клиенти с висше образование, на възраст до 30 г., без изискване за доход и минимален трудов стаж.

Като част от стратегията за развитие и дигитализация на услугите е разработена услугата „Стани клиент на Fibank“ – за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти през мобилното банкиране чрез използването на външен доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 7,57% (2022: 8,02%) в края на декември 2023 г., като Fibank заема пето място (2022: пето) по потребителски кредити сред банките в страната на индивидуална основа.

За повече информация относно портфейла от потребителски кредити на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

Кредитни карти

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 134 753 хил. лв. в края на периода (2022: 144 823 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на банкиране на дребно, възлиза на 4,8% (2022: 5,7%).

През годината са стартирани нови картови продукти, вкл. метална кредитна карта World Elite™ Mastercard®, както и промоционални предложения, в т.ч. възможност за разсрочване на плащания с кредитни карти през дигиталните канали на Банката.

В изпълнение на стратегическите планове, Fibank продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надграждащи продажби. *За повече информация виж раздел „Картови разплащания“.*

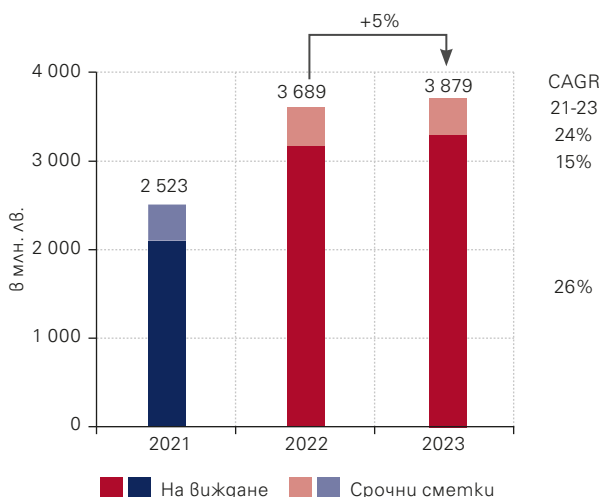
Корпоративно банкиране

Депозити

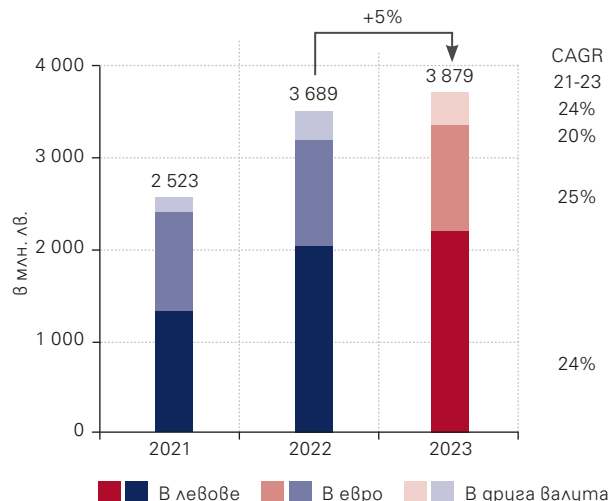
Привлечените средства от търговци и институции през 2023 г. нарастват с 5,1% до 3 878 517 хил. лв. (2022: 3 689 353 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при срочните сметки, които достигат 591 165 хил. лв. (2022: 397 811 хил. лв.) в края на периода или 15,2% от привлечените средства от търговци и публични институции (2022: 10,8%). Първа инвестиционна банка предлага спестовни продукти за бизнес клиенти, които предлага спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания.

Разплащателните сметки възлизат на 3 287 352 хил. лв. в края на 2023 г. (2022: 3 291 542 хил. лв.) и формират 84,8% от привлечените средства от търговци и институции (2022: 89,2%). Fibank постоянно развива комбинираните пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с които се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

Депозити от бизнес клиенти



Депозити от бизнес клиенти по валути



През 2023 г., с цел разширяване на възможностите пред бизнес клиентите, продължава предлагането на алтернативни спестовни продукти – продукти „Перспектива+“, предлагани в изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL).

Към 31 декември 2023 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 11,19% от общата сума на задълженията към други клиенти (2022: 12,06%).

Кредити

Портфейлът от кредити на предприятия на Групата нараства с 12,2% до 5 256 556 хил. лв. в края на 2023 г. спрямо 4 685 485 хил. лв. година по-рано, в резултат на увеличение при всички бизнес линии.

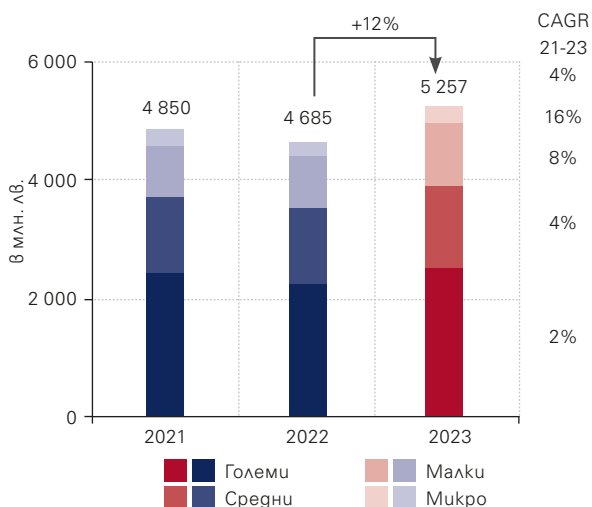
Структурата на портфейла остава балансиран, като експозициите в сегмента на микро-, малките и средните предприятия формират съответно 5,2% (2022: 5,0%), 20,3% (2022: 19,7%) и 25,8% (2022: 26,7%) или сумарно 51,3% (2022: 51,4%), а големите предприятия – 48,7% от общите кредити на предприятия (2022: 48,6%). Прилаганата от Банката сегментация на клиентите, съответства с европейските изисквания за дефиниране и определяне на микро, малки и средни предприятия, транспонирани чрез Закона за малките и средните предприятия, вкл. прилагани критерии за годишни приходи от продажби¹² и/или активи, брой персонал и максимална експозиция към клиента.

В хил. лв. / % от общо	2023	%	2022	%	2021	%
Микро предприятия	272 992	5,2	232 822	5,0	201 149	4,1
Малки предприятия	1 067 801	20,3	923 928	19,7	922 650	19,0
Средни предприятия	1 357 490	25,8	1 250 729	26,7	1 258 780	26,0
Големи предприятия	2 558 273	48,7	2 278 006	48,6	2 467 734	50,9
Общо кредити на предприятия	5 256 556	100	4 685 485	100	4 850 313	100

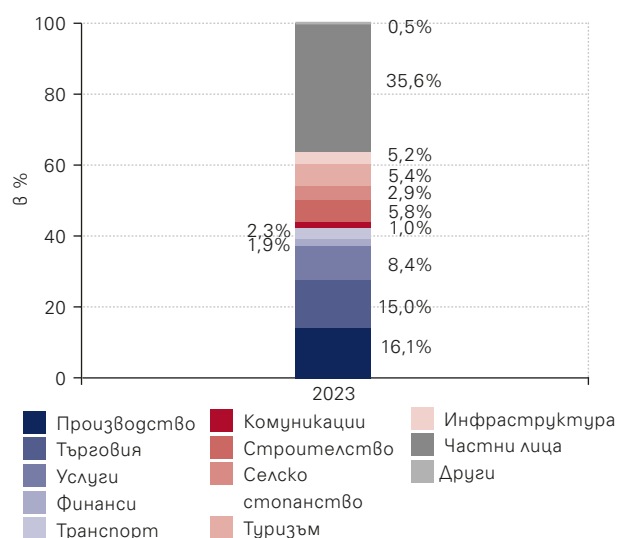
Към 31.12.2023 г. водещи в структурата на портфейла на Групата са кредитите за производство (2023: 1 297 376 хил. лв.; 2022: 1 303 846 хил. лв.), търговия (2023: 1 206 828 хил. лв.; 2022: 764 533 хил. лв.) и услуги (2023: 674 200 хил. лв.; 2022: 639 773 хил. лв.), които формират съответно 16,1%, 15,0% и 8,4% от общите кредити (2022: 18,1%, 10,6% и 8,9%). Динамиката отразява развитието на икономическата активност в страната, както и заложените цели за развитие и диверсификация на дейността.

12 Годишни приходи от продажби/активи, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв./84 млн. лв.

Портфейл от кредити на предприятия



Структура на портфейл по сектори



Кредитите в сферата на туризма се увеличават до 433 824 хил. лв. (2022: 327 575 хил. лв.), за което допринася развитието на туристическите услуги в страната и възстановяването на сектора след последствията от пандемията от COVID-19. Нарастване е отчетено и при строителството (2023: 468 264 хил. лв.; 2022: 438 986 хил. лв.) и инфраструктурата (2023: 419 674 хил. лв.; 2022: 366 712 хил. лв.), в резултат от положителната динамика в строителния бранш и стартираните инфраструктурни проекти. Намаление е отчетено при кредитите в сферата на транспорта (2023: 184 227 хил. лв.; 2022: 232 472 хил. лв.), финансите (2023: 152 650 хил. лв.; 2022: 191 987 хил. лв.) и комуникациите (2023: 79 671 хил. лв.; 2022: 109 877 хил. лв.). На нива близки до стойностите от предходната година остават кредитите в селското стопанство (2023: 232 695 хил. лв.; 2022: 233 654 хил. лв.).

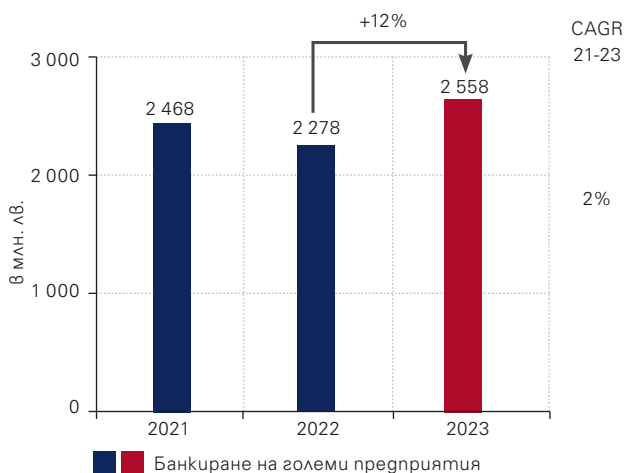
Пазарният дял на Fibank в края на декември 2023 г. възлиза на 9,62% от кредитите на предприятия на банковата система (2022: 9,24%), заемайки пето място (2022: пето) сред банките в страната на индивидуална основа.

При кредитирането на бизнес клиенти се ползва усъвършенствана Business Process Management (BPM) система, която обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти, както и предоговаряне на условия по съществуващи такива, с имплементирани в нея приложими лимити и нива на компетентност при отпускане/предоговаряне на отделните видове кредитни експозиции.

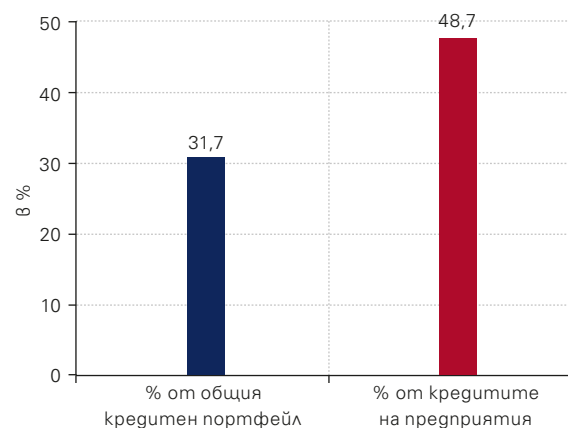
Банкиране на големи предприятия

През 2023 г. портфейлът от кредити към големи предприятия възлиза на 2 558 273 хил. лв. спрямо 2 278 006 хил. лв. година по-рано, като те формират 48,7% от кредитите на предприятия и 31,7% от общия кредитен портфейл на Групата (2022: 48,6% и 31,5%).

Банкиране на големи предприятия



Дял на големи предприятия в кредитния портфейл през 2023 г.



Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за големите предприятия под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажменти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, ББР, Фонд на фондовете, факторинг услуги и други.

Банката предлага факторинг услуги на съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Все по-активно Банката предлага този тип услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

В областта на търговското финансиране, Първа инвестиционна банка има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Fibank в България или в чужбина.

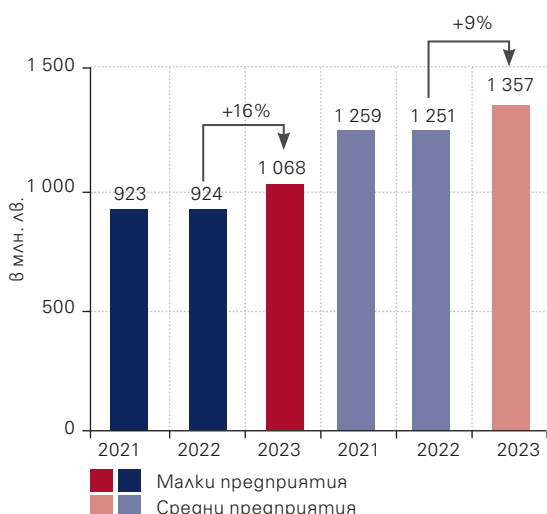
Банката поддържа сътрудничество с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), с която има сключено споразумение за портфейлна застраховка, използвано като част от методите и техниките за редуциране на кредитния риск. През 2023 г. то е разширено с подписано ново споразумение за финансиране на бизнес клиенти чрез застрахователен механизъм, осигуряващ защита срещу финансови загуби по отпуснати кредити.

Банкиране на малки и средни предприятия

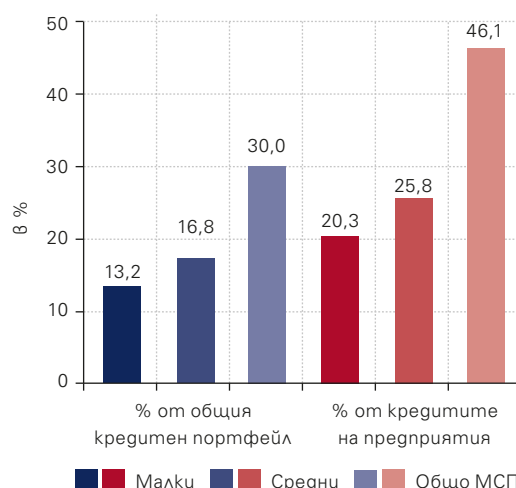
През 2023 г. кредитите към малки и средни предприятия¹³ възлизат на 2 425 291 хил. лв. (2022: 2 174 657 хил. лв.), като формират 46,1% от кредитите на предприятия на Групата, от които кредитите към малки предприятия са 1 067 801 хил. лв. (2022: 923 928 хил. лв.), а тези към средни предприятия – 1 357 490 хил. лв. (2022: 1 250 729 хил. лв.). За политиката на Банката в този сегмент допринасят, както разработените кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансираня.

¹³ Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби/активи, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв./84 млн.лв.

Кредити на малки и средни предприятия



Дял на кредитите на МСП в кредитния портфейл през 2023 г.



През годината Fibank активно предлага към малките предприятия кредитния продукт „ПОС овърдрафт“ – оборотно финансиране, на база реализирани обороти от ПОС трансакции. Успешно се предлагат и кредитните продукти, насочени към финансиране на екологосъобразни проекти – „Зелен транспорт“, предназначен за бизнес клиенти, с цел закупуване на нови електрически и хибридни транспортни средства (финансиране до 90% от офертната цена на автомобила и срок до 7 години), „Зелена енергия – свободен пазар“ – за дружества, които искат да инвестират в изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия за продажба на свободния пазар (инвестиционен кредит, с дълъг срок – до 15 години и гратисен период до пускане на фотоволтаичната инсталация в експлоатация), както и „Зелена енергия – собствено потребление“ – за изграждане на фотоволтаични инсталации, с цел производство на електроенергия за собствено потребление и продажба (финансиране до 100% от разходите за изграждане и срок до 10 години). За повече информация виж раздел „Устойчиво развитие“.

През 2023 г. Първа инвестиционна банка продължи отпускането на кредити по инструмент „Финансиране в селските райони“ на основата на сключено споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България по „Програма за развитие на селските райони“ (ПРСР), финансирано чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Програмата е предназначена за земеделски производители, преработватели, както и микро-, малки и средни предприятия от всички сектори, които развиват бизнес в селските райони, с крайна дата за кандидатстване до 31 декември 2023 г. Кредитите обхващат както нови самостоятелни инвестиции, така и съфинансиране на проекти, подкрепени с безвъзмездни средства, като по инструмента се предлагат инвестиционни кредити (до 10 години) и такива за оборотни средства (до 5 години), които допълват инвестицията и са свързани с нея. Кредитите за инвестиция са в размер до 2 млн. лв., а допълващото оборотно финансиране се предоставя до по-високото между 30% от общата инвестиция към съответния кредитополучател или 391 166 лв., при спазване на изискванията и ограниченията за държавна помощ.

От началото на годината Fibank започна да кредитира малки и средни предприятия при облекчени условия по отношение на изискваните обезпечения, съгласно споразумение за гарантиране на портфейл от кредити, сключено с Националния гаранционен фонд. То включва инвестиционни кредити и кредити за оборотно финансиране. За финансиране на МСП Първа инвестиционна банка осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ). За повече информация виж раздел „Външни програми и гаранционни схеми“.

През периода стартира предлагането на Visa Platinum Business Debit – нов картков продукт от висок клас за бизнес клиенти, предназначен за управление на фирмените средства, с включени допълнителни concierge услуги. В изпълнение на стратегията за дигитализация на продукти и услуги за бизнес клиентите започва и подаването на онлайн заявления за бизнес кредитни карти през електронното банкиране „Моята Fibank“.

За повече информация относно портфейла от МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

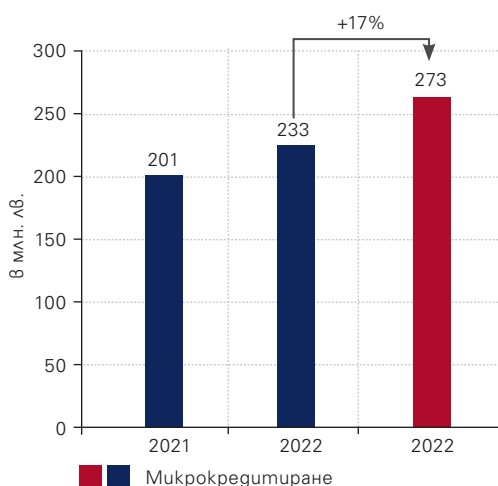
Микрокредитуване

През 2023 г. портфейлът от кредити към микропредприятия на Групата нараства до 272 992 хил. лв. спрямо 232 822 хил. лв. година по-рано, в изпълнение на стратегията за развитие в този сегмент.

Програмата за кредитиране на микропредприятия¹⁴ на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит, бизнес кредитни карти и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

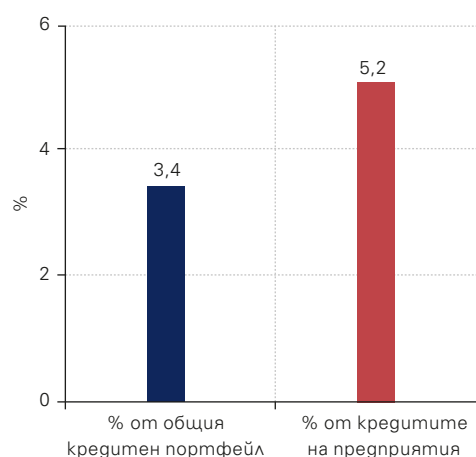
През 2023 г. програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи, която таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги, предназначени за жени, навърши пет години. За този период по програмата са финансирани над 1140 бизнес проекта за близо 130 млн. лв., с които жени предприемачи са създали нов или са развили своя съществуващ бизнес в области като образование, реклама, производство, земеделие и услуги. Като част от програмата, е създаден фонд Sustainable Lady, в подкрепа на иновативни „зелени“ проекти на жени предприемачи, създаден със съвместна инициатива на Mastercard. За повече информация виж раздел „Устойчиво развитие“.

Микрокредитуване



Дял на микропредприятията

в кредитния портфейл през 2023 г.



През периода продължава предлагането на инвестиционни и оборотни кредити при облекчени условия по програма „Микрокредитуване със споделен риск“, финансирана със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) и съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост. Инструментът е в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, които развиват социална дейност и предлагат услуги, генериращи положително социално въздействие.

Банката има целенасочена политика в подкрепа на земеделските стопани, както и специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, в т.ч. ИТ фирми, лекари и стоматолози.

14 Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби/активи, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв./84 млн.лв.

Външни програми и гаранционни схеми

Първа инвестиционна банка предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с участието във външни програми и гаранционни схеми, в т.ч. финансирани чрез средства по оперативните програми на ЕС.

През 2023 г. е сключено ново рамково споразумение с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ) към общи условия за застраховане на кредити и финансираня – „МСП Финансови партньори“. Програмата „МСП Финансови партньори“ е застрахователен продукт, осигуряващ защита от финансови загуби на финансови институции във връзка с отпуснати от тях банкови кредити. Тя е насочена към подпомагане на микро, малки и средни предприятия в страната, като целта е осигуряване на оборотно финансиране за МСП от различни сектори при облекчени изисквания за обезпеченост.

През годината Fibank продължава изпълнението на споразуменията с Фонда на Фондовете по три обособени позиции за изпълнение на финансов инструмент „Финансиране в селските райони“, финансиран със средства по „Програма за развитие на селските райони“, както и по програмата за финансиране на стартиращи и социални предприятия по финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“, финансиран със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Банката има сключени споразумения с Националния гаранционен фонд по две гаранционни схеми – за портфейлна гаранция и финансиране на микро-, малките и средни предприятия в България чрез механизъм за споделяне на риска, както и за финансиране на земеделски производители от секторите „Животновъдство“ и „Растениевъдство“ по програмата с Министерството на земеделието и храните.

Платежни услуги

През 2023 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други гоставици на платежни услуги, както следва:

- Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА6);
- Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- Система за големи плащания на Евросистемата (T2), осъществяваща брутен сетълмент в реално време (RTGS);
- Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през ЕВА Clearing;
- Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- Агент на Western Union;
- Агент на Easyway.

Съобразно тенденциите за дигитализация на дейността, използването на онлайн разплащания продължава да нараства през 2023 г., като дялът на преводите през дигиталните канали (електронно и мобилно банкиране) се увеличават до над 90% от общите изходящи преводи на Банката (2022: 86%; 2021: 80%; 2020: 75%; 2019: 67%).

През март 2023 г. Банката успешно мигрира към новата платежна система за големи плащания на Евросистемата (T2), осъществяваща брутен сетълмент в реално време (RTGS), част от консолидираната платформа за TARGET услуги. През периода успешно е реализиран и проекта за миграция на бюджетните плащания към SEPA стандартите (стандарт ISO20022 XML).

В началото на годината Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания Blink P2P (преводи по номер на мобилен телефон) през мобилното приложение My Fibank. За повече информация виж раздел „Дигитално банкиране“.

Open Banking

Първа инвестиционна банка постоянно развива услугите по отношение на т.нар. „Open Banking“, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба №3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

Банката поддържа тествова и продукционна среда, осигуряващи както възможност за изпитване на достъпа до специалния интерфейс (API), така и за предоставяне от страна на Третите страни доставчици (TPPs) на услугите по инициране на плащане, предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност по сметка. С цел осигуряване на по-широка информираност на клиентите и описание на този вид услуги, се поддържат актуални Условия за достъп и ползване на API портала на Първа инвестиционна банка, както и Общи условия във връзка с осигуряването на достъп до сметки на клиенти в ПИБ АД от страна на трети страни доставчици.

С оглед разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Fibank предлага ползването на този тип услуги чрез мобилното приложение My Fibank, като по този начин се осигурява бързина и удобство за клиентите при достъпване на обобщена информация за своя сметка, обслужвана при друг доставчик на платежни услуги, или при инициране на плащане през такава сметка.

Картови разплащания

През 2023 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии и процеси по дигитализация, както и в съответствие с регулаторните изисквания и стремежа за повишаване на сигурността при извършването на платежни операции с карти.

През периода е разработена услуга по издаване на виртуална кредитна карта през мобилното приложение My Fibank. Картата е предназначена за извършване на плащания през Интернет, а при нейното дигитализиране – и чрез друг дистанционен способ за комуникация, вкл. посредством мобилно смарт устройство. Дигитализиране на банкови карти се осигурява през мобилното приложение My Fibank, както и чрез партньорство с външни доставчици, като Банката продължава да развива сигурността при дигитализирането на карти през всички канали.

Създаден е и нов продукт Visa Platinum Business Debit – картов продукт от висок клас за бизнес клиенти, предназначен за управление на фирмените средства, с включени допълнителни услуги, в т.ч. cash back, пътническа застраховка при пътуване в чужбина и достъп до бизнес летищни салони с програмата Lounge Key.

През годината хардуерната инфраструктура, обезпечаваща картовите услуги е допълнително модернизирана чрез закупуване на нова машина с разширени възможности за персонализация на карти.

Fibank развива функционалностите и качеството на мрежата от АТМ устройства, вкл. поетапното внедряване, в част от банкоматите в големите градове в страната, на гласови менюта, които да помагат незрящите лица при изтеглянето на пари. Към края на годината са оборудвани над 60 броя устройства, като през 2024 г. се очакват още 100 броя. Терминалната мрежа от АТМ устройства, обслужвани от Банката, възлиза на 585 броя в края на годината (2022: 604 броя), а мрежата от ПОС терминали възлиза на 9436 броя (2022: 9082 броя). *За повече информация относно картовия бизнес на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.*

Като част от политиките си за устойчиво банкиране през периода Fibank активно подменя физическите дебитни и кредитни карти с нови, изработени от напълно рециклируем материал, както и изцяло нов облик, обвързан с идеите за устойчиво развитие. *За повече информация виж раздел „Устойчиво развитие“.*

През 2024 г. Fibank ще продължи да развива услугите в сферата на картовите разплащания чрез реализиране на иновативни проекти в няколко направления:

- Развитие на платформата за обслужване на интернет търговци – чрез имплементация на self-service портал за онлайн търговци за наблюдение и управление на трансакции.
- Иновативен подход при дизайна на издаваните карти – специален олимпийски дизайн на картите Visa Debit и Visa Gold във връзка с Олимпийските и Параолимпийските игри в Париж през 2024 г.

- Развитие на мрежата от ATM и ПОС терминали – чрез инсталиране на 100 броя нови банкомати, както и модернизация на софтуерната и хардуерната обезпеченост на ПОС терминалите с нови функционалности за касова свързаност.

Международни разплащания

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупал ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2023 г. Fibank отчита ръст от 7% във входящите и 25% в изходящите преводи в чуждестранна валута, за което допринасят условията на средата и конкурентните предимства, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване.

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи чрез SWIFT. Fibank изпълнява преводи през платежните системи T2, БИСЕРА7-EUR и STEP2, оперирана от EBA Clearing. Банката осъществява дейност по инкасиране и издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

От юни 2022 г. Първа инвестиционна банка се включва в обновената система Continuous Gross Settlement (CGS) в STEP2-T, оперирана от EBA Clearing, с която се оптимизира изпълнението на SEPA кредитни преводи. От март 2023 г. Банката успешно мигрира към новата платежна система за големи плащания на Евросистемата (T2), осъществяваща брутен сетълмент в реално време (RTGS) и централизирано управление на ликвидността. Тя е част от новата консолидирана платформа за TARGET услуги, която обединява на техническо и функционално ниво и системата за сетълмент на ценни книжа TARGET2-Securities (T2S), както и услугата за обработка на незабавни преводи в евро TIPS.

Банката има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

В подкрепа на клиентите си с международна дейност Първа инвестиционна банка съдейства при издаването на международно признати гаранции и акредитиви, в т.ч. чрез широка мрежа от партньорски банки и институции. За периода предоставените от Банката акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута, с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 97 004 хил. лв. (2022: 91 428 хил. лв.), като формират 8,0% от задбалансовите ангажименти на Групата (2022: 8,7%).

Злато и нумизматика

През 2023 г. Първа инвестиционна банка утвърждава водещата си позиция в България по отношение на сделките и инвестиционните консултации, свързани с благородни метали. Интересът към предлаганите в офисите на Банката и в онлайн магазина Gold & Silver ключета и монети продължава да нараства поради несигурностите на външната среда и макро-икономическите условия.

Приходите на Групата от продажба на инвестиционно злато и други изделия от благородни метали възлизат на 1568 хил. лв. за 2023 г., спрямо 2080 хил. лв. година по-рано, като е отчетен ръст в броя на осъществените сделки в резултат на повишения инвеститорски интерес и увеличението на цената на златото на международните пазари.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови инсти-

туции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия MKS PAMP (Produits Artistiques de Métaux Précieux), Новозеландският монетен двор, Австрийският монетен двор, британският The Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор, през годината е разработен дизайн на сребърна монета, посветена на Годината на дракона, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank. С негово сътрудничество е създаден и медал, посветен на 100-годишнината на Българската федерация по ски в ограничен тираж. Съвместно с швейцарската рафинерия MKS ПАМП се разпространяват златно и сребърно ключе за Новата година по лунния календар.



В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското, Fibank по договор с БНБ, успешно разпространява всички български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от националната банка. Интересът към тях нарасна значително през 2023 г. като Банката привлече за клиенти редица нови колекционери и инвеститори.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Fibank неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

През 2024 г. се планира създаването на нови уникални монети чрез успешното сътрудничество с редица от водещите финансови институции от цял свят.

Частно банкиране



Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от доверен личен банкер, който отговаря за предоставянето на комплексна банкова услуга в отговор на нуждите на клиентите.

През 2023 г. се развива услугата на частното банкиране „EGO Портфейл“, която надгражда досегашните услуги, като освен ползването на личен банкер е осигурена възможност за ползване на персонален инвестиционен консултант във връзка със структурирането и управлението на портфейли от инвестиции в различни активи. По този начин клиентите имат възможността да се възползват от доверително управление на финансови активи, предлагано от Fibank – чрез персонализирана финансова стратегия, управлявана от професионални портфолио мениджъри с опит на международните финансови пазари и доказан подход, адаптиран към финансовото състояние и предпочитанията на клиента.

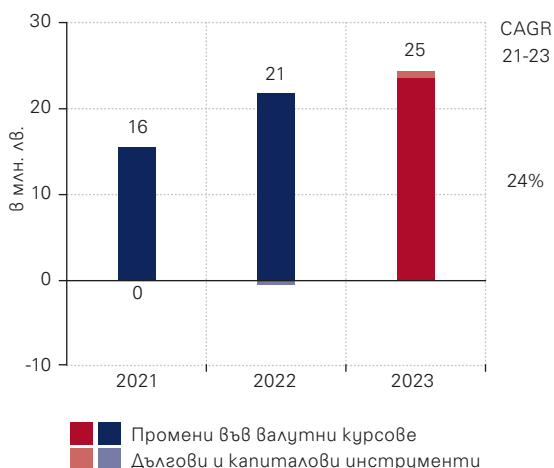
Акцент в дейността за годината е усъвършенстването на услугата „Премиум банкиране“, насочена към отделен подсегмент клиенти, която се трансформира в едно ефективно и полезно дигитално решение, разващо се на положителна оценка и високо ниво на потребителска удовлетвореност. Клиентите на Банката имат възможност да се възползват от персонализирано обслужване, като услугата включва ползването на пакетни предложения („Премиум“ и „Премиум плюс“), съдържащи преференциални условия по традиционни банкови продукти и услуги. В допълнение на това, клиентите могат да разчитат на постоянен контакт и индивидуално обслужване от страна на специалистите „Премиум банкиране“, които предоставят бързо и компетентно съдействие при извършване на всички банкови операции.

За отчетния период, броят на юридическите лица – клиенти на дирекция „Частно банкиране“ нараства с 5% на годишна база, а месечните общи приходи от такси за членство нарастват с 29% за 2023 г. През 2023 г. портфейлът от инвестиционни и спестовни продукти на клиентите бележи ръст от близо 40%.

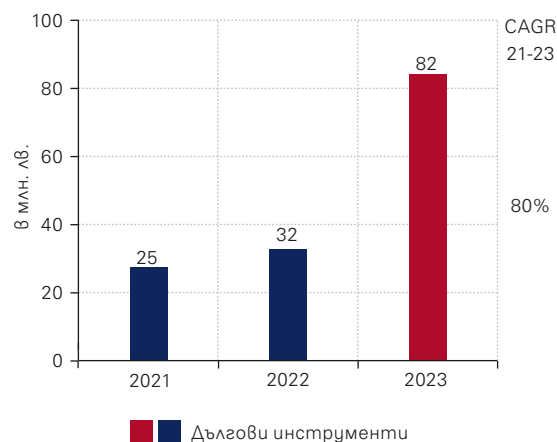
Капиталови пазари

През 2023 г. нетните приходи от търговски операции на Групата възлизат на 25 045 хил. лв. (2022: 20 473 хил. лв.), в резултат основно на по-високите приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове. Лихвените приходи, свързани с портфейла на Групата от дългови инструменти нарастват до 81 716 хил. лв., спрямо 31 767 хил. лв. година по-рано.

Нетен доход от търговски операции



Приходи от лихви от дългови инструменти



Портфейлът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 2 883 067 хил. лв. спрямо 2 819 193 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 1 194 959 хил. лв. (2022: 530 160 хил. лв.), отчитани по амортизирана стойност – 1 440 578 хил. лв. (2022: 2 017 895 хил. лв.) и отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 247 530 хил. лв. (2022: 271 138 хил. лв.).

Първа инвестиционна банка прилага изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

Дейността на Банката е организирана съобразно нормативните изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR), Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565 на Комисията по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на гребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (PRIIPS), както и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, и на регулациите в областта на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и другите приложими регулации.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, изгачен от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти, както и регистрационно агентство. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД:

ДФ „ПИБ Гарант“, ДФ „ПИБ Класик“, ДФ „ПИБ Авангард“ и ДФ „ПФБК Восток“, както и дистрибуция на договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H) и от E.I. STURDZA STRATEGIC MANAGEMENT LIMITED.

Преглед на бизнеса на дъщерните дружества

First Investment Bank – Albania Sh.a.

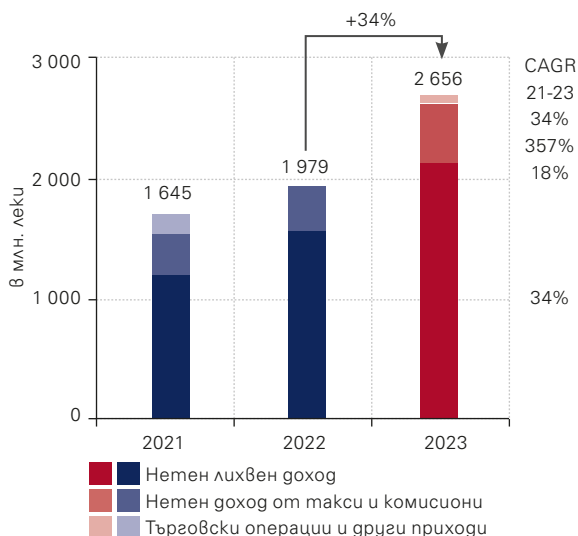


First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и пасиви. Fibank Albania е лицензирана също от финансовия регулатор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги, като през 2021 г. лицензът е обновен съгласно новите изисквания за капиталовите пазари в страната (Law 62/2020 “On Capital markets”).

В изпълнение на мисията си First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързоразвиващите се банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, която осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2023 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита добри финансови резултати и устойчиво развитие. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 17,20% (2022: 19,94%), при минимално изискуемо ниво от 12% съгласно приложените регулаторни изисквания в страната.

Приходи от банкови операции



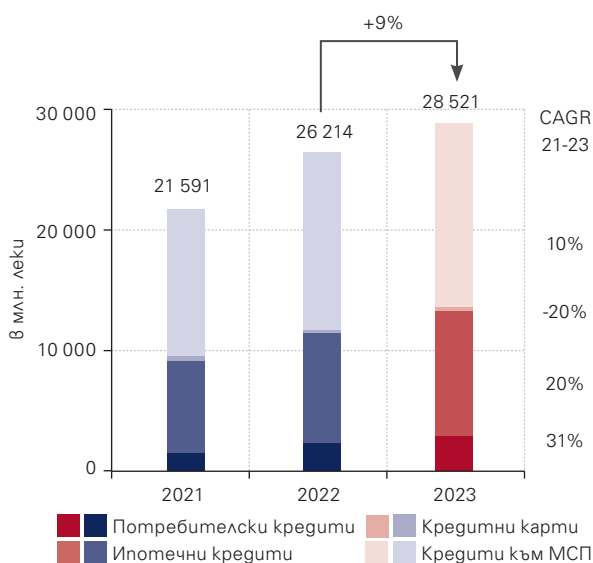
Оперативни разходи



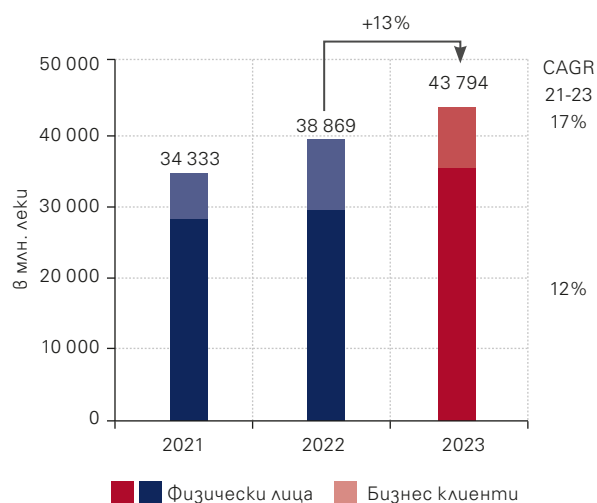
First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита нетна печалба за 2023 г. в размер на 1 059 460 хил. албански леку¹⁵, спрямо 879 149 хил. леку година по-рано, за което влияние оказват основно по-високите оперативни приходи от дейността. Те се увеличават с 34,2% до 2 656 431 хил. леку (2022: 1 979 152 хил. леку), като нарастване е отчетено при основните източници на доход, вкл. при нетния лихвен доход – с 36,8% до 2 096 700 хил. леку (78,9% от общите приходи) и при нетния доход от такси и комисиони – с 11,8% до 480 122 хил. леку (18,1% от общите приходи). Нетният доход от търговски операции възлиза на 51 176 хил. леку, а другият нетен оперативен доход – на 28 433 хил. леку за годината.

През годината разходите за персонал нарастват до 538 616 хил. леку (2022: 427 963 хил. леку), като отразяват увеличени брой служители на банката, които към края на 2023 г. достигат 433 души (2022: 425). Общите административни разходи достигат до 245 513 хил. леку (2022: 188 165 хил. леку), повлияни основно от инфлационните процеси, а тези за амортизация – до 135 058 хил. леку (2022: 125 017 хил. леку). Разходите за обезценка възлизат на 407 858 хил. леку, спрямо 271 840 хил. леку за предходната година.

Кредитен портфейл



Депозити



През годината активите на Fibank Albania се увеличават с 9,6% и достигат 54 917 439 хил. леку (2022: 50 122 288 хил. леку) в резултат основно на ръста при вземанията от клиенти и инвестициите в ценни книжа. Брутните кредити на клиенти нарастват с 8,8% до 28 521 413 хил. леку (2022: 26 213 730 хил. леку), с принос както на кредитите за граждани и домакинства и по-специално при ипотечните кредити, така и при кредитите към малки и средни предприятия.

През 2023 г. стартира предлагането на ипотечен кредит „Пет звезди“, с финансиране до 80% от пазарната стойност на имота и срок за погасяване до 30 години. През периода се предлага и онлайн потребителски кредит, с одобрение в рамките на 24 часа и максимален срок до 5 години.

В подкрепа на жените предприемачи продължава да се развива програмата Smart Lady, която таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, вкл. стартиращи, които произвеждат продукти и/или услуги, предназначени за жени. По програмата се предлага допълнително финансиране към съществуващи клиенти под формата на инвестиционни и/или оборотни кредити, бизнес пакети и облекчени условия за обезпечение.

Инвестициите в ценни книжа възлизат на 15 677 878 хил. леку в края на периода (2022: 12 709 191 хил. леку), от които 6 260 958 хил. леку, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (FVOCI) и 9 416 920 хил. леку, отчитани по амортизирана стойност. Те включват основно съкровищни бонове и държавни облигации на правителствата на Албания и на други страни от ЕС. Вземанията от банки и финансови институции възлизат на 4 283 403 хил. леку към 31 декември 2023 г. (2022: 3 730 441 хил. леку), като включват разплащателни сметки и пласменти към местни и чуждестранни банки и финансови институции.

15 Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2023 г. е 103.88, а средно за годината – 108.88 леку за едно евро.

Привлечените средства от клиенти се увеличават с 12,7% до 43 794 344 хил. леку в края на периода (2022: 38 869 160 хил. леку), като ръст е отчетен основно при физическите лица, за което допринасят гъвкавите и конкурентни спестовни продукти, промоци-онални кампании и банкови пакети, предлагани от банката. Фокус през годината е поставен върху предлагането на спестовна сметка и депозитен продукт – Open Deposit, с нарастваща лихва и възможност за внасяне и теглене по всяко време.

Към 31 декември 2023 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. има издадени три инструмента под формата на подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро, 2,9 млн. евро и 5 млн. евро, които отговарят на изискванията за капитал от втори ред съгласно Регламент (ЕС) 575/2013. Амортизираната стойност на дълга към края на годината възлиза на 1 030 892 хил. леку (2022: 1 133 621 хил. леку). Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 5 860 721 хил. леку, спрямо 4 796 738 хил. леку в края на 2022 г., в резултат на нарастване при неразпределената печалба и намаляване при преоценъчните резерви.

През 2023 г. банката активно развива дейността си в сферата на картовия бизнес, като стартира изграждането на собствена мрежа от ПОС терминали, които към края на годината възлизат на 80 броя. Мрежата от АТМ терминали също се развива, основно в южната част на страната, с цел обслужване на нарастващия брой чуждестранни туристи, особено в летния сезон. Към 31.12.2023 г. броят на АТМ терминалите достига 53 (2022: 39), повечето от които са снабдени с депозитна функция. Регулярно се организират промоционални кампании, вкл. за безконтактни дебитни и кредитни карти, с цел популяризиране на картовите разплащания и стимулиране на обема на картовите трансакции. През периода броят на издадените кредитни карти се увеличава с 4,6%, а усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 225 116 хил. леку в края на годината. Банката е сертифицирана от Visa и предлага дебитни и кредитни карти на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на карти.

Fibank Albania предлага платформа за електронно и мобилно банкиране с лесен за употреба и интуитивен дизайн, която постоянно награвда съобразно технологичните новости и потребностите на клиентите, включително чрез добавяне на нови функционалности и подържане на лесен и интуитивен дизайн.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да модернизира клоновата си мрежа, която към края на годината възлиза на 14 клон. Има централа и 4 клон в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Елбасан, Фиер, Шкогра, Корча, Берат, Лежа, Саранда и Люшня. Чрез клоновата си мрежа, банката предлага на албанския пазар продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. *За повече информация относно клоновата мрежа виж „Списък на клоновата мрежа“.*



First Investment Bank – Albania Sh.a. заделя усилия за развитие в сферата на устойчивото развитие чрез подкрепа на редица инициативи в Албания, с фокус върху корпоративното дарителство, етични трудови практики, опазване на околната среда, подкрепа в сферата на образованието, спорта и доброволчество.

С цел подкрепа на младите хора и тяхната успешна професионална реализация, през 2023 г. банката взе участие в няколко събития за трудова заетост, вкл. форумът „30 години свободна икономика – банков сектор“ за развитие на практически умения сред студентите в страната чрез предлагане на стажантски и обучителни програми. В сферата на образованието в сътрудничество с факултета по чужди езици в Тирана, е осигурена подкрепа на Българското лятно училище чрез организиране на три-седмична обучителна програма за ученици, изучаващи български език.

През април 2023 г., съвместно с Албанския червен кръст, First Investment Bank – Albania се включва в инициативата за кръводаряване, вкл. и сред служителите на банката в подкрепа на деца с хронични заболявания, които имат нужда от кръвопреливане.

Като част от дългосрочното сътрудничество с Фондацията на болница „Майка и дете“ (FSNF) в подкрепа на майки и деца в нужда, First Investment Bank – Albania се включи в инициатива, насочена към повишаване на ангажираността и информираността на обществото по отношение защита на по-слабия пол.



Сред социалните кампании, предприети през годината, е и организирането на инициатива „Подари усмивка“ в подкрепа на деца в неравностойно положение и такива, лишени от родителски грижи чрез осигуряване на подаръци, занимателни игри, внимание и съпричастност към техните нужди.

В края на годината банката реализира първия етап от стартирания екологичен проект за засаждане на дърво за всеки член на семейството, който е получил ипотечен кредит от банката. В рамките на инициативата бяха засадени общо 200 липови дървета в туристическото селище Рабдиц в община Дебър в източната част на Албания, като се планират още инициативи за опазването на околната среда през 2024 г.



Като част от спортните инициативи, промотиращи хората, спортуващи в градски условия и здравословния начин на живот, за поредна година банката подкрепи Маратона на Тирана, в който участие взеха и редица служители на банката.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Управителен съвет, Одитен комитет и Изпълнително ръководство (Директорат). Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е с дългогодишен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одитирани от регистриран одитор. За 2023 г. регистрираният одитор на банката е Grant Thornton Sh.p.k.

Фи Хелт Застраховане АД



Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано от Комисията за финансов надзор през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната. То има лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаващ финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване. От 2018 г. лицензът за застрахователна дейност е разширен с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби.

Фи Хелт Застраховане АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-жа Милена Касапова, която е с дългогодишен опит в застрахователната дейност. От 2016 г. дружеството се представлява заедно от изпълнителния директор и прокурист, прокурист е г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството.

През 2023 г. Фи Хелт Застраховане развива дейността си, като реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни продукти, в т.ч. разработването на допълнително покритие към застраховка „Спокойствие с Fihealth“ по отношение на риска „Нежелана безработица“. Същият осигурява защита на застрахованите лица за рискове, свързани с живота, здравето, телесната цялост на застрахованото лице и неговата трудова заетост.

В продуктовата си гама дружеството разполага с застрахователни покрития, разработени както за физически лица, така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Спокойствие с Fihealth“, „Трудова злополука“ и застраховка „FiHealth Партньор“ достъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. Към издадени платежни карти се предлагат застраховки „FiHealth Протект“ и „Fihealth Протект+“, като последната обединява продуктите „Fihealth Протект“, предлагана по кредитни карти и „Fihealth Портфейл“ по дебитни карти. Дружеството предлага и застрахователен продукт с рисково покритие за физически лица, кредитополучатели на овърдрафт, предлаган от Първа инвестиционна банка.

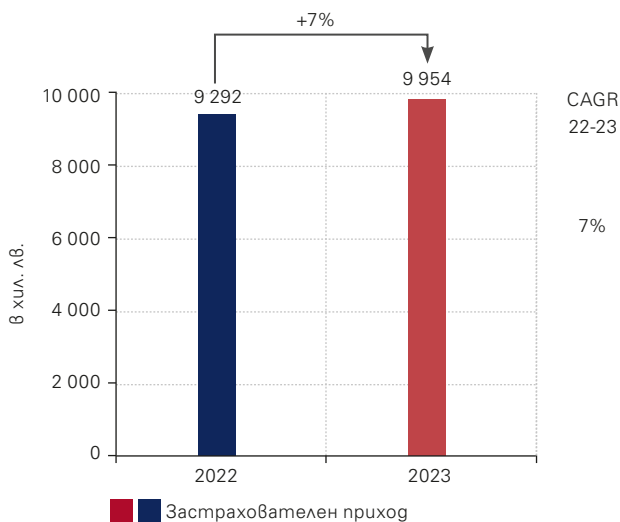


През годината дружеството продължава да акцентира върху предлагането на групови застраховки „Заболяване“ за служители на корпоративни клиенти, като са сключени нови договори. Този вид застраховки за сметка на работодателят гарантират комплексно и качествено медицинско обслужване, както и предоставят по-лесен достъп до реномирани лечебни заведения и високкоквалифицирани специалисти на територията на страната. Този улеснен и добре организиран достъп до качествена медицинска услуга популяризира допълнителното здравно застраховане, разширява пазарната ниша и създава възискателни потребители на здравни услуги. Във връзка с това дружеството предлага VIP пакет за индивидуални клиенти с високо ниво на покритие. През 2023 г. Фи Хелт Застраховане е в партньорски отношения с голяма верига за фитнес услуги в страната, на клиентите на която с едногодишен абонамент се предлага застраховка „Заболяване“.

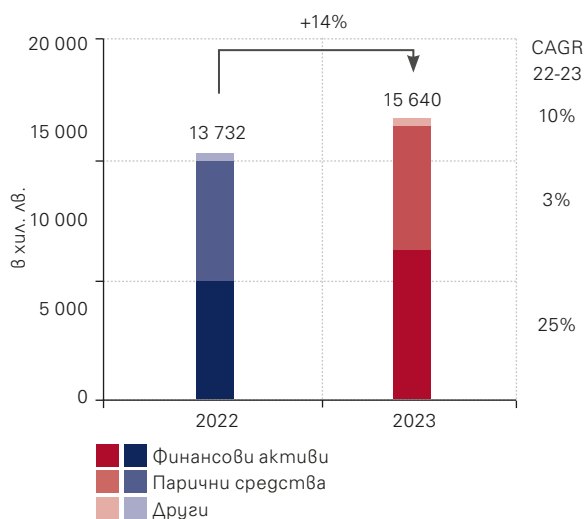
През 2023 г. влезе в сила нов застрахователен стандарт МСФО 17, който заменя действащия до 31.12.2022 г. МСФО 4. Във връзка с това счетоводното отчитане за застрахователната дейност претърпя промени, които обхващат и периода 2021 г. и 2022 г., като промените за тези периоди се отразяват в капиталовата част на отчета.

През 2023 г. размерът на застрахователните приходи на Фи Хелт Застраховане възлиза на 9954 хил. лв., спрямо 9292 хил. лв. за 2022 г., като отчетената нетна печалба за периода е в размер на 1725 хил. лв. (2022: 2126 хил. лв.) и отразява промените след преминаване към МСФО 17. Дружеството управлява застрахователния риск чрез въведени лимити, процедури за одобряване на представените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

Застрахователен приход



Структура на активите



Активите на дружеството нарастват с 13,9% до 15 640 хил. лв. в края на годината (2022: 13 732 хил. лв.). Паричните средства и парични еквиваленти нарастват до 6965 хил. лв. (2022: 6775 хил. лв.), а финансовите активи, притежавани от дружеството – до 7925 хил. лв. (2022: 6230 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Към 31 декември 2023 г. с направените промени съгласно МСФО 17 собственият капитал на Фи Хелт Застраховане възлиза на 13 696 хил. лв., спрямо 11 971 хил. лв. година по-рано.

С цел продължаване гарантирането на финансовата стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2023 г. Фи Хелт Застраховане поднови договора с презастрахователно дружество с кредитен рейтинг A+ (S&P).

През 2023 г. дружеството беше обект на регулярна рутинна проверка от КФН, при която не са констатирани сериозни пропуски и несъответствия с изискванията на законодателната рамка. Получените препоръки целят адаптиране на политиките на дружеството към Наредба № 71 за изискванията към системата на управление на застрахователите и презастрахователите, с които се стартира и подготовката на Фи Хелт Застраховане АД за преминаване към Solvency II в рамките на следващите три години.

Майфин ЕАД



През 2020 г. Първа инвестиционна банка учредява дъщерното дружество Майфин ЕАД, вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията през март 2020 г. с предмет на дейност като издател на електронни пари и извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и издаден лиценз от Българската народна банка.

Майфин ЕАД стартира дейността си през ноември 2020 г., предлагайки на клиентите дигитален портфейл за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги като нареждане на преводи между физически лица – клиенти на MyFin (peer-to-peer) по номер на мобилен телефон, плащане с линк и други. Предлагат се и услуги, свързани с управлението на лични финанси (PFM), комунални плащания и онлайн покупки, като клиентите могат да се информират в реално време за състоянието на средствата си, извършените трансакции и да получат 24-часова консултация от високкоквалифицирани експерти.

Дейността на дружеството се фокусира върху улесняване на потребителското изживяване при управление на финансите, в развиване и надграждане на платформата за дигитални услуги с нови функционалности и възможности за потребителите. В изпълнение на това, в началото на 2022 г. дружеството осигурява на клиентите достъп за осъществяване на услугата за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, която е достъпна за преводи до 30 000 лв., като се превърна сред първите fintech компании в България, предлагащи услуга.

През 2023 г. дружеството допълнително развива дигиталните си услуги чрез разработването и стартирането на иновативни продукти и функционалности. В дигиталния портфейл на MyFin е стартирано предлагането на продукта „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (XAU).

Стартирани са проекти, с цел разширяване на обхвата от услуги през дигиталното приложение, вкл. покупко-продажба на акции, геолокация и подробна информация за картовите плащания, както и издаване на нови платежни карти.

Още със старта на своята дейност Майфин ЕАД се включва в инициативи, свързани с устойчивото развитие и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на проекти за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда, както и такива, свързани със социална насоченост. Освен основната стратегия на дружеството към разплащания с дигитални и виртуални карти, издаваните физически пластики, предлагани към клиентите са разработени от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса, който е произведен в партньорство с компанията Austriacard.

Дружеството развива проект със социална насоченост към най-малките потребители – децата, чрез специално разработен за тях иновативен и гъвкав интерфейс (детски профил), осигуряващ възможност за развитие на ранна финансова грамотност чрез извършване на разплащания с дигитална или виртуална карта и получаване на средства от родителите им по сигурен, лесен и интуитивен начин. Чрез него родителите могат да управляват и да получават информация за всичко случващо се в профила на детето, вкл. за поставяне и изпълнение на задачи.

С цел ангажираност към финансовото образование на младите хора, MyFin поддържа партньорство с образователната организация Finance Academy, стратегически партньор на „Софтуерен университет“ ЕООД (SoftUni), чрез което дружеството насочва усилията си към повече информираност на хората по отношение на управление на техните лични финанси, както за повишаване на финансовата грамотност сред младежите. Във връзка с това дружеството регулярно участва във форуми относно fintech и дигитално развитие.

Майфин ЕАД е едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ дружеството е г-н Лъчезар Венков, който е с дългогодишен опит във финансовите и дигитални услуги.



Към 31 декември 2023 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: Дайнърс клуб България АД, АМС Имоти ЕАД, Дебита ООД, Кредитив Инвестмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и Инкасо Гарант ЕООД.

През 2023 г. след процедура по ликвидация, проведена за периода 19.09.2023 г. – 27.12.2023 г., на 27.12.2023 г. е вписано заличаване на дъщерното дружество First Investment Finance B.V.

След датата на счетоводното отчитане, през февруари 2024 г., на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество Дайнърс клуб България АД, е взето решение за прекратяване на дейността му като платежна институция, съответно за прекратяване дейността по представителство на „Дайнърс клуб Интернешънъл“. След проведена процедура по реда на Закона за платежните услуги и платежните системи, с решение на БНБ от 15.02.2024 г. е одобрен предложението от дружеството план за преустановяване на дейността, както и обезсилване на лиценза, считано от 15 април 2024 г. По решение на общото събрание на акционерите от 09.02.2024 г., след обезсилване на лиценза се променя предмета на дейност на дружеството, който включва осъществяване на търговска дейност, която не е забранена от закона, както и промяна в наименованието на дружеството на „Финклуб“ АД

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел „Профил на Fibank“, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.



Инвестираме в бъдещето

Консолидиран финансов отчет

за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.
придружен с доклад на независимите одитори



Доклад на независимите одитори

До акционерите на Първа инвестиционна банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2023 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.



Обезценка на вземания от клиенти

Ключов одиторски въпрос – Обезценка на вземания от клиенти

Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа.

Кредитите представляват 51,63% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Банката категоризира вземанията си от клиенти в 5 бизнес сегмента: големи, средни, малки предприятия, микропредприятия и банкиране на гребно. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 64,30% от общите вземания от клиенти. Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос.

Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението. В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които поражда най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.

Как този ключов одиторски въпрос беше агресиран при проведения от нас одит

Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания:

- Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията.
- Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка.
- За индивидуално начислените обезценки тестввахме допусканията относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка.
- За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството.
- За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.

Съответни референции в консолидирания финансов отчет

- Бележки 18
- Бележка 2 (j)
- Бележка 3 В (iii)
- Бележка 4



Активи, придобити като обезпечения

Ключов одиторски въпрос – Активи, придобити като обезпечения

Позицията в консолидирания финансов отчет в размер на 414 365 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи.

В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване.

Първа Инвестиционна Банка АД е признала в печалба на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 5 031 хиляди лева.

Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания

- Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията.
- За извадка от новопридобити активи от обезпечения са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани също за извадка от придобити активи
- Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи.

Съответни референции в консолидирания финансов отчет

- Бележка 12
- Бележка 22

Съдебни спорове и провизии

Ключов одиторски въпрос – Съдебни спорове и провизии

Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации.

Първа Инвестиционна Банка АД е признала провизии в размер на 1 034 хиляди лева по съдебни спорове.

Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 43 094 хиляди лева, които са оповестени в бележка 25 на консолидирания финансов отчет (включени в подгрупа Други активи).

Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване в консолидирания финансов отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.



Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания

- Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията.
- Получено е писмо от правния отдел на Първа Инвестиционна Банка АД, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.

Съответни референции в консолидирания финансов отчет

- Бележка 25
- Бележка 30

Други въпроси

При определяне на рисково-претеглените активи ръководството е изключило Активи с право на ползване съгласно МСФО 16 „Лизинг“ в размер на 172 967 хил. лв.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, консолидирана нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.



Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.



- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидирания финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.



Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата, консолидираната нефинансова декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- д) Докладът за изпълнение на политиката за възнагражденията за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви «в», «г», «е», «з» и «и» от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.



Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите гъщерни дружества за годината, завършваща на 31 декември 2023 година, приложен в електронния файл „549300UY81ESCZJ0GR95-20231231-BG-CON.XHTML“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2023 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)» на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експертсчетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.



Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържахме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите закони и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазихме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ; — оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2023 година, съдържащ се в приложения електронен файл „549300UY81ESCZJ0GR95-20231231-BG-CON.XHTML“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.



Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Мазарс ООД и Ековис Одит България ЕООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 18 май 2023 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Банката представлява втори пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Мазарс ООД и втори пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Ековис Одит България ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Първа Инвестиционна Банка АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Първа Инвестиционна Банка АД.

София, 26 април 2024 г.

За Ековис Одит България ООД:

Георги Тренчев

Управител

Георги Тренчев

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

гр. София, бул. Ген. Едуард Тотлебен, № 71-73



За МАЗАРС ООД:

Атанасиос Петропулос

Прокурис

Ива Славкова

Регистриран одитор, отговорен за одита

гр. София, ул. Московска, № 3А



Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

в хил. лв.	Бележки	2023	2022
Приходи от лихви		452 554	342 537
Разходи за лихви		(45 793)	(46 328)
Нетен лихвен доход	6	406 761	296 209
Приходи от такси и комисиони		203 083	180 150
Разходи за такси и комисиони		(44 022)	(35 188)
Нетен доход от такси и комисиони	7	159 061	144 962
Нетни приходи от търговски операции	8	25 045	20 473
Други нетни оперативни приходи	9	(26 981)	14 306
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		563 886	475 950
Административни разходи	10	(238 282)	(217 852)
Други приходи/(разходи), нетно	12	(3 363)	(7 739)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ОБЕЗЦЕНКА		322 241	250 359
Обезценка	11	(144 479)	(140 230)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		177 762	110 129
Разходи за данъци	13	(19 477)	(12 139)
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		158 285	97 990
Други всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		8 454	3 776
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		11 510	(27 162)
Общо други всеобхватни доходи		19 964	(23 386)
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		178 249	74 604
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		157 573	97 241
Неконтролиращо участие		712	749
Общо всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		177 537	73 855
Неконтролиращо участие		712	749
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност (в лева)	14	1,06	0,65

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 147 до 216.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 26 април 2024 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Ралица Богоева
Изпълнителен директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2024 г.:

Атанасиос Петропулос
Прокуриснт

Георги Тренчев
Управител, Регистриран одитор отговорен за одита

Чавгар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финасов директор

Ива Славкова
Регистриран одитор отговорен за одита



Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г.

в хил. лв.	Бележки	2023	2022
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	15	2 462 073	2 042 858
Инвестиции в ценни книжа	16	2 883 067	2 819 193
Вземания от банки и финансови институции	17	227 327	221 900
Вземания от клиенти	18	7 674 705	6 823 003
Имоти и оборудване	19	110 839	108 376
Нематериални активи	20	25 318	16 611
Деривати държани за управление на риска		1 765	1 609
Текущи данъчни активи		229	-
Отсрочени данъчни активи		3 470	3 948
Активи придобити като обезпечения	22	414 365	423 585
Инвестиционни имоти	23	756 767	750 324
Активи с право на ползване	24	172 967	171 638
Други активи	25	131 341	115 937
ОБЩО АКТИВИ		14 864 233	13 498 982
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	8 387	13 152
Задължения към други клиенти	27	12 316 348	11 454 906
Други привлечени средства	28	447 314	123 846
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		3 165	8 488
Подчинен срочен дълг	29	19 410	19 410
Хибриден дълг	29	257 871	256 861
Отсрочени данъчни пасиви	21	27 603	27 823
Текущи данъчни пасиви		2 388	645
Лизингови задължения	24	171 743	171 217
Други пасиви	30	36 622	23 012
ОБЩО ПАСИВИ		13 290 851	12 099 360
Акционерен капитал	31	149 085	149 085
Премии от емисии на акции	31	250 017	250 017
Законови резерви	31	39 865	39 865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(6 537)	(18 047)
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4 500	4 500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		14 822	6 368
Други резерви и неразпределена печалба	31	1 116 028	962 805
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		1 567 780	1 394 593
Неконтролиращо участие		5 602	5 029
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		1 573 382	1 399 622
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		14 864 233	13 498 982

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 147 до 216.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 26 април 2024 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Ралица Богоева
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2024 г.:

Атанасиос Петропулос
Прокурис

Мазанс ООД

Ива Славкова
Регистриран одитор отговорен за одита

Георги Тренчев
Управител, Регистриран одитор отговорен за одита



Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

в хил. лв.	2023	2022
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	158 285	97 990
Корекции за непарични операции		
Обезценка	144 479	140 230
Нетен лихвен доход	(406 761)	(296 209)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	14 296	12 959
Начислени данъци	19 477	12 139
(Печалба)/загуба от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	33	21
(Печалба)/загуба от продажба на други активи, нетно	(7 742)	535
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	–	(14 769)
	(77 933)	(47 104)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
Намаление/(увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	32 575	(2 977)
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(653 063)	525 578
Намаление на вземания от банки и финансови институции	7 511	2 177
(Увеличение) на вземания от клиенти	(1 111 264)	(402 207)
Нетно (увеличение) на други активи	(322)	(55 591)
	(1 724 563)	66 980
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение/(намаление) на задължения към банки	(3 617)	4 830
Увеличение на задължения към други клиенти	859 780	1 487 692
Нетно увеличение на други пасиви	(4 282)	80 959
	851 881	1 573 481
Получени лихви	531 606	425 014
Платени лихви	(42 385)	(60 197)
Получени дивиденди	2 348	633
Платен данък върху печалбата, нетно	(18 990)	(8 333)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	(478 036)	1 950 474
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(29 490)	(42 001)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	231	25
Продажби на други активи	39 363	46 128
Намаление/(увеличение) на инвестиции	578 109	(1 702 166)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	588 213	(1 698 014)
Финансиране		
Увеличение на други заемни средства	321 484	4 077
(Намаление)/увеличение на подчинени пасиви	1 028	(47 402)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ	322 512	(43 325)
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	432 689	209 135
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	2 226 780	2 017 645
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (виж бележка 33)	2 659 469	2 226 780

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 147 до 216.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 26 април 2024 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов

Главен изпълнителен директор

Ралица Богоева

Изпълнителен директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2024 г.:

Атанасиос Петропулос

Прокурис

Георги Тренчев

Управител, Регистриран одитор отговорен за одита

Чавдар Златев

Изпълнителен директор

Светозар Попов

Изпълнителен директор

Янко Караколев

Главен финансов директор

Ива Славкова

Регистриран одитор отговорен за одита



Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

в хил. лв.	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценен резерв на недвижими имоти	Резерв от преценка на чуждестранни дейности	Законови резерви	Неконтролируемо участие	Общо
Салдо към 1 януари 2022 г.	149 085	250 017	860 339	9 115	4 500	2 592	39 865	4 329	1 319 842
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2022 г.	-	-	97 241	-	-	-	-	749	97 990
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(27 162)	-	-	-	-	(27 162)
Резерв от преценка на чуждестранни дейности						3 776			3 776
Ефект от консолидация на съществено дъщерно предприятие			1 096						1 096
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие	-	-	4 129	-	-	-	-	(49)	4 080
Салдо към 31 декември 2022 г.	149 085	250 017	962 805	(18 047)	4 500	6 368	39 865	5 029	1 399 622
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2023 г.	-	-	157 573	-	-	-	-	712	158 285
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	11 510	-	-	-	-	11 510
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	8 454	-	-	8 454
Изплатен дивидент от дъщерно дружество	-	-	(1 956)	-	-	-	-	-	(1 956)
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие	-	-	(2 191)	-	-	-	-	-	(2 191)
Ефект от прилагане на МСФО 17	-	-	(203)	-	-	-	-	(139)	(342)
Салдо към 31 декември 2023 г.	149 085	250 017	1 116 028	(6 537)	4 500	14 822	39 865	5 602	1 573 382

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 147 до 216.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 26 април 2024 година и подписани от него по име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Ралица Боева
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2024 г.:

Атанасиос Петропулос
Прокурис

Мазарс ООД

Ива Славкова
Регистриран одитор отговорен за одита

Георги Тренчев

Управител, Регистриран одитор отговорен за одита

ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД

ЕЛПАН № 114

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през октомври 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Цариградско шосе 111П.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

Управителен съвет

- Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
- Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
- Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
- Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
- Г-н Янко Караколев – член на Управителния съвет
- Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

Надзорен съвет

- Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
- Г-жа Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет
- Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
- Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
- Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2023 г. е 2 408 души (към 31 декември 2022 г. 2 454).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани „Групата“.

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

Групата няма промяна в наименованието си през годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните

политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(с) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2023 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- МСФО 17 „Застрахователни договори“ (в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС).

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички гружества, които издават застрахователни договори.

Изменения в МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 „Финансови инструменти“ – Сравнителна информация (в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС).

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на гружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

Ръководството преценява, че приемането на МСФО 17 и измененията на МСФО 17 и МСФО 9 нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Групата.

- МСС 1 Представяне на финансовите отчети – измененията променят изискванията в МСС 1 по отношение на оповестяването на счетоводната политика. Измененията заменят всички случаи на използване на термина „значими счетоводни политики“ с „информация за съществената счетоводна политика“. Информациите за счетоводната политика е съществена, ако когато се разглежда заедно с друга информация, включена във

финансовите отчети на предприятието, може разумно да се очаква да повлияе върху решенията, които потребителите на финансовите отчети с общо предназначение правят въз основа на тези финансови отчети.

Подкрепящите параграфи в МСС 1 също се изменят, за да се поясни, че информацията за счетоводната политика, която е свързана с несъществени сделки, други събития или условия, е несъществена и не е необходимо да бъде оповестявана. Информацията за счетоводната политика може да бъде съществена поради естеството на съответните трансакции, други събития или условия, дори ако сумите са несъществени. Същевременно, не цялата информация за счетоводната политика, свързана със съществени трансакции, други събития или условия, сама по себе си е съществена.

- МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки – измененията заменят определението за промяна в счетоводните оценки с определение за счетоводни оценки. По новата дефиниция, счетоводните оценки са „парични суми във финансовите отчети, които подлежат на несигурност при оценяването“. Изтритото е определението за промяна в счетоводните оценки
- МСС 12 Данъци върху дохода – Измененията въвеждат допълнително изключение от първоначалното освобождаване за признаване. Съгласно измененията предприятието не прилага първоначалното освобождаване за признаване на трансакции, които пораждаат равни облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики. В зависимост от приложимото данъчно право могат да възникнат равни облагаеми и намаляеми временни разлики при първоначалното признаване на актив и пасив по сделка, която не е бизнес комбинация и не засяга нито счетоводната, нито данъчната печалба. Например, това може да възникне след признаването на задължение по лизинг и съответстващия актив с право на ползване при прилагане на МСФО 16 на датата на започване на лизинга.

Съгласно измененията на МСС 12 предприятието е задължено да признае свързаните отсрочен данъчен актив и пасив, като обвърже признаването на всеки отсрочен данъчен актив с критериите за възстановимост в МСС 12.

СМСС изменя обхвата на МСС 12, за да поясни, че стандартът се прилага за данъци върху дохода, произтичащи от данъчното законодателство, прието или прието по същество за прилагане на моделните правила по втори стълб, публикувани от ОИСР, включително данъчното законодателство, което прилага квалифицирани национални минимални допълнителни данъци, описани в тези правила.

Измененията въвеждат временно изключение от счетоводните изисквания за отсрочени данъци в МСС 12, така че предприятието нито признава, нито оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода по втория стълб.

След измененията предприятието е длъжно да оповести, че е приложило изключението и да оповести отделно текущия си данъчен разход (приход), свързан с данъците върху дохода по втори стълб.

Приемането на тези изменения в съществуващите стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата.

(е) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Следните нови стандарти, изменения и тълкувания на съществуващите стандарти, които също са издадени, но все още не са в сила, не се очаква да окажат съществено въздействие върху финансовите отчети на Групата.

- МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи в сила от 1 януари 2024 г., приет от ЕС.

Измененията на МСС 1 засягат само представянето на пасиви като текущи или нетекущи в отчета за финансовото състояние, а не върху размера или момента на признаване на активи, пасиви, приходи или разходи, или информацията, оповестена за тези позиции, приети от ЕС на 19 декември 2023 г., публикувани в ОВ на 20 декември 2023 г.

Измененията поясняват, че класификацията на пасивите като текущи или нетекущи се основава на права, които съществуват към края на отчетния период, уточняват, че класификацията не се влияе от очакванията дали предприятието ще упражни правото си да отложи уреждането на задължение, обяснява, че са налице

права, ако се спазват ковенантите в края на отчетния период и въвеждат определение за „уреждане“, за да се изясни, че уреждането се отнася до прехвърлянето към контрагента на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги.

- МСФО 16 Лизинг: Задължения по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г.

Измененията изискват продавачът-лизингополучател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-лизингополучател да признае в печалбата или загубата печалба или загуба, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор.

Продавачът-лизингополучател прилага измененията ретроспективно в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки за продажбите и обратния лизинг по сделки, сключени след датата на първоначалното прилагане.

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., приети от ЕС.

Измененията:

Уточняват, кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не е – дадена валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или обменни механизми, които създават приложими права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; Една валута не може да бъде обменена в другата валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута.

Уточняват, как предприятието определя обменния курс, който да се прилага, когато валутата не може да бъде обменена — когато валутата не може да бъде обменена към датата на оценяване, предприятието оценява спот валутния курс като курса, който би се приложил към обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил достоверно преобладаващите икономически условия.

Изискват оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не може да бъде обменена — когато валутата не може да бъде обменена, предприятието оповестява информация, която би дала възможност на ползвателите на неговите финансови отчети да преценят, как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да се отрази на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

Измененията обхващат и съответстващите изменения на МСФО 1, които преди това се отнасяха, но не определяха конвертируемостта.

- Изменения на МСС 7 Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията добавят изискване за оповестяване към МСС 7, в което се посочва, че предприятието е длъжно да оповести информация за своите споразумения за финансиране на доставчици, което дава възможност на ползвателите на финансовите отчети да оценят ефектите от тези споразумения върху задълженията и паричните потоци на предприятието. Освен това МСФО 7 беше изменен, за да се добавят споразумения за финансиране на доставчици като пример в рамките на изискванията за оповестяване на информацията относно изложеността на предприятието на концентрация на ликвиден риск.

За да се постигне целта на оповестяването, предприятието ще бъде задължено да оповести обобщено за своите споразумения за финансиране на доставчици:

– Сроковете и условията на договореностите

– Балансовата стойност и свързаните с нея статии, представени в отчета за финансовото състояние на предприятието, на задълженията, които са част от споразуменията

– Балансовата сума и свързаните с нея статии, за които доставчиците вече са получили плащане от предоставящите финансиране

- Диапазони на падежите на плащане както за тези финансови задължения, които са част от споразумение за финансиране на доставчик, така и за сравними търговски задължения, които не са част от споразумение за финансиране на доставчик
- Информация за ликвидния риск.

2. Съществена информация за счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Трансакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) База за консолидация

(i) Бизнес комбинации

Бизнес комбинациите се отчитат използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Нетната призната стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи, и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми свързани с уреждането на предшестващи права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на такива сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращото участие и другите компоненти на собствения капитал свързани с предприятието. Печалбата или загубата произлизаща от загубата на контрол се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към датата на загуба на контрол. В последствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансов актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

(v) Сделки, които се елиминират при консолидация

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателство за обезценка.

(c) Валутни операции**(i) Функционална валута и валута на представяне**

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират („функционална валута“). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) Сделки и салда

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на трансакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

(d) Финансови активи**(i) Признаване**

Групата признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към датата на трансакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, трансакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Групата може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Прекласификация

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата в категория оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Преоценъчният резерв за инструмента ще се формира от измененията до справедлива стойност след датата на прекласификацията.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по амортизирана стойност в категория оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, неговата справедлива стойност се измерва към датата на прекласификацията. Разликата от преоценката се признава в печалбата или загубата.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата в категория оценяван по амортизирана стойност, неговата справедлива стойност към датата на прекласификацията става новата му брутна отчетна стойност.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по амортизирана стойност в категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, неговата справедлива стойност се измерва към датата на прекласификацията. Разликата от преоценката се признава в другия всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и размерът на очаквани кредитни загуби не се коригират вследствие на прекласификацията.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход в категория оценяван по амортизирана стойност, цялата стойност на акумулирания преоценъчен резерв към датата на прекласификацията се нетира срещу справедливата стойност на финансовия актив. Така на практика се получава, че към датата на прекласификацията финансовият актив е оценен така, сякаш винаги е бил измерван по амортизирана стойност. Ефективният лихвен процент и размерът на очаквани кредитни загуби не се коригират вследствие на прекласификацията.

Подобна прекласификация е възможна само след промяна в бизнес модела, по който се управляват финансовите активи.

При промяна на бизнес модела от „събиране на договорени парични потоци и продажба“ на „събиране на договорените парични потоци“ Групата прекласифицира обхванатите финансови активи. За тази цел Групата периодично преглежда бизнес модела в исторически план, като извършва анализ доколко целта за държане на финансовите активи отговаря на модела „събиране на договорените парични потоци“ спрямо модела „събиране на договорени парични потоци и продажба“. При анализа на бизнес модела като индикация за настъпила промяна на бизнес модела може да служат критерии като: правителствени ценни книжа с достатъчно дълъг остатъчен срок, за които няма осъществени сделки от придобиването им; емисии ценни книжа, издадени чрез частно пласиране, от които Групата притежава съществена част от издадения номинал и нямат активен пазар. При съществено превишаване на бизнес модела в полза на модела „събиране на договорените парични потоци“, Групата преценява дали да извърши прекласификация на финансовите активи от категория „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход“ в категория „Финансови активи отчитани по амортизирана стойност“, като продължи да управлява финансовите активи така, че да реализира парични потоци само чрез събиране на договорни плащания.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход в категория оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансовият актив продължава да се измерва по справедлива стойност. Цялата стойност на акумулирания преоценъчен резерв към датата на прекласификацията се прекласифицира в печалбата или загубата.

Групата не прекласифицира никой финансов пасив.

(vii) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на гадана техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на трансакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“. Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(viii) Отписване

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Групата запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките – продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Групата е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(е) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като

финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или по справедлива стойност, отчитана в друг всеобхватен доход. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние.

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсирание

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информацията относно следните фактори и събития за дължника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(к) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-году са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 10
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-году са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	10 – 14
• Програмни продукти	10 – 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Групата избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Групата признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(г) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2023 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, доходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 19 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.
- Бележки 11, 16, 18 – Измерване на очакваните кредитни загуби – Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Бележка 16, 18 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност – Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на сръжане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и сръжане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.
- Бележка 24 – срок на лизинговите договори – При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).
- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Групата е признала провизии по съдебни спорове. Групата е ответник по съдебни дела, чиито изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

(и) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Групата изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) Подоходни данъци

Печалбата на Групата е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Групата отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(s) Доходи на акция

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на дължаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на дължаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) Доходи на персонала**Планове с дефинирани вноски**

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата

ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надежно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надежно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(и) Застрахователни договори

Значителен застрахователен риск

Застрахователните договори са тези, при които една страна (издателят) приема значителен застрахователен риск от друга страна (притежателя на полицата), като се съгласява да компенсира притежателя на полицата в случай на конкретно несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което засяга неблагоприятно притежателя на полицата.

Групата счита, че застрахователният риск е значителен единствено, ако застрахователното събитие би могло да доведе до плащането от издателя на допълнителни суми, които са значителни, при всеки отделен сценарий, като се изключат сценариите, които нямат търговска същност (т.е. нямат видим ефект върху икономическото съдържание на сделката). Ако при всеки сценарий, който има търговска същност, застрахователното събитие означава, че биха били платими значителни допълнителни суми, условието в предходното изречение може да бъде изпълнено дори ако застрахователното събитие е изключително малко вероятно или дори ако очакваната (т.е. претеглена спрямо вероятността) настояща стойност на условните парични потоци е малка част от очакваната настояща стойност на останалите парични потоци от застрахователния договор.

Признаване на приход по група застрахователни договори

Групата признава приход по група застрахователни договори, като разсрочва застрахователната премия за периода на покритие на всеки един от договорите, формиращи съответната група застрахователни договори. Периодът на покритие е този период, през който Дружеството предоставя услуги по застрахователен договор. Този период включва услугите по застрахователен договор, които са свързани с всички премии, попадащи в рамките на застрахователния договор.

Оценка на групите застрахователни договори – модел на оценка

МСФО 17 Застрахователни договори изисква да се оценяват активите и пасивите по застрахователни договори, като се използва Общият модел за оценка (ОМ), където приблизителните оценки на всички права и задължения се измерват отново, като се използват действителни безпристрастни допускания през всеки отчетен период. Опростеният Подход за разпределяне на премиите (ПРП) е разрешен за изчисление на Пасива за остатъчно покритие (ПОП), ако предоставя измерване, което не се различава съществено от това, направено по Общия модел, или ако периодът на покритие по групата застрахователни договори е една година или по-малко.

Критериите, които трябва да са едновременно изпълнени, за да се приложи Подходът за разпределяне на премиите (ПРП), са:

- Периодът на покритие по групата застрахователни договори е една година или по-малко;
- Пасивът за остатъчно покритие, изчислен по ПРП, не се различава съществено от Пасивът за остатъчно покритие, изчислен по Общият модел за оценка (ОМ);
- Няма обременителни групи застрахователни договори при първоначално признаване.

Групата отчита издадени от нея застрахователни договори по Подход за разпределяне на премиите (ПРП).

Пасив за остатъчно покритие

Групата оценява пасива за остатъчно покритие по подхода на разпределение на премиите като е избрало да признава всички парични потоци за придобиване, когато направи тези разходи.

При първоначално признаване на балансовата стойност на пасива е: получените при първоначално признаване премии, ако има такива. При последващо оценяване, балансовата стойност на пасива е балансовата стойност в началото на отчетния период, плюс премиите, които са получени през периода, минус сумата, призната като застрахователен приход за предоставените услуги през този период.

Пасив за възникнали щети

Пасивът за възникнали щети е образуван на база очакваните изходящи парични потоци свързани с претенции, като отразяват стойността на парите във времето и финансовите рискове, свързани с бъдещите парични потоци и към тях е добавена и корекция за риск, по отношение на нефинансов риск.

Пасивът за възникнали щети включва:

– Предявени, но неизплатени претенции – изчислени по метода „Претенция по претенция“, съгласно който в него се включва очакваният размер на плащанията за всяка предявена, но неплатена претенция. За изчисляване на размера на резерва за предявени, но неизплатени претенции за всяка новопредявена претенция се образува първоначален резерв въз основа на статистически методи, като при извършване на експертна оценка на претенцията резервът се променя въз основа на оценката, за да отразява очаквания размер на плащането по претенцията. Направена е оценка на сумите, които подлежат на възстановяване поради встъпване на застрахованите спрямо трети лица (суброгация) и резерва за предявени, но неизплатени претенции, по бизнес линия „Друго застраховане във връзка с моторни превозни средства“ е намален.

– Възникнали, но непредявени претенции – включва размера на непредявените претенции по събития, възникнали преди края на отчетния период, както и размера на претенциите, които могат да бъдат възобновени.

По всички бизнес линии възникналите претенции се състоят от обявени претенции (RBNS – предявени, но неизплатени) и възникнали претенции, които все още не са докладвани (IBNR – възникнали, но непредявени претенции). Действащата регулация не изисква изчислението да се осъществи непременно отделно за предявени, отделно за непредявени щети и отделно за разходи за уреждане на тези щети. Групата изчислява резерва за щети на база разработен модел, за генериране на очакван размер на възникналите щети и съответните парични потоци свързани с тях. Моделът генерира очаквани парични потоци на годишна база по отношение на обезщетения на база спечелена премия и квота на щетите, като получените резултати се сравняват с изплатените претенции и обявените претенции (претенции RBNS) за да бъде определен резерва за щети.

(v) Лизинг

(i) Дружеството като лизингополучател

За договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Групата прилага считано от 01.01.2019 г. МСФО 16 Лизинг. За целта е направен анализ на изискванията на същия и са установени следните съществени моменти в него:

МСФО 16 Лизинг въвежда нови правила за отчитане на договорите за лизинг. На първо място, стандартът изисква да се направи анализ дали и кои споразумения с или без правната форма на лизинг, представляват лизинг или съдържат елементи на лизинг, съгласно даденото от МСФО 16 пар.9 определение на лизинг. Съгласно пар.9, дадено споразумение представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако:

- има определен актив и
- с договора се прехвърля правото на контрол върху използването на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

В общия случай се изисква от лизингополучателя в началната дата на лизинга да признае актив, произтичащ от право на ползване срещу лизингово задължение.

Също така, вместо да прилага изискванията за признаване на актив за ползване срещу задължение за плащане по лизингов договор, лизингополучателят може да избере да отчита лизинговите договори като разход по линейния метод през срока на лизинга при следните видове договори:

- със срок до 12 месеца от началната дата на прилагане на МСФО 16
- лизингов актив с ниска стойност

В процеса на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, Групата е предприела следните действия:

- Извършен е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- Взето е решение да се приеме частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променена). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения.

Ръководството анализира ефекта от прилагането на стандарта с очакван срок на лизинга по договорите до 5 години, тъй като в голяма част от договорите за наем, по които Групата е страна като наемател, Групата има възможност за прекратяване след три или шест месечно предизвестие без неустойка. Дори и при останалите е налице такава възможност съгласно закона.

Това се отразява на очаквания действителен срок на лизинга, тъй като срокът на договорите зависи от вероятността Групата да упражни тази опция. Във връзка с това Групата преценява периода от пет години за показателен относно максималния размер на лизинговия срок, независимо че са налични договори с по-дълъг срок.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Групата и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен рег "Активи с право на ползване", а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен рег "Лизингови задължения".

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите ѝ.

(ii) Дружеството като лизингодател

В частта на МСФО 16 отнасяща се до Групата в качеството ѝ на лизингодател не бяха открити съществени изменения спрямо предходния МСС 17. Групата класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако по същество прехвърля всички рискове и ползи свързани със собствеността на актива предмет на лизинга. Всички други договори за лизинг се класифицират като оперативни.

При финансов лизинг Групата признава като актив вземане по договора в размер равен на нетната инвестиция в лизинга. През срока на лизинговия договор Групата признава лихвен приход по вземането по лихвен процент, отразяващ нормата на възвращаемост на нетната инвестиция в лизинга.

При оперативен лизинг Групата признава лизинговите плащания като приход на линейна база.

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Кредитен риск е общо рискът от загуби по позиции във финансови инструменти, следствие невъзможността на една или повече страни по експозицията да посрещнат своя ангажимент. Основни компоненти на кредитния риск:

- **Риск от неизпълнение**

Рискът от неизпълнение е рискът емитентните на финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения.

- **Кредитен риск от контрагента**

Кредитен риск от контрагента е рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и трансакции с удължен сетълмент.

- **Сетълмент риск**

Сетълмент риск за банката е рискът от неуредени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетълмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP (“свободни доставки”). Извън обхвата на този вид риск са всички инструменти изложени на кредитен риск от контрагента.

Кредитния риск се следи текущо, съгласно вътрешните процедури по управление на риска, и се контролира посредством прилагането на минимални прагове за кредитно качество на емитент/контрагент и лимити за размер на експозицията според кредитното качество.

(ii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните условия. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни трансакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (ценови риск).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата риск стратегия.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

в хил. лв.	31 декември 2023 г.	2023 г.			31 декември 2022 г.
		средно	минимално	максимално	
VaR	1,0	2,1	0,8	15,2	1,4

В. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения – риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Банката изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения. С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност.

С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи	2023	2022
в хил. лв.		
Средства в централни банки	1 880 293	1 476 984
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	751 653	735 424
Необременени държавни ценни книжа	2 308 645	2 106 006
Злато	3 325	2 683
Общо ликвидни активи	4 943 916	4 321 097

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2023 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 11.19% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2022 г.: 12.06%).

Един от основните коефициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	40,14%	37,72%

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2023 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	С неопред. падеж	Общо
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	2 462 073	-	-	-	-	-	2 462 073
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	222 599	-	-	-	-	24 931	247 530
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1 194 959	-	-	-	-	-	1 194 959
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	143 387	260 712	267 993	162 624	605 862	-	1 440 578
Вземания от банки и финансови институции	202 923	-	322	-	24 082	-	227 327
Вземания от клиенти	563 275	209 832	979 179	773 041	5 149 378	-	7 674 705
Други финансови активи	1 111	654	-	-	-	-	1 765
Общо финансови активи	4 790 327	471 198	1 247 494	935 665	5 779 322	24 931	13 248 937
Пасиви							
Задължения към банки	8 387	-	-	-	-	-	8 387
Задължения към други клиенти	8 163 036	1 078 862	2 278 816	464 213	331 421	-	12 316 348
Други привлечени средства	8 566	2 182	27 584	104 579	304 403	-	447 314
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	967	596	666	936	-	-	3 165
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	19 409	-	19 409
Хибриден дълг	-	-	-	-	-	257 871	257 871
Общо финансови пасиви	8 180 956	1 081 640	2 307 066	569 728	655 233	257 871	13 052 494
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(3 390 629)	(610 442)	(1 059 572)	365 937	5 124 089	(232 940)	196 443

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Групата по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Групата управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната модифицирана дюрация към 31.12.2023 г. е 1.8 години, а година по-рано възлиза на 2.2 години.

Матуритетна структура към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	С неопред. падеж	Общо
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	2 042 858	–	–	–	–	–	2 042 858
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	245 802	–	–	–	–	25 336	271 138
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	530 160	–	–	–	–	–	530 160
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	2 761	381 694	949 617	31 518	652 305	–	2 017 895
Вземания от банки и финансови институции	202 609	554	287	333	18 117	–	221 900
Вземания от клиенти	680 187	254 814	831 503	836 771	4 219 728	–	6 823 003
Други финансови активи	575	1 034	–	–	–	–	1 609
Общо финансови активи	3 704 952	638 096	1 781 407	868 622	4 890 150	25 336	11 908 563
Пасиви							
Задължения към банки	13 152	–	–	–	–	–	13 152
Задължения към други клиенти	7 592 601	980 258	2 227 067	400 380	254 600	–	11 454 906
Други привлечени средства	7 765	15	3 456	20 801	91 809	–	123 846
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	–	3 682	893	2 860	1 053	–	8 488
Подчинен срочен дълг	–	–	–	–	19 410	–	19 410
Хибриден дълг	–	–	–	–	–	256 861	256 861
Общо финансови пасиви	7 613 518	983 955	2 231 416	424 041	366 872	256 861	11 876 663
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(3 908 566)	(345 859)	(450 009)	444 581	4 523 278	(231 525)	31 900

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2023 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2 462 073	-	-	-	-	2 462 073
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	247 530	-	-	-	-	247 530
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1 194 959	-	-	-	-	1 194 959
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	143 419	260 826	268 377	165 297	680 087	1 518 006
Вземания от банки и финансови институции	202 923	-	322	-	24 082	227 327
Вземания от клиенти	557 998	209 933	980 099	812 989	5 791 549	8 352 568
Общо финансови активи	4 808 902	470 759	1 248 798	978 286	6 495 718	14 002 463
Финансови пасиви						
Задължения към банки	8 387	-	-	-	-	8 387
Задължения към други клиенти	8 163 178	1 079 050	2 280 271	464 941	332 633	12 320 073
Други привлечени средства	8 580	2 193	28 345	110 487	373 308	522 913
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	967	596	666	936	-	3 165
Подчинен срочен дълг	-	-	-	770	22 132	22 902
Хибриден дълг	-	-	-	82 597	261 405	344 002
Общо финансови пасиви	8 181 112	1 081 839	2 309 282	659 731	989 478	13 221 442
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	63	59	-	-	-	122
Входящ поток	1 174	713	-	-	-	1 887
Паричен поток от деривати, нетно	1 111	654	-	-	-	1 765

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2022 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2 042 858	-	-	-	-	2 042 858
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	271 138	-	-	-	-	271 138
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	530 160	-	-	-	-	530 160
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	2 762	381 741	950 283	32 929	704 328	2 072 043
Вземания от банки и финансови институции	202 609	554	287	333	18 117	221 900
Вземания от клиенти	673 514	250 404	819 731	881 564	5 084 595	7 709 808
Общо финансови активи	3 723 041	632 699	1 770 301	914 826	5 807 040	12 847 907
Финансови пасиви						
Задължения към банки	13 152	-	-	-	-	13 152
Задължения към други клиенти	7 592 672	980 347	2 227 818	400 710	255 089	11 456 636
Други привлечени средства	7 765	15	3 488	21 104	97 483	129 855
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	3 682	893	2 860	1 053	8 488
Подчинен срочен дълг	-	-	768	770	22 132	23 670
Хибриден дълг	-	-	141 211	69 653	92 315	303 179
Общо финансови пасиви	7 613 589	984 044	2 374 178	495 097	468 072	11 934 980
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	170	-	-	-	-	170
Входящ поток	758	1 021	-	-	-	1 779
Паричен поток от деривати, нетно	588	1 021	-	-	-	1 609

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск*Лихвен риск*

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степенята, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен.

Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Групата е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Групата изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2023 г. е +18 321/-6 573 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Групата в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2023 г., е +22 091/-22 640 хил. лв.

Ефект в хил. лв.	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 бр увеличение	100 бр намаление	100 бр увеличение	100 бр намаление
2023 г.				
Към 31 декември	22 091	(22 640)	18 321	(6 573)
Средна за периода	13 419	(14 233)	17 727	1 711
Максимална за периода	22 091	(7 063)	28 883	9 753
Минимална за периода	5 919	(22 640)	11 713	(6 573)
31 декември 2022				
Към 31 декември	(1 426)	187	1 200	20 225

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Рискът, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти, предизвикващи колебания в цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти, който не е обяснен от ЛРБП или от очаквания кредитен риск/риск от (внезапно) неизпълнение. Обект на риск на кредитния спред са само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по справедлива стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл, и при риска от промяна в кредитните спредове Групата изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Групата.

Приложимите сценарии на шок са калибрани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

Ефектът върху икономическата стойност на Групата към 31 декември 2023 г. е -7 540 хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 3 466 хил. лв.

Ефект в хил. лева	Нетен лихвен доход	Капитал
2023 г.		
Към 31 декември	3 466	(7 540)
Средна за периода	2 374	(7 909)
Максимална за периода	3 466	(7 006)
Минимална за периода	525	(8 837)
2022 г.		
Към 31 декември	657	(10 871)

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2023 г.

в хил. лв.	Общо	Инстру- менти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент			
			Пог 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	361 663	224 780	136 883	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	4 043	-	4 043	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1 381 159	-	1 381 159	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	1 440 578	-	143 387	260 712	267 993	768 486
Вземания от банки и финансови институции	98 249	3 976	20 761	19 950	53 562	-
Вземания от клиенти	7 165 990	6 713 399	3 681	18 398	104 063	326 449
Общо лихвоносни активи	10 451 682	6 942 155	1 689 914	299 060	425 618	1 094 935
Пасиви						
Задължения към банки	8 387	2 834	5 553	-	-	-
Задължения към други клиенти	12 236 400	6 440 440	1 608 456	937 831	2 376 201	873 472
Други привлечени средства	431 046	105 680	8 073	1848	25 707	289 738
Подчинен срочен дълг	19 410	-	-	-	-	19 410
Хибриден дълг	257 871	-	-	-	-	257 871
Общо лихвоносни пасиви	12 953 114	6 548 954	1 622 082	939 679	2 401 908	1 440 491

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Инструменти с фиксиран лихвен процент			
			Пог 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	604 353	538 909	65 444	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	240 032	-	240 032	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	530 160	-	530 160	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	2 017 894	-	2 760	381 694	949 617	683 823
Вземания от банки и финансови институции	76 212	16 136	15 678	11 026	33 372	-
Вземания от клиенти	6 094 276	5 654 588	6 194	19 174	93 065	321 255
Общо лихвоносни активи	9 562 927	6 209 633	860 268	411 894	1 076 054	1 005 078
Пасиви						
Задължения към банки	13 152	1 763	11 389	-	-	-
Задължения към други клиенти	11 331 609	4 244 928	3 224 376	980 258	2 227 067	654 980
Други привлечени средства	123 846	55 904	7 764	-	2 833	57 345
Подчинен срочен дълг	19 410	-	-	-	-	19 410
Хибриден дълг	256 861	-	-	-	-	256 861
Общо лихвоносни пасиви	11 744 878	4 302 595	3 243 529	980 258	2 229 900	988 596

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждаат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	2023	2022
Парични активи		
Евро	5 188 883	5 471 781
Щатски долари	627 281	652 592
Други валути	640 549	591 858
Злато	3 325	2 683
Парични пасиви		
Евро	4 666 619	4 228 126
Щатски долари	621 652	656 308
Други валути	518 692	507 726
Злато	2 327	1 548
Нетна валутна позиция		
Евро	522 264	1 243 655
Щатски долари	5 629	(3 716)
Други валути	121 857	84 132
Злато	998	1 135

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато амортиз като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв.	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в дългови ценни книжи		Задбалансови ангажименти	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Балансова стойност	7 674 705	6 823 003	2 356 468	2 000 427	2 842 380	2 788 087	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	1 212 075	1 052 174

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2023 г.			в хил. лв.
Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	7 051 103	(66 285)	6 984 818
Необслужвани			
Групово обезценени	218 659	(63 424)	155 235
Индивидуално обезценени	791 270	(256 618)	534 652
Общо	8 061 032	(386 327)	7 674 705
31 декември 2022 г.			в хил. лв.
Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5 976 050	(63 419)	5 912 631
Необслужвани			
Групово обезценени	241 535	(72 840)	168 695
Индивидуално обезценени	1 005 906	(264 229)	741 677
Общо	7 223 491	(400 488)	6 823 003

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	5 981 756	(10 511)	4 697 105	(10 872)
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1 069 347	(55 774)	1 278 945	(52 547)
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1 009 929	(320 042)	1 247 441	(337 069)
Общо	8 061 032	(386 327)	7 223 491	(400 488)

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2023 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 651 226 хил. лв. (2022: 833 547 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	2023	2022
Търговия	1 206 828	764 533
Производство	1 297 376	1 303 846
Услуги	674 200	639 773
Финанси	152 650	191 987
Транспорт	184 227	232 472
Комуникации	79 671	109 877
Строителство	468 264	438 986
Селско стопанство	232 695	233 654
Туризм	433 824	327 575
Инфраструктура	419 674	366 712
Частни лица	2 871 701	2 598 574
Други	39 922	15 502
Обезценка	(386 327)	(400 488)
Общо	7 674 705	6 823 003

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл – производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2023 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 277 095 хил. лв. (2022: 223 479 хил. лв.) – черна и цветна металургия, 19 813 хил. лв. (2022: 85 333 хил. лв.) – минно дело и 89 543 хил. лв. (2022: 60 752 хил. лв.) – енергетика

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 5 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2022: 7), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 1 223 119 хил. лв., която представлява 79,57% от капитала от първи ред (2022: 1 265 514 хил. лв., представлявали 80,66% от капитала от първи ред).

За 2023 г., както и за 2022 г. няма предоставени кредити от клона в Кипър, а в Албания за 2023 г. те възлизат на 536 995 хил. лв. (2022: 448 828 хил. лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2023	2022
Споразумения по репо-сделки	Търгуеми ценни книжа	99%	99%
Кредити и вземания от банки	Няма		
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	254%	255%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	17%	17%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	779%	628%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията, с изключение на сумата на кредитните карти 134 753 хил. лв. (2022: 144 823 хил. лв):

в хил. лв.	2023	2022
Ипотека	1 913 193	1 865 509
Залог на вземания	1 940 795	1 915 020
Залог на търговски предприятия	6 715	7 299
Ценни книжа	27 639	29 792
Банкови гаранции	3 750	3 750
Поръчителства и други гаранции	3 463 880	2 894 455
Залог на стоки	11 441	12 550
Залог на машини и съоръжения	44 528	59 142
Залог на парични средства	342 332	50 061
Други обезпечения	-	293
Необезпечени	172 006	240 797
Общо	7 926 279	7 078 668

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства – в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

в хил. лв.	2023	2022
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	365 172	284 082
Над 50% до 70%	484 128	442 036
Над 70% до 90%	473 199	422 664
Над 90% до 100%	39 850	32 723
Повече от 100%	115 647	104 244
Общо	1 477 996	1 285 749

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2023 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 588 ,321 хил. лв. (2022: 746 915 хил. лв.) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 556 685 хил. лв. (2022: 737 571 хил. лв.).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

Предоговорени кредити

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

В хил. лв.	2023		2022	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Вид на предоговарянето				
Кредитиране на физически лица	225 938	4 767	166 220	5 207
Промяна на срока на погасяване	120 245	4 001	114 425	4 026
Промяна на размера на пог.вноски	2 209	18	69	1
Промяна на размера на лихвата	63 334	11	13 843	6
По искане на кредитополучателя	27 301	28	25 224	46
Други причини	12 849	709	12 659	1 128
Кредитиране на корпоративни клиенти	1 744 319	104 120	1 734 710	123 767
Промяна на срока на погасяване	118 429	251	104 910	264
Промяна на размера на пог.вноски	308 963	414	319 997	691
Промяна на размера на лихвата	247 028	1 448	124 792	378
По искане на кредитополучателя	821 649	54 923	927 801	31 895
Други причини	248 250	47 084	257 210	90 539
Общо:	1 970 257	108 887	1 900 930	128 974

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Банкиране на големи предприятия“, „Банкиране на средни предприятия“, „Банкиране на малки предприятия“, „Банкиране на гребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

(iv) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

в хил. лв.

31 декември 2023 г.				
Държава емитент	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Отчитани по амортизирана стойност	Общо
България	3 948	127 450	414 874	546 272
Литва	-	-	41 772	41 772
Латвия	-	60	-	60
Словакия	-	-	1 981	1 981
САЩ	-	137 777	79 428	217 205
Румъния	95	41 478	12 161	53 734
Италия	-	38 405	1 962	40 367
Испания	-	18 981	48 371	67 352
Португалия	-	-	20 181	20 181
Унгария	-	-	15 457	15 457
Хърватия	-	6 981	-	6 981
Европейски съюз	-	151 624	68 581	220 205
Албания	-	41 257	177 300	218 557
Ирландия	-	-	19 955	19 955
Саудитска Арабия	-	-	9 984	9 984
Белгия	-	48 582	95 907	144 489
Франция	-	115 044	155 510	270 554
Германия	-	281 065	144 938	426 003
Великобритания	-	33 503	22 455	55 958
Финландия	-	38 280	-	38 280
Швейцария	-	-	12 761	12 761
Австрия	-	48 789	-	48 789
Чехия	-	38 360	-	38 360
Израел	-	5 521	-	5 521
ЕФФС*	-	1 868	-	1 868
Общо	4 043	1 175 025	1 343 578	2 522 646

*Европейски фонд за финансова стабилност

в хил. лв.

31 декември 2022 г.				
Държава емитент	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Отчитани по амортизирана стойност	Общо
България	3 465	159 178	416 480	579 123
Литва	-	38 399	-	38 399
Латвия	-	60	-	60
Словакия	-	-	1 981	1 981
САЩ	-	41 455	164 319	205 774
Румъния	82	39 947	12 203	52 232
Италия	-	-	79 482	79 482
Испания	-	18 460	126 133	144 593
Португалия	-	-	20 275	20 275
Унгария	-	-	15 430	15 430
Хърватия	-	6 978	-	6 978
Европейски съюз	-	-	233 382	233 382
Албания	-	50 814	155 692	206 506
Ирландия	-	-	20 006	20 006
Саудитска Арабия	-	-	10 044	10 044
Белгия	-	2 400	213 018	215 418
Франция	-	48 497	87 114	135 611
Германия	-	-	234 162	234 162
Великобритания	-	11 007	21 701	32 708
Финландия	-	-	125 971	125 971
Швейцария	-	-	12 120	12 120
ЕФФС	-	1 797	-	1 797
Общо	3 547	418 992	1 949 513	2 372 052

*Европейски фонд за финансова стабилност

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2023 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	-	27 609	143 235	139 152	236 276	546 272
Литва	-	-	-	-	41 772	-	41 772
Латвия	-	-	60	-	-	-	60
Словакия	-	-	-	-	1 981	-	1 981
САЩ	79 368	70 249	67 529	-	-	59	217 205
Румъния	-	-	-	-	41 478	12 256	53 734
Италия	-	-	38 405	-	-	1 962	40 367
Испания	-	-	48 371	-	18 981	-	67 352
Португалия	-	-	-	-	-	20 181	20 181
Унгария	-	-	-	-	-	15 457	15 457
Хърватия	-	-	-	6 981	-	-	6 981
Европейски съюз	-	77 729	141 882	-	-	594	220 205
Албания	12 491	17 911	18 615	42 570	71 650	55 320	218 557
Ирландия	-	-	-	-	-	19 955	19 955
Саудитска Арабия	-	-	-	-	9 984	-	9 984
Белгия	-	48 582	95 907	-	-	-	144 489
Франция	29 278	126 232	115 044	-	-	-	270 554
Германия	97 655	68 057	260 291	-	-	-	426 003
Великобритания	22 455	33 503	-	-	-	-	55 958
Финландия	-	-	38 280	-	-	-	38 280
Швейцария	-	-	12 761	-	-	-	12 761
Австрия	48 789	-	-	-	-	-	48 789
Чехия	-	-	38 360	-	-	-	38 360
Израел	-	-	-	-	5 521	-	5 521
ЕФФС	-	-	-	-	1 868	-	1 868
Общо	290 036	442 263	903 114	192 786	332 387	362 060	2 522 646

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	15 060	20 818	26 944	273 609	242 692	579 123
Литва	-	-	-	-	38 399	-	38 399
Латвия	-	-	-	60	-	-	60
Словакия	-	-	-	-	1 981	-	1 981
САЩ	-	164 258	-	41 455	-	61	205 774
Румъния	-	-	-	-	39 947	12 285	52 232
Италия	-	-	77 520	-	-	1 962	79 482
Испания	-	39 064	87 069	-	18 460	-	144 593
Португалия	-	-	-	-	-	20 275	20 275
Унгария	-	-	-	-	-	15 430	15 430
Хърватия	-	-	-	-	6 978	-	6 978
Европейски съюз	-	-	232 788	-	-	594	233 382
Албания	14 223	17 579	38 834	27 028	76 693	32 149	206 506
Ирландия	-	-	-	-	-	20 006	20 006
Саудитска Арабия	-	-	-	-	10 044	-	10 044
Белгия	-	39 047	176 371	-	-	-	215 418
Франция	-	-	135 611	-	-	-	135 611
Германия	-	127 000	107 162	-	-	-	234 162
Великобритания	11 007	-	21 701	-	-	-	32 708
Финландия	-	-	125 971	-	-	-	125 971
Швейцария	-	-	-	12 120	-	-	12 120
ЕФФС	-	-	-	-	1 797	-	1 797
Общо	25 230	402 008	1 023 845	107 607	467 908	345 454	2 372 052

С. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премиен резерв от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одигирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви.

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличаване на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29).

Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред включва, амортизиран съгласно изискванията на Регламент 575, подчинен срочен дълг в размер на 9,900 хил. евро (левава равностойност от 19,363 хил. лв.), издаден през 2019 г. (2,000 хил. евро) , 2020 г. (2,900 хил. евро) и 2022 г. (5,000 хил. евро) под формата на подчинени облигации, издадени от дъщерното дружество First Investment Bank – Albania Sh.a. (виж бележка 29).

Собствен капитал

в хил. лв.	2023	2022
Базов собствен капитал от първи рег		
Изплатени капиталови инструменти	149 085	149 085
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи рег	-	(38)
Премийни резерви	250 017	250 017
Други резерви	994 137	902 127
Натрупан друг всеобхватен доход	12 785	(7 180)
Корекции на базовия собствен капитал от първи рег:		
(-) Нематериални активи	(24 881)	(16 165)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи рег	-	62 123
(-) Други приспадания	(32 648)	(25 215)
Базов собствен капитал от първи рег	1 348 495	1 314 754
Инструменти допълнителен капитал от първи рег		
Хибриден дълг	254 258	254 258
Капитал от първи рег	1 602 753	1 569 012
Инструменти капитал от втори рег		
Подчинен срочен дълг	15 521	17 436
Капитал от втори рег	15 521	17 436
Собствен капитал	1 618 274	1 586 448

Групата изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи рег е базовият собствен капитал от първи рег на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- б) съотношението на капитала от първи рег е капиталът от първи рег на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопреетежлените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Забалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Групата разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия и процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Групата изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Групата спазва регулаторните капиталови изисквания.

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

в хил. лв.	Балансова стойност/ условна стойност		Рискови експозиции	
	2023	2022	2023	2022
Рисковопреотеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	4 490 127	3 952 469	376 414	306 922
Многостранни банки за развитие	15	18	-	-
Международни организации	894	624	-	-
Институции	478 282	428 566	171 541	181 573
Предприятия	2 925 782	2 435 831	2 318 383	2 046 646
Експозиции на грeбно	1 956 599	1 792 273	1 290 573	1 180 187
Обезпечени с ипотeки върху недвижими имоти	2 333 305	1 993 669	870 610	736 669
Експозиции в неизпълнение	683 192	907 687	735 783	980 451
Предприятия за колективно инвестиране	9 494	4 090	9 494	4 090
Капиталови инструменти	42 352	38 137	50 476	46 261
Други позиции	1 717 878	1 793 793	1 387 561	1 441 448
Общо	14 637 920	13 347 157	7 210 835	6 924 247
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	47	57
Предприятия	648 425	545 382	47 008	40 086
Експозиции на грeбно	534 073	485 526	5 210	5 690
Обезпечени с ипотeки върху недвижими имоти	29 206	20 091	5 661	3 883
Други позиции	-	-	102	47
Общо	1 211 704	1 050 999	58 028	49 763
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	-	-	-
Институции	114	2 618	57	1 309
Предприятия	1 829	1 953	1 829	1 953
Други позиции	2 327	1 548	2 327	1 548
Общо	4 270	6 119	4 213	4 810
Общо рисковопреотеглени експозиции за кредитен риск			7 273 076	6 978 820
Общ размер на експозициите към пазарен риск			4 413	4 350
Размер на експозициите за операционен риск			620 475	568 750
Общ размер на рисковите експозиции			7 897 964	7 551 920

Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2023	2022	2023	2022
Базов собствен капитал от първи ред	1 348 495	1 314 754	17,07%	17,41%
Капитал от първи ред	1 602 753	1 569 012	20,29%	20,78%
Собствен капитал	1 618 274	1 586 448	20,49%	21,01%

D. Други рискове – Война в Украйна

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия срещу Украйна. В отговор на руските действия срещу Украйна, страните от ЕС и САЩ пристъпиха към налагане на широки санкции срещу Русия и Беларус, включително, но не само, големи руски банки, някои други компании, членове на руския парламент и някои членове на руския елит и техните семейства, но също така забрана на първичната/вторичната търговия на държавни дългови инструменти и други избрани ценни книжа. Вторичните ефекти, като покачването на цените и достатъчността на енергийните доставки в Европа и икономическото въздействие на различни сценарии, са трудни за прогнозиране и могат да имат значителен ефект върху икономиката на ЕС. Кризата има потенциала да влоши и без това стресираната ситуация с цените на енергията в Европа, което може да доведе до забавяне на икономиката и до увеличаване на загубите, включително по-високи обезценки.

Сътресенията от войната се отразяват върху икономиката на страните от Европейския съюз както пряко, така и непряко, като я насочват към по-нисък растеж и по-висока инфлация. Бързото нарастване на цените на енергийните и хранителни стоки подхранват глобалния инфлационен натиск и предизвикват по-бърз отговор на паричната политика отколкото се предполагаше по-рано.

Рисковете за бъдещото развитие включват потенциални въздействия върху бизнес модела от макроикономическа и глобална геополитическа несигурност, свързана с руските действия срещу Украйна. Активността на клиентите също така може да бъде повлияна от по-високите цени на енергията и спирането на веригата за покупки.

Банката продължава да следи отблизо ситуацията, като извършва допълнителни стрес тестове при различни сценарии. Експозицията на Групата към контрагенти от Русия, Украйна и Беларус не е съществена.

По първоначални оценки на Групата тези събития не са оказали пряко съществено влияние върху нейната дейност. Също така, ръководството не очаква като цяло кризата да има непосредствено значително влияние върху бъдещите операции на Групата.

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Приходи от лихви	390 525	310 630	62 029	31 907	452 554	342 537
Разходи за лихви	(34 831)	(37 501)	(10 962)	(8 827)	(45 793)	(46 328)
Нетен лихвен доход	355 694	273 129	51 067	23 080	406 761	296 209
Приходи от такси и комисиони	180 362	157 678	22 721	22 472	203 083	180 150
Разходи за такси и комисиони	(39 617)	(32 368)	(4 405)	(2 820)	(44 022)	(35 188)
Нетен доход от такси и комисиони	140 745	125 310	18 316	19 652	159 061	144 962
Нетни приходи от търговски операции	21 404	17 414	3 641	3 059	25 045	20 473
Административни разходи	(218 864)	(202 516)	(19 418)	(15 336)	(238 282)	(217 852)
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Активи	13 196 480	12 469 881	1 667 753	1 029 101	14 864 233	13 498 982
Пасиви	11 740 400	10 593 267	1 550 451	1 506 093	13 290 851	12 099 360

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Големи предприятия	2 453 162	1 835 436	89 632	38 257	–	195
Средни предприятия	1 160 114	505 522	52 478	13 752	–	285
Малки предприятия	1 053 718	1 007 788	53 693	29 402	–	1 619
Банкиране на дребно	3 007 711	9 375 829	154 582	83 034	–	1 546
Трежъри	5 574 233	16 067	84 470	(3 023)	25 045	(38 842)
Други	1 615 295	550 209	(28 094)	(2 361)	–	8 216
Общо	14 864 233	13 290 851	406 761	159 061	25 045	(26 981)

Банката оповестява следната информация съгласно изискванията на чл.70, ал. 6 от ЗКИ

в хил. лв.

Бизнес	България	Други държави членки на ЕС	Трети държави	Общо
Размер на оборота	489 214	26 103	48 569	563 886
Приравнен брой служители на пълен работен ден	2 504	16	433	2 953
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	134 477	20 262	23 023	177 762
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(13 894)	(2 441)	(3 142)	(19 477)
Доходност на активите, получена като отношение на нетната печалба към общото балансово число	0.91%	2.50%	2.08%	1.06%
Получени държавни субсидии	447			447

Информацията включена в колона трети държави обхваща дъщерното дружество First Investment Bank – Albania Sh.a., информация за което е дадена в бележка 36, буква С.

Информация за другите държави членки на ЕС обхваща клон Кипър.

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 – Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 – Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 – Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лещания и за избора на подходящи дисконтни проценти.

Групата има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Групата;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степеня, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2023 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	15 897	231 548	85	247 530
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1 134 130	60 829	-	1 194 959
Деривати тържани за управление на риска	1 079	686	-	1 765
Общо	1 151 106	293 063	85	1 444 254
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	3 165	-	3 165

в хил. лв.

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	9 313	261 740	85	271 138
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	368 521	161 639	-	530 160
Деривати тържани за управление на риска	718	891	-	1 609
Общо	378 552	424 270	85	802 907
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	8 488	-	8 488

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Група управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната модифицирана дюрация към 31.12.2023 г. е 1,8 години, а година по-рано възлиза на 2,2 години.

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2023 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2 462 073		2 462 073	2 462 073
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	1 346 488	-		1 346 488	1 440 578
Вземания от банки и финансови институции	-	227 327		227 327	227 327
Вземания от клиенти	-	689 887	7 016 804	7 706 691	7 674 705
Общо	1 346 488	3 379 287	7 016 804	11 742 579	11 804 683
Пасиви					
Задължения към банки	-	8 387		8 387	8 387
Задължения към други клиенти	-	8 163 036	4 137 434	12 300 470	12 316 348
Други привлечени средства	-	443 214		443 214	447 314
Подчинен срочен дълг	-	19 410		19 410	19 410
Хибриден дълг	-	257 871		257 871	257 871
Общо	-	8 891 918	4 137 434	13 029 352	13 049 330

в хил. лв.

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки		2 042 858	-	2 042 858	2 042 858
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	1 890 323	-	-	1 890 323	2 017 895
Вземания от банки и финансови институции	-	221 900	-	221 900	221 900
Вземания от клиенти	-	910 372	5 989 938	6 900 310	6 823 003
Общо	1 890 323	3 175 130	5 989 938	11 055 391	11 105 656
Пасиви					
Задължения към банки	-	13 152	-	13 152	13 152
Задължения към други клиенти	-	7 592 602	3 832 938	11 425 540	11 454 906
Други привлечени средства	-	123 792	-	123 792	123 846
Подчинен срочен дълг	-	19 410	-	19 410	19 410
Хибриден дълг	-	256 861	-	256 861	256 861
Общо	-	8 005 817	3 832 938	11 838 755	11 868 175

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни трансакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за

справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

в хил. лв.	2023	2022
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	5 362	1 508
Приходи от лихви по пасиви	-	5
Голямо предприятие	93 158	77 063
Средно предприятие	53 526	42 038
Малко предприятие	49 572	40 313
Микро предприятие	14 207	9 835
Домакинства	155 013	138 396
Дългови инструменти	81 716	31 767
Друг лихвен приход	-	1 612
	452 554	342 537
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(245)	(179)
Депозити от други клиенти	(9 633)	(6 254)
Други привлечени средства	(7 326)	(556)
Подчинен срочен дълг	(766)	(384)
Хибриден дълг	(25 753)	(33 488)
Разходи за лихви по активи	(574)	(5 071)
Разходи за лихви по финансови пасиви отчитани в печалбата или загубата	(36)	-
Лизингови договори и други	(1 460)	(396)
	(45 793)	(46 328)
Нетен лихвен доход	406 761	296 209

За 2023 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 29 534 хил. лв. (2022 г.: 28 078 хил. лв).

7. Нетен доход от такси и комисиони

в хил. лв.	2023	2022
Приходи от такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	3 687	3 671
Платежни операции	32 103	29 437
Клиентски сметки	44 066	52 901
Картови услуги	57 454	48 436
Други	65 773	45 705
	203 083	180 150
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(986)	(661)
Платежни системи	(4 949)	(4 485)
Картови услуги	(28 122)	(21 723)
Други	(9 965)	(8 319)
	(44 022)	(35 188)
Нетен доход от такси и комисиони	159 061	144 962

8. Нетни приходи от търговски операции

в хил. лв.	2023	2022
Нетни приходи от търговски операции от:		
– дългови инструменти	41	155
– капиталови инструменти	1 087	(656)
– промени във валутните курсове	23 917	20 974
Нетни приходи от търговски операции	25 045	20 473

9. Други нетни оперативни приходи

в хил. лв.	2023	2022
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
– нетни приходи от сделки и преоценки със злато и благородни метали	1 279	2 077
– приходи от наеми	6 937	5 579
– дългови инструменти	(44 491)	929
– капиталови инструменти	5 649	(303)
– доход от управление на цедирани вземания	3 282	5 620
– доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	363	404
Други нетни оперативни приходи	(26 981)	14 306

10. Административни разходи

в хил. лв.	2023	2022
Административните разходи включват:		
– Разходи за персонал	98 247	81 517
– Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	14 297	12 959
– Амортизация на активи с право на ползване	37 711	41 205
– Реклама	11 411	9 006
– Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	16 128	14 465
– Други разходи за външни услуги	60 488	58 700
Административни разходи	238 282	217 852

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2023 г. е 2 953 човека (31 декември 2022 г.: 2 990).

Начислените за 2023 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 836 хил. лв. Начислените за 2022 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 1 119 хил. лв. През 2023 г. начислените суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори възлизат на 46 хил. лв, през 2022 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори.

11. Обезценка

в хил. лв.	2023	2022
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(246 611)	(218 518)
Инвестиции в неконсолидирани гъщерни гружества	-	-
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(35)	(49)
Задбалансови ангажменти	(229)	(636)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	101 328	78 097
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	34	59
Задбалансови ангажменти	1 034	817
Обезценка, нетно	(144 479)	(140 230)

Разходите за обезценка за 2023 г. и 2022 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

12. Други приходи/(разходи), нетно

	2023	2022
Печалби от продажба и отписване на активи придобити като обезпечения	5 031	2 698
Преоценка на инвестиционни имоти	-	14 769
Приходи/(разходи) от продажба на инвестиционни имоти	1 622	(3 221)
Приходи от дивиденди	2 348	633
Нетни спечелени застрахователни премии	-	8 486
(Разходи) за гаранционни схеми	(25 888)	(26 251)
Настъпили претенции по застрахователни договори	-	(4 321)
Застрахователни приходи	9 954	-
(Разходи) по застрахователни услуги	(5 486)	-
(Разходи)/сторно на разход за провизии по съдебни спорове	(595)	83
Други приходи/(разходи), нетно	9 651	(615)
Общо	(3 363)	(7 739)

Поради несъществен характер на сумите от прехода между МСФО 4 и МСФО 17, ефектът е отчетен в 2023 г., а съпоставимите данни за 2022 г. са представени по МСФО 4.

13. Разходи за данъци

	2023	2022
Текущи данъци	(19 554)	(10 821)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	77	(1 318)
Разходи за данъци	(19 477)	(12 139)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	2023	2022
Счетоводна печалба преди облагане	177 762	110 129
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2023 г. и 10% за 2022 г.)	17 776	11 013
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	1 255	861
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	446	265
Други	-	-
Разходи за данък върху дохода	19 477	12 139
Ефективна данъчна ставка	10,96%	11,02%

14. Доходи на акция

	2023	2022
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (в хил. лв.)	157 573	97 241
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (в хиляди)	149 085	149 085
Доходи на акция (в лв.)	1,06	0,65

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката. През 2023 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Банката. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

15. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	2023	2022
Каса		
– в левове	242 308	184 777
– в чуждестранна валута	90 624	79 554
Вземания от централни банки	1 925 009	1 521 699
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	-	1 291
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	204 132	255 537
Общо	2 462 073	2 042 858

16. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв.	2023	2022
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
– деноминирани в левове	429 879	447 675
– деноминирани в чуждестранна валута	116 394	131 448
Чужди правителства	1 976 374	1 792 929
Предприятия	280 619	405 558
Банки	39 114	10 477
Други издатели – капиталови инструменти	40 687	31 106
Общо	2 883 067	2 819 193
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1 194 959	530 160
Отчитани по амортизирана стойност	1 440 578	2 017 895
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	247 530	271 138
Общо	2 883 067	2 819 193

Към 2023 г. няма облигации на чуждестранни правителства които да са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement). Към 2022 г. такива са в размер на 37,831 хил. лв.

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Групата управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната модифицирана дюрация към 31.12.2023 г. е 1.8 години, а година по-рано възлиза на 2.2 години.

Към края на 2023 г., както и към края на 2022 г., няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансови институции

(а) Анализ по видове

хил. лв.	2023	2022
Вземания от банки	87 945	97 588
Други	139 382	124 312
Общо	227 327	221 900

(b) Географски анализ

в хил. лв.	2023	2022
Местни банки и финансови институции	118 737	105 275
Чуждестранни банки и финансови институции	108 590	116 625
Общо	227 327	221 900

18. Вземания от клиенти

31.12.2023 г.

в хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,558,273	(105,111)	2,453,162
Средно предприятие	1,357,490	(197,376)	1,160,114
Малко предприятие	1,067,801	(14,083)	1,053,718
Микро предприятие	272,992	(4,844)	268,148
Банкиране на дребно			
– Потребителски кредити	1,191,727	(41,076)	1,150,651
– Ипотечни кредити	1,477,996	(10,522)	1,467,474
– Кредитни карти	134,753	(13,315)	121,438
– Други програми и обезпечени финансираня	-	-	-
Общо	8,061,032	(386,327)	7,674,705

31.12.2022 г.

в хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,278,006	(120,003)	2,158,003
Средно предприятие	1,250,729	(191,128)	1,059,601
Малко предприятие	923,928	(12,791)	911,137
Микро предприятие	232,822	(3,882)	228,940
Банкиране на дребно			
– Потребителски кредити	1,104,419	(45,025)	1,059,394
– Ипотечни кредити	1,285,749	(13,196)	1,272,553
– Кредитни карти	144,823	(14,463)	130,360
– Други програми и обезпечени финансираня	3,015	-	3,015
Общо	7,223,491	(400,488)	6,823,003

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Движение в обезценката

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2023 г.	400 488
Допълнително начислена	246 611
Реинтегрирана	(101 328)
Отписани вземания	(230 430)
Възстановени срещу обезценка	70 268
Други	718
Салдо към 31 декември 2023 г.	386 327

19. Имоти и оборудване

в хил. лв.	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Погобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2022 г.	26,243	141,633	6,956	18,570	62,331	255,733
Придобити	-	361	266	35,637	3074	39,338
Ефект от консолидация на съществено дъщерно предприятие АМС Имоти ЕООД	3,082	766	87	133	-	4,068
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „Дайнърс клуб България“ АД	-	(220)	-	(1,181)	-	(1,401)
Валутни курсови разлики	-	424	18	14	136	592
Отписани	-	(7,006)	(519)	-	(183)	(7,708)
Прехвърлени	-	9,563	-	(14,459)	970	(3,926)
Към 31 декември 2022 г.	29,325	145,521	6,808	38,714	66,328	286,696
Придобити	-	1,088	115	27,113	241	28,557
Валутни курсови разлики	-	808	51	26	560	1,445
Прекласифицирани в инвестиционни имоти	(5,135)	(235)	-	(48)	-	(5,418)
Отписани	(591)	(11,385)	(133)	(4)	(10,463)	(22,576)
Прехвърлени	49	14,881	940	(48,039)	20,131	(12,038)
Към 31 декември 2023 г.	23,648	150,678	7,781	17,762	76,797	276,666
Амортизация						
Към 1 януари 2022 г.	6,892	120,498	6,768	-	41,377	175,535
Ефект от консолидация на съществено дъщерно предприятие АМС Имоти ЕООД	-	307	76	-	-	383
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „Дайнърс клуб България“ АД	-	(170)	-	-	-	(170)
Валутни курсови разлики	-	320	12	-	106	438
Начислена през годината	969	6,095	79	-	2,676	9,819
За отписаните	-	(6,996)	(507)	-	(182)	(7,685)
Към 31 декември 2022 г.	7,861	120,054	6,428	-	43,977	178,320
Валутни курсови разлики	-	605	21	-	205	831
Начислена през годината	940	7,090	150	-	1,748	9,928
Прекласифицирани в инвестиционни имоти	(801)	(140)	-	-	-	(941)
За отписаните	(331)	(11,384)	(133)	-	(10,463)	(22,311)
Към 31 декември 2023 г.	7,669	116,225	6,466	-	35,467	165,827
Балансова стойност						
Към 1 януари 2022 г.	19,351	21,135	188	18,570	20,954	80,198
Към 31 декември 2022 г.	21,464	25,467	380	38,714	22,351	108,376
Към 31 декември 2023 г.	15,979	34,453	1,315	17,762	41,330	110,839

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имуществено, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2023 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4,5-6,8%, средно претеглено 5,6%). 2. Период за анулиране (средно 3 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92,5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6,5%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност. Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.	1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-8%, средно претеглено 6,5%). 2. Период за реализация (средно 4 месеца след офертиране). 3. Коефициент за сключване на сделка (94-96%, средно претеглено 95%). 4. Коефициент за местоположение (1,0-1,05, средно претеглено 1,025). 5. Коефициент за състояние (1,0-1,1, средно претеглено 1,05).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); • периодите за продажба са по-къси (по-дълги); • има промяна в техническото състояние на обектите

20. Нематериални активи

в хил. лв.	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2022 г.	50 541	540	51 081
Придобити	455		455
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „Дайнърс клуб България“ АД	(374)	(107)	(481)
Валутни курсови разлики	153	-	153
Отписани	(590)	-	(590)
Прехвърлени	3 926	-	3 926
Към 31 декември 2022 г.	54 111	433	54 544
Придобити	933	-	933
Валутни курсови разлики	265	-	265
Отписани	-	-	-
Прехвърлени	12 038	-	12 038
Към 31 декември 2023 г.	67 347	433	67 780
Амортизация			
Към 1 януари 2022 г.	35 515	-	35 515
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „Дайнърс клуб България“ АД	(235)	-	(235)
Валутни курсови разлики	80	-	80
Начислена през годината	3 140	-	3 140
За отписаните	(567)	-	(567)
Към 31 декември 2022 г.	37 933	-	37 933
Валутни курсови разлики	161	-	161
Начислена през годината	4 368	-	4 368
За отписаните	-	-	-
Към 31 декември 2023 г.	42 462	-	42 462
Балансова стойност			
Към 1 януари 2022 г.	15 026	540	15 566
Към 31 декември 2022 г.	16 178	433	16 611
Към 31 декември 2023 г.	24 885	433	25 318

21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2023 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетни активи	Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	(73)	3 144	(73)	3 144
Инвестиционни имоти	-	24 368	-	24 368
Данъчна загуба	-	-	-	-
Други	(6 373)	3 067	(3 397)	91
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(6 446)	30 579	(3 470)	27 603

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2022 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетни активи	Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	(34)	2 852	(34)	2 852
Инвестиционни имоти	-	24 815	-	24 815
Данъчна загуба	-	-	-	-
Други	(6 215)	2 457	(3 914)	156
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(6 249)	30 124	(3 948)	27 823

Движенията във временните разлики през 2023 г. се признават както следва:

в хил. лв.	31 декември 2022 г.		Признати през периода в (печалбата) или загубата	Признати през периода в капитала	Други движения	31 декември 2023 г.	
	Нетни активи	Нетни пасиви				Нетни активи	Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	(34)	2 852	258	-	(5)	(73)	3 144
Инвестиционни имоти	-	24 815	(447)	-	-	-	24 368
Данъчна загуба	-	-	-	-	-	-	-
Други	(3 914)	156	105	357	(10)	(3 397)	91
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(3 948)	27 823	(84)	357	(15)	(3 470)	27 603

22. Активи придобити като обезпечения

в хил. лв.	2023	2022
Земи	250 781	254 600
Сгради	153 009	157 719
Машини, съоръжения и транспортни средства	9 746	10 425
Стопански инвентар	829	841
Общо	414 365	423 585

Активите, придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 01.01.2023 г.	750 324
Придобити	147
Разходи признати в стойността на активите	11 351
Прехвърлени от имоти и оборудване	4 477
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	-
Отписани при продажба	(9 532)
Салдо към 31.12.2023 г.	756 767

24. Активи с право на ползване

в хил. лв.

Към 1 януари 2023 г.	171 638
Добавени	5 637
Амортизация	(38 076)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	32 358
Валутни курсови разлики	1 410
Към 31 декември 2023 г.	172 967
Лизингови задължения	
Към 1 януари 2023 г.	171 217
Добавени	5 629
Лизингови плащания	(35 161)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	32 358
Валутни курсови разлики	(2 300)
Към 31 декември 2023 г.	171 743

Активите с право на ползване, които Групата признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България, Кипър и Албания, така и сградите, в които се помещава централното и управление. При извършването на първоначалното признаване Групата е анализирила и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Групата ще използва активите. През 2022 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Групата е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава намаление в размера на активите с право на ползване в размер на 86,475 хил. лв. и на лизинговите задължения в размер на 86,475 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Групата е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.	Матуритетен анализ на лизинговите задължения		
	До 1 година	Над 1 година	Общо
Към 1 януари 2023 г.	34 150	137 067	171 217
Към 31 декември 2023 г.	33 703	138 040	171 743

25. Други активи

в хил. лв.	2023	2022
Разходи за бъдещи периоди	13 693	11 768
Злато	3 325	2 683
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни предприятия	8 344	8 344
Други активи	105 979	93 142
Общо	131 341	115 937

26. Задължения към банки

в хил. лв.	2023	2022
Срочни депозити	–	11 389
Текущи сметки	8 387	1 763
Общо	8 387	13 152

27. Задължения към други клиенти

в хил. лв.	2023	2022
Граждани		
– на виждане	3 590 881	3 057 581
– срочни и спестовни депозити	4 846 950	4 707 972
Търговци и публични институции		
– на виждане	3 287 352	3 291 542
– срочни депозити	591 165	397 811
Общо	12 316 348	11 454 906

28. Други привлечени средства

в хил. лв.	2023	2022
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	7,680	7,764
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	–	39,469
Задължения по получени финансираня	34,574	36,611
Задължения, свързани със структурирани инвестиционни продукти	1,167	6,884
Задължения по договори за заем	403,893	33,118
Общо	447,314	123,846

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

Кредитор	Лихвен процент	Пагеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2023 г.
Европейски инвестиционен фонд – програма Джереми 2	0% – 4,68%	30.09.2025 г.	877
Българска банка за развитие АД – програма за насърчаване на Микро и МСП	0% – 4,85%	15.03.2027 г.	11 260
Българска банка за развитие АД – програма за индиректно финансиране на МСП	0% – 5,68%	30.11.2028 г.	3 071
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България – програма микрокредитиране със споделен риск	0% – 2,96%	31.12.2033 г.	10 048
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България – програма финансиране в селските райони	0% – 2,96%	31.12.2031 г.	9 318
Общо			34 574

Кредитор	Лихвен процент	Пагеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Европейски инвестиционен фонд – програма Джереми 2	0% – 2,79%	30.09.2025 г.	1 506
Българска банка за развитие АД – програма за насърчаване на Микро и МСП	3,05%	15.03.2027 г.	11 251
Българска банка за развитие АД – програма за индиректно финансиране на МСП	3,85%	30.11.2028 г.	3 680
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България – програма микрокредитиране със споделен риск	0%	31.12.2033 г.	10 636
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България – програма финансиране в селските райони	0%	31.12.2031 г.	9 538
Общо			36 611

29. Хибриден и подчинен дълг

в хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2023 г.
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117 350	123 821
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58 675	58 829
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58 675	55 618
Хибриден дълг с главница 10 млн. евро	19 558	19 603
Общо	254 258	257 871

в хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117 350	123 839
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58 675	58 829
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58 675	54 590
Хибриден дълг с главница 10 млн. евро	19 558	19 603
Общо	254 258	256 861

През декември 2021 г. Банката привлече чрез издадени първи и втори транш на емисия ISIN код XS2419929422 хибриден дълг общо 27 133 хил. евро.

През април 2022 г. Банката привлече чрез издаден трети транш на емисия ISIN код XS2419929422 хибриден дълг за 2 867 хил. евро.

През август 2022 г. Банката привлече чрез издаден първи транш на емисия ISIN код XS2488805461 хибриден дълг за 10 000 хил. евро.

Облигациите по всички емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Всички инструменти хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

На 22 декември 2022 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг. Падежът на подчинения срочния дълг е 22 декември 2029 г. и е деномиран в евро с общ размер възлизащ на 5 000 хил. евро.

в хил. лв.	Амортизирана стойност към 31 декември 2023 г.	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Подчинен срочен дълг с главница от 2 млн. евро	3 943	3 943
Подчинен срочен дълг с главница от 2.9 млн. евро	5 679	5 679
Подчинен срочен дълг с главница от 5 млн. евро	9 788	9 788
Общо	19 410	19 410

Трите инструмента подчинен срочен дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в капитала от втори ред.

30. Други пасиви

в хил. лв.	2023	2022
Задължения към персонала	1 586	1 351
Застрахователни резерви	-	6 585
Пасиви по застрахователни договори	1 864	-
Провизии по съдебни спорове	1 034	440
Обезценка по забалансови ангажименти	371	1 175
Други кредитори	31 767	13 461
Общо	36 622	23 012

Поради несъществения характер на сумите от прехода между МСФО 4 и МСФО 17, ефектът е отчетен в 2023 г., а съпоставимите данни за 2022 г. са представени по МСФО 4.

31. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2023 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премиеният резерв на Банката се е увеличил с 153 017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250 017 хил. лв. (към 31 декември 2019 г.: 97 000 хил. лв.)

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2023 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46 750 000	31,36
Г-н Цеко Тодоров Минеv	46 750 000	31,36
Българска банка за развитие АД	27 350 000	18,35
Valea Foundation	11 734 800	7,87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса – София)	16 500 000	11,06
Общо	149 084 800	100,00

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2023 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

32. Условни задължения

Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2023	2022
Банкови гаранции	162 553	160 332
Неизползвани кредитни линии	1 016 084	858 510
Акредитиви	33 438	33 332
Общо	1 212 075	1 052 174
Обезценка по задбалансови ангажименти	371	1 175

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2023	2022
Парични средства и вземания от централни банки	2 462 073	2 042 858
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	197 396	183 922
Общо	2 659 469	2 226 780

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	2023	2022
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1 909 774	2 272 989
Инвестиции в ценни книжа	2 960 020	1 930 148
Вземания от банки и финансови институции	181 589	149 413
Вземания от клиенти	7 162 739	6 703 423
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	8 458	7 559
Задължения към други клиенти	11 609 373	10 637 439
Други привлечени средства	202 462	110 362
Подчинен срочен дълг	18 744	11 617
Хибриден дълг	261 073	316 249

35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други трансакции. Тези трансакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези трансакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2023	2022	2023	2022
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	2 944	3 515	78 316	70 364
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	(1 391)	(571)	(6 957)	7 952
Кредитна експозиция в края на периода	1 553	2 944	71 359	78 316
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	14 195	13 725	15 418	13 582
Получени/(изплатени) през периода	1 949	470	7 892	1 836
В края на периода	16 144	14 195	23 310	15 418
Предоставени депозити	-			
Депозити в началото на периода	-	-	49 050	-
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	(1 357)	49 050
Депозити в края на периода	-	-	47 693	49 050
Други вземания				
В началото на периода	-	-	341	18 037
Получени/(изплатени) през периода	-	-	79	(17 696)
В края на периода	-	-	420	341
Други вземания				
В началото на периода	-	-	50	320
Получени/(изплатени) през периода	-	-	100	(270)
В края на периода	-	-	150	50
Издадени условни задължения				
В началото на периода	1 023	1 061	2 004	594
Отпуснати/(изтекли) през периода	1 077	(38)	1 512	1 410
В края на периода	2 100	1 023	3 516	2 004
Разчет по лизингови задължения				
В началото на периода	-	-	2 684	1 513
Отпуснати/(изтекли) през периода	-	-	(15)	1 171
В края на периода	-	-	2 669	2 684

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2023	2022	2023	2022
Приходи от лихви	31	35	4 193	2 870
Разходи за лихви	7	8	1 512	-
Приходи от такси и комисиони	30	27	771	672
Разходи за такси и комисиони	7	6	6	300

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2023 г. са в размер на 11 288 хил. лв. (2022 г.: 12 068 хил. лв.).

36. Дъщерни предприятия

(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел – получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

След проведена процедура по ликвидация (периода 19.09.2023 г. – 27.12.2023 г.), на 27.12.2023 г. е вписано заличаване на дружеството.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2023 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 910 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 96.51%.

Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата

(c) First Investment Bank – Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреду First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2023 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(d) „Дебита“ ООД

През януари 2010 г. в Търговския регистър беше вписано дружеството „Дебита“ ООД, учредено съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща“ ООД. Дружеството е с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва: 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК“ ООД.

Дружеството е учредено да извършва дейност като обслужващо дружество по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, понастоящем дружество по смисъла на чл. 27 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Предметът на дейност на „Дебита“ ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност.

Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(е) „Реалтор“ ООД

През януари 2010 г. в Търговския регистър беше вписано дружеството „Реалтор“ ООД, учредено съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща“ ООД. Дружеството е с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. Всеки, както следва: 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК“ ООД.

Дружеството е учредено да извършва дейност като обслужващо дружество по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Реалтор“ ООД – управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти.

По решение на общото събрание на съдружниците, проведено на 14.06.2021 г. дейността на дружество „Реалтор“ ООД се прекратява и е открита процедура по ликвидация със срок на ликвидацията шест месеца. Поканата до кредититорите е обявена в търговски регистър и РЮЛНЦ на 08.09.2021 г., от когато тече и срокът на ликвидацията.

Дружество „Реалтор“ ООД е заличен търговец, съгласно вписване в търговски регистър и РЮЛНЦ от 20.07.2022 г.

f) „Фи Хелт застраховане“ АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт“ АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт“ АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане“ АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки – застраховка „Заболяване“ и застраховка „Злополука“. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби“. Към 31 декември 2023 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(г) „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6 437 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%.

По решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕООД от 11.11.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 22.12.2021 г., се прекратява дейността на дружеството, обявява се в ликвидация и е открита процедура по ликвидация.

„Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД е заличен търговец, съгласно вписване в търговски регистър и РЮЛНЦ от 09.12.2022 г.

(h) „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД – заличен търговец, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД

„Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД – заличен търговец, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс“ ЕООД) и други.

След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД- заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличен собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

Дружествата „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

(i) АМС „Имоти“ ЕООД

АМС „Имоти“ ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2023 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(j) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Групата на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чиито предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Групата е одобрено от Надзорния съвет на Групата на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Групата е внесла капитала по набирателна сметка, като внесенят капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Групата е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лиценза платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г. с вписване № 20200325093135.

Капиталът на дружеството е увеличен от 1 000 хил. лв. на 2 000 хил. лв., чрез издаване и записване от Банката като едноличен собственик на капитала на нови 1 000 000 броя обикновени, поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лева всяка една, на обща стойност 1 000 000 (един милион) лева. Решението за увеличение на капитала е взето на заседание на Управителния съвет на Банката, проведено на 17.06.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката, на заседание проведено на 30.06.2021 г. Увеличението на капитала на дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 02.09.2021 г. с вписване № 20210902164014.

Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(k) Инкасо гарант ЕООД

Инкасо гарант ЕООД е учредено с решение на УС от 09.08.2022 г., одобрено от НС с решение от 24.08.2022 г., вписано в Търговски регистър и РЮЛНЦ на 09.09.2022 г., с предмет на дейност: частна охранителна дейност, лична (професионална) охрана на физически лица, охрана на ценни пратки и товари, охрана на железопътния транспорт, охрана на имущество на физически и юридически лица, на сгради, помещения и стопански обекти, охрана с помощта на сигнално – известителна техника (след получаване на лиценз), разработване, проектиране и изграждане на високотехнологични системи за охрана и видеонаблюдение, както и всякаква търговска дейност, незабранена от закона.

Към 31 декември 2023 г. капиталът на дружеството е 100 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- На провело се на 09.02.2024 г. общо събрание на акционерите на Дайнърс клуб България АД, бе взето решение за прекратяване на дейността на Дайнърс клуб България АД, като платежна институция, съответно за прекратяване дейността на дружеството по представителство на „Дайнърс клуб Интернешънъл“. След проведена процедура, по реда на ЗПУПС, УС на БНБ с решение № 58 от 15.02.2024 г. одобри предложението от дружеството план за преустановяване на дейността, както и обезсилване на лиценза, считано от 15.04.2024 г.

По решение на общото събрание на акционерите от 09.02.2024 г., след обезсилване на лиценза се променя предмета на дейност на дружеството, който включва осъществяване на търговска дейност, която не е забранена от закона, както и промяна в наименованието на дружеството на „Финклуб“ АД.



Продължаваме да си поставяме
все по-високи цели

Изпълнение на целите през 2023 г.

N	Цели	Изпълнено
1	УНИВЕРСАЛНА БАНКА В БЪЛГАРИЯ, ВОДЕЩА В КЛЮЧОВИ СЕГМЕНТИ - Приоритетен фокус за развитие в сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия. - Предлагане на нови, креативни продукти, осигурявайки на клиентите удобства и сигурност. - Развитие на моделите на кръстосани продажби и транзакционния бизнес	- През 2023 г. портфейлите на банкиране на дребно, микро-, малки и средни предприятия регистрират увеличение, като техният сумарен дял възлиза на 68,2% от общия кредитен портфейл на Групата (2022: 68,5%), с основен принос на кредитите на дребно и малките предприятия, които нарастват с 10% и 16% за периода. - Банката запазва позициите си сред водещите банки в страната – пето място по депозити, пето – по кредити на предприятия, пето – по потребителски кредити и пето – по ипотечни кредити. - Разработени са нови потребителски кредити – „Зелена енергия за домакинствата“ и „Зелен транспорт за домакинства“ за покупка на електрически автомобили и финансиране на соларни инсталации. - Сключено е ново споразумение с БАЕЗ за финансиране на микро, малки и средни предприятия чрез застрахователен механизъм, осигуряващ защита срещу финансови загуби по отпуснати кредити. - Fibank е банката в България, която приема заявления за издаване на Европейска здравноосигурителна карта в цялата си клонова мрежа. <i>За повече информация виж раздели „Преглед на бизнеса“ и „Акценти за 2023 г.“</i>
2	ВИСОКО КАЧЕСТВО НА КЛИЕНТСКО ОБСЛУЖВАНЕ - Поддържане на най-високо качество на клиентско обслужване чрез развиване на мотивационните програми и обучения за високи стандарти в обслужването. - Бързина в клиентското обслужване чрез усъвършенстване на ИТ системите и прилагане на ориентиран към клиента подход. - Развитие на персонализираните услуги и на програмите за лоялност.	- Депозитната база на Групата нараства до 12 316 348 хил. лв. в края на периода (2022: 11 454 906 хил. лв.), а общият кредитен портфейл до 7 674 705 хил. лв. (2022: 6 823 003 хил. лв.). - Признание за постигнатото през периода са получените награди – „Банка на годината“ и „Employer branding – работодателска марка“ на церемонията „Компания на годината“, както и „Банка на тайния клиент“ за най-добро клиентско обслужване в България в конкурса „Банката на годината“, организиран от „Асоциация Банка на годината“. - Стартира предлагането на ексклузивен продукт – метална кредитна карта World Elite™ Mastercard®, предлагаща редица допълнителни услуги. - Банката успешно мигрира към новата платежна система за големи плащания на Евросистемата (T2), част от консолидираната платформа за TARGET услуги. <i>За повече информация виж раздели „Преглед на бизнеса“ и „Награди 2023 г.“</i>

3	ФОКУС ВЪРХУ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИНОВАЦИИ - Внедряване на технологичните новости и дигитализиране на клоновата мрежа. - Развитие на дигиталните услуги, мобилни приложения и електронно банкиране. - Оптимизация на ИТ и бизнес процесите, съобразно новостите в банкирането и автоматизация на дейността.	- Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга Blink P2P за незабавни плащания по номер на мобилен телефон през мобилното банкиране. - Разработена е възможност за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с нови клиенти през мобилното банкиране чрез използването на външен доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги. - Разработена е нова виртуална кредитна карта, издавана изцяло онлайн през мобилното приложение. - Добавени са нови функционалности в електронното банкиране „Моята Fibank“, вкл. детайлна справочна информация за кредити. - Банката успешно адаптира системите си за разплащания към новия формат на финансови съобщения ISO20022 за бюджетни плащания. <i>За повече информация виж раздели „Преглед на бизнеса“, „Канали за дистрибуция“ и „Награди 2023 г.“.</i>
4	УСТОЙЧИВ БИЗНЕС МОДЕЛ И СТАБИЛНОСТ - Поддържане на солидна капиталова позиция и нива за собствен капитал, и приемливи задължения (МИСКПЗ). - Ефективно управление на ликвидността и риска, свързан с финансирането. - Оптимална структура на активите и намаление на риска в кредитния портфейл.	- В края на 2023 г. Групата отчита стабилни капиталови показатели: базов собствен капитал от първи ред – 17,07%, капитал от първи ред – 20,29% и обща капиталова адекватност – 20,49%, над минималните изисквания. - Fibank поддържа висока ликвидност, като съотношенията за ликвидно покритие (LCR) и за нетно стабилно финансиране (NSFR) възлизат на консолидирана основа съответно на 298,13% и 151,86% в края на периода. - Необслужваните експозиции на Групата намаляват нетно с 19,0% или с 237 512 хил. лв. на годишна база, в изпълнение на стратегията за тяхното редуциране и реализирани мерки, свързани с повишаване на събираемостта и отписване на експозиции. - Другите привлечени средства нарастват до 447 314 хил. лв. (2022: 123 846 хил. лв.), в резултат основно на увеличение при задълженията по договори за заем, които Банката активно предлага през периода, с цел изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL). - Балансовият собствен капитал на Групата нараства с 12,4% до 1 573 382 хил. лв. (2022: 1 399 622 хил. лв.), в резултат на увеличение при другите резерви и неразпределената печалба, които достигат до 1 116 028 хил. лв. в края на периода (2022: 962 805 хил. лв.). <i>За повече информация виж раздели „Финансов преглед“, „Управление на риска“ и „Устойчиво развитие“.</i>

5	ОТГОВОРНО БАНКИРАНЕ ЗА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ - Предлагане на проекти и финансиране на проекти, подкрепящи „зеления“ преход и устойчивото развитие. - Прилагане на екологично ефективни вътрешни процеси. - Подкрепа на обществено значими проекти и инициативи със социално значение	- Разработени са рамкови документи и политики за устойчивост и ЕСУ рисковете, които включват: 10-годишна стратегия за устойчиво развитие; Рамка за зелено финансиране; и Политика за управление на климатичните и екологични рискове. - Разработени са нови потребителски кредити – „Зелена енергия за домакинствата“ и „Зелен транспорт за домакинства“ за покупка на електрически автомобили и финансиране на соларни инсталации. - Реализирани са множество инициативи със социална насоченост в сферата на образованието, културата и спорта, вкл. „Седмица на ранната детска финансова грамотност“; „Арена на дамския бизнес“ по програмата Smart Lady; подкрепа на Федерацията за деца, лишени от родителска грижа, на Българската федерация по художествена гимнастика, както и на Съюза на артистите в България. Създаден е благотворителен календар, с акцент върху водата като незаменим природен ресурс и нейното опазване.
6	ВЪЗВРАЩАЕМОСТ ЗА АКЦИОНЕРИТЕ И ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ - Постигане на висока възвращаемост на капитала. - Поддържане на максимално ефективно съотношение на разходите към приходите. - Инвестиране в доходносни ценни книжа и диверсификация на приходите.	- Отчетени са по-високи нива на възвръщаемост на капитала (след данъци) на консолидирана основа от 10,61% за 2023 г., които са над дългосрочната цел от 8%. - За 2023 г. съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 42,51% на консолидирана основа (2022: 46,53%), което е в рамките на целевата стойност от под 50%, заложена в стратегията за развитие. - Общите приходи от банкови операции на Групата се увеличават до 563 886 хил. лв. (2022: 475 950 хил. лв.) с нарастване при всички основни източници на доход, в т.ч. основно при нетния лихвен доход. - Портфейлът от инвестиции в ценни книжа на Групата възлиза на 2 883 067 хил. лв. (2022: 2 819 193 хил. лв.) в края на годината, управляван съобразно пазарните условия, с цел генериране на допълнителна доходност, при поддържане на балансирано съотношение между възвращаемост и риск. Нетният лихвен доход от дългови инструменти нараства до 81 716 хил. лв. (2022: 31 767 хил. лв.), ползвани като допълнителен източник на лихвен доход. <i>За повече информация виж раздели „Финансов преглед“ и „Управление на риска“.</i>

Важни събития, настъпили след отчетния период

- През януари 2024 г. е проведено извънредно Общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка АД, на което е избран нов директор „Вътрешен одит“ за срок от 5 години.
- През февруари 2024 г., на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество Дайнърс клуб България АД, е взето решение за прекратяване на дейността му като платежна институция, съответно за прекратяване дейността по представителство на „Дайнърс клуб Интернешънъл“. След проведена процедура по реда на Закона за платежните услуги и платежните системи, с решение на БНБ от 15.02.2024 г. е одобрен предложението от дружеството план за преустановяване на дейността, както и обезсилване на лиценза, считано от 15 април 2024 г. По решение на общото събрание на акционерите от 09.02.2024 г., след обезсилване на лиценза се променя предмета на дейност на дружеството, който включва осъществяване на търговска дейност, която не е забранена от закона, както и промяна в наименованието на дружеството на „Финклуб“ АД.
- През април 2024 г. мандатът на г-н Светозар Попов, като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, е продължен за нов 5-годишен срок.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2023 г.

Приоритети за развитие

Универсална банка в България, водеща в ключови сегменти

- Приоритетен фокус за развитие в сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.
- Предлагање на нови, креативни продукти, осигурявайки на клиентите удобства и сигурност.
- Развитие на моделите на кръстосани продажби и трансакционния бизнес.

Високо качество на клиентско обслужване

- Поддържане на най-високо качество на клиентско обслужване чрез развиване на мотивационните програми и обучения за високи стандарти в обслужването.
- Бързина в клиентското обслужване чрез усъвършенстване на ИТ системите и прилагане на ориентиран към клиента подход.
- Развитие на персонализираните услуги и на програмите за лоялност.

Фокус върху дигитализация и иновации

- Внедряване на технологичните новости и дигитализиране на клоновата мрежа.
- Развитие на дигиталните услуги, мобилни приложения и електронно банкиране.
- Оптимизация на ИТ и бизнес процесите, съобразно новостите в банкирането и автоматизация на дейността.

Устойчив бизнес модел и стабилност

- Поддържане на солидна капиталова позиция и нива за собствен капитал, и приемливи задължения (МИСКПЗ).
- Ефективно управление на ликвидността и риска, свързан с финансирането.
- Оптимална структура на активите и намаляване на риска в кредитния портфейл.

Отговорно банкиране за устойчиво бъдеще

- Предлагање на продукти и финансиране на проекти, подкрепящи „зеления“ преход и устойчивото развитие.
- Прилагане на екологично ефективни вътрешни процеси.
- Подкрепа на обществено значими проекти и инициативи със социално значение.

Възвръщаемост за акционерите и оптимизиране на разходите

- Постигане на висока възвръщаемост на капитала.
- Поддържане на максимално ефективно съотношение на разходите към приходите.
- Инвестиране в доходоносни ценни книжа и диверсификация на приходите.

Друга информация

Членове на Надзорния съвет

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон „Тирана“, Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон „Витоша“ на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал редица отговорни позиции в „Първа инвестиционна банка“ АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция „Управление на риска“ и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: „Управление на риска“, „Проблемни активи и провизиране“, „Кредитна администрация“, „Специализиран мониторинг и контрол“, „Банкиране на гребно“, „Методология“ и „Ликвидност“.

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от май 2019 г. е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в гр. София. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в „Първа финансова брокерска къща“ ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел „Платежен баланс“.

Г-жа Мая Георгиева започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД и член на Управителния съвет. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД тя е отговаряла за дирекциите: „Международни разплащания“, „Акредитиви и гаранции“, „Кредитиране на МСП“, „Управление на човешкия капитал“, „Административна“, „Продажби“, „Банкиране на гребно“, „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Клонова мрежа“, „Частно банкиране“ и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония – картови авторизационен център, който обслужва плащания с карти в България, Северна Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от „Първа инвестиционна банка“ АД. В това си качество тя е иницирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дългосрочно дружество на „Първа инвестиционна банка“ АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания и платежен баланс в Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда „Банкер на годината“ от българския финансов седмичник „Банкеръ“ – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като гилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като гилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие „Главно инженерно управление“, където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. тя е избрана за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Търговия и туризъм“.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на „Балкан Холидейз Сървисис“ ЕООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“ и на Сдружение с нестопанска цел „Съюз на инвеститорите в туризма“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация „Интеркомерс“ и пет години в „Първа частна банка“, София като валутен гилър и ръководител на отдел „Дилинг“.

Г-н Скорчев започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1996 г. като Главен гилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: „Картови разплащания“, „Операции“, „Злато и нумизматика“, „Интернет банкиране“, „Дилинг“, „Сигурност“ и „Офисна мрежа гр. София“.

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония, член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Банксервиз АД“, член на Съвета на директорите на „Медицински център Фи Хелт“ АД и управител на „Фи Хелт“ ООД.

В началото на февруари 2012 г. г-н Скорчев е избран за член на Надзорния съвет на Банката. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Скорчев е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП „Делтасток“ АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите, както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. От края на 2019 г. той е председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор „Проблемни кредити“, а през 2004 г. той става директор „Глобални финансови пазари“. През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на Главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема ръководни позиции в европейски и африкански институции и организации, в т.ч. член на Съвета на директорите на Gulf Marine Services PLC (GMS International), Великобритания и член на Съвета на директорите на Serengeti Energy Ltd, Мавриций.

За периода 2012 г. – до 2023 г. г-н Коскело е заемал също редица позиции в надзорни органи и като консултант, в т.ч. в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия; AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания; Al Jaber Group, ОАЕ, EXPO Bank, Чехия и Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF, спонсориран от KfW и ЕС), Люксембург.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт „Слоун“ към Масачузетския технологичен институт – Бостън, САЩ.

Членове на Управителния съвет



Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Никола Бакалов е с дългогодишен опит в банковия и застрахователния сектор в България, има доказани професионални и управленски качества. От декември 2000 г. до септември 2011 г. работи в Първа инвестиционна банка АД като се развива от специалист картови услуги до директор на дирекция „Картови разплащания“, на която позиция е близо 6 години. През този период е избран и за член на изпълнителните комитети на Mastercard България и VISA България.

В периода декември 2011 г. – август 2012 г. г-н Бакалов е член на Управителния съвет на Алианс Банк България АД, където е бил изпълнителен директор, а впоследствие – и Главен изпълнителен директор.

От 2013 г. до август 2020 г. г-н Бакалов е изпълнителен директор на „Фи Хелт Застраховане“ АД, като през периода разширява значително дейността на дружеството и го превръща във водеща компания в областта на здравното застраховане.

В началото на 2020 г. е избран за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД с отговорности в Банката – ресорите, свързани с банкиране на дребно.

От април 2020 г. г-н Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и за председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Правна“, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Управление на активи“, дирекция „Информационни технологии“, дирекция „Устойчиво развитие“, дирекция „Протокол и секретариат“ и специализирано звено „Управление на проекти“.

Г-н Бакалов е магистър „Международни икономически отношения“ от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на картовите разплащания, финансовите ритейл услуги и корпоративното управление.

Освен позицията си в Банката г-н Бакалов е зам.председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД, член на Съвета на директорите на „БОРИКА“ АД, член на Управителния съвет на Сдружение „Асоциация на банките в България“, управител на „Международен банков институт“ ЕООД и член на Съвета на настоятелите на Университета за национално и световно стопанство (УНСС).



Светозар Попов – Главен директор Risk (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. е заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Risk (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, където придобива значителен упра-

вlenски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция „Анализ и контрол на риска“, дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Информационна сигурност“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „УНИ-Банка“ АД, Северна Македония, председател на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и управител на „Дебита“ ООД.



Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018 г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Успоредно с отговорностите му в Банката за периода от 2011 г. до август 2020 г. той е бил и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на големи предприятия“, дирекция „Банкиране на средни предприятия“, дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“, направление „Финансово анализиране“, направление „Управление на кредитни улеснения“, направление „Търговско финансиране“, направление „Факторинг и лизинг“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е председател на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a.



Ралица Богоева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-жа Ралица Богоева е Главен директор Банкиране на дребно, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД от май 2020 г. Тя е с дългогодишен професионален опит в различни сфери на банковата дейност.

Г-жа Ралица Богоева се присъединява към екипа на Първа инвестиционна банка АД през 2002 г. като кредитен инспектор Потребителски кредити, и година по-късно е повишена в заместник-директор на дирекция „Банкиране на дребно“, която позиция заема в продължение на осем години. От 2011 – до 2018 г. тя е директор на дирекция „Вътрешен одит“ на ПИБ АД. От юни 2018 г. до 2020 г. г-жа Богоева изпълнява функциите на Главен директор „Информационни технологии и операции“ в Първа инвестиционна банка АД. През професионалната си кариера г-жа Богоева е управлявала множество проекти във финансовата сфера, създаване и управление на продукти за населението и бизнеса, както и иновационни проекти в областта на информационните технологии и дигитализацията на банковата дейност.

Г-жа Богоева е магистър по „Счетоводство и контрол“ от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има множество допълнителни квалификации в областта на банковата дейност, международните одиторски стандарти, планиране и управление на проекти.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно“, дирекция „Частно банкиране“, дирекция „Дигитално банкиране“, дирекция „Картови разплащания“, дирекция „Клонова мрежа“, дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване“, дирекция „Злато и нумизматика“ и дирекция „Главна каса“.

Освен позицията си в Банката, г-жа Богоева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и член на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония. Тя притежава 25% от капитала на „Рая Хоумс“ ООД.



Янко Караколев – Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет

Г-н Янко Караколев е избран за Главен финансов директор (CFO) и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД през юни 2020 г. Той е дългогодишен финансов анализатор и кадър на Първа инвестиционна банка АД.

Г-н Караколев се присъединява към екипа на Банката през 1999 г. като счетоводител-контролор в дирекция „Финансово-счетоводна“ и скоро след това е повишен в директор на Интернет клона. В периода 2002 г. - 2007 г. израства от началник - отдел „Финансови отчети, анализи и бюджет“ до заместник главен счетоводител, след което до 2011 г. заема длъжността заместник директор на дирекция „Финансово-счетоводна“. От 2011 г. до 2014 г. е Главен финансов директор и директор на дирекция „Финансово-счетоводна“, а в периода 2014 г. – 2020 г. е директор на дирекция „Финанси“. През професионалната си кариера г-н Караколев е участвал в мениджмънта на множество иновативни проекти с принос за въвеждането и прилагането на международните стандарти и развитието на банковата дейност, както и в корпоративни събития като придобиването на МКБ Юнионбанк и последващото ѝ вливане в „Първа инвестиционна банка“ АД.

Преди да се присъедини към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Караколев работи в „Българска търговска и индустриална банка“ АД като счетоводител. Той е

магистър по „Финанси“ от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има професионални сертификати и квалификации в областта на международните финансови и счетоводни стандарти, европейската регулативна рамка относно банковата дейност и отчетност, мениджмънт, бизнес планиране.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Трежъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Освен позицията си в Банката, г-н Караколев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. и член на Надзорния съвет на УНИБанка АД, Северна Македония.



Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция „Банкиране на малки предприятия“

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор „Кредитна администрация“ и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на малки предприятия“.

Преди да постъпи в „Първа инвестиционна банка“ АД е работила в отдел „Платежен баланс и външен дълг“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в гр. София.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на малки предприятия“.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Списък на съкращенията

АД	Акционерно дружество
АЛКО	Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността
БАЕЗ	Българска агенция за експортно застраховане
Банката/ПИБ АД	„Първа инвестиционна банка“ АД
БИСЕРА	Банкова интегрирана система за електронни разплащания
БИСЕРА7-EUR	Система за обслужване на клиентски преводи в евро
БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
БНБ	Българска народна банка
БОК	Българския олимпийски комитет
БОРИКА	Банкова организация за разплащания с използване на карти
БФЛА	Българска федерация по лека атлетика
БФХГ	Българска федерация по художествена гимнастика
ВААК	Вътрешен анализ на адекватността на капитала
ВААЛ	Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността
ВТЦ	Вътрешно-трансферни цени
ДСЗИ	Други системно значими институции
ДЦК	Държавни ценни книжа
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕБО	Европейски банков орган
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕК	Европейска комисия
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЕСУ	Екологични, социални, управленски
ЕТ	Едноличен търговец
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗМР	Задължителни минимални резерви
ЗНФО	Закон за независимия финансов одит
ЗОК	Здравно-осигурителна компания
ЗППЦК	Закон за публичното предлагане на ценни книжа
КФН	Комисия за финансов надзор
ИТ	Информационни технологии
МИСКПЗ/ MREL	Минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения
МСП	Малки и средни предприятия
МСФО	Международни стандарти за финансово отчитане
НАТО	Организация на Северноатлантическия договор (North Atlantic Treaty Organization)

НС	Надзорен съвет
ОИСП	Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООН	Организация на обединените нации
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции
САБ	Съюз на артистите в България
УС	Управителен съвет
AML	Anti Money Laundering (Мерки срещу изпирането на пари)
ATM	Automated Teller Machine (АТМ терминал/банкомат)
BPM	Business Process Management (Система за управление на процеси в кредитирането)
BRRD II	Bank Recovery and Resolution Directive II (Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО)
CAGR	Compound Annual Growth Rate (Процент на средно-годишно нарастване)
CEO	Chief Executive Officer (Главен изпълнителен директор)
CET1	Common Equity Tier 1 (Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред)
CCBO	Chief Corporate Banking Officer (Главен директор Корпоративно банкиране)
CFO	Chief Financial Officer (Главен финансов директор)
CGS	Continuous Gross Settlement (Брутен сетълмент в реално време)
CO2	Carbon footprint (Въглеродни емисии)
CRBO	Chief Retail Banking Officer (Главен директор Банкиране на гребно)
CRO	Chief Risk Officer (Главен директор Риск)
CSRBB	Credit Spread Risk in the Banking Book (Риск, произлизащ от кредитните спрегове в банковия портфейл)
DvP	Delivery versus Payment (Доставка срещу плащане)
GDPR	General Data Protection Regulation (Общ регламент за защита на личните данни)
DPO	Data Protection Officer (Длъжностно лице по защита на данните)
EAD	Exposure at Default (Експозиция при неизпълнение)
ERM	Exchange Rate Mechanism (Европейски валутен механизъм)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Европейски орган за ценни книжа и пазари)
HHI	Herfindahl-Hirschman Index (индекс Herfindahl-Hirschman)
IFC	International Finance Corporation (Международна финансова корпорация)
IRRBB	Interest Rate Risk in the Banking Book (Лихвен риск в банковия портфейл)
LCR	Liquidity Coverage Ratio (Съотношение на ликвидно покритие)
LGD	Loss Given Default (Загуба при неизпълнение)
LR	Leverage Ratio (Съотношение на ливъридж)
LRE	Leverage Risk Exposure (Мярка за обща експозиция, изчислявана за целите на съотношението на ливъридж)
MiFIR	Markets in Financial Instruments Regulation (Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти)
NFC	Near Field Communication (Технология за разплащане с безконтактна функция)

NPE	Non-performing exposures (Необслужвани експозиции)
NPL	Non-performing loans (Необслужвани кредити)
NSFR	Net Stable Funding Ratio (Съотношение на нетно стабилно финансиране)
PAMP	Produits Artistiques de Métaux Précieux
PD	Probability of Default (Вероятност от неизпълнение)
PRIIPS	Packaged Retail Investment and Insurance Products (Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти)
RCSA	Risk Control Self Assessment (Инструмент за самооценка на операционния риск)
RINGS	Real-time Interbank Gross Settlement System (Система за брутен сетълмент в реално време)
ROA	Return-on-assets (Възвръщаемост на активите)
ROE	Return-on-equity (Възвръщаемост на капитала)
SCA	Strong Customer Authentication (Задълбочено установяване идентичността на клиента)
SEPA	Single Euro Payments Area (Единна зона за плащания в евро)
SPPI	Solely Payments of Principal and Interest (Единствено плащания на главница и лихва)
SRM	Single Resolution Mechanism (Единен механизъм за реструктуриране)
SSM	Single Supervisory Mechanism (Единен надзорен механизъм)
TCR	Total Capital Ratio (Съотношение на обща капиталова адекватност)
TPPs	Third party providers (Трети страни доставчици)
TREA	Total Risk Exposure Amount (Обща рискова експозиция)
VaR	Value-at-Risk (Стойност под риск)

Списък на клоновата мрежа

Централно управление

София 1784, бул. „Цариградско шосе“ 111П
 тел.: 02/817 1100, факс: 02/817 1101
 SWIFT CODE: FINVBGSF
 REUTERS DEALING CODE: BFIB
 e-mail: fib@fibank.bg, www.fibank.bg
 Контакт център: 0800 11 011

Клонове в София

Александър Стамболийски

София 1301, бул. „Ал. Стамболийски“ 20
 тел.: 02/817 1493

Бизнес Парк София

София 1712, ж.к. „Младост 4“
 ул. „Бизнес Парк София“ 1, блок 5
 тел.: 02/800 2535

България

София 1404, бул. „България“ 81Г
 тел.: 02/800 2501, факс: 02/800 2500

Витоша

София 1408, ул. „Майор Първан Тошев“ 4
 тел.: 02/942 6666

Дженерали

София 1000, бул. „Дондуков“ 79-81
 тел.: 02/817 1437

Драгалевци

София 1415, кв. Драгалевци,
 ул. „Крушова градина“ 20А
 (Входът е откъм ул. „Захари Зограф“)
 тел.: 02/800 2601

Европа

София 1528, бул. „Искърско шосе“ 7
 тел.: 02/817 1454

Журналист

София 1164, бул. „Христо Смирненски“ 44
 тел.: 02/800 2939

Захарна фабрика

София 1309, бул. „Сливница“ 127
 тел.: 02/817 1586

Илиянци

София 1268, бул. „Рожен“ 31
 тел.: 02/800 2973

Красна поляна

София 1330, бул. „Н. Мушанов“ бл. 31А, ет. 1
 тел.: 02/800 2665

Красно село

София 1612, бул. „Цар Борис III“, 107А
 тел./факс: 02/800 2584

Люлин

София 1324, бул. „Царица Йоанна“ 70
 тел.: 02/817 1483

Мария Луиза

София 1202, бул. „Мария Луиза“ 67
 тел.: 02/817 1463

Младост

София 1784, бул. „Андрей Сахаров“ 11
 тел.: 02/817 1641

МОЛ София

София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ 101
 тел.: 02/817 1672

МОЛ Сердика

София 1505, бул. „Ситняково“ 48
 тел.: 02/800 2550

Надежда 2

София 1220, ул. „Стражица“ 7, ет. 1
 тел.: 02/800 2521

Народен театър

София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ 7
 тел.: 02/817 1421

Народно събрание 1

София 1000, пл. „Народно събрание“ 12
 тел.: 02/817 1559

Народно събрание 2

София 1000, пл. „Народно събрание“ 3
 тел.: 02/817 1359

НДК

София 1000, бул. „Витоша“ 110
 тел./факс: 02/800 2641

Невски

София 1504, бул. „Янко Сакъзов“ 1
 тел.: 02/800 2542

Обеля

София 1387, бул. „Академик Д. Лихачов“ 58А
 тел.: 02/800 2091

Овча Купел

София 1632, бул. „Монтевидео“ 51
 тел.: 02/800 2525

Парадайс Център

София 1407, бул. „Черни връх“ 100
 тел.: 02/800 2545, факс: 02/800 2546

Парк Център – София

София 1421, бул. „Арсеналски“ 2
 тел.: 02/817 1666

Патриарх Евтимий

София 1000, бул. „Патриарх Евтимий“ 36
 тел.: 02/800 2622

Слатина

София 1574, ул. „Слатинска“, бл. 20
 тел.: 02/800 2839

София Мега Мол

София 1324, бул. „Царица Йоанна“ 15
 тел.: 02/800 2510

София Ринг Мол

София 1434, ул. „Околовръстен път“ 214
 тел.: 02/800 2583

София Тех парк

София 1784, бул.Цариградско шосе 111 П
 тел.: 02 / 800 2667

Театър София

София 1527, бул. „Янко Сакъзов“,
 подхода към Театър „София“
 тел.: 02/800 2825

Хаджи Димитър

София 1510, ул. „Дончо Ватах“ 28-30
 тел.: 02/817 1576

Христо Ботев

София 1000, бул. „Христо Ботев“ 28
 тел.: 02/800 2645

Шипченски проход

София 1111, бул. „Шипченски проход“ 49
 тел.: 02/800 2958

Южен парк

София 1404, ж.к. „Мотописта“,
 бул. „Гоце Делчев“ бл. 1
 тел.: 02/800 2975

The Mall

София 1784, бул. „Цариградско шосе“ 115 „З“
 тел./факс: 02/800 2538

Клонове в страната

Асеновград

Асеновград 4230, пл. „Николай Хайтов“ 3
 тел.: 0331/20 092

Банско

Банско 2770, ул. „Цар Симеон“ 68
 тел.: 0749/86 183

Стражите – Банско

Банско 2770, ул. „Глазие“ 7
 тел.: 0749/86 986

Белене

Белене 5930, ул. „Иван Вазов“ 2
 тел.: 0658/38 411

Белица

Белица 2780, ул. „Георги Андрейчин“ 12
 тел. 0749/86 199

Благоевград

Благоевград 2700
бул. „Св. Св. Кирил и Методий“ 11
тел.: 073/827 709

ГУМ – Благоевград

Благоевград 2700, ул. „Тракия“ 6
тел.: 073/827 756

Хотел „Рила“ – Боровец

Боровец 2010, хотел „Рила“
тел.: 02/800 2549

Ботеvград

Ботеvград 2140, пл. „Освобождение“ 5
тел.: 0723/69 046

Братя Миладинови – Бургас

Бургас 8000, ж.к. „Братя Миладинови“ бл.117
тел.: 056/804 463

Бургас

Бургас 8000, ул. „Александровска“ 58
тел.: 056/800 138,

Кирил и Методий – Бургас

Бургас 8000, ул. „Славянска“ 71
тел.: 056/804 482

Меден рудник – Бургас

Бургас 8011, ж.к. „Меден рудник“, бл.192
тел.: 056/804 442

Славейков – Бургас

Бургас 8005, ж.к. „Славейков“ бл. 107, 8х. 2
тел.: 056/804 472

8-и Приморски полк – Варна

Варна 9000, бул. „8-и Приморски полк“ 128
тел.: 052/662 624

Бриз – Варна

Варна 9000, бул. „8-и Приморски полк“ 80-82
тел.: 052/662 731

Варна

Варна 9002, бул. „Генерал Колев“ 113
тел.: 052/662 600

Районен съд – Варна

Варна 9000, бул. „Вл. Варненчик“ 57
тел.: 052/662 666

ФЦ МОЛ

Варна 9009, бул. „Вл. Варненчик“ 186
тел.: 052/662 699

Цариброд – Варна

Варна 9000, ул. „Дунав“ 2
тел.: 052/662 721

Бачо Киро – Велико Търново

Велико Търново 5000, ул. „Бачо Киро“ 5
тел.: 062/682 436

Велико Търново

Велико Търново 5005, ул. „Оборище“ 18
тел.: 062/614 464

Видин

Видин 3700, ул. „Градинска“ 17
тел.: 094/605 522

Враца

Враца 3000, ул. „Никола Войводов“ 1
тел.: 092/669 310

Габрово

Габрово 5300, пл. „Възраждане“ 5
тел.: 066/819 444

Горна Оряховица

Горна Оряховица 5100, ул. „Св. Княз Борис I“ 1
тел.: 0618/61 766

Гоце Делчев

Гоце Делчев 2900, ул. „Търговска“ 41
тел.: 0751/69 642

Димитровград

Димитровград 6400, ул. „Цар Симеон“ 6
тел./факс: 0391/67 008

Добрич

Добрич 9300, бул. „Независимост“ 1
тел.: 058/838 590

Дулово

Дулово 7650, ул. „Васил Левски“ 6
тел.: 0864/21 180

Дупница

Дупница 2600, ул. „Христо Ботев“ 19
тел.: 0701/59 153

Златица

Златица 2080, ул. „Мегет“ 2
тел.: 0728/68046

Казанлък

Казанлък 6100, пл. „Севтополис“ 11
тел.: 0431/67 078

Карлово

Карлово 4300, ул. „Ген. Карцов“ 6
тел.: 0335/90 799

АЕР – Козлодуй

Козлодуй 3321, площадка АЕЦ,
Административна сграда „Атоменергоремонт“
тел.: 0973/89 320

Козлодуй

Козлодуй 3320, ул. „Васил Воденичарски“ №1В
тел.: 0973/85 020

Кърджали

Кърджали 6600, бул. „България“ 52
тел.: 0361/21629

Кюстендил

Кюстендил 2500, бул. „Цар Освободител“ 147
тел.: 078/558 144

Левски

Левски 5900, ул. „Александър Стамболийски“ 40
тел.: 0650/88 909

Ловеч

Ловеч 5500, ул. „Търговска“ 12
тел.: 068/689 612

Монтана

Монтана 3400, бул. „3-ти март“ 74
тел.: 096/399 516

Несебър

Несебър 8230, ул. „Иван Вазов“ 9
тел.: 0554/46 055

Нови пазар

Нови пазар 9900, пл. „Раковски“ 4
тел./факс: 0537/25 222

ФЦ Омуртаг

Омуртаг 7900, ул. „28-ми януари“ 1
тел.: 0605/61 043

Пазарджик

Пазарджик 4400, бул. „България“ 11
тел.: 034/403 644

Перник

Перник 2300, ул. „Райко Даскалов“ 1
тел.: 076/688 613

Петрич

Петрич 2850, ул. „Цар Борис III“ 11А
тел.: 0745/69 577

ФЦ Пещера

Пещера 4550, ул. „3-ти март“ 13
тел.: 0350/60 702

Васил Левски – Плевен

Плевен 5800, ул. „Васил Левски“ 126
тел.: 064/893 141

Плевен

Плевен 5800, ул. „Доѝран“ 138
тел.: 064/893 101

6-ти септември – Пловдив

Пловдив 4002, бул. „6-ти септември“ 35
тел.: 032/270 783

Мол – Пловдив

Пловдив 4002, ул. „Перуцица“ 8
тел.: 032/270 630

Пловдив

Пловдив 4000, бул. „Марица“ 95
тел.: 032/270 510

Свети Мина – Пловдив

Пловдив 4000, ул. „Капитан Райчо“ 56
тел.: 032/270 560

Скопие – Пловдив

Пловдив 4004, ул. „Скопие“, бл. 1519
тел.: 032/270 590

Тракия Плаза – Пловдив

Пловдив 4023, бул. „Съединение“ 41
тел.: 032/270 580

Приморско

Приморско 8180, ул. „3-ти март“ 82А
тел.: 0550/31 000

Раднево

Раднево 6260, ул. „Георги Димитров“ 3
тел.: 0426/98 764

Разград

Разград 7200, ул. „Васил Левски“ 3
тел.: 084/631 065

Разлог

Разлог 2760, ул. „Шейново“ 6
тел.: 0747/80 177

Александровска – Русе

Русе 7000, ул. „Александровска“ 10
тел.: 082/889 534

Русе

Русе 7000, ул. „Райко Даскалов“ 11
тел.: 082/889 541

Тежко машиностроене – Русе

Русе 7000, бул. „Тутракан“ 100
тел.: 082/889 551

Цар Освободител – Русе

Русе 7000, бул. „Цар Освободител“ 1
тел.: 082/889 498

Свиленград

Свиленград 6500, бул. „България“ 58
тел.: 0379/74 440

Свищов

Свищов 5250, ул. „Никола Петков“ 1
тел.: 0631/61 171

Севлиево

Севлиево 5400, пл. „Свобода“
тел.: 0675/31 053

Силистра

Силистра 7500, ул. „Гено Чолаков“ 3
тел.: 086/871 320

Симитли

Симитли 2730, ул. „Георги Димитров“ 27
тел.: 0747/89 051

Сливен

Сливен 8800, бул. „Цар Освободител“ 50
тел.: 044/610 708

Сливен Централ

Сливен 8800, бул. „Хаджи Димитър“ 2
тел.: 044/610 954

Слънчев бряг

Слънчев бряг 8240, Централна алея
тел.: 0554/23 335

Смолян

Смолян 4700, бул. „България“ 80B
тел.: 0301/67 020

Созопол

Созопол 8130, ул. „Републиканска“ 7
тел.: 0550/25 191

Стара Загора

Стара Загора 6000, бул. „Цар Симеон Велики“ 104
тел.: 042/698 813

Траяна – Стара Загора

Стара Загора 6000, бул. „Цар Симеон Велики“ 69
тел.: 042/698 771

Цар Симеон – Стара Загора

Стара Загора 6000, бул. „Цар Симеон Велики“ 141
тел.: 042/698 752

Троян

Троян 5600, ул. „Васил Левски“ 108
тел.: 0670/60 040

Търговище

Търговище 7700, ул. „Христо Ботев“ 46
тел.: 0601/69 530

Хасково

Хасково 6304, бул. „Сан Стефано“ 7
тел.: 038/661 848

Шумен

Шумен 9700, бул. „Симеон Велики“ 67
тел.: 054/856 611

Ямбол

Ямбол 8600, пл. „Освобождение“ 10
тел.: 046/682 363

Клонове в чужбина

Кипърски международен банков клон

130 Limassol Ave., CY-2015 Nicosia, Cyprus
P.O.Box 16023, CY-2085 Nicosia, Cyprus
тел.: (+357 22) 376 454, факс: (+357 22) 376 560
SWIFT CODE: FINVCY2N

Клонове на First Investment Bank – Albania Sh.a.

Тирана – Централен офис

Twin Towers Branch – „Deshmoret e Kombit“ Avenue,
Tirane
тел.: +355/ 80 00 111

Тирана 1

Dega Tirana 1 – Rr. Kavajes. ne krahe te poliambulances
At Luigji Monti, nr.122-1, Tirane
тел.: +355/ 42 276 794

Тирана 2

Dega Tirana 2 – Rr. Teodor Keko, Unaza Re, Tirane
тел.: +355/ 69 408 7788

Тирана 3

Dega Tirana 3 – Bulevardi Zogu I Pare, Tirane
тел.: +355/ 80 00 111

Берат

Berat Branch – Lagjia “10 Korriku”, Rruga Antipatrea,
pranë Gjykatës Berat
тел.: +355/ 32 259 202

Дурас

Durres Branch – Rr. Aleksander Goga, Lagjia Nr.9,
Pallati Nr.71, prane Gjykates, Durres
тел.: +355/ 52 293 700

Елбасан

Elbasan Branch – Rr. 11 Nëntori, Lagjia „Qemal Stafa“,
Elbasan
тел.: +355/ 54 210 001

Фиер

Fier Branch – Lagjia “Apollonia”,
Rruga “Jakov Xoxa”, ish-Biblioteka, Fier
тел.: +355/ 34 249 852

Корча

Korca Branch – Rr. Midhi Kostani,
Kompleksi, City Center, Kati i Pare, Korce
тел.: +355/ 82 259 001

Лежа

Lezha Branch – Lagjia „Skenderbeg“,
Rr. H. Ali Ulqinaku, Lezhe
тел.: +355/ 68 606 3866

Люшня

Lushnje Branch – Lagjia Clirim,
Ish Hotel Myzeqeja, Lushnje
тел.: +355/ 35 200 070

Саранга

Saranda Branch – Rruga Onhezmi 18 ,
Sarande
тел.: +355/ 69 707 035

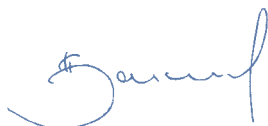
Шкодра

Shkoder Branch – Rruga Studenti,
prane Radio Shkodra, Sheshi Demokracia
тел.: +355/ 22 252 833

Вльора

Vlora Branch – Rr. “Sadik Zotaj”,
Lagjia “Lef Sallata”, Vlore
тел.: +355/ 33 236 101

Настоящият Консолидиран Доклад за дейността за 2023 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 26 април 2024 г.



Никола Бакалов

Главен изпълнителен директор,
Председател на Управителния съвет



Светозар Попов

Изпълнителен директор,
Главен директор Risk,
Член на Управителния съвет



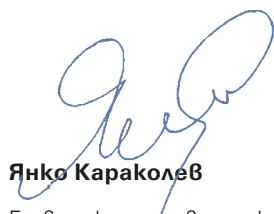
Чавдар Златев

Изпълнителен директор,
Главен директор Корпоративно банкиране,
Член на Управителния съвет



Ралица Богоева

Изпълнителен директор,
Главен директор Банкиране на дребно,
Член на Управителния съвет



Янко Караколев

Главен финансов директор,
Член на Управителния съвет

